Doina RUŞTI

Fiction-Ltd

Logodnica

POLIROM

© 2017 by Editura POLIROM, pentru ediția în limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: Iulia Șchiopu, *Visul lui Alice*

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1,
et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:
RUȘTI, DOINA
Logodnica / Doina Ruști. – Iași: Polirom, 2017

ISBN print: 978-973-46-7027-7
ISBN ePub: 978-973-46-6994-3
ISBN PDF: 978-973-46-6995-0

821.135.1

Printed in ROMANIA

Doina RUŞTI

Fiction-Ltd

Logodnica

roman

POLIROM
2017

David

1

Sjøgata este încă pustie. Momentul ăsta din zi îmi place maxim. Să merg cu gluga trasă pe frunte, fără să mă grăbesc, şi să simt un fir de fum, înghiţit de aburii serii.

În cafenea sunt două tipe care-şi fac confidenţe. Îmi iau un ceai şi-o prăjitură cu mere. Pe ecranul TV-ului ochii ştiristei se lărgesc periodic. Un politician străin e în vizită la Oslo. Pe ecran sunt scrise numele lui şi ţara. Cafeneaua se-nceţoşează, iar lumea se preface iarăşi în jeleu. Credeam c-am scăpat, dar a fost suficient un cuvânt ca să mă aducă din nou în sosul cleios care e partea întunecată a vieţii mele. Cum mă trezesc, înainte de-a pune mâna pe telecomanda de storuri, mintea mi se umple de o cremă cenuşie, toxică. Pe vremea liceului am avut o perioadă în care fumam. În special seara, ieşeam de la ore şi încălecam bicicleta, fără să spun cuiva la revedere, fără să privesc după fustele înfoiate ale fetelor. Aveam şosete albe, care se vedeau din ginşi exact cât trebuie, şi o geacă roşie pe care nu mi-o scoteam aproape niciodată. Pedalam repede, cu disperare, până pe dig, unde îmi aprindeam ţigara, singur, fără vreun îndemn. Nu voiam să mă măsor cu cineva ori să mă dau mare, ci pur şi simplu fumam cu pasiune şi cu suferinţă, având în fiecare clipă în minte

faţa maică-mii. Şi, pe măsură ce trăgeam în plămâni fumul greu, pe măsură ce nasul mi se îmbiba cu acel miros de grajduri şi de cearşafuri în care s-au iubit câteva generaţii de disparaţi, în clipa aia de intensă libertate şi de plăcere, o vedeam pe mama, cum se zice, cu durerea ei de mamă, mâhnită până în măduva oaselor. Şi orice urmă de plăcere se împietrea, ca să aibă de unde să se facă ţărână, intrată în plămânii mei şi în miezul euforiei mele de fumător. Amestecul ăsta dureros de plăcere şi de vinovăţie îl am astăzi, de două sute de ori pe zi, când în sufletul meu coboară clisa de fiere care se numeşte Alisa. Cum mă scol, înainte de-a trage storurile, ea e acolo, albă şi neagră, ca un neg pe care n-ai curajul să-l extirpi. Ronţăi pâinea prăjită, iar cu fiecare înghiţitură intră în mine şi Alisa, imposibil de scos din fibra feliei de pâine. Spăl ceaşca, întotdeauna cu insistenţă, iar când o aşez în dulap este iarăşi acoperită cu faţa Alisei.

De câte ori ies din casă am sentimentul că am scăpat de ea. În fiecare zi îmi spun: ziua asta o să fie fără Alisa! Îmi aleg din timp subiecte la care să mă gândesc cât trag de fiare, căci mai ales la sală încerc să mă descotorosesc de ea, să mă gândesc la lucruri frumoase, la teme mari, la poveştile pe care încă nu le-a scris nimeni. Dar de fiecare dată sfârşesc împotmolit în aceeaşi marmeladă otrăvită în care creierul meu se sufocă, în aceeaşi maioneză făcută din milioane de Alise pe care un extraterestru glumeţ le-a ţinut în venin de şarpe.

În televizorul cafenelei ştirile curg în viteză, însă ochii mei, adevăraţii mei ochi îngropaţi în cristalinul celor vizibili, ochii mei perverşi, dinăuntru, toacă mărunt o singură informaţie. Un tip dintr-o ţară îndepărtată se află la Oslo, iar pe harta Europei pentru mine nu există decât ţări vecine cu mine sau vecine cu *ea*. Papiţoiul zâmbitor, care a defilat o secundă pe ecran, e mai aproape de Alisa decât

de mine. Iar un simplu cuvânt ca acesta reface firele rupte cu jumătate de oră înainte, aducându-mi în memorie escala mea la București, înainte de a intra pentru totdeauna în ceața otrăvită, în acest nor narcotic care este Alisa.

2

Ies în stradă, hotărât să nu mă mai gândesc la ea. Totul este alb și pustiu. Luminile orașului îmi fac bine, ca o fotografie sepia cu bunicul meu. Din depărtare foșnesc florile apelor. Vorba vine. Numai eu le aud, iar asta îmi dă încredere în seara care abia începe. Nopțile în Mosjøen sunt făcute din aripi și din foiala fiordurilor. Mai ales iarna.

Un Mercedes se oprește lângă mine și încerc să privesc pe deasupra lui cu indiferență, deși valul unei presimțiri mă oprește deja pe trotuar. O secundă mai târziu o văd pe Vilma. Aproape că uitasem de ea. Fata de la *Vreme*. Nici ea nu e prea fericită să mă vadă, totuși mă întreabă ce mai fac.

— Nu ne-am văzut de doi ani, nu-i așa, David?

— Cam așa.

— Ia, spune-mi, câte femei ai făcut să plângă în timpul ăsta?

Zâmbesc, deși gluma mi se pare cam amară. Vilma are o privire lucrată, de om care trăiește pe sticlă. Chiar și-așa, cu fesul tras pe frunte, continuă să joace.

— Mai ești la noi? Stai așa, c-am auzit recent de tine! Ai făcut un film care a luat o grămadă de premii! Vezi că știu?

Oricât aș vrea să mă țin tare, atenția ei mă înmoaie.

— Hai să ne facem o poză, Vilma!

Scot telefonul și, înainte să-i aud părerea, îmi scot mănușa și clicăi de două ori.

— Oho, nu e rău, comentez eu, iar Vilma mă aprobă. O s-o pun pe Facebook! Uite, să ne-amintim de întâlnire!

— Așa să faci, David! mă încurajează ea, apoi ne despărțim firesc, ca și cum din acel moment ar urma să ne vedem zilnic. Nu-i cer telefonul. Nu mă întreabă pe unde mă mai învârt.

E un *selfie* reușit. Am avut grijă s-o bag pe ea în față, în așa fel încât mie nu mi se văd decât ochii de motan satisfăcut. Nu e o poză, ci un adevărat noroc pentru o seară care se anunța aridă. Până acasă îmi trec prin minte un milion de fraze. Nimic nu mi se pare potrivit. Nimic nu mă încântă. Oricum nu scriu pe drum. Nu pot s-o risipesc pe Vilma așa, fără creier! Este o ofrandă care merită exploatată la maxim. Am nevoie de tot confortul.

Mă așez în fotoliu, caut MTV-ul și-mi aduc o *Hansa*.

Pe Facebook e ceva mișcare. Aș putea să intru pe pagina Alisei, dar mă abțin. În seara asta am nevoie de toată demnitatea. Urc poza și scriu: *Iubiri vechi*. Apoi îmi trece prin creier fața ofensată a Vilmei și renunț. Aș putea s-o sun pe Elaine și să mă pozez cu ea ca să pot să scriu, pe bune, *iubiri vechi*. Dar asta ar însemna s-o suport până mâine dimineață. Or, aici nu este vorba despre ea. Sau despre altcineva. În clisa mea de caramel topit nu e loc pentru nimeni. Nu încape nicio femeie. Sunt prins ca un burete într-o chiuvetă de vase murdare. Sunt un lup într-o cușcă. Împotmolit în Alisa. Respirând numai pentru Alisa. Sunt un mic dumicat înghițit de Alisa.

Șterg textul și scriu simplu: *Seara, pe Sjøgata*. Cum postez, simt în sânge ghimpele perfid care îmi spune fără dubii că Alisa e pe Facebook. O văd aplecată peste telefon, Samsungul auriu, ținut între arătător și degetul mare. La ea abia mai licăre o dâră de lumină, căci ziua se termină la apus. E probabil pe stradă, uitându-se la gura Vilmei, cercetându-mi ochii. Un moment sunt satisfăcut, deși ventriculele

mi se dilată ca să încapă în ele două Alise mici, iar în gât mi se strânge cu viteză nemulțumirea. Deși e acolo și-o simt și pot să jur că e lipită de poza mea, n-o să scoată niciun cuvânt, n-o să-mi scrie niciun mesaj. Nici măcar un nenorocit de *emoticon* n-o să primesc de la ea. Mă vede și mă urăște, în tăcerea ei otrăvită, în care eu sunt nevoit să trăiesc. Viața mea, care mă doare, se numește *Alisa*.

3

Nu pot să spun că nopțile-mi sunt curate. Dorm puțin și iepurește. În copilărie trebuia să mă trezească mama. Nu era dimineață în care să nu tragă de mine, chemând în ajutor toți sfinții, iar uneori pe însuși William Cuceritorul. Primul lucru pe care îl vedeam erau ochii ei exasperați de nesimțirea mea. Stătea aplecată deasupra patului, vorbind continuu:

— David, David, cine se trezește târziu nu face nimic în viață!

Cam astea erau cuvintele ei. De fiecare dată mă punea să-i promit că n-o să pierd timpul și pe urmă îmi spunea:

— Bagă de seamă, David, mi-ai promis! Să nu uiți!

Bineînțeles, uitam imediat ce încălecam bicicleta. Dar, cu toată aversiunea pentru cicălelile ei, în străfundul ființei îmi rămânea ceva, un fel de ochi ațintit asupra acțiunilor mele, încât, fără să știu, m-am transformat cu timpul într-un mare prețuitor al promisiunilor. Când mă întreabă cineva de ce este atât de greu să ai încredere în oameni, răspund întotdeauna cu o întrebare: de ce este atât de greu să-ți ții o promisiune? Sunt două lucruri legate în aceeași batistă.

Azi-dimineață m-am trezit cu un cuvânt în minte, unul dintre cele care par să fi scormonit jumătate din mațele

lumii, un fel de cârtiță supărată și atât de rezistentă, încât n-au omorât-o nici bâtele țăranilor, nici pickhammerul asfalturilor. Mă scol din așternut și caut laptopul, lăsat pe jos, cândva în noaptea trecută. Deschid fișierul și scriu repede, ca să nu-l uit: ***kiraw***. Așa, scris cu *Times*, nu mai pare fioros. Totuși în el vibrează încă otrava unei zile în a cărei lumină decolorată se leagă fir cu fir silueta Alisei, în culorile șterse și amare ale oricărei amintiri. Nu mai știu sigur dacă la ea l-am auzit, dar sună ca acele cuvinte primejdioase, marca *Alisa*. Avea momente în care din ochi îi țâșneau săgeți, iar pe gură-i năvăleau cuvinte care în mod cert erau îndreptate împotriva mea. Nu înțelegeam ce spune, dar le simțeam ostilitatea. *Kiraw* e un fel de șarpe care te face să te iei după el, iar eu știu că, dacă-l urmez, ajung iarăși în subsolul imund, acolo unde fiecare fir de praf poartă numele Alisei. Să nu credeți că e o hrubă! E mai mult un demisol, ca parcarea din malluri, numai că în loc de mașini stau aliniate faptele ei, fețele ei iubite și detestate, căci odată cu Alisa apar toate înfățișările ei, de la cea care povestește în lumina caldă de la TVM până la cea plânsă din Aeroportul Trondheim. Iar între clădirea unei televiziuni obscure și aeroportul norvegian începe toată povestea mea de iubire.

De câte ori intru în aeroportul ăla, mi se face rău, năvălește peste mine ziua de sticlă.

Ar fi putut să fie o zi frumoasă, dacă n-ar fi fost SMS-ul de la Julia, ultimul dintre ele, poate al zecelea pe ziua respectivă, pentru că dimineața mă trezea trompeta mesageriei, pe care Alisa adora s-o audă. Voia să nu piardă niciun semn de la această Julia, pe care o și vedeam, umbră pânditoare, agățată de tavan, fără ochi, fără gură, fără nas, ca orice fantomă, făcută doar din făina spulberată de vânt. Îi auzeam chemările transformate în mesaje, pe care Alisa le citea din oră în oră, cu aerul enigmatic al

cuiva care e prins într-o legătură imposibil de povestit, pe care nicio minte profană, cum era a mea, n-ar fi putut s-o înţeleagă. Julia era cea mai importantă persoană, era confidenta, era prietena fără de care nu putea să înceapă nicio zi. Întindeam mâna să-i simt între degete părul, să-i ating puţin urechea şi se scutura oripilată, ca şi cum aş fi atins chiar gura Juliei ori aş fi atenuat cu degetul meu frazele aşternute în cutia chatului. Julia era intangibilă, iar cuvintele ei erau flori roşii din care ţâşnea ambră şi în care dormeau milioane de bondari gata s-o apere pe Alisa de orice intrus, de mine sau de orice primejdie. Iar Mosjøen-ul era înţesat de vampiri, de balauri şi de umbre înfricoşătoare care îi aduceau Alisei lacrimi în ochi, pregătite să se reverse la cea mai mică intervenţie a mea. Dacă aş fi întrebat-o ce scrie Julia, cu siguranţă lacrimile i s-ar fi rostogolit pe obraz arzându-i pielea, făcându-mă să sufăr odată cu ea, căci fiecare durere a Alisei era şi durerea mea, îmi trecea prin muşchiul inimii ca un cuţit de râşniţă, mă făcea să-mi pară rău nu doar pentru că deschisesem gura, ci şi pentru că îndrăznisem să mă nasc.

A-nceput să plângă înainte s-o întreb ceva, aşa că, fără să mă mai gândesc, fără să-mi mai iau precauţii, m-am repezit s-o strâng în braţe, să-i oblojesc rana care se deschisese acolo, sub privirile mele, şi s-o întreb sugrumat eu însumi de o emoţie care mă cucerise instantaneu, s-o întreb ce-i scrisese, despre ce era vorba, ce catastrofă mondială căzuse peste noi.

Continuând să plângă, s-a ridicat şi, în loc de răspuns, a scos geamantanul. De câte ori se apropia de obiectul ăsta, mi se făcea rău, o şi vedeam târându-l prin aeroport, ridicându-l în locul pentru bagaje, zburând peste Europa, ca un fluture pe care ştii că vara viitoare n-o să-l mai vezi.

— Ce s-a-ntâmplat, Alisa? Spune-mi, iubito, e ceva rău cu ai tăi? Ai primit o veste proastă?

Continua să-şi strângă lucrurile, adunându-şi din când în când părul cu o singură mână, atât cât să-i văd numai o clipă faţa, luminată şi plânsă, ca apoi să-i dea drumul, să cadă iarăşi, suplu şi indiferent, peste ochii înlăcrimaţi.

— Nu înţelegi! Tu nu înţelegi, David!

— Ce, iubito? Spune-mi şi abia după aceea o să vezi dacă înţeleg sau nu!

— E complicat, David! Vreau să plec!

— Te rog, Alisa, spune-mi odată! Nu mă mai trata ca pe-un sfertodoct!

Dar Alisa ura confesiunile, ura discuţiile, ura tot ceea ce-ar fi putut să mă lămurească. Pentru ea nu existau decât deciziile care, fiind decizii, nu puteau fi comentate. În cuprinsul acelui mesaj, scris de arătătorul fantomatic al Juliei, se aflau toate motivele unor acţiuni viitoare, la care, ce e drept, nu eram obligat să iau parte. Dar nici nu puteam să-mi văd mai departe de programul meu. Ce lucru din lumea asta mai avea importanţă, când Alisa deja hotărâse să plece spre Trondheim?!

4

O oră mai târziu eram în avion, îndepărtându-ne de Mosjøen.

— Uite, ăsta este biletul pe care îl vei folosi de la Trondheim la Oslo, iar astea două pentru mai departe.

— Mulţumesc, David! Îţi voi înapoia banii, cât de repede pot.

Mai ales când vorbea despre bani avea o faţă suavă. Nu voiam să plece. Nu ştiam de ce pleca.

— Te mai întorci?

— Nu ştiu, David, zău, nu ştiu acum! Viaţa mea e varză!

Îşi făcea *check-in*-ul, iar eu priveam automatul ca pe un om în stare să-mi simtă tristeţea. Alisa nu vorbea. Intrase în muţenie totală, altă faţă pe care o cunoşteam. Nişte tipi din Mosjøen mi-au zâmbit, făcându-mi un semn discret de recunoaştere. Probabil îşi închipuiau că plec în luna de miere. Văzându-i veseli, am tras aer în piept şi m-am întors spre Alisa, hotărât să rezist până la capăt. În 30 de minute urma să fie îmbarcată. N-o s-o mai văd. Un gând ca o sabie de samurai.

Şi chiar atunci a început marea şi inexplicabila scenă. Mai întâi am auzit o bufnitură. Abia mai târziu am realizat că Alisa trântise trolerul. Câteva haine se împrăştiaseră pe jos, iar lumea încerca să nu calce pe ele. Alisa plângea în hohote, chircită lângă geamantan, adunând privirile curioşilor.

— Ce s-a-ntâmplat, iubita mea?!

Eram speriat puţin, dar chiar şi în frica aia înflorea speranţa albă că poate se răzgândise. Mai întâi a plâns, fără cuvinte. În jurul nostru era lume, gata să-i sară în ajutor. Câţiva se uitau la mine ca la un asasin.

— Hai, Alisa, hai, să ne aşezăm undeva! Te rog! Ridică-te, iubita mea! În curând o să vină cineva de la pază... Te rog.

Nu ştiu de ce, cuvântul *pază* parcă i-a făcut rău. O clipă mai târziu s-a lăsat pe spate, continuând să plângă. Cum stătea lungită, arăta ca un iepure mort. Refuzam să mă uit în jur, voiam să fiu alături de ea, de suferinţa ei. Pe obraz mi se întinsese nişte rimel, remarcat mult mai târziu. Printre lacrimi, am înţeles în cele din urmă că biletul îi fusese anulat.

Îmi părea bine că nu mai pleacă şi încercam să nu mă bucur pe faţă.

În timp ce poliţia aeroportului îşi făcea loc spre noi, Alisa mi-a explicat limpede, atât de limpede că mi s-a întipărit în minte:

— Știi cine sunt, David?

Avea modul ăsta de a-mi spune de zece ori numele în fiecare frază, ca și cum voia să pună stăpânire pe mine.

— Eu sunt *kiraw*! Asta sunt!

Se ridicase din nou în genunchi și continua să vorbească ignorându-l pe polițistul care ne întreba dacă e vreo problemă.

— Eu sunt *kiraw*-ul, David! Exact cum spunea bunica mea.

Ochii Alisei erau triști ca ai copiilor abandonați. Am strâns-o în brațe. De la oarecare distanță, tipii din Mosjøen mă priveau cu înțelegere. Poate că și ei trecuseră prin ceva similar. Erau bărbați tineri, dar cu siguranță știau cât de întortocheate sunt drumurile care duc spre femei.

Alisa continua să vorbească, mai întâi în urechea mea, apoi privindu-mă cu ochii ei înlăcrimați, modelând fiecare cuvânt ca pe un bulgăre de zăpadă:

— *Kiraw*-ul, David, este cea mai rea dintre buruienile lumii! Trebuie să-l știi!

Am dezamăgit-o. Nu știam despre ce vorbește.

— Pe unde răsare un fir, s-alege praful! Nu mai crește nimic. Nici măcar bălăriile.

Și-a suflat nasul, iar ca urmare vocea i s-a mai limpezit.

— Și nici nu poate fi stârpit, mi-a explicat ea, ca și cum misiunea mea în lume era să stârpesc *kiraw*-ul. Unii îi pun vitriol la rădăcină. Dar degeaba! Dacă a apucat să scoată capul din pământ, își întinde peste tot rădăcinile, ocupând centimetru cu centimetru, uscând celelalte plante și secătuind pământul. Pe unde a răsărit *kiraw*-ul – poți să-ți iei adio! Pe pământul ăla nu mai crește nici măcar tufă de mături! Înțelegi, David?

Minute lungi mi-a povestit despre tulpinile ca niște șerpișori de lapte. Le vedeam făcându-și drum prin pământul întărit, găurind pietrele întâlnite în cale. Lungi, infailibile,

răsucite prin tăria pământului, ca o locomotivă prin deşert, una pufăitoare, care emană în jur otravă, ucigând orice urmă de viaţă.

Am liniştit-o, în timp ce-i făceam semn poliţistului că totul e în ordine.

— Ei bine, eu sunt *kiraw*-ul. Uită-te bine la mine! După ce-o să plec n-o să mai ai nimic, n-o să-ţi mai tresară sufletul pentru nimeni. Vei fi doar un câmp năpădit de *kiraw*. Un câmp sterp.

Pe dedesubtul cuvintelor ăstora, ascultam, pervers, vocea unei stewardese care anunţa plecarea avionului ei.

Din cauza plânsului buzele i se făcuseră ca un plămân proaspăt smuls dintr-un trup sănătos. Când i le-am atins, aproape că m-au ars. Mi-a sărutat ochii. Dintre toate gesturile ei tandre pentru mine, ăsta era cel mai adevărat. Mă săruta pe ochi ca şi cum ne-am fi luat rămas-bun.

Apoi mi-a spus clar că trebuie să plece. Dar, evident, nu avea bilet. Mă bucuram că biletul ei nu mai era valabil, chiar dacă ştiam că acest lucru nu era nici spre binele ei, nici spre al meu.

Povestea buruienii-balaur a durat o oră. Am strâns hainele, am stat într-o cafenea. Ea a băut ceai verde, eu am ras o bere.

— Următorul avion spre Mosjøen e spre seară. Ce-ar fi să-ţi arăt Trondheim-ul?

Eram din nou veseli, iar ea era iubita mea. Şi-atunci, în clipa tihnită când avionul ei plecase de mult, a piuit telefonul, iar din bezna celuilalt tărâm au ieşit cuvintele Juliei. Era un mesaj scurt.

Alisa şi-a îndreptat umerii. Nemişcată, cu faţa înflorită de un zâmbet regal – aşa o ţin cel mai bine minte. Până şi vocea i se modela pe această falnică atitudine, semănând cu ploaia de vară pe olanele unei case înalte. Nu puteam s-o întrerup. Nu-mi venea s-o contrazic.

— O să te superi pe mine, David!

— De ce, iubito?! Facem cum vrei tu! Pentru mine nu există nimic mai important în lume decât să te văd fericită!

— Tu eşti îngerul meu! Fără tine aş fi deja moartă! Dar, David, trebuie să plec!

— Ok. Ne gândim, Alice...

— Te rog să nu-mi spui *Alice*!

Ştiam foarte bine, mi-o spusese de atâtea ori: „Numele meu e *Alisa*. Exact aşa vreau să-mi spui!". Nimic n-o enerva mai mult decât să-i modifici numele! Ea era Alisa, cu numele ei întreg, neatins de vreo altă minte. Imaculat. Ca al reginelor.

S-a ridicat şi-a făcut paşi mari prin aeroportul care între timp se cam golise. Am urmat-o sugrumat. Acum, când mă gândesc, mă văd pe mine alergând agitat în urma siluetei ei impecabil de calme, desenată pe decorul inexpresiv al aeroportului.

— Uite, David, am un avion peste două ore.

Cu toate că bănuisem ce urma să spună, nu eram în stare să vorbesc. O parte din mine spera să nu fie vorba decât despre un joc. Dar nu era.

— Am nevoie de bilet pentru avionul ăsta!

Nu-mi cerea pur şi simplu, ci intra într-o stare de nefericire care mă rănea atât de adânc, încât aş fi plătit oricât, numai să ia sfârşit. A butonat telefonul, recitind probabil mesajele Juliei, apoi mi-a spus cu toată gravitatea:

— Cum ajung acasă îţi înapoiez toată datoria, absolut tot, până la ultimul cent. Inclusiv dobânda!

— Îmi pare rău, Alisa! Nu mai am atâţia bani.

În ochi i-a coborât o nemulţumire care mă pârjolea pur şi simplu. Apoi m-a băgat în mijlocul faptelor care-o frământau, făcându-mă frate de suferinţă:

— Ce mă fac, David? De unde fac eu rost de 700 de euro? Trebuie să găsesc undeva! Of, Doamne! Am avut încredere în tine, David! Mi-ai promis un bilet dus-întors!

Știa că aici aveam multe de spus, așa că m-a oprit ridicând palma și înmuindu-și glasul:

— E-adevărat, eu sunt de vină! Nu trebuia să mă răzgândesc! Dar e deja un fapt consumat, David!

Iar faptul ăsta consumat nu era foarte vechi. În urmă cu două luni, lucrurile arătau altfel.

5

Ea mi-a scris. A fost ideea ei să vină la Mosjøen. De data aceasta.

— Vreau să am un copil. Copilul tău, David.

Văd și-acum propozițiile scurte, scrise cu albastru-indigo. Nu știu ce-o să credeți, poate că eu sunt tâmpit, dar, nu știu cum, să-mi spună o femeie că vrea să aibă copilul meu este ca și când m-ar primi pentru totdeauna în viața ei. Iar dacă femeia asta mai e și Alisa, niciuna din dramele mele nu mai contează. Să-ți lași sămânța în lume e un gând plin de furnici și de miere. Îmi dau seama că sună ca în secolul trecut. Știu de asemenea că orice gând la perpetuarea propriei cărni îți întunecă judecata. Se spune că oamenii care fac copii își pierd o parte din minte. Un părinte este un om care și-a abandonat idealurile tinereții. Uită de sine, uită să raționeze, transformându-se într-o cloșcă înfoiată pe lângă puii ei, preocupată doar de ei, doar de visurile lor. Și chiar admit această teorie. După ce s-a născut Sunniva, primul meu copil, nu mi-a mai trebuit nimic. Niciuna dintre frumusețile lumii nu mai avea strălucire, prin comparație cu ea. O parte din mine a trecut în ea. Eram doi, aveam două inimi care băteau pentru un singur sânge și pentru o singură ființă. După ce-a mai crescut, dacă fiica mea voia un pic de *brunost*, deja îmi venea în

cerul gurii gustul, mă simţeam pe loc legat de bucăţica de brânză, aveam chiar în minte toate calupurile la care se putea ajunge cel mai uşor. Orice alte gânduri mureau pe loc, iar mintea îmi era integral ocupată de un imens pachet de brânză maro. Iar în interiorul acestui devotament începeau toate celelalte dorinţe ale mele, gândurile artistice, de exemplu – între care dorinţa de-a face film o consider integral hrănită de această experienţă a dedublării mele. Orice veţi spune, să devii părinte este poate cea mai perfidă, dar şi cea mai spectaculoasă dintre înzestrările unei fiinţe. Iar a face un copil cu Alisa mă făcea să par excepţional. Plus că ideea a venit de la ea.

Câteva luni n-a mai existat pentru mine nimic mai important decât site-urile cu vitamine şi alte informaţii despre carnea care se pregăteşte să crească altă carne. Entuziasmul meu era şi entuziasmul Alisei. Am făcut o listă cu tot ceea ce aveam de făcut, iar biletul de avion a fost pe locul întâi. Ceasuri multe am căutat cea mai bună variantă pentru un bilet dus-întors. În fine, în ziua statornicită, Alisa a plecat spre mine. Avea un drum lung de 13 ore până la Bucureşti. Urmau două zboruri, la capătul cărora mă aflam eu, îmbrăcat cu un sacou nou. Nu puteam s-o aştept pe Alisa, care venea să facă un copil cu mine, într-un hanorac ordinar. Mi-am cumpărat un sacou kaki. De fapt, două, dar primul mi s-a părut nepotrivit. Culoarea lui, prea decentă, nu exprima nimic.

Aşteptam cu telefonul în mână, numărând orele, cum se zice. Şi m-a sunat:

— Am ajuns la Bucureşti, David!

O şi vedeam în avion, o şi vedeam cum mă sună din Zürich.

— Este foarte bine, iubita mea! Ia un taxi până la aeroport...

— Din păcate, nu cred că...

O presimțire urâtă m-a înțepat în suflet, ca atunci când eram copil și-mi tăia calea câte o pisică neagră.

— David! a schimbat ea tonul, pronunțându-mi numele ca înainte de un verdict, s-a întâmplat ceva cu mama...!

Un șir de șopârle nervoase mi-au trecut dintr-un ventricul în altul. Apoi am cerut amănunte.

— M-a sunat Boris.

Boris e tatăl ei vitreg.

— Dar ce este atât de grav?

— E mama, David. Înțelegi? Mama mea.

Bineînțeles. Ce se mai poate zice când e vorba de mama?

— Probabil că vei pierde biletul acesta, am avertizat-o eu.

— O să-mi cumpere Boris alt bilet, fii liniștit!

Mi se părea aiurea, era ceva fals în toată povestea. N-au mai fost prea multe de zis. Filmul cu bujori roz și muzicanți s-a rupt, pârâind pe deasupra Europei până la mine. Sacoul meu kaki începuse s-arate penibil.

Alisa a luat trenul spre casă, iar eu am încetat să mai număr orele. Bineînțeles, am sunat-o din oră în oră, apoi mi-a venit ideea să sun pe numărul de acasă și-am aflat că fusese o alarmă falsă. Mama ei era bine. Poate se speriase. Poate că nu mai voia un copil cu mine. Au urmat încă două zile grele. Apoi, Alisa m-a anunțat că nu renunțase la călătorie. A luat din nou trenul. Am așteptat alte 13 ore. În fine, de data asta a ajuns la aeroport. Desigur, Boris nu-i putuse cumpăra alt bilet. Așa că a trebuit să caut în ultima clipă un zbor acceptabil. Numai dus. În mod providențial, lucrurile au mers cum nu se poate mai bine, iar nu mult după aceea, am primit-o pe Alisa, în sacoul meu kaki, redevenit strălucitor pe neașteptate.

Asta s-a întâmplat cu săptămâni în urmă, la venire.

6

În ziua neagră, petrecută pe Aeroportul din Trondheim, toate merseseră pe dos. Din cauza mea. Avea un bilet dus-întors, dar nu mai era bun pentru întoarcere, deoarece nu-l folosise la venire. Asta se întâmplase. De aceea era anulat. Evident, în nebunia în care plecasem din Mosjøen, uitasem complet acest lucru. Am printat biletele pentru că ea mi-a cerut-o. Automat. Fără gânduri. Bineînțeles, eram vinovat.

Un timp am stat îmbrățișați, fără să știu ce va urma, fără să știu ce voi face. Gândurile mele erau destul de egoiste. Poate că, dacă nu are bilet, își amână plecarea. Poate renunță la călătorie. Poate ne întoarcem la Mosjøen. Îmi doream să nu vorbească. Să se abandoneze. Nu după mult, vocea ei regală a pus capăt incertitudinii mele:

— E o treabă de viață și de moarte, David! Te rog, spune-mi ce să fac! Trebuie să ajung acasă!

— Părinții...? am încercat eu, ceea ce a declanșat un hohot de plâns.

Mă hotărâsem să nu cedez. Mi-aduc aminte că a fost un timp lung în care ea plângea, iar eu mă chinuiam să nu-mi pese.

— Trebuie să știu. Dacă tu vrei un bilet, atunci și eu vrea să știu pentru ce.

Nu eram la primul episod. Anii mei cu Alisa mă întăriseră. Asta nu înseamnă că eram mai puternic decât ea. Dar de la Alisa am învățat un lucru: să nu cedez ușor.

— De ce n-am putea să ne întoarcem la Mosjøen? Să stăm două-trei zile, să facem un plan tihnit. Să am timp să caut niște bani.

— Nu, David. Dacă tu nu poți să mă ajuți, este treaba ta. Mă abandonezi aici și gata! Eu trebuie să ajung acasă până mâine.

— Mama ta? am încercat eu din nou.

— Cu mult mai rău!

De data asta lacrimile i se rostogoleau pe obraz ca niște pietre. Exact așa și începuse povestea noastră, cu niște lacrimi.

În mod straniu, când mă gândesc la prima mea întâlnire cu Alisa, îmi vin în minte două lucruri: lacrimile și coridorul pe care eu făceam pași largi, în urma ei, fără să știu că acel drum era o premoniție. Soarele năvălea aburos prin fereastre, iar mie mi se părea că păşesc pe nori. Era un culoar interminabil, aproape că pierdusem urma Alisei, uitasem unde merg și ce căutam acolo. A fost ca o intrare în Infern. Pe la mijlocul drumului ne-am întâlnit cu Vera, îmbrăcată în taiorul ei alb, senină, fusiformă, ca o fantomă. Mi-a zâmbit, și după aceea-mi zâmbea ori de câte ori ne întâlneam, și mi-a spus clar, probabil dorindu-și să țin minte:

— Ai grijă, David, să n-o superi pe Alisa! Să te porți frumos, m-ai înțeles?

Și de câte ori nu m-am întors la cuvintele ei, care semănau cu acel *lasciate ogni speranza*!

Exact la această întâlnire mă gândeam pe aeroportul din Trondheim, de unde voia să plece imediat, să zboare peste Europa spre orașul ei drag și să uite de mine. Deși îmi doream să nu plece, deși știam că pot s-o împiedic să plece, auzeam încă vocea Verei, ca pe o condamnare.

O priveam pe Alisa cu suferință, temându-mă că n-am s-o mai văd, dorindu-mi din răsputeri s-o ajut.

Apoi a schimbat canalul, ducându-mă în cea mai neagră dintre lumile ei:

— Dacă tu nu poți să-mi cumperi biletul ăsta, atunci o să fac eu rost cumva de bani. Cu orice preț! N-ar fi trebuit să fiu aici! A fost o prostie!

Era șantaj, știu, chiar atunci știam, însă mă simțeam responsabil pentru toate dramele viitoare, nu doar ale ei,

ci şi ale altora, pe lângă care se întâmpla să treacă. Mă uram, însă, dacă ea ar fi păţit ceva, aş fi murit, pur şi simplu.

Ziua din Aeroportul Trondheim e ca acea poză din bătrânele albume, pusă singură pe o pagină, o poză mică, nu foarte bine păstrată, dar aşezată pe o pagină largă, pentru a se şti că este o amintire de valoare. Iar în colţul ei stă scris, pentru mine, un singur cuvânt: ***kiraw***.

7

În dimineaţa asta m-am trezit cu mintea plină de buruieni, între care ***kiraw***-ul, ca o încolăcire de şerpi. Acum ştiu ce înseamnă şi, chiar mai mult, mi-am adus aminte că-mi trimisese şi-o poză a plantei drăceşti care era geamăna ei. Uneori îmi ataşa câte un *jpg* ori îmi punea un link, ca să-şi completeze mesajul. Poate c-o văzusem la Belfast, în anii ceţoşi ai copilăriei mele. Vara ajungeam în marginea cartierului, pe un loc viran de unde începeau nişte grădini, şi stăteam pe o bancă străveche, citind *Kon-Tiki*, o ediţie zdrenţăroasă, dar lipită pentru totdeauna de inima mea. Sub banca aia poate era ceva asemănător, nişte buruieni subţirele – o amintire, topită între lucrurile insignifiante, dacă n-ar fi fost legată de Alisa. Acum, când nu mai aveam decât durerea şi umilinţa, cuvintele ei căpătau alt sens.

Orice întrebare îşi are răspunsul în faptele mici ale copilăriei. Nimic nu vine fără un scop, anunţat încă din primii ani. Aşa a fost întâlnirea mea cu *Kon-Tiki*, pentru că tot mi-am adus aminte de ea. Dintre toate cărţile citite, numai ea străluceşte încă printre umbrele cărţilor pe care le-am deschis de-a lungul vieţii. Chiar şi astăzi mi se pare

cea mai vie carte de mărturisiri, cea mai convingătoare aventură. O plută în imensitatea apelor. Bineînțeles, în vara aia eram convins c-o să mă fac antropolog, exact ca Thor, și-o să bat oceanele, descoperind insule și triburi. În special o imagine m-a urmărit multă vreme, cea în care Thor vede o placă în pustietatea oceanului, o podea, un fel de cutie ascunsă în mare. Abia mai târziu își dă seama că era un monstru marin. Pe-atunci nu știam că peste puțină vreme aveam să plec în Norvegia, pentru totdeauna. După ce-am învățat norvegiana, prima mea carte citită a fost tot *Kon-Tiki*. Am citit-o cu aceeași emoție, fiindu-mi teamă și să respir. Dar chiar și atunci revedeam în minte banca bătrână și chiar și iarba crescută sub ea, amintire care mă readuce brutal în colții răi ai cuvântului ***kiraw***, pe care Alisa l-a lăsat lângă mine, cum lași un câine de pază.

Deși mi-am promis că nu le mai deschid, butonez cu febră și intru pe serverul unde mi-am arhivat toate *e-mail*-urile de la ea. Dacă deschid un mesaj, n-o să mai ies de-acolo! Toată ziua îmi va trece agonic, încercând să găsesc acele singure lucruri care mă interesează: motive noi s-o iubesc în continuare.

Telefonul sună de două ori, cât să văd numele lui Anders. El este salvatorul, din cauza lui renunț la *e-mail*-uri, la Alisa și la ***kiraw***.

M-așteaptă în stradă, strâns ca o căpșună în hanoracul lui roșu. Dintre toți prietenii mei, el e sigurul care are mașină electrică, un Golf alb.

Ies din casă și-o salut pe doamna Ramstad, vecina mea, care mă privește întotdeauna cu suspiciune, și vreau să trec mai departe, însă ea are ca de obicei ceva important să-mi spună:

— Domnul David, sper c-ați observat noul lămâi de pe hol.

Confirm c-am văzut, e o răgălie nouă în locul celei vechi, care se va usca probabil, şi asta, la fel de repede. Holul e întunecos şi insuficient încălzit.

— Partea dumitale este de 140 de coroane, mă anunţă ea, strângându-şi buzele.

Aprob mecanic şi-mi iau la revedere. Din acest moment începe viaţa reală. Întotdeauna o are pe doamna Ramstad în prima pagină, urmată de Anders, apoi de drumul alb până la Frisk 3.

Din doi paşi sunt în maşină, lângă Anders, care mă ironizează, mişcându-şi nasul, cel mai bărbătesc nas posibil, puternic şi uniform, ca al lui Lars von Trier.

— Cum eşti, bătrâne? Te-a prins miss Ramstad c-ai murdărit holul?

Mormăi ceva, iar Anders se preface un timp că nu observă rahatul care mă umple pe dinăuntru.

O oră tragem de fiare în Frisk. Eu, ca să-mi ucid demonii, Anders – ca să slăbească.

Abia la pagina a patra a zilei mele, care este singura, o luăm spre studio, vorbind despre *Zidul*, prefăcându-ne interesaţi de toate gardurile care despart oamenii. Vorbim din nou despre Belfastul meu, despre catolici şi protestanţi. Apoi eu o iau razna şi aberez:

— Există ziduri transparente, ca nişte geamuri de care te loveşti şi, dacă n-ai rămâne cu vânătaie ori cu nasul spart, nici n-ai şti că ceva te împiedică să treci mai departe.

Normal, urmează pagina cinci, în care Anders se enervează şi trage pe dreapta.

— Ascultă, băi, virusatule, tu chiar nu mai ai de gând să termini cu fufa aia? Una-două, o aduci în viaţa ta, cu toate că ea e de mult moartă şi-ngropată!

Are dreptate, nu-mi pasă nici de catolici, nici de protestanţi. Pe parcursul filmărilor, n-am avut în minte decât un singur zid, cel dintre Alisa şi mine. Războaiele civile,

conflictele dintre cei care îi iubesc pe migranți și cei care le-ar suci gâtul – toate neînțelegerile lumii sunt topite în singura competiție care contează, dintre mine și lumea ei, din care eu nu fac parte.

Anders se uită la mine cu lehamite. Dacă nu zic nimic, o să-mi spună vreo poveste citită pe net, un film ori o bârfă, ceva despre un bărbat prost, care seamănă cu mine leit.

— Cred c-am să merg totuși la Skopje, îl anunț eu, ca să abat discuția.

— Plecăm miercuri. E tot așa, un centru pentru femei agresate, cum e și cel de la București.

8

La studio mă izbește aerul rece. Remo a deschis fereastra. Înainte de-a se apuca de lucru aerisește. Deschide geamurile și stă câteva secunde în frigul iernii. Astăzi, ce-i drept, nu e așa de rece. Sunt 10 grade sub zero. Totuși, deschisul geamului se simte și probabil abia în jumătate de oră va fi respirabil. Pentru mine. Remo e norvegian. Pentru el e normal să tragă în plămâni oxigen înghețat. Cu toate că știu precis de câtă vreme a intrat pe ușă, scot automat aceleași cuvinte, pe care i le spun aproape întotdeauna:

— Ce faci, Remo? Ai venit de mult?

Intrat cu totul în *Premier*, mormăie ceva, în timp ce ochii stau ațintiți pe ecran. Pătrățelul se plimbă pe scală, purtat de un cursor fantomatic.

Toate acestea fac parte din fila a șasea a zilei mele. Suntem trei bărbați cu mănuși Moods of Norway și căciuli Stormberg. A mea este verde, culoare care mă prinde cel mai bine, cu steagul norvegian purtat pe frunte. Iubesc

firma asta pentru că lucrează cu persoane dezavantajate de handicapuri şi de nenorociri.

Căldura din podea îmi intră şerpeşte pe sub manşeta pantalonilor.

Trec la fila a şaptea, care este una albă. Completăm formulare, aruncăm litere şi folosim fraze de-a gata. Un singur gând ne ţine la pagina şapte: dacă prindem proiectul ăsta, putem organiza două serii de *masterclass*. De data asta este o aplicaţie pentru migranţi. Anders nu agreează tema. Ştiu că în străfundul sufletului său nu iubeşte niciun migrant. N-o spune. Dar, când se ajunge la subiectul ăsta, nu-ţi trebuie multă inteligenţă ca să-ţi dai seama ce crede despre străini. Mai ales despre musulmani. Pacificiştii şi xenofobii sunt extremele acestui subiect. Şi unii, şi alţii dornici să se afirme, să arate că au o opinie monumentală. Dacă habotnicii răbufnesc periodic, ceilalţi nu pierd nicio ocazie. Pe orice temă, ei sunt în plină exhibiţie. Orice migrant e fratele lor. Sunt gata să-l ia acasă, dar nu de tot, ci doar ca să-l poată scoate pe uşa din dos. Cei mai mulţi europeni au încă o antipatie ancestrală faţă de străini. Anders e prietenul meu, dar ştiu foarte bine că, printre defectele pe care mi le găseşte, faptul că nu sunt născut în Norvegia e pe primul loc. Nu mi-a spus-o niciodată. E un om generos şi sufletul oricărei expediţii de salvare. Cu el am fost în Afganistan. Am colindat prin toată Europa de Est. Ar fi în stare să-şi dea şi ultimul ban ca să scape lumea de suferinţă. Tot a lui a fost ideea să înfiinţăm Help for Abused Women. El este unul dintre acei oameni oneşti, aflaţi la mijloc, gata să dea o mână de ajutor. Dar chiar şi-n sufletul lui bun se află un mic şarpe al prudenţei faţă de străini.

La pagina opt întotdeauna intervine ceva, un SMS, un claxon de maşină ori, ca acum, un telefon. Răspund, privind în ochii lui Anders.

— De la Galway Film Fleadh, îi anunț, acoperind microfonul. Înseamnă că au selectat *Zidul* pentru festival!

Pun pe *speaker*, ca să audă și ei.

Sunt fericit, iar fericirea mea înseamnă că din înaltul cerului mă privește un ochi, care străpunge acoperișul clădirii, fixat asupra mea, ca un reflector de music-hall. Ochiul Alisei.

O iau prin oraș fără țintă, cu Anders lângă umărul meu, pentru ultimele două pagini ale cărții în care trăiesc zilnic.

9

De câte ori trec prin *Sjøsiden Shopping Center* mă taie durerea. Acolo e un gândac uriaș, care mă privește cu ochi ironici. Dintre dramele mele, aproape franțuzești, imediat după umbra tenebroasă a Juliei se află gândacul din *Sjøsiden*. El ar putea fi a doua fotografie din albumul meu cu secrete. Un gândac păros cu doi ochi omenești, gata să și-i răsucească prin creierul meu.

Prima venire a Alisei la Mosjøen se leagă de *Sjøsiden*. Lumină interminabilă, seară albă, de august. Eram trist pentru că era ultima ei seară la Mosjøen. Făceam deja planuri în mintea mea, care începuse să se populeze cu Alise.

La magazinul Hammer stătea în ușă o tipă cu fața numai zâmbet, dar nu zâmbetul ăla bovin, al vânzătorului care e gata să facă orice numai să cumperi ceva, ci unul nerușinat, de om care-ți spune în mod clar că, deși e gata să se ploconească în fața ta, știe exact câte parale faci. Imediat ce-o să închizi ușa, o să te uite. Să nu-ți faci iluzii c-ai valora ceva. Pe scurt, era o activistă cu gura mare și ochi disprețuitori. Pe vârful capului purta o pălărioară gen farfurie întinsă, o canotieră cu banderolă verde.

Alisa voia neapărat să intre la Hammer. Ea păşea lin, iar eu o urmam ca o focă. Nu pentru că m-ar fi împiedicat ceva, ci pentru că nu-mi plăcea vânzătoarea. Bineînţeles, ea şi-a dat imediat seama de asta, exact cum se întâmplă cu acele femeiuşti care nu ştiu multe, dar ceea ce ştiu atinge perfecţiunea.

Ochii Alisei au căzut pe nişte ginşi. Părea pierdută printre manechine, iar eu o urmam emoţionat.

— Uită-te la ginşii ăştia, David! Ai mai văzut aşa ceva?

N-aveau nimic special, erau nişte bluejeans *stretch*.

— În sfârşit văd şi eu nişte ginşi ca lumea, a spus ea. Fără elastic, bluejeans adevăraţi, bumbac sută la sută! Pot să-i încerc?

Nu vedeam niciun impediment.

Cât timp Alisa a dispărut în cabină, fata cu pălărie m-a privit amabil, povestindu-mi cât de greu este astăzi să mai găseşti un ***denim*** fără fire elastice. Nu trebuie să vă spun că nu mă interesa. În plus, avea şi-o voce enervantă, de motor mic şi vechi.

Alisa era foarte încântată de pantaloni, care o făceau s-arate la fel de bine, ca orice altceva. Era o pană gata să-şi ia zborul. Balerinii roz îi dădeau un aer foarte nostim.

— Sunt perfecţi! s-a extaziat ea, apoi a întrebat cât costă, luând o figură de copil care îl aşteaptă pe Moş Crăciun.

Pălăria a răspuns pe-acel ton pe care se-anunţă lucrurile gratuite:

— 160.

— Euro?

In loc de răspuns, purtătoarea canotierei a făcut ochii mici şi, strângându-şi buzele într-un mare act de plăcere, a dat de câteva ori din cap, ca şi cum ar fi acceptat o invitaţie la plimbare. În fond, făcuse efortul de-a converti coroanele în euro.

— *Wow!* s-a mirat Alisa, privindu-mă cu cei mai rugători ochi.

Dar, cum eu nu ziceam nimic, a hotărât să renunţe, ceea ce mi se părea foarte rezonabil. Preţul era mai mult decât piperat.

După ce-am ieşit din magazin, viaţa nu mai era aceeaşi. În primul rând că îi pierise cheful de vorbă. Mergea lângă mine evitându-mi mâna pe cât putea, oprindu-se pe la alte vitrine, mai mult ca să-şi ascundă ochii. Ajunsesem un gunoi.

— Îţi pare rău că nu ţi-ai luat pantalonii ăia?

— Nu.

— De ce nu ţi-i iei?

A ridicat din umăr, ca omul care nu neapărat că nu ştie, ci consideră că nu merită să vorbească despre asta.

Vă spun sincer că până în acel moment pur şi simplu nu-mi trecuse prin cap că Alisa voia ca *eu* să-i cumpăr ginşii ăia. De altfel, cred că în acea seară lungă, în care pantalonii s-au aflat în rolul principal, am şi întrebat-o şi-a negat imediat. Altminteri, recunosc, ea nu mi-a cerut nimic. Niciodată. Mă aducea în stare să-i cumpăr orice-şi dorea, fără să-mi ceară explicit.

O oră mai târziu am intrat din nou la Hammer. Pălăria ne-a privit rânjind. Alisa a cerut ginşii, eu am scos cardul. Iar atunci, în momentul cenuşiu al acestei tranzacţii, după ce băgasem cardul în aparat, vânzătoarea şi-a arătat colţii, iar în vitrina magazinului a crescut un gândac uriaş, de care n-am mai scăpat nici în ziua de azi. Cuvintele ei m-au lovit exact după cum calculase:

— Aşa este când ieşiţi cu fiica la cumpărături!

Nu doar că-i dispăruse bruma de politeţe, dar, în mod evident, eu eram ţinta!

Mai întâi m-am enervat în limba mea, apoi am înjurat-o în norvegiană:

— *Gå til Helvete!*

Idioata cu pălărie a chemat paza. Puţin a lipsit să nu-i bag gheara-n gât. Când a apărut bodyguardul, vorbeam atât de repede, încât omul m-a întrebat de două ori ce voiam să spun.

— Vorbeşte un fel de engleză, a spus gândacul cu pălărie, ceea ce a fost picătura cea de pe urmă. Nici măcar limba maternă nu mai era a mea!

Eram hotărât să cer despăgubiri. Şeful de magazin mi-a dat dreptate. În fond, îmi stricase imaginea în faţa iubitei mele. În tot timpul ăsta, Alisa urmărea faptele cu gravitate. Nici în ziua de azi nu-mi dau seama dacă empatiza cu mine sau dacă doar aştepta să se termine totul.

Bineînţeles, mă întâlnesc adeseori cu vânzătoarea-gândac şi de fiecare dată îmi pun aceeaşi dorinţă: să n-o ia nimeni de nevastă, să moară fată bătrână în acelaşi magazin, vânzătoare de pantaloni până la pensie.

Aceasta a fost prima vizită a Alisei în Norvegia, cu mult înainte de cea programată ca să-mi facă un copil şi terminată lamentabil, pe aeroportul din Trondheim. La această primă întâlnire dintre Alisa şi Norvegia, desigur, intervenţia gândacului n-a fost atât de importantă. Nici pentru mine, nici pentru ea. Nu atunci. Dar, cu timpul, mi-a fost tot mai greu să trec prin *Sjøsiden Shopping Center*.

Totuşi, una peste alta, prima vizită la Mosjøen a fost în multe privinţe o victorie pentru mine.

10

Înainte cu mult de drama din Trondheim şi chiar înainte de gândacul de la Hammer, a fost *A beautiful tragedy*.

Am văzut-o pentru prima oară la un festival de film, unde anul următor m-am dus din nou. Un festival mic,

într-un oraș din Estul Europei. Când am ajuns a doua oară, deja aveam prieteni. Străzile sunt ascunse sub coroanele înalte ale castanilor, iar terasele gem de lume, încât te întrebi dacă muncește cineva pe-acolo. Gălăgie și fum de țigară. Și femei. Multe femei disponibile. Nu-ți trebuie cine știe ce efort ca să cucerești o inimă de moldoveancă pentru o noapte. Ai zice că numai pe tine te-așteaptă. Dar a doua zi, pe lumină, e posibil să nu te mai recunoască.

În prima seară am înghițit atâta alcool cât într-un an de zile. Este imposibil să ajungi la Chișinău și să te dai abstinent. Serile încep cu vin și se termină cu *shot*-uri, care îți ard mațele. Nu poți să refuzi, pentru că imediat te întreabă careva dacă nu cumva ești bolnav. În cazul în care nu mai ai bani, se găsește vreun ins să-ți facă cinste, amintindu-ți să nu-l uiți data viitoare, când va fi la ananghie.

Diminețile sunt luminoase și încăpătoare. Nicăieri în lume n-am văzut lumina aia – densă, lânoasă, totuși de-o claritate care-mi aduce în minte cărțile pentru copii din anii '60, cu ilustrații de-un optimism pe care ți-e jenă să-l contrazici. Într-o astfel de dimineață m-am îndrăgostit de Alisa, deși poate mai bine ar fi să spun: m-am contaminat cu Alisa.

Filmul meu s-a bucurat de succes. *A beautiful tragedy*. Premiul de la Chișinău a venit după altele mai importante. Dar orice premiu te face să-ți crească nasul, fără să mai realizezi că în interiorul euforiei trăiesc mici ființe ucigașe. Milioane de Alise. În seara galei au venit televiziunile. Oricât de mic e evenimentul, apar și camerele, care iau toți ochii. Iar Chișinăul este capitala unei țări, este adevărat, nu prea mare, una de sub aripile URSS-ului, care după spargerea imperiului roșu a adus la lumină toate frustrările unor condamnați fără vină. La Chișinău se vorbește românește. Foarte mândri de istoria lor regională, locuitorii se consideră români-moldoveni. Televiziunile transmit în limba română.

De la prima întâlnire mi-a spus într-o engleză foarte bună că este bilingvă. Ascultând-o, m-am aşteptat ca a doua limbă să fie engleza. Dar mi-a spulberat aşteptările:

— Sunt rusoaică. Limba mea maternă este rusa. Dar a trebuit să învăţ româneşte, ca să prind postul ăsta.

În dimineaţa strălucitoare, Alisa arăta ca unul dintre acei copaci care înfloresc în luna aprilie, un gutui sau un măr, cu flori ferme. Nu mi s-a părut înaltă, cel puţin nu la acea primă întâlnire. Poate şi din cauză că stătea aşezată. Ca-ntr-un poem japonez, ne-am întâlnit într-un fel de grădină. De fapt, era curtea interioară a studioului. M-a aşteptat în faţa clădirii, dar atunci n-am privit-o. Era doar o tipă de la TV, care vine şi te ia de la poartă. Pe coridor ne-am întâlnit cu Vera, şefa postului. Cuvintele ei, v-am spus, m-au urmărit mult timp, exact ca acele texte de previziuni, pe care le primeşti la finalul unui joc de Taipei:

— Ai grijă, David, să n-o superi pe Alisa! Să te porţi frumos, m-ai înţeles?

Vera era un fel de viespe albă. Cu toate c-am mai văzut-o şi după aceea, n-o ţin minte decât aşa, păşind extraterestru pe coridorul interminabil al acelei televiziuni. Albă, providenţială.

Bineînţeles, n-am fost mut, i-am răspuns la rândul meu cu multe cuvinte, dintre cele pe care le spune gura fără tine şi pe care nu le-ascultă nimeni, nici măcar tu.

Mic dejun cu un prieten. Aşa se chema emisiunea Alisei. Nu ştiu dacă *prieten-prieten* sau doar *amic* ori *cunoştinţă.* Întotdeauna am avut o părere proastă despre emisiunile care se transmit dimineaţa, chipurile, emisiuni pentru omul mediu, pentru clasa de mijloc, ca să nu i se spună a muncitorilor disciplinaţi, stahanovişti în felul lor, dar care în străfundurile sufletului se consideră damnaţi ori pedepsiţi să nu poată alege. Şi tocmai pentru această mulţime hăituită şi de viaţă, şi de gânduri, cam peste tot în lume

se alege un om ca să-i vorbească dimineața, cineva care disprețuiește profund toată clasa de mijloc. Aparent, Alisa era una dintre acele pipițe care se scoală cu noaptea în cap ca să se machieze, să-și vopsească sprâncenele, să-și tapeteze fața cu un kil de fond de ten, să-și planteze alți ochi în jurul cărora o mână expertă desenează cel mai proeminent contur. Iar în lumina reflectoarelor, fața asta, care nici măcar nu mai este o față, ci un construct, deschide gura cu prețiozitate ori cu veselie muncită, ca să-și arate puterea asupra unor amărâți care-și beau cafeaua în bucătărie, conștienți că hidoșenia din televizor nu dă doi bani pe ei. La emisiunile astea de dimineață, întotdeauna cu un invitat, întrerupt din când în când de știri și de reportaje, lumea e veselă, tonurile vioaie până la stridență. Invitații au venit să se promoveze și-i doare-n cur de gazdă, iar, în mica lui bucătărie, telespectatorul are întotdeauna televizorul deschis și dat pe *mute*, în timp ce butonează de zor un laptop, citindu-și în liniște horoscopul, străduindu-se să scrie ceva deștept pe Facebook ori alergând cu disperare la pagina unui iubit secret.

Ei bine, în momentul grav și fatal când Alisa mi-a intrat în sânge, ea era fata de dimineață, pe care n-o ascultă nici dracu', iar eu, invitatul ei înfumurat.

11

Nu mai știu ce-am spus în emisiune, ceva despre strălucirea și drama balerinelor, căci despre asta este vorba în *A beautiful tragedy*. Emisiunea a fost scurtă, iar din ea mi-a rămas doar parfumul grădinii. Deși nici asta nu e sigur, pentru că după aceea am mai stat acolo încă o oră, două și poate că singurele amintiri pe care le am se leagă

doar de ceea ce s-a întâmplat după emisiune. Întâlnirea mea cu Alisa aș putea spune că s-a petrecut într-o curte, într-un spațiu intermediar, poate în Purgatoriu.

În mod cu totul surprinzător pentru mine, a-nceput să-mi povestească. Eram doar noi doi, în curtea unei televiziuni dintr-un oraș estic, așezați la o masă, aceeași din timpul emisiunii, cu câte o ceașcă de cafea în față. Nu departe se înălța o tufă de liliac alb, cu flori ireale.

— Este minunat ce-ai făcut tu, David! Copiii ăștia talentați care plutesc în luminile reflectoarelor își pierd cu totul viața, numai ca să poată ieși din zona cenușie. Povestea Oksannei... Nu știu cum, ai exprimat foarte bine prețul performanței, dar și drama unui copil născut în Est.

— Eu nu cred în diferența asta, Est/Vest. Oricum, intenția mea a fost să arăt partea dureroasă a drumului spre succes.

— Dar ai ales o balerină din Rusia!

Nu puteam să neg, era adevărat că și contextul social mă interesase, totuși nu prioritar.

— Un copil din Est trebuie să se lupte aproape câinește ca să poată să facă ceva în viață.

— Peste tot în lume talentul cere cheltuieli mari și renunțări.

Nu-mi venea să-i povestesc drumul meu greu, de la Belfast la Mosjøen, dar asta aveam în gând. Totuși am spus mai mult pentru mine:

— La 16 ani eram fotoreporter la *Castlereagh*.

Pe când mintea mea trecea superficial peste filele ziarului și pe străzile Belfastului, în mica grădină a coborât adierea unei alte minți, una cuprinsă de o tristețe care m-a făcut nu doar să uit străzile înțesate de irlandezi furioși, ci chiar scopul pentru care mă aflam acolo. Gura Alisei, care încă era doar o femeie de la TV, începuse să tremure. Nu era însă o emoție ordinară. Ci pe buzele de un roz indecis fluturau lăcrimioare mărunte. Fiecare vorbă

a ei îmi intra în urechi ca acea picătură călduță pe care ți-o pune medicul când te-mbolnăvești de otită. Stăteam pe scaun în fața Alisei, care povestea fără grabă, însă scaunul meu începuse să plutească, iar pe deasupra grădinii ningea cu flori mari de *cotton-grass*. Erau lucruri personale, ceva ce nu mărturisești unui invitat la emisiunea ta. Unele erau din primii ani de școală, altele din perioada adolescenței. Alisa vorbea lin și în fiecare clipă mă așteptam ca lacrimi mari să i se rostogolească pe obraz. Totul era dureros, șocant și nepotrivit, îmi dădeam seama, dar, pe măsură ce o ascultam, fiecare episod îmi zgâria inima, ca unghia care scrijelește un perete.

— Dar, draga mea, tu ești o ființă puternică...

Bineînțeles, nu asta aștepta de la mine. Eram emoționat. Mă atinsese. Întotdeauna suferința altuia mi s-a părut mai grea decât a mea. Iar Alisa povestea viu, acum îmi dau seama. Are în ea această putere de a te face părtaș la tot ceea ce spune. Nu știam ce să zic. Mai ales când mă întreba, cu un glas venit direct dintre nori:

— Îți imaginezi, David? Tu, ca artist, cu siguranță simți toate aceste întâmplări vechi... Mi-ar fi plăcut să am talentul tău și să-mi transform toate experiențele astea în film.

De zeci de ori am auzit cum cineva își dorește ca viața lui să devină film, iar eu însumi sper uneori ca cineva să scrie o carte despre mine. Dar în adâncul sufletului știu prea bine că nu mă interesează nici opinia și nici viziunea altcuiva. Este doar ambiția ca altul să spună despre mine exact ceea ce cred eu. Nu există decență, ci doar orgoliul de-a fi văzut, de-a se apleca asupra mea ochiul străin pentru care trăiesc. În ciuda acestei realități penibile, un timp am vorbit despre ***katharsis***. Apoi, Alisa a revenit la viața ei, continuând să se destăinuie, să scoată dintr-un fel de traistă întunecată toate acele emoții pe care niciun om nu se simte confortabil să le povestească. Multă vreme

mi-a fost greu să vorbesc despre tatăl meu. Nu pentru c-ar fi la mijloc lucruri abominabile. Ci pentru că, de câte ori îmi vine în minte privirea lui de om lovit, mi se pune o pisică în gât şi-mi simt imediat limba legată. Orice cuvânt, prin care-aş încerca să acopăr imaginea tatălui meu, s-ar transforma pe loc într-o propoziţie ruşinoasă. Să nu credeţi că oamenii care nu pot să povestească despre penibilul din viaţa lor nu ştiu că există lucruri cu mult mai jenante! Ştiu foarte bine şi că povestea lor este una absolut normală şi că mulţi alţii se fălesc cu astfel de fapte sau că le transformă în anecdote, în comedii, într-o adevărată petrecere pentru adulţi. Dar pentru ei, pentru oamenii care nu pot să povestească, chiar şi lucrurile cele mai nevinovate iau proporţii uriaşe, care le paralizează organul vorbirii. Cum puteam să povestesc despre tatăl meu, despre privirea lui înnămolită în lacurile melancoliei, despre durerea mamei, a fratelui meu sau despre casa noastră, mohorâtă ca o umbrelă neagră dintr-un film englezesc, ştiţi, din secvenţele cu înmormântări pe timp de ploaie?...

Alisa însă face parte dintre acele fiinţe care pot să se confeseze, să descrie orice din ceea ce au trăit, fără să ţină cont că acel *orice* apasă în demenţă creierul interlocutorului, oricare ar fi el, mai ales al unuia ca mine, care, în momentul surprinzătoarei confesiuni, trăgeam în nări parfumul de liliac al unei primăveri la Chişinău.

12

Am iubit-o imediat. Inima ei era acolo, pe masă, pusă în faţa mea. Alisa trăise înspăimântător, fără speranţe, iar viaţa ei era o rană peste care îmi dădeam seama că puteam

să pun un pansament chiar şi temporar. Aşa că m-am trezit predicând:

— Nu-ţi face griji, viaţa nu este mereu aşa!

— Presupun că glumeşti. Ce crezi c-o să se-ntâmple? O să coboare cineva din cer ca să-mi cumpere, de exemplu, un laptop? Vezi, David, tu nici nu-ţi imaginezi cât eşti de privilegiat că trăieşti în Norvegia. Spune-mi tu ce norvegian plânge după un laptop fără să aibă nici cea mai mică speranţă că-l va putea cumpăra vreodată? În Vest, un om care munceşte câteva luni îşi ia o grămadă de lucruri. Pe când în Est, un om care munceşte toată viaţa din greu nu poate să facă decât un lucru: să aştepte un înger mântuitor!

Nici nu-mi trecuse prin cap. Lucrurile mărunte îţi schimbă percepţia asupra vieţii. Să fii realizator TV si să nu ai un laptop, da – era o anomalie. Privindu-i ochii trişti şi faţa atât de proaspătă, un impuls venit direct din hematii a scos din mine acea dorinţă de-a mă dărui cu totul, fără să aştept vreo recompensă:

— O să te ajut eu!

În ochii Alisei licărea o flăcăruie, însă continua să exprime cea mai mare dezamăgire, ceea ce m-a îndârjit să continui:

— Am să încerc să fiu eu îngerul tău din cer!

— Adică?

— Adică voi încerca să te ajut. Când nu vei avea la cine să strigi – nu ezita să mă suni! Uite aici telefonul meu!

— Şi de ce-ai vrea să mă ajuţi? Aşa dezinteresat? Nu există aşa ceva, David!

— Mama mea m-a învăţat două principii: în viaţă trebuie să ai încredere în oameni, pe care o obţii numai dacă te ţii de cuvânt! Iar eu am făcut din ele literă de lege! Îmi voi ţine promisiunea, pentru că acest lucru face parte din mine.

Alisa mă privea cu o anumită indulgenţă. N-a insistat. Nici măcar nu părea să acorde importanţă prea mare cărţii mele de vizită. Bineînţeles, mi-era scârbă de faţa de metodist pe care mi-o luasem.

— O să fiu luna viitoare la Bucureşti, am anunţat-o eu. Filmez ceva. Poate vii să-mi faci o vizită.

— Bucureştiul îm place la nebunie, s-a entuziasmat ea. Am foarte mulţi prieteni acolo!

Zâmbitoare, arăta deja altfel. Era o tânără femeie cochetă, al cărei sacou părea făcut din petale de flori. Nu mai avea nimic din fata care mă luase de la poartă. Poate o purificase confesiunea.

Ştiu, multă lume îşi povesteşte în amănunt durerile ca să scape de ele. Dacă mă gândesc acum, Alisa nici nu-mi povestise mare lucru. Nu ceea ce mi-a povestit era devastator, ci felul în care o făcuse. În fiecare episod lăsa acea impresie că în spatele faptelor istorisite se află o zonă mocirloasă în care nu intri niciodată, de teamă să nu te scufunzi. Crescuse cu un tată vitreg, într-o sărăcie lucie şi într-o istorie nehotărâtă. Cam asta era esenţa. Dar, după ce şi-a terminat povestirea, totul între noi era altfel. I se aşezase pe faţă o bunătate universală, iar eu eram iluminat ca un led.

Am plecat chiar în seara aia şi, odată ajuns la Mosjøen, fiecare secundă a întâlnirii mele cu Alisa a început să se dilate. O vedeam crescută pe ecranul laptopului, o vedeam pe parbrizul maşinii lui Anders. O vedeam în timpul filmărilor. Începusem să număr zilele până la plecare, care nici nu era prea departe.

Între confesiunea din grădină şi întâlnirea din Bucureşti n-a fost decât o lună, dar, dacă m-ar pune cineva să povestesc zilele dintre ele, nu mi-ar ajunge nici un an. Fiecare zi se făcuse mai lungă. Am ajuns la Mosjøen în timpul festivalului, când toată lumea defila în *bunad*, încât chiar

şi astăzi, când văd pe cineva în costum naţional, îmi amintesc tristeţea mea de-atunci.

Vorbeam pe chat, mult. Mai târziu am adunat toate conversaţiile într-un fişier, pe care l-am deschis de multe ori ca să recitesc acele cuvinte care mă fac şi acum să tresar. Alisa e inteligentă şi are o maturitate derutantă. Odată vorbeam despre adevăr, iar ea a scris repede, căci avea o viteză căreia de multe ori nu-i făceam faţă:

— Adevărul e nociv, David!

— Nu pot să cred c-ai scris asta! am protestat eu. Totul se bazează pe adevăr.

— Te înşeli! Numai naivii sau viclenii fac caz de adevăr. Gândeşte-te! Ce e adevărul? Doar realitatea pe care o putem accepta. Nimic mai mult.

I-am adus aminte de adevărurile universale şi mi-a trimis trei *emoticons* care se tăvăleau de râs.

— Când e vorba de susţinători mulţi, precis a fost acolo un tip cu gura mare, care şi-a impus punctul de vedere prin insistenţă şi ton. De ce adevăr ai tu nevoie ca să trăieşti bine? Care e acel lucru care trebuie neapărat spus? Asta-mi aminteşte de ***Raţa sălbatică*** a lui Ibsen! Boul ăla care voia neapărat să scormonească rahatul a făcut arşice din toată familia. Dacă, să zicem că, de exemplu, m-a violat tatăl meu vitreg, acum 10 ani, cui îi mai foloseşte un adevăr ca ăsta?

Făcea afirmaţii de genul ăsta uneori, ceea ce mă băga în ceaţă. Chiar avea un tată vitreg violent, despre care îmi povestise tot felul de lucruri oribile.

— Să-ţi spun eu ce s-ar întâmpla: mama ar suferi aşa de mult, încât poate că nu l-ar băga la bulău, dar cu siguranţă l-ar părăsi. Or, el câştigă banii. Fără el mama n-ar avea nici casă, nici nimic, ar cerşi pe străzi. Ca să nu mai vorbim că tu ai fi atât de oripilat, încât m-ai trata ca pe-o infirmă. Când aude cineva că eşti necăjit, te

înconjoară cu milă, dar te și dispreţuiește totodată. Un om aflat la mila celorlalţi, din start trebuie să fac ciocul mic. Nu-i așa?

Nu știam ce să zic. Un timp am scris și am șters.

— Stai liniștit, David! Nu m-a violat nimeni! Vorbeam așa, din principiu.

Am rugat-o să deschidă camera. Voiam să-i văd fața.

— Nu pot! Mi-am pus o mască!

Bineînțeles, asta mă făcea și mai curios. Voiam s-o văd așa, ca pe fantomele din benzi desenate. Până la urmă mi-a împlinit dorința. Avea fața verde, nu albă, așa cum îmi imaginasem.

— Parcă ești marțiană!

— Ai promis că nu comentezi!

Era băgată în laptop, încât nu se zărea nimic în jur. Mi-ar fi plăcut să-i văd camera, să văd cum trăiește. Doar o presupusă perdea a fost tot ce-am văzut. Iar după aceea rareori a mai intrat pe video. Cel mai mult îi plăcea să-mi scrie. Îmi trimitea fraze corect scrise, elegante chiar, într-o engleză *British*, scrise cu viteză uluitoare.

13

Bineînțeles, filmul căzuse pe planul doi. Întâlnirea cu Alisa era principalul meu țel. Așteptam *e-mail*-urile ei tremurând, cu ochii lipiți de telefon. Prima oară când am îndrăznit să mă fac îngerul ei a fost într-o seară, după ce vorbisem pe Skype mult, poate o oră.

— Care-ar fi pentru tine prioritatea numărul 1, dacă, să zicem, ai avea niște bani?

— Depinde câți.

M-am gândit la o sumă minimă, care credeam eu c-ar putea face fericit pe cineva cu un salariu de câteva sute de euro.

— Dacă aș avea 500 de euro, ei bine, cred că m-aș duce la dentist!

— Mi se pare o investiție bună! am comentat eu.

La câteva zile după aceea, mi-a trimis o fotografie dintr-un cabinet stomatologic. Pe scaunul ăla, care are întotdeauna spătarul lăsat mult, arăta foarte distinsă, ca acele femei care se fotografiază pentru iubitul lor, plecat într-o zonă de război. O bluză fină făcea ca sânii să-i pară niște bulgări de zăpadă, pe care parcă eu însumi îi rotunjisem în palme.

I-am reamintit c-o invitasem la București.

— Și ce să fac acolo? a întrebat ea.

Ce puteam să-i spun? Eram și un pic intimidat de întrebare.

— Pur și simplu să-mi faci o vizită.

— Cred că-ți dai seama că n-am bani, mi-a răspuns ea, și după felul în care postase doi *emoticons* zâmbăreți, mi-am imaginat că râsese. Aici trebuie să fac o paranteză, ca să povestesc puțin despre râsul ei. Niciodată n-am auzit-o râzând în hohote. Nici n-am văzut-o dezvelindu-și dinții. Râdea un pic mârâit, ca un cățel care se alintă, dar în notele acelui râs era ceva tonic care te îndemna să iei parte la o fericire privată, chiar dacă știai că vei comite o infracțiune.

I-am cumpărat un bilet de avion, dar avea nevoie de viză. De la Chișinău la București e o cale lungă și spinoasă. În primul rând că viza costă. Dar nu doar viza, ci și șpaga pentru viză. Cu voluptate, am intrat în povestea ei până la gât. Începusem chiar să mă uit pe Facebook după Vasi, tipul care trebuia să aranjeze obținerea vizei și pe care, într-o primă fază, mi-l închipuiam ca pe-un tip fioros ori

ca pe unul dintre numeroşii migranţi pe care televizoarele nu mai conteneau să ni-i arate, ras în cap şi cu ochii tulburaţi de gândurile negre care umblă prin capul oricărui om hăituit, el însuşi parte a unei haite de răpitori. Alisa mă ţinea la curent cu fiecare etapă a acestei grele încercări, care era drumul ei până la Bucureşti. Un moldovean iese greu spre Vest, iar o călătorie spre România sună ca o fugă din ţară.

Alisa lucra mult, cel mai adesea scria sau se documenta pentru emisiunile ei. Cam pe-atunci, când aşteptam viza, a butonat 17 ore neîntrerupt, până i s-a prăjit computerul, care era într-adevăr o gioarsă. Eram speriat. Nu mai dădeam de ea. Abia a doua zi mi-a povestit ce i se întâmplase.

— Imaginează-ţi că a trebuit să mă duc la un internet-café! Dacă-ţi spun ce feţe sunt în jur, n-o să crezi!

— Mai bine închiriezi de undeva un laptop! i-am sugerat eu.

— Glumeşti! Precis îmi dă unul paradit şi pe urmă mă pune să-l plătesc ca nou! Nici nu mă gândesc!

— Uite ce e: îţi trimit nişte bani să-ţi iei ceva!

— Dacă e să-mi iau, nu mai vreau chestii care se strică imediat!

— Dar ce-ai vrea?

— Un MacBook! Ceva mic şi select! Auriu!

Chiar în ziua următoare am făcut conversaţie de pe noul laptop. Nu fusese pentru mine o cheltuială planificată, dar m-a umplut de o fericire inexplicabilă. Priveam pătruns de orgoliu faţa bucuroasă, venită de la mii de kilometri, din Mac-ul ei în bătrânul meu Mac. Eram parte la fericirea unei fete pe care aveam s-o întâlnesc peste trei săptămâni.

În fine, după mai multe peripeţii, viza a fost obţinută, iar Alisa era gata de plecare. Când i-am văzut numele pe telefon, nu mai ştiam nici cum mă cheamă.

— Lucrurile s-au complicat, David! Mai am încă o treabă la București, cu prietena mea Julia.

— Da?

— Am fi vrut să călătorim împreună. Dar nu știu cum să facem ca s-avem același avion...

— Mă ocup eu, nicio grijă! am spus, iar în momentul următor din telefonul meu s-au ridicat niște unde duioase.

— Ești minunat, David! Tu chiar ești un adevărat prieten! Îți dăm banii când ne vedem la București.

— Este ok. Nu-ți face griji.

— Să știi că am găsit și o garsonieră la un preț bun, m-a anunțat ea. Recunosc, nu mi-a căzut deloc bine, așa că am mai făcut o încercare:

— Nu stai la hotel, cu... noi?

— E mai ok pentru mine la garsonieră. Oricum pentru tine nu contează, nu-i așa?

14

Aeroportul din București, cred că singurul, e o chestie mică. Așteptarea pasagerilor se face ca-n burta balenei: stai în picioare într-un hol îngust și, dacă-ai ști românește, ai putea să asculți conversațiile celorlalți. Când ies pasagerii, e imposibil să ratezi pe cineva. Totuși, n-am recunoscut-o din prima clipă. Avea părul strâns și purta un tricou. Se spulberase eleganța ei din grădină. Desigur, mă așteptasem la asta. Totuși, a existat acel timp de derută, instalat după aia în mintea mea. Ori de câte ori am văzut-o pe urmă, am trecut prin aceeași ezitare. De fiecare dată era alta.

Pe Julia nici n-am luat-o în seamă, habar n-aveam ce rol urma să aibă în toată povestea mea, aflată încă la primul capitol.

Am stat de vorbă în holul aglomerat, în picioare. Pe lângă noi era multă lume, nici nu sesizasem că unii făceau deja parte din grup. Alisa mi i-a prezentat succint, doar cu numele. Erau prietenii ei care veniseră s-o aştepte la aeroport. Un timp au vorbit între ei în română. Alisa avea cadouri pentru fiecare. Nu mai conteneau cu îmbrăţişările. Apoi, în fine, s-a ocupat şi de mine.

— Ce faci, David? Îţi merge filmul?

— Hai să vorbim pe drum, am propus eu.

— Dar noi mergem cu prietenii noştri, s-a băgat Julia în vorbă.

Abia aşa am remarcat-o: scundă, cu ochii strălucitori.

— Şi-atunci, cum facem, te sun eu mai încolo?

— David, cum să-ţi spun?! Nici telefon nu mai am. A fost ieri seară o spargere la televiziune şi-am rămas fără nimic.

— Auzi, Rogere, a comentat vesel unul dintre prietenii Alisei, la Chişinău au ajuns să spargă şi televiziunea! De-aia nu mai am eu chef să mă-ntorc!

Roger era o pălugă care părea că strânge cuvintele între dinţi. Nu-mi mai amintesc ce-a răspuns.

— Dacă-mi împrumuţi tu un telefon, a reluat Alisa către mine, poate să vină Roger să-l ia pe după-amiază şi vorbim pentru diseară...

— Unde să vin? s-a grăbit Roger să mă întrebe, deşi încă nu promisesem nimic. Totuşi, i-am dat imediat adresa hotelului. Câteva minute mai târziu, grupul a urcat într-o dubă, iar eu am luat un taxi şi m-am întors la hotel. Recunosc, nu mă aşteptasem ca lucrurile să decurgă aşa. Deşi nu vorbisem detaliat despre asta, mi se păruse clar că, dacă vin s-o iau de la aeroport, vom petrece oarece timp împreună.

15

La prânz, Roger mă aştepta în faţa hotelului. Aproape că uitasem de el. Mergeam la masă cu toată echipa. Cameramanul a spus ceva, iar ceilalţi au râs zgomotos. Până la urmă mi-au tradus şi mie:

— Zice că te-aşteaptă un frate de peste Prut.

Nu găseam nimic comic, dar, când vine vorba despre râs, ştiu prea bine că nu povestea contează, ci cheia.

Roger butona un telefon, rezemat de-o maşină luxoasă, parcată prost, chiar în faţa hotelului. Cum stătea cu picioarele împletite, mi-au rămas în minte pantofii luaţi pe piciorul gol, nişte încălţări albe, din piele groasă. Amintindu-mi-l acum îmi apare ca o păstaie. Înalt, terminat cu două tălpi lungi. Cred că purta 45. Abia când l-am salutat a ridicat privirea şi şi-a schimbat poziţia corpului.

— Sunt... pentru telefonul Alisei, m-a anunţat el, ridicându-şi sprâncenele.

Bineînţeles, nu-l aveam încă. Dar puteam să-l cumpăr. Chiar Roger mi-a arătat un magazin nu departe. Telefonul lui avea GPS, aşa că se vedea destul de clar cât făceam până colo.

— În zece minute suntem înapoi.

— Îţi laşi maşina aici? Poate c-ar trebui să parchezi în altă parte, i-am sugerat eu.

— Care maşină, prietene? Ce crezi, că eu umblu cu maşini de-astea?

Roger vorbea o engleză de filme, în care *bastard* ori *fuck* erau la ordinea zilei.

— E-a vreunui idiot, care şi-a luat-o acum şi vrea s-o arate la toată lumea.

— După cum stăteai rezemat... am încercat eu.

Îmi dădeam seama că e un puşti, dar mă intimida totuşi prin acea nepăsare care-ţi bagă în cap ideea că orice-ai face nu-l afectează. Roger avea 23 de ani, din care 5 îi trăise la Bucureşti.

— Sunteţi prieteni de multă vreme? am început eu, mai mult ca să am un subiect de discuţie.

— Din gimnaziu. Era din cartierul unde stăteau ai mei. A avut şi ea viaţa ei necăjită. I-au murit părinţii şi-a stat pe la un unchi. Bătea ăla la ea ca la tobă. La început a venit şi ea la Bucureşti, a făcut prima clasă de liceu pe-aici, cu o bursă. Pe urmă n-a mai prins nimic şi s-a-ntors la Chişinău.

— Aha, de-asta ştie atât de bine românește.

— Păi ea-i româncă. Adică moldoveancă.

— Parcă înţelesesem că e rusoaică.

Roger era derutat. Mi-a aruncat o privire pe sub freza blondă care îi cădea drept, peste jumătate de faţă, ca o perdea. Era clar că nu voia să strice ceva. Aşa că a tăcut. Iar eu am insistat:

— Când am fost în emisiunea ei, zicea că a învăţat ulterior românește...

— Ah, şi-a dat el capul pe spate, vorbeşti de Alisa!

— Păi, pentru cine ai venit aici? Nu pentru telefonul Alisei?

— Am crezut că zici de Julia!

Nu doar pentru Roger, ci pentru tot grupul lor, am înţeles mai târziu, Julia era un fel de căpetenie. Cum şi de ce îşi căpătase rolul ăsta, habar n-aveam.

Roger era angajat într-o conversaţie pe Twitter, iar din când în când mă ţinea la curent:

— E vorba despre migranţi, frate! Ungurii ăştia sunt tâmpiţi. Vor să închidă graniţele! Ai mai pomenit?!

Ce puteam să zic? Era clar că Roger era pro-migranţi.

— Oamenii ar trebui să aibă voie să circule peste tot. De unde ziceai că eşti?

— Din Regatul Norvegiei.

— Mi se pare că nici voi nu sunteţi în Uniune?! Da, aşa e: norvegienii şi-au băgat picioarele! Ce chestie, frate! Şi voi exact ca noi: în afara Uniunii Europene! Asta înseamnă că şi tu ai avut nevoie de viză ca să vii la Bucureşti! Nu-i aşa? Exact ca şi mine! La Consulatul Român din Chişinău sunt nişte cozi de-ţi cedează ficatul!

Dacă-i spuneam că am paşaport „James Bond", precis începea să râdă. Mi s-a mai întâmplat. Pe lângă cel britanic, bineînţeles, am şi unul norvegian. Mă pot duce în orice colţ al Pământului. Norvegia plăteşte o groază de bani pentru ca cetăţenii ei să se bucure de toate privilegiile. În Uniunea Europeană sau oriunde. Ca să-i explic lui Roger mi-ar lua ceva timp. Oricum are o părere formată.

Intrăm într-un centru comercial, iar până la electronice ne oprim pe la Koton. Roger e interesat de tricouri.

Aş fi putut să stau cu echipa, să filmez o scenă, dar, în loc de asta, o oră întreagă m-am plimbat cu acest Roger de la Chişinău, un puşti cu pantofi albi.

Până la urmă am găsit un smartphone performant. Apoi am chemat un taxi şi i-am făcut semn să urce.

— Dar nu iau taxiul! Merg aici, aproape! Trebuie să mai trec pe la cineva!

— Şi când te vezi cu Alisa?

— Nu ştiu! Oricum, ea acum nici nu-i acasă, a plecat pe la nişte tipi.

Totul s-a derulat repede. Întâlnirea cu păluga de Roger mi-a umbrit o parte din încrederea pe care o avusesem în mine. Restul zilei am lucrat, iar către seară am sunat-o pe Alisa. Bineînţeles, fără succes. Abia târziu am văzut că aveam un *e-mail*. Eram un pic contrariat. Poate că telefonul nu funcţiona. Îmi scrisese scurt, ora şi locul unde voia să ne vedem.

16

În cafenea era puţină lume. Nu intrasem bine, când au apărut amândouă. Alisa era proaspătă, ca omul care a dormit bine. Julia, în schimb, mi s-a părut cam mototolită. Ne-am zâmbit, iar Alisa a luat-o imediat spre casa de marcat, de unde s-a întors cu două cafele, una pentru ea şi alta pentru prietena ei. Nu ştiu de ce, nu mă puteam urni să-mi aduc şi eu ceva de băut. Mă simţeam exclus. Absurd. Dar asta a fost. Mă aşteptasem să-mi aducă şi mie. Aşa mi se părea normal. Dacă te repezi să iei cafea, aduci pentru toată lumea. Am rămas, în mod penibil, ca omul care priveşte. Ele îşi sorbeau cafeaua, iar eu mă holbam la ele.

— Ţi-a plăcut telefonul?

— Încă nu m-am văzut cu Roger.

Amintirea puştiului cu pantofi albi, aşa cum stătea rezemat de un Audi, în faţa hotelului meu, mi-a apărut ca un *frame* perimat.

— Dar am înţeles că era o urgenţă...

— A mers la cineva şi-ăia l-au prins şi l-au pus să le editeze un film.

După cum vorbise, mă aşteptam să fie sechestrat, pus în lanţuri. Dar m-am lămurit repede. Roger se pricepea să monteze filme, iar prietenii profitau de pe urma pasiunii lui.

— E bun, a completat Julia. Îi merge şi mâna, şi mintea. Dacă nu eram eu proastă să mă-ntorc la Chişinău, poate acum lucram pe la vreun studio de film prin Bucureşti! Visul meu e să fac film, m-a privit ea în ochi cu un fel de intenţie care-mi scăpa. Totuşi, am întrebat de formă:

— Şi ce ţi-ar fi plăcut să faci?

— Să scriu scenarii, de exemplu! Dacă-ţi spun ce poveşti îmi trec prin minte, îmi dai bani grei ca să ţi le vând!

Mă îndoiam c-aş fi avut nevoie de poveştile ei când deja le-aveam pe-ale mele, care aşteptau într-un şir lung, de mulţi ani.

— Chiar are nişte nişte idei de nota zece, a confirmat Alisa. Dacă vreodată ai nevoie, poţi să apelezi cu încredere la Julia.

Nu mi-a venit nimic amabil. O tăcere cam lungă a pus atunci bazele antipatiei dintre mine şi Julia. Era genul bondoc, cu ochi aprinşi, care nu uită curând o jignire.

— Mi-ar fi plăcut şi să regizez, m-a informat Julia. Eşti regizor, nu-i aşa? a continuat ea, privindu-mă într-un fel care mi s-a părut cam compătimitor. Dar n-am auzit de nimic făcut de tine!

N-avea rost să-i povestesc acestei mici găini ce făceam eu. Alisa o privea ca pe-un fel de geniu, iar la mine se uita ca la un gunoi. Vă jur! Asta a fost senzaţia mea în acea dimineaţă. Aşteptasem cu atâta intensitate întâlnirea cu Alisa, încât nu mai eram în stare nici să mă adun în timpul filmărilor. Regizorul secund, care este şi prietenul meu, m-a-ntrebat de câteva ori dacă sunt în regulă. Iar acum stăteam la taclale cu Julia, despre viitoarele ei posibile idei geniale. Pentru că, între timp, încurajată de admiraţia fătişă a Alisei, se şi apucase să povestească ce crede ea despre filmul contemporan. Evident, filmele ei nefăcute erau cu mult deasupra a tot ceea ce produsese altcineva.

— Cei care fac în momentul ăsta film sunt doar tipi cu pile sau cu bani. Altfel nu se explică de ce sunt atât de idioate şi făcute-n bătaie de joc! Nu înţelegi nimic! Ce să mai zic de Lars von Trier! *Dogville* mi s-a părut chiar o improvizaţie, iar la *Melancholia*... Frate! Mai aveam un pic şi-adormeam!

— Greşeşti! Este un artist mare, un creator de şcoală!

— Păi, tu ce să zici, că doar e compatriotul tău!

— E danez, am corectat-o eu.

— Şi tu ce eşti?!

— Norvegian. De fapt, sunt irlandez, naturalizat în Norvegia!

— *Waw!* Sunt pur şi simplu îndrăgostită de folclorul irlandez şi... de spiriduşi! Ia zi ceva în irlandeză!

— Păi, nu ştiu, am mărturisit eu, nu vorbesc irlandeza.

— Dar ce vorbeşti?

— Engleza, firește.

— Şi-atunci cum eşti irlandez dacă vorbeşti engleza?

Alisa a explicat doct, ca şi cum eu n-aş fi fost de faţă:

— E din Irlanda de Nord, care face parte din Marea Britanie. Adică e irlandez doar cu numele.

Julia şi-a mişcat nasul critic, iar Alisa a ridicat sprâncenele cu mare înţelegere faţă de situaţia mea etnică. Pentru că Julia mă enerva cel mai tare, am luat-o şi eu la întrebări.

— Şi tu ce eşti?

— Moldoveancă. Ce să fiu?!

— Şi-atunci de vorbeşti româneşte?

— Păi, ce vrei să vorbesc? Limba rusă? Normal că vorbesc românește.

— Şi-atunci de ce nu zici că eşti româncă?

Alisa a râs în modul ei îngăduitor, punând de fapt capăt discuţiei:

— De ce să zică? Ce, eu dacă vorbesc româneşte crezi cumva că sunt mai puţin rusoaică?

Avea dreptate. Apoi, după ce şi-au băut ultima gură de cafea, Alisa a spus ceva care mi-a rămas în minte, bătut în cuie:

— Într-un fel, suntem înrudiţi, David. Norvegienii – într-o extremă a Europei, c-o mână în şold, durându-i în cur de Uniunea Europeană, iar în cealaltă parte, noi, cu mâna întinsă, la nişică pomană!

Găina aia mică de Julia a mormăit ceva despre cerşit, dar Alisa, acum mi-am dat seama bine, a dus iarăşi discuţia unde voia ea, exact cum făcuse şi până atunci:

— Lasă, Julia, că-ţi vei face tu mâna pe filmul nostru!

— Faceţi un film?

Alisa era entuziasmată. Cunoscuse o trupă de jazz, nişte francezi.

— Au avut concert la Chişinău şi le-am luat un interviu. Iar acum sunt la Bucureşti.

În sfârşit mă privea, avea iarăşi ochii din grădina televiziunii, dispuşi să lase la vedere toate comorile. Am întins mâna. Degetele Alisei erau răsfirate peste desenul stelat al paharului Starbucks. Voiam să le ating, dar la fiecare impuls îşi schimba poziţia.

— Le-am propus să fac un documentar despre ei.

— Bravo! m-am bucurat eu. Asta înseamnă că în sfârşit vei avea bani!

Amândouă au izbucnit în râs. Cum stăteau în faţa mea, fremătătoare şi atât de vesele, aproape că începusem să capăt sentimentul că fac parte din grup.

— Stai liniştit, bătrâne, mi-a spus Julia. Nu-i plăteşte nimeni pe moldoveni! Nici măcar aici, la Bucureşti, unde se bat cu pumnul în piept că sunt fraţii noştri, nu ne dă nimeni ceva de lucru! E un film de plăcere!

— Şi de unde-o să aveţi finanţare...?

Lucrul acesta nu părea important. Alisa avea o faţă de spiriduş, care voia să spună că sunt naiv.

— Unde e pasiune, se găsesc ei şi banii! Îl facem pe prietenii! Roger o să monteze. Şi poate facem rost de-o cameră... Tu nu ai o cameră de împrumutat?

Eu închiriasem pe zile. Le-am explicat cum stă treaba.

— Ne descurcăm noi cumva!

În mod inexplicabil, cel mai bine îmi aduc aminte bluza Alisei, un top pe care scria *dream, believe, achieve*. Nici măcar ea n-a ţinut minte, la câtva timp, când am adus vorba despre această întâlnire, mi-a spus că detestă lucrurile pe care scrie ceva, nu credea c-ar fi avut o astfel de bluză,

pe care eu mi-o amintesc în detaliu, cu literele ei albe, care parcă pluteau pe țesătura tricoului gri.

Ca să aflu mai multe, le-am întrebat cum a fost ziua de ieri.

— A fost ok. Sunt însă moartă de cât am mers, mi s-a plâns Alisa. Nici nu știu ce să fac cu pantofii ăștia. M-au omorât, David!

Pantofii Alisei stăteau destul de nevinovați, unul lângă altul. Abia atunci am observat ce picioare lungi are. Avea niște pantofi nu foarte înalți, de un bej deschis. Privindu-i, mi-am amintit fără să vreau de cornetele de înghețată pe care ni le aducea mama în copilărie. Când ajungea acasă, striga din hol: *David, David!* Iar eu știam sigur că nu poate să deschidă ușa, pentru că, pe lângă alte bagaje, are două cornete de înghețată cremoasă, cu aromă de alune.

— Toți pantofii noi sunt incomozi, mi-am dat eu cu părerea.

— Nu chiar toți! De exemplu, niște adidași mi-ar face foarte bine în situația dată.

— Și adidașii s-au rasolit, s-a plâns Julia. Nu orice merită. Cam toți sunt făcuți în China! Arată-mi un adidas european sută la sută, și l-am și mâncat.

S-o văd pe Julia cu un adidas în gură nu știu de ce îmi încălzea sufletul.

În fine, tot vorbind, am ajuns într-o zonă cu magazine, iar în scurt timp stăteam rezemat de un zid, privind-o pe Alisa cum probează pantofi. Aproape că uitasem febra asta de mare cumpărător, pe care o ai când ești foarte sărac. Când, în sfârșit, s-a hotărât asupra unei perechi, avea în privire lumina învingătorilor.

Toată ziua ne-am plimbat prin magazine și-am cumpărat geci, poșete și alte chestii pe care numai femeile și le doresc. Nu mă crezusem în stare de așa ceva. Nici măcar pentru Marte n-am cumpărat vreodată pantofi. Am fost

convins întotdeauna că shoppingul e una dintre plăcerile feminine. Şi una dintre libertăţi, totodată.

Era clar că se bucura. Eu aveam rolul de portmoneu. Aşa că m-am hotărât să-i dau nişte bani.

— Ok. Dacă tu ţii, îţi mulţumesc mult, David! Chiar eşti un înger.

Credeam că totul s-a terminat aici. În fine, voi avea acel timp în care să fiu doar cu ea.

— Uite o librărie! În sfârşit, văd şi eu ceva ca lumea în mallul ăsta.

— Păi, şi restul, magazinele prin care ai întârziat, n-au fost ca lumea?

Probabil că nu. Ne-am dus ţanc la cărţile pentru copii. Aici Julia era interesată. Pe măsură ce se hotăra, ducea cărţile spre casă, unde finalmente se adunase un teanc bun. Apoi ele s-au dus la toaletă, iar eu am rămas să mă învârt prin magazin. Cum nu mă interesau cărţile în limba română, am trecut vizavi, la ceaiuri. Într-un târziu au apărut şi ele. Julia era contrariată:

— Ai plecat din librărie fără să-mi iei cărţile!

Nu înţelegeam de ce se aşteptase să i le iau eu. Nici acum nu înţeleg. Dar ţin minte încă faţa ultragiată a Juliei. Amândouă erau dezamăgite de mine. Mă priveau ca pe un om cu care nu merită să-ţi pierzi timpul. La câteva minute după asta ne-am şi despărţit. Alisa mai avea nişte oameni de văzut.

17

În noaptea aia nici n-am dormit. Vă spun sincer, întâlnirea de la Bucureşti a fost cel mai neaşteptat şi frustrant lucru din câte trăisem până atunci. Eram un bărbat de 45 de

ani, îndrăgostit de o femeie prea tânără. În momentul acela Alisa avea 24. Bineînţeles, diferenţa de vârstă îmi aduce şi acum o sută de gândaci în urechi. Mă gândeam deja că pentru Alisa eram un fel de unchi. Unchiul de la oraş, care-ţi aduce bomboane. Poate că nu fusesem explicit. Poate că Alisa nu înţelesese că-mi plăcea ca femeie. Lucrurile care-ţi aduc nefericire trebuie discutate. Aşa că i-am scris un *e-mail.* Lung. Am vrut să-i spun câte ceva despre mine. Aveam impresia că, dacă ar şti cum gândesc, s-ar apleca altfel asupra mea. Să nu mă credeţi idiot! Vă rog mult! Normal, viaţa mi-a arătat că nu e bine să spui nimic despre tine. Cu cât eşti mai misterios, cu atât devii mai atractiv. S-o ignori. Să fii mitocan. Să nu-i spui nimic despre tine. Când ai ocazia, să iei şi să fugi. Ştiu, sunt acele lucruri străvechi care dau roade şi-n zilele noastre. Chiar şi la cele mai versate femei. Nu mă-ndoiesc că vor rămâne valabile şi peste sute de ani. Bărbatul care ia şi pleacă rămâne lipit în sufletul oricărei femei de care s-a folosit vremelnic. Bineînţeles, ştiu. Dar nu accept. Am convingerea neghioabă că există încă femei, acele rare zâniţe în stare să se emoţioneze în faţa unui bărbat cinstit şi loial. Mai întâi i-am scris despre promisiunea pe care i-o făcusem. Apoi mi-am dat seama că n-avea legătură cu adevărata mea nefericire. Ea nu-mi promisese nimic. De aici trebuia să pornesc. Iar în străfundul sufletului meu, acolo unde încep grădinile meschinăriei şi lacul perfid, ei bine, în străfundul acelei părţi neguroase din mine, oricât aş fi vrut să mă ascund, exista dorinţa cea mai frustă – aspiraţia strict carnală. O doream. Nu poţi să-i spui unei femei de-a dreptul. Dar asta era. Aş fi alergat felin până la garsoniera ei, aş fi şters-o din peisaj pe Julia şi-aş fi rupt dintr-o singură mişcare tricoul pe care scria *dream, believe, achieve.* Asta aş fi vrut. Mă frigea pur şi simplu, aveam o sârmă de foc întinsă din amigdala creierului până

în vintre. Voiam s-o fut. Deci: îi puteam spune direct? Nu! Dar în felul meu mă arătasem disponibil, iar ea trebuia să fi înțeles. Nu se putea! Ori eu nu eram în stare s-accept.

După ce i-am trimis primul *e-mail* în care făceam apologia cinstei mele, mi-am dat seama cât eram de penibil. Așa că am scris din nou cât fusesem de dezamăgit că n-am petrecut mai mult timp împreună. Abia în al cincilea *e-mail*, i-am spus pur și simplu c-o plac. Dar, ajuns aici, chiar când trimiteam mesajul m-a cuprins o amară părere de rău pentru toată corespondența acelei nopți. Când aveam vârsta ei, eram fotoreporter la *Bergens Tidende*. Uneori primeam mesaje, unele cam în genul celor pe care le scrisesem acum. Niciodată nu le citeam. Mi se păreau stupizenii. Sau răspundeam la mișto, în ideea că poate e vreo tipă disponibilă, însă, dacă disponibilitatea asta nu se arăta destul de fățiș chiar din zilele următoare, nu-i mai răspundeam, o ștergeam din agendă.

Alisa nu mi-a răspuns la niciunul dintre *e-mail*-uri. Cred că nimeni nu răspunde cuiva care scrie cinci mesaje într-o singură noapte. Cu toate acestea, cam oricine își dorește să le primească. Și, la urma urmelor, nu contează decât dorința, în forma ei cea mai acută, de arsură interioară, de plagă în care zace împachetat presentimentul neîmplinirii. Când pierzi dorința, totul e fad, lipsit de substanță.

În ziua următoare a apărut la filmări. Era surescitată, ca un câine tânăr, abia ieșit în lume. Primul meu gând a fost că citise mesajele mele, ceea ce mi-a adus în ochi acea mică lacrimă a speranței.

— David, plec la Paris, David! Îți închipui?!! Cu trupa de jazz. Am fost ieri seară la concert! A fost mirific! Chiar regret că n-ai fost și tu! Mi-ri-fic, David! De nepovestit!

Nu mai știu ce-am bombănit, dar știu precis că prin minte îmi treceau cele cinci *e-mail*-uri, deasupra cărora jubila o sală de concert, în mijlocul căreia Alisa aplauda frenetic.

— Spune-mi ce să fac, David! O ocazie ca asta vine o dată în viaţă!

— Adică?

— Să mergi la Paris!

Un moment, unul mic, am crezut că planul ăsta mă includea şi pe mine. O poveste pariziană. Nişte siluete învăluite în *tulle* roz. Dar totul s-a destrămat cum a deschis gura.

— Am nevoie de viză, David! Şi de bilet de avion! Cum să fac, David? Îţi dai seama?! N-aş vrea să ratez. Sunt disperată, David! Dacă pierd drumul ăsta la Paris, viaţa mea va fi praf! Tipii vor să filmez. O săptămână la Paris! Aş putea să fac trei emisiuni la rând, numai cu ei sau cu alte chestii din Franţa!

Când s-a oprit, mă privea nu în ochi, ci direct în punctele mele vitale. Îi ţin minte privirea. N-o pot vizualiza, dar amintirea ei sapă tunele prin aceleaşi răni vechi.

— Ai promis că mă ajuţi, David...

Promisiunea mea din grădina televiziunii ieşea făloasă la lumină. Mă auzeam vorbind, promiţând. Îmi simţeam siguranţa de-atunci şi, copleşit de ea, simţeam acut că trebuie să mă ţin de cuvânt.

— Ai putea să vii şi-n Norvegia... am încercat eu.

— Bineînţeles că vin, David!

Nu ştiam precis ce vreau şi nici nu mă gândisem înainte la o astfel de invitaţie, dar, când mi-a răspuns, mii de brichete s-au aprins în acelaşi timp, alungând bezna imensă care se instalase în mine încă din noaptea trecută. S-o văd pe Alisa la Mosjøen umblând cu degetele prin dulăpiorul din bucătărie mi se părea în acea clipă maxima cucerire.

Câteva zile m-am ocupat de vizele pentru Franţa. Evident, Alisa nu pleca aşa, aiurea, la Paris, ci însoţită de Julia. Apoi am căutat bilete de avion şi cazare. Începusem

să uit antipatia față de Julia și chiar să mă bucur de excursia nesperată a unor femei tinere care vedeau pentru prima oară Parisul.

18

Tot restul lunii iunie a trecut într-o febră, soră cu bolile tropicale. Am făcut pregătiri, în timp ce Alisa lucra la filmul despre trupa de jazz. Săptămâna la Paris devenise un fel de timp tabu, în care intra numai ea. Nu știu exact ce-a făcut. Nu știu ce-a trăit. Dar acea săptămână a devenit mai târziu un foarte orgolios reper: *Când am fost la Paris...!* Pozele postate pe FB arătau la început mâncare, *quiche*, în special, și *mousse*, iar după prima zi au început să răsară pe pagina ei grupuri de imigranți, arăboaice împachetate în haine, africani fumând în fața unor corturi, aglomerația de la metrou. Era alt Paris decât cel pe care îl știam eu, un fel de teritoriu aflat sub ocupație. Cu mare greutate mi-am dat seama că aleea pe care zăceau niște lungani blonzi, preocupați de-o sticlă de vodcă, era de fapt în *Jardin du Luxembourg*.

Treptat, interesul pentru Paris s-a stins și pentru ea, și pentru mine. Din toată povestea a rămas doar un mic tatuaj, pe care Alisa și l-a făcut pe ceafă: sigla trupei de jazz, un trompetist stilizat.

Pentru mine, cel mai important eveniment era venirea Alisei la Mosjøen. Voia să facă un film despre Norvegia, așa că, oarecum, era și o vizită de serviciu.

La studio aproape că nici nu mai ajungeam. Am renunțat chiar și la programata plecare în Kenya, unde Anders organizase o campanie de ajutor umanitar. Nici măcar la Belfast n-am mai plecat, deși-i promisesem mamei că stau

câteva zile cu ea. Primul lucru pe care l-am făcut a fost să-mi cumpăr alt pat. Nu-mi făceam iluzii, dar nici n-aş fi vrut s-o văd pe Alisa în patul pe care mă iubisem cu alte femei. Ştiţi cum e: patul este locul în care guşti cu adevărat notele cele mai subtile ale singurătăţii. Fericit sau nu. Singur sau nu. Doar în pat ajungi să-ţi numeri firele de păr, să-ţi vezi nefericirile dezbrăcate de toate podoabele meschine prin care un om încearcă să-şi justifice ratările mari sau mici. Mai ales în acel timp lichid, de dinainte s-adormi. Când eşti complet singur şi apărat de orice indiscreţie, de orice atingere. Patul meu din acel moment era larg. Avea 2 pe 2 şi-o saltea tare. Mereu mi-au plăcut suprafeţele întinse. Elastice, fără să cedeze sub greutatea corpului. Şi-am trecut prin multe paturi, a căror amintire este intactă. Patul din Bergen, de exemplu, confortabil la modul bătrânesc, un pat întins, cu saltea de barchet dungat, mi-a fost cel mai drag. Îl împărţeam cu Marte, la puţină vreme după ce ne mutasem în Norvegia, iar dimineaţa, înainte de-a pleca la ziar, îmi plăcea să stau întins, să privesc pe fereastră cerul acoperit de cele mai multe ori de spuma albă a Sudului.

Când alegi un pat, în primul rând te gândeşti să fie larg, să ai unde să te lăfăi. Dar eu nu cumpăram un pat de dormit. Aveam nevoie de ceva îngust, de cel mai îngust pat de două persoane. Ca să nu se poată depărta de pieptul meu. Să stea lipită, ca untul pe felia de pâine. Un pat intim. Când între două persoane rămâne spaţiu, în jurul fiecăruia creşte un gard de ghimpi. Într-un pat îngust nu mai ai unde să fugi. Îţi sprijini spatele pe pieptul celuilalt, îţi întinzi un braţ pe sub capul ei. Iar eu voiam s-o ţin în braţe. Deşi nimic din ceea ce vorbisem până atunci nu arăta că vom dormi împreună. Mi-am dat seama că nici nu puteam să-i spun: uite, draga mea, ăsta e patul! Când Alisa va intra în casă, mă va întreba unde doarme.

Iar eu îi voi face semn spre salteaua îngustă, nou-nouță, din atlaz alb. Nu. Asta era constrângere. Dacă aș fi Alisa, m-aș uita după un pat de rezervă. Iar canapeaua mea din acel moment era atât de îngustă, încât cu greutate putea dormi cineva pe ea. Aveam nevoie de un pat nou și de-o canapea. Trebuia să găsesc o canapea mai largă, evident. Să poată dormi două persoane. Eu unde o să dorm, David? Poți să alegi ce vrei tu: patul sau canapeaua!

Câteva zile am căutat pe site-urile de mobilă. Nimic nu mi se părea bun. Parcă cineva îmi zădărnicea planurile. Abia după o săptămână de căutări am găsit ceva cât de cât acceptabil.

După ce au fost instalate cele două piese, am realizat că parchetul era cam bătrân. Nici nu-l privisem până atunci. Iar după ce l-am schimbat a trebuit să pun și alte uși. Tot nu mi se părea că arată ca lumea. Am revopsit toți pereții în alb, un alb mat.

În cele din urmă, am rugat-o pe fiica mea să caute un lampadar, care în momentul acela mi se părea absolut necesar pentru dormitor.

— Dar nu-nțeleg, tati! Dacă-i place de tine, eu zic că nu mai e important cum arată prin casă! Mai bine gândește-te la niște excursii! O să moară de plictiseală în Mosjøen!

— Și unde crezi c-ar fi...?

— Păi, chestii care-ți plac ție!

A trebuit să-i spun că Alisa are vârsta ei. N-a comentat. Voia să nu mă supere. Dar în străfundul sufletului nu cred că mă aproba.

— Am un client pe care l-am apărat într-un proces, mi-a spus ea, și are o firmă de turism. Am să-l rog să-mi trimită niște oferte. Poate că o călătorie cu Vikingul pe fiorduri...

În fine, pe la sfârșitul lui iunie totul era gata. Reușisem să schimb și storurile.

19

Nu mai aveam nimic de pus la punct, când m-a sunat Alisa:

— Nu mai pot acum, David. Trebuie să fac un drum până la Moscova.

— Şi nu poate fi amânat? Ce e atât de important la Moscova încât să nu poţi să renunţi? Te rog, Alisa!

Ştiam că are rude acolo. Totuşi, în orgoliul meu, mă consideram pe lista de priorităţi a Alisei. Nu eram eu prietenul care nu-i refuzase nimic până atunci?!

— E o chestie gravă şi de neamânat, dragă David! Oricum, nu mă aştept să înţelegi...!

— Sunt puţine lucruri pe lumea asta, m-am lăudat eu, scriind cu litere mari, ca să fiu mai convingător.

— Este vorba despre un avort, David!

Literele tremurau pe ecran, iar spaţiul îngust al chatului începuse să se depărteze de mine cu viteza luminii. S-o văd pe Alisa însărcinată era ceva care ştergea din peisaj toate eforturile mele. Patul, canapeaua şi toate celelalte schimbări se făceau ţăndări.

— Este vorba despre o prietenă, David! Tu, care ai cultul prieteniei, mă aştept să înţelegi partea asta. Cât despre avort...

— Niciodată n-o să fiu de acord.

— Tocmai la asta mă refeream. Totuşi, David, e cu mult mai grav din punctul meu de vedere să aduci pe lume un copil ai cărui părinţi sunt nefericiţi!

Bineînţeles, nu eram de acord. Aproape o oră am încercat s-o conving că nimeni nu are dreptul să pună capăt unei vieţi omeneşti.

— Şi cine este prietena ta? N-ar fi mai simplu s-o ajuţi să aducă pe lume copilul ăsta?

— Vezi, ți-am spus că nu înțelegi! Ar fi un act criminal și iresponsabil să faci un copil ca să-l condamni la mizerie. Practic, ar cerși pe străzi. Ți se pare normal ca cineva cu scaun la cap să nască niște copii care vor avea o viață de rahat?!

Despre responsabilitate iarăși era de vorbit.

— Și prietena? am insistat eu.

— E o prietenă din copilărie, David! Când eram la școala primară, ea-mi aducea mâncare. Au fost timpuri în care zile întregi nu mâncam. Bunica era la lucru, iar eu o așteptam câte o zi întreagă, cu ochii lipiți de geam. Prietena asta...

— Cum o cheamă?

— De ce vrei să știi?

— E... rusoaică?

— E româncă. De fapt, moldoveancă. Ce importanță are? Și Julia e tot moldoveancă.

— Și de ce nu vă duceți la București?

Alisa era deja hotărâtă. Trebuia să plece la Moscova. Cel mai simplu era să ia trenul. Un bilet dus-întors ar fi delimitat timpul petrecut acolo.

— Îți caut un bilet convenabil.

— Mulțumesc, Dạvid! Mai bine mi-l cumpăr eu, dacă-mi pui în cont niște bani.

La Moscova e cel mai simplu să faci un avort. Mult mai simplu decât la București. În zilele acelea mi-a venit ideea să fac un film pe acest subiect. Femei tinere plecate spre Moscova, din toate colțurile fostului Imperiu, ca să scape de copiii nedoriți. *Copii de aruncat*, ca ai lui Ryu Murakami. Femei tinere, cu dispreț față de specie. Femei criminale.

Alisa a pierdut trenul și m-a sunat. Eram la studio, unde deja mă gândeam la noul film, despre copii avortați.

— Am nevoie de alt bilet, David! Îmi pare rău. Pur și simplu am pierdut trenul!

Povestea avortului a durat o săptămână. Apoi Alisa mi-a spus că are nevoie de pregătiri. Se ducea vara, iar patul pe care-l cumpărasem se dovedea deja strâmt și inconfortabil.

Într-o zi de august, când soarele era ca un ghem de puf, în sfârșit Alisa m-a sunat din București. Pleca spre Mosjøen. Ore multe, interminabile, am așteptat clipa întâlnirii, cu toate că încă nu eram sigur dacă nu intervine ceva, dacă nu se răzgândește între timp. Mi-era frică să nu se întâmple un accident și să se șteargă singura imagine care-mi ocupa mintea: Alisa alergând spre mine, în aeroportul Trondheim. Mă vedeam înalt, atingând cu fruntea cupola aeroportului, în timp ce ea plutea ca un fulg, adus de vântul călduț al verii.

20

Alisa a stat la Mosjøen doar 10 zile. În primul rând că n-a venit direct la Trondheim, cum mă așteptam, ci întâlnirea a avut loc la Oslo. Voia să vadă Parcul Vigeland. Așa că a făcut o escală, iar eu m-am dus s-o iau de acolo.

Cel mai mult i-a plăcut *Sinnataggen*, lângă care și-a făcut o poză, imediat postată pe Facebook. Nu știu exact ce-a scris, dar a strânit zeci de comentarii. Câteva minute mai târziu, Alisa a revenit cu a doua poză, după ce niște italieni au pus o țigară în gura statuii. Pentru faza asta aproape c-am urât-o. De altfel, toată povestea mea e compusă din astfel de clipe de ură, alternate cu dorința disperată de-a o face să mă iubească.

Excursia la Oslo a durat doar o zi. Seara am luat avionul spre Trondheim, iar de-acolo – trenul spre Mosjøen.

Deși ziua a fost lungă, iar eu eram cam frânt, Alisa era în cea mai bună formă. Am făcut dragoste din prima noapte.

De fapt, a fost o noapte cu semne și gânduri, pe care le-am citit multă vreme. Ne sărutasem deja pe străzile din Oslo. O îmbrățișasem lung chiar după masa de prânz. Știam că mă dorea. Sau măcar că nu mă respinge. Dar nu mă așteptam ca lucrurile să meargă atât de repede. Am iubit-o pe patul cumpărat special pentru ea, încercând să nu mă grăbesc, să nu stric această primă și mult așteptată atingere. Alisa are sâni mici, cu sfârcuri lungi, cât un filtru de la țigară. De câte ori mă gândesc la ele sunt străbătut de inexplicabile violențe. Cel mai bine păstrez în memorie clipa în care mâinile mele au acoperit aceste două chiștoace încremenite. Eram lucid și pierdut în același timp, dar gata să-mi dau și viața. Exact cum mă simt de fiecare dată înainte de-a mă ascunde în cel mai dorit loc din lume. Totuși, spre deosebire de alte femei iubite, Alisa îmi dă o durere grea, o suferință pe care am avut-o de la bun început. Cei tentați să psihanalizeze, vor spune că nefericirea îmi vine din faptul că ea nu mă iubește în acel fel unic pe care îl visez eu. Singura iubire care contează este pentru cei care sunt departe. Or, poate veți vedea această suferință ca pe emanația unui spirit cariat de dorințe totale. Sunt posesiv? Poate. E ușor să-ți bați joc de bărbatul gelos. Toată literatura dintre războaie a pus gelozia sub lupă. Astăzi subiectul e perimat. Să vorbești despre un gelos e ca și cum ai risipi frunze-n vânt. Un gelos e un om mizerabil și nefericit pentru totdeauna.

Alisa nu e o femeie apetisantă. Nici măcar sexy nu e. Are un mod formal de-a se lăsa iubită. Ca o divă. Mi-a trecut de câteva ori degetele prin păr ținând ochii închiși, numărându-mi parcă mișcările. Aștepta deznodământul cu un fel de curiozitate, cu un fel de ironie. Nu mă dorea. Nu pot să mă plâng c-a fost rău. N-a semănat cu un viol, ci cu o acceptare placidă, ca acele vizite pe care trebuie să le bifăm, când gazda a pregătit ceaiul dinainte, iar pe

peretele salonului un ceas mare punctează secundele, aducându-ţi în creier un singur mesaj: ne bucurăm c-ai trecut pe-aici, iată, am făcut-o şi pe-asta, poate că vom putea cândva să ne bucurăm mai mult.

Dar asta n-a fost tot. Noaptea primei noastre iubiri poate fi considerată un fel de balaur, ale cărui capete le mai simt neliniştite încă în venele de la tâmplă.

— Cum a fost? am întrebat eu, mai mult din obişnuinţă, mai mult din prostie.

Alisa părea îngropată în pernă, în cearşafuri.

— Dă-mi poşeta, mi-a poruncit, iar din privire deja îi ţâşniseră nişte mici zei, care mie mi-erau potrivnici. Cu degete delicate a scos un dermatograf subţire, aproape întreg. Mă îndoiam că-l folosea, pentru că n-o văzusem niciodată machiată. Sau poate că o făcea cu atâta fineţe, încât faţa îi părea neatinsă de vreun cosmetic. S-a ridicat în genunchi şi-a-nceput să deseneze fără grabă pe proaspăt vopsitul meu zid. Mai întâi a făcut un fel de steluţă, cam strâmbă, apoi s-a uitat la mine şi-a mai desenat una, ceva mai mare. După aceea s-a aşezat din nou confortabil, între perne.

— Adică?

— De două stele, cam aşa a fost!

— Vrei să spui că sunt un bărbat de două stele?

— Deocamdată, m-a lămurit Alisa, deocamdată! Mai târziu, cine ştie, poate că vei mai obţine vreo stea.

21

Am stat puţin la Mosjøen, dar totuşi suficient cât doamna Ramstad să observe că am musafiri. Cu prima ocazie m-a făcut atent că trebuia să achit ceva bani în plus pentru salubrizarea străzii.

— E proprietăreasa? m-a întrebat Alisa.

— Oh, nu, draga mea, este un cetățean foarte responsabil.

Mai întâi ne-am dus în Suedia pentru câteva ore, atât cât să-și facă ea niște poze pentru FB.

— Nu vreau să se știe pe unde stau. Am spus unor amici că plec în Suedia.

Când spunea *amici* întotdeauna se referea la oameni pe care nu-i știa de multă vreme. În cazul ăsta nu înțelegeam de ce le-ar fi păsat lor unde e Alisa și mai ales de ce conta pentru ea dacă e în Suedia sau în Norvegia. Totuși, niciuna dintre pozele cu mine n-a ajuns pe FB. „Peretele" ăla era un fel de expoziție a faptelor strălucite. Alisa zâmbind pe un vapor. Alisa îmbrăcată cu *bunad*. Alisa pe bicicletă. Orice om cu ceva călătorii la bord și-ar fi dat seama că era în Norvegia. De fapt, și ea a recunoscut asta la un moment dat. Ceea ce nu voia era să apară în compania mea. Îi era rușine cu mine.

I-am pus niște bani în cont, încercând să-i dau independență. Nu s-a atins de ei. Dacă voia ceva, se uita la mine în acel mod pe care acum îl învățasem, iar eu îi cumpăram imediat orice se lipea de privirea ei. Aveam un fel de compasiune. Aveam un fel de generozitate. Voiam s-o ocrotesc. Dar lucrul ăsta nu puteam să nu-l judec. El îmi alimenta furia ascunsă în faldurile groase, unde sunt îngropate rădăcinile dorinței. Nu vorbesc aici doar despre cea sexuală, ci despre dorința mare, care întreține sângele unui om. Iar, în cazul meu, iubirea pentru Alisa vine dintr-o furie de nedomolit. M-am gândit de multe ori ce-o hrănește, de ce sunt atât de furios în privința ei. Dar toate acele explicații rezonabile se transformă în vânt subțire și risipit. Nu am niciun motiv să mă gândesc la ea. Nu este singura femeie. Dar, cu toate astea, dacă aș avea de ales între Alisa și restul universului, aș alege-o pe ea.

Dintre lucrurile pe care nu le-am uitat face parte și cicatricea.

Pe pulpa unui picior avea o urmă veche, aproape cât o cireașă. Arăta ca și cum ar fi mușcat-o ceva, o gură mică, de șobolan. Sau poate că îi intraseră în carne niște colți de fier. Un clește de spart nuci. Nu văzusem în viața mea o cicatrice atât de ciudată. Nu semăna cu nimic din ceea ce cunoșteam. Am întrebat-o ce pățise, dar a schimbat vorba. Îi plăcea să întrețină curiozitatea interlocutorului. Nu răspundea la nicio întrebare directă. I se părea că-ți face o favoare, or, ea nu dădea nimic gratis. Orice lucru care-l interesa pe celălalt devenea o monedă de schimb.

— Te-a mușcat ceva?

— Nu.

— E ceva ce nu poți să povestești?

M-a privit și, încet-încet, fața i s-a întins într-un zâmbet, care nu era de fapt o simplă manifestare de bucurie, ci un mod subtil de a te mesteca încet, pentru ca după aceea să te înghită fără dificultate. Un zâmbet alintat, în timpul căruia ochii ei te aspirau pur și simplu de pe fața pământului.

— Tu din ce trăiești? Presupun că studioul de film nu-ți aduce un venit constant.

M-a păcălit, bineînțeles. Am început să-i spun că trăiesc din proiecte.

— Este adevărat că statul norvegian dă bani tuturor cetățenilor...?

— Ei, nu! Dar e adevărat: nimeni nu e lăsat să moară de foame. Oricine vrea să muncească are cu siguranță ceva de făcut. Suntem țara cu cel mai ridicat nivel de trai, m-am făli eu.

— În contul petrolului! Ați avut noroc!

— Nu e vorba despre noroc, ci mai mult despre...

Voiam să zic *educație*, dar mi se părea cam pedagogic, așa că până la urmă am spus *mentalitate*.

— Peste tot e la fel, David! Să nu-mi spui mie! Am fost printr-o grămadă de locuri şi exact la fel e peste tot: corupţie, călăreală şi prostimea călcată în picioare! Crezi că la Paris era altfel?

Uitasem de excursia care nu se răcise încă.

— Ai stat numai 5 zile. Doar nu crezi că ştii ce se întâmplă în ţara aia dacă treci 5 zile prin capitală!

— De ce nu? Dacă intri într-un magazin de-ăsta, care e peste tot, imediat îţi dai seama cum o duce lumea pe-acolo. De exemplu, intri la Zara. Deşi sunt aşezate exact la fel în toate oraşele din Europa, există diferenţe vizibile: preţuri, varietăţi de model, haine specifice. Toate astea îţi spun imediat care e părerea lui Zara despre oraşul acela. Păi, la Paris erau rochii pe care n-o să le vezi niciodată la Bucureşti, dar erau şi chestii, multe de tot, exact ca pe la noi.

— Şi?

— Asta înseamnă că nu sunt prea departe de noi. Du-te la Berlin şi-ai să vezi că acolo nu te poţi atinge de nicio ţoală!

Ştiam că e alpinistă şi bătuse munţii, dar n-aveam idee atunci pe unde se plimbase Alisa.

— Ai fost şi la Berlin?

— Păi, am cam fost peste tot. Pot să-ţi spun pe unde n-am ajuns: din Europa n-am văzut Scoţia, Irlanda, câteva dintre fostele ţări comuniste, dar pe-astea nici nu prea ţin. Ah! Şi n-am văzut Portugalia! Iar aşa, dintre continente: n-am ajuns în America şi nici în Orient... Aş vrea să văd Vietnamul, de exemplu!

— De ce?

— Am avut un prieten care-a fost acolo şi mi-a zis că e o ţară uimitoare. Ai fost?

22

Călătoria în Islanda am suportat-o greu. Cel mai greu. Alisa adora să butoneze telefonul. Chiar şi după ce i-am luat o cameră video pe care şi-o dorise mult, a tras câteva cadre, revenind la telefon, acelaşi telefon auriu pe care i-l lăsasem lui Roger. Toată viaţa importantă se derula pe FB. Să scrie pe paginile altora, să posteze poze, dar mai ales să *chat*-uiască erau cele mai mari plăceri ale ei. Nici măcar o clipă n-a privit pe fereastră. Şi erau nişte peisaje care-ţi tăiau respiraţia. Am mers cu trenul 5 ore lungi, până la Værnes. Alisa era pierdută într-o conversaţie cu oamenii ei din Chişinău. Apoi am zburat de pe Trondheim până la Keflavík, cu Alisa adormită lângă mine. În autobuz spre Reykjavik scria de zor în telefon, ca şi cum ar fi fost sfârşitul lumii. Din când în când îmi spunea:

— Scuză-mă, David, probleme pe la serviciu!

Puteam să văd foarte bine numele Juliei şi uneori pe-al lui Roger. Dar nu conta. Trebuia s-o cred. Când am ajuns la hotel, eram şi eu deja plictisit de toată excursia, pe care puteam s-o fac singur. Alisa a fotografiat fiecare colţişor al camerei. Pe perete era un poster, pe care toată lumea care trecuse pe-acolo scrisese chestii de dragoste. Alisa era foarte încântată. A scris ceva, cerându-mi cu insistenţă să nu citesc, să nu insist în privinţa traducerii. Multă vreme am văzut pe pagina ei de FB albumul din hotel, în care posterul era pe locul întâi. Mi-era imposibil să descifrez micul text în rusă. Ştiam că e al ei numai după semnătură, căci Alisa nu-şi scrie niciodată numele, ci desenează o floare de lotus, stilizată.

Dar am avut şi momente bune. De exemplu, pe fiordul Vefsn. Uneori mă arunc în maşină şi gonesc până acolo numai ca să-mi pot aminti. Vikingul aluneca moale, iar din

toate părțile îmi intra în ochi verdele inconfundabil al Mosjøen-ului. Mai precis, fața de zăpadă a Alisei ieșind din mușchiul proaspăt al pământului, ca o minge de ping-pong care a dormit toată iarna sub gheață. A pescuit, o văd încă aplecată asupra apei.

— David! David! S-a prins un pește!

Am ajutat-o să-l tragă. Era un somon de 40 cm. L-am măsurat. Am și-o poză cu peștele ăsta, mâncat câteva minute mai târziu, prăjit meseriaș în restaurantul lui Gunnar.

În insula Vega mi-a spus că niciodată nu fusese atât de liniștită. Zilele trecute am făcut un reportaj acolo, iar amintirile m-au întors înapoi cu câțiva ani, la această primă vizită a Alisei în Norvegia. Am stat pe o bancă, și-acum mai era acolo banca aia și, în mod inexplicabil, nu mi-am amintit ochii ei, ci mâinile care butonau cu viteză smartphone-ul, agile, determinate, învingătoare. Asta și poate pentru că aveam o fotografie făcută acolo, pe bancă, în care ea ține telefonul la vedere.

Într-una din zile am luat bicicletele. Am trecut pe la Marte, pe la școală. Într-un fel, voiam să am confirmarea ei că nu greșesc, dar mă simțeam și singur. Când trec pe la ea, știe că am nevoie să-mi confirme că suntem legați. Însă sub foițele subțirele care sunt întotdeauna la vedere, mai era și grăsanul de vierme care îmi ține în viață orgoliul. Voiam să mă bat cu pumnul în piept că nu eram doar un bărbat care invitase o fată din Est din pricină că nu era în stare să găsească pe nimeni în Norvegia lui. Aș fi vrut să știe cine eram, că dincolo de studio și de cei câțiva prieteni mai exista și-o familie. Marte a întins mâna și a spus că se bucură. Nu era nicio undă de dezaprobare în vocea ei. În tot acest timp, Alisa privea mai mult peste umărul ei, mi-am dat seama că nu era deloc interesată s-o cunoască pe fosta mea soție.

N-am întârziat mult, de altfel Marte trebuia să intre la oră. Câteva fețe curioase au ieșit din celelalte clase, colege de-ale Martei care cu siguranță erau la curent cu povestea mea de iubire.

Apoi am pedalat până la Laksforsen. Cascada cădea spărgând muchiile stâncii, iar în volute mi se părea că văd heringi sclipitori. A făcut un pas larg, iar pentru o clipă cicatricea de pe picior i se topise, acoperită de fulgi luminoși. O țin minte stând în apă, cu picioarele scurtate de unghi, ca o păpușă aruncată într-un lighean. Zâmbind. Nu mie, ci cuiva aflat la mii de kilometri distanță.

23

Cred că în seara aia a urmat episodul cu gândacul de la Sjøsiden Shopping Center. Poate că vânzătoarea de la Hammer știa deja despre mine. Mosjøen-ul nu e mare. Poate cunoștea pe cineva de la școala Martei. Sau poate că îl cunoștea pe fiul meu, care trecuse într-o seară pe la mine. Câteva minute, o discuție pe fugă în ușa bucătăriei, două-trei cuvinte schimbate cu Alisa. La plecare mi-a spus în norvegiană:

— Tipa asta nu-mi inspiră nicio încredere!

Părerea lui de puști, poate mărturisită altcuiva, se întinsese peste oraș. Era absurd, bineînțeles. Ce putea să spună? Tatăl meu a invitat o tipă din Moldova, una cu douăj' de ani mai tânără. Nu. Johan nu vorbește așa. Cel mult ar fi spus: *Bătrânul meu e cool, și-a tras o tipă nouă.*

Vânzătoarea cu pălăria ei penibilă poate chiar mă credea vreun moș. Dacă eu o detestam pentru fața ei, și ea mă detesta pentru vârsta mea. Mi se pare normal. Dar a fost

ceva mai mult de-atât. Nu doar că mă considera boşorog, ci nu era de acord s-o iubesc pe Alisa. *Aşa este când ieşi cu fiica ta la cumpărături!* Cuvintele ei m-au atins rău. Nu pentru că le spusese cu răutate, ci pentru că ele se aflau deja în mine, într-o formă incipientă. În zona furiei mele a existat întotdeauna această greaţă de mine, care îmi dictează să cred că nu sunt suficient de bun pentru Alisa şi pentru orice om sau acţiune la care aspir. Am văzut adeseori tipi destul de jalnici cu femei despre care te întrebi imediat ce caută lângă acei bărbaţi. Şi invers. Femei urâte cu bărbaţi falnici. Nu m-a mirat niciodată combinaţia, ci atitudinea unui astfel de om, care părea să n-aibă habar că i s-a făcut o favoare. Dimpotrivă, siguranţa lui îmi apărea uluitoare, venită fie dintr-o nesimţire fără margini, fie din incapacitatea de a-şi da seama că este penibil. Să fii jalnic şi să nu-ţi dai seama e la fel cu să fii prost şi să nu ştii. Vânzătoarea a devenit inamica mea pentru că în străfundul meu exista deja o vânzătoare care mă detesta.

În fiecare zi merg la sală şi trag de fiare. Nu lipsesc nici dacă am gripă. Nici când a fost Alisa la mine n-am renunţat. E singurul tabiet, singura mea regulă. Trasul de fiare îmi dă certitudinea că sunt tot eu, cel de pe vremea în care alergam cu bicicleta prin Belfast, cu şosetele mele albe şi cu Michael Jackson intrat în fibra timpanului. Nici măcar în zilele cele mai fierbinţi nu lăsam bicicleta, mă refer la zilele în care exploziile şi împuşcăturile se ţineau lanţ. Căci n-a fost uşor să mă nasc la Belfast. Îmi aduc aminte că odată a sărit în aer casa de lângă noi. Eram în stradă şi ţineam strâns coarnele bicicletei, ca şi cum de la ele urma să-mi vină salvarea. Lângă noi locuia un bărbat care făcea parte din *Ulster Volunteer Force*, iar nişte tipi, care locuiau dincolo de zid, iar aici mă refer la zidul

nostru, cel mai apropiat de noi, cel pe care eu mi-am scris numele de nenumărate ori, ei, bine, niște catolici au aruncat un pachet în curtea milițianului, o cutie mare, azvârlită din viteza mașinii. Eram în fața casei, pe stradă. Veneam de undeva, când mașina asta a încetinit puțin, cât să iasă pe fereastră o claie de păr, apoi niște mâini din care a zburat cu boltă bomba, una meseriașă, pe care aș putea-o descrie și cu ochii închiși. Bombele artizanale fac parte din cultura mea. Mama ieșea din casă, iar în curtea vecină tocmai cădea bomba. O parte din veranda vecinului nostru a sărit în aer, iar suflul exploziei a făcut-o nevăzută pe mama. Mai târziu am aflat că fusese dusă pe sus câțiva metri, înapoi în bucătărie. Probabil că asta i-a și fost salvarea. În schimb, eu m-am rostogolit și, deși am căzut, nici un moment n-am dat drumul bicicletei. Tremuram ca o muscă, ajuns fără să știu cum dincolo de stradă, cu obrazul zgâriat pe asfaltul luat în falcă, dar țineam încă o mână pe bicicletă. Vreau să spun că momentele de genul ăsta nu erau puține. Iar printre astfel de întâmplări eu continuam să zbor cu bicicleta, fără să-mi pese, ținându-mi căștile pe urechi. Iar lucrul ăsta mă făcea să mă simt invulnerabil, exact cum mă face acum mersul la sală. Trag de fiare și recapăt încrederea de atunci, mă simt puternic și în stare s-o țin în lanțuri pe mica vânzătoare din mine, care altfel mi-ar sări la gât în fiecare minut.

Seara magazinului a pus capăt vizitei. A fost ultima noapte împreună. A doua zi, tot spre seară, acea seară blândă de august pe care o mai țin încă în suflet, Alisa a luat avionul spre țara ei. În urmă au rămas cele două stele de pe perete, pe care n-am îndrăznit să le acopăr multă vreme.

24

Bineînţeles, îmi aduc aminte toate aceste lucruri ori de câte ori trec pe la Sjøsiden Shopping Center. Nu ca poveste curgătoare, ci în *frame*-uri scurte. Cât se uită Anders pe telefon, în creierul meu, undeva în încăperile din spate, defilează pantalonii Alisei, pălăria vânzătoarei şi silueta mea de biciclist nesigur, înfricoşat c-o să ratez, micşorat în faţa dorinţelor care se sparg ca baloanele dintr-un film. Totul durează o clipă, una borţoasă, în care încap întâmplările acelui august îndepărtat şi umbra vagă a Alisei, urmată de nişte pale de fum, care sunt cele două stele ale bărbăţiei mele. Mi-ar plăcea să citesc o carte ori să văd un film în ritmul ăsta în care îmi vin mie amintirile. Să trec peste toate paginile din *Ulise*, cât se uită Anders spre ecranul telefonului. El să-şi şteargă degetul mare de ecran, iar eu în timpul ăsta să ajung cu Leopold Bloom la grătarul pe care se perpelesc rinichii, la faleză, la înmormântare. Să trec năucitor pe lângă sirenele din bar, iar în acea ultimă secvenţă a întoarcerii acasă să-l aud pe Anders spunând: *Iar mă sună de pe un număr necunoscut!*

— N-o să-ţi vină să crezi, David!

Anders îmi arată telefonul pe care se vede un text scurt.

— Au nominalizat *Zidul* nostru pentru *Best Human Rights Documentary*!

Deschid în viteză telefonul şi găsesc şi eu mesajul. O căldură parfumată se risipeşte prin mine.

— A fost până la urmă o idee bună povestea coreencei!

O femeie, refugiată din Coreea, povesteşte unor copii din Irlanda de Nord despre ţara ei împărţită în două. Totul se petrece lângă unul din zidurile Belfastului, oraşul meu natal, plin de ziduri şi de bariere. Cu toate că este vorba despre conflicte istorice, numai eu ştiu că zidul din film

este cel dintre mine și Alisa. Cam tot ce-am făcut până acum e inspirat din povestea mea care, orice s-ar spune, îmi ține aripile în poziție de zbor. Nu mă pot abține și-i împărtășesc lui Anders gândul meu.

— Ești nebun, David! Habar n-ai că-ți faci singur rău. Ai uitat cum te-am găsit mort pe tastatură! Dacă nu era doamna Ramstad, ai fi murit singur în casă!

Recunosc, doamna Ramstad are meritele ei de necontestat.

Protestez, mai mult pentru că-mi place să povestesc nu neapărat despre slăbiciunile mele, ci despre orice se leagă de ea:

— Mort pe tastatură nu e cea mai exactă imagine!

Anders nu se lasă prins în joc. Știe că vreau să povestim despre ea, mai exact, abia acum își dă seama de ce-am vrut să ieșim prin oraș. Bineînțeles, cunoaște și el povestea cu vânzătoarea de la Hammer, știe toate amănuntele.

„Mort pe tastatură" înseamnă pentru amândoi timpul de după plecarea Alisei, când devenisem un fel de căutător, ca acei aventurieri medievali plecați spre ținuturile cu mirodenii. Numai că eu eram un expeditionar comod, navigator pe rețelele de socializare, unde speram să găsesc o informație oricât de firavă nu neapărat despre Alisa, dar măcar despre Chișinău sau despre vreun moldovean, posibilă cunoștință sau măcar telespectator al Alisei.

Un timp lung, nu doar că nu mi-a mai scris, dar nici măcar n-a mai vrut să știe de mine. Să te blocheze cineva pe FB era pe vremea aia o dramă. Astăzi nu mai înseamnă mare lucru, dar pentru orice novice în păienjenișul rețelelor aceasta cred că și astăzi mai e o catastrofă. Exclus, dat afară cu un șut în fund. Fără șansa de-a da replica. Fără să mai poți intra pe net. Dar totodată îndârjit să continui. În perioada aia mi-am făcut mai multe conturi. Eram și american get-beget, băiat de cartier sau militar în Afganistan. Eram și suedez stabilit în Filipine. Și pianist portughez.

Visam să mă împrietenesc cu Alisa, într-unul dintre travestiurile mele virtuale, s-o fac să vină la Paris sau la Berlin, unde o vedeam bineînțeles venind în limbă, ca să dea cu ochii de mine, să mă suporte și să înghită pur și simplu gălușca. Ajunsesem atât de departe, încât căutam case de închiriat prin tot felul de orașe europene, imaginând din ce în ce mai amănunțit acel moment în care Alisa ar fi coborât din avion ca să se întâlnească nu cu mine, ci cu poza mea de pe net, care era a unui necunoscut găsit pe cel mai obscur site, în străfundurile marii rețele care adună la un loc toate inimile zdrobite sau doritoare ale acestui glob pământesc.

Nu mai dormeam, nu mai ieșeam din casă. Evadasem din ziua mea obișnuită care avea 10 pagini standard. Nu mai răspundeam nici la telefon și nici nu mai deschideam cuiva ușa. Noroc cu doamna Ramstad, care insistase să aibă o cheie de la apartamentul meu. Femeia asta, înaltă și cam cocoșată, e un fel de paznic al clădirii. Numai noi doi locuim aici, iar ea vrea să fie sigură că totul e în ordine. Nu pentru c-ar fi băgăcioasă, ci pentru că aceasta este moștenirea ei. Mă refer la educație, la cum ia parte la viața colectivității în acel mod pe care unii îl taxează cu un surâs ironic, și anume *foarte responsabil*. Doamna Ramstad ocrotește toată iarna câte un lămâi în holul ei, pentru ca vara să-l scoată în fața clădirii, să ne bucurăm de el împreună. Ea are grijă ca strada să fie curată în dreptul casei noastre și ca oamenii, concetățenii noștri din Mosjøen, să nu-și piardă cumva respectul unii față de alții. Doamna Ramstad are niște ochi cenușii, îngropați în două rânduri de pleoape. N-am văzut-o de multe ori zâmbind. N-am auzit-o ridicând tonul. Vara iese desculță în fața casei și stă minute în șir cu ochii spre soare. În fiecare miercuri târăște pe trotuar o sacoșă pe roți, din care se vede obligatoriu pachetul de *brunost*.

Când Europa s-a prăbuşit, cu siguranţă că în comunităţile importante n-a mai existat nicio doamnă Ramstad. Nicio lume nu mai este lume atunci când dispare doamna Ramstad.

Aşa că, în după-amiaza aceea, în care Anders mă credea deja mort şi îngropat, nepreţuita mea doamnă Ramstad a deschis frumuşel uşa apartamentului meu cu acea cheie, pe care avusese prudenţa să mi-o ceară, şi aşa am ieşit din nou din casă.

Anders mă priveşte exact cum te uiţi la un pui bolnav.

— Cât a trecut de când n-ai mai văzut-o pe Alisa?

— Doi ani.

25

Primul meu şoc a fost o fotografie de pe FB.

Cu ce filmase în Norvegia, Alisa a făcut un documentar. Aşa că în primele săptămâni nu mi-a scris decât rareori câte un *lucrez* ori doar *busy*, iar eu stăteam non-stop cu ochii în FB încercând să aflu veşti despre ea, căci, în ciuda faptului că era foarte ocupată, în fiecare zi posta câte ceva, de regulă fotografii în care ea privea ceva, unele urbane, altele cu peisaje misterioase, dar şi cu oameni necunoscuţi mie, iar în mod inexplicabil toate aceste postări aveau întotdeauna zeci sau chiar sute de fani. Bineînţeles, eram convins că toate *like*-urile sunt de la oameni cunoscuţi, prieteni şi admiratori, şi abia după multă vreme am realizat că în spatele fiecărui *like* se află alte *like*-uri, o viaţă intensă pe paginile de FB, ale altora, căci imaginea facebookistă trebuie întreţinută exact ca cea din viaţa reală, cu disponibilitate şi promisiune permanentă. Or, Alisa avea o emisiune TV, ceea ce-i făcea pe mulţi dintre adepţii ei

de pe FB să fie mândri că sunt prieteni cu cineva care apare pe sticlă, ba mai mult, să-şi închipuie că într-o zi vor fi invitaţii ei în grădina din curtea televiziunii, care era prima pagină, acel spaţiu roz al poveştii mele.

Fotografia care m-a omorât a apărut după o pauză de aproape 27 de ore, în care nu mai postase nimic. Se afla într-un spaţiu privat, aplecată asupra unei mese, iar deasupra ei, ca un vultur cu aripile deschise, se vedea un bărbat, pe care după câteva secunde bune l-am recunoscut. Era Roger, parcă nu atât de blond pe cât mi-l aminteam, cu părul căzut peste jumătate de faţă şi, evident, încălţat cu pantofii lui albi, din care-i ieşeau gleznele fără ciorapi. Poza era însoţită de un text scurt, scris în rusă.

Mai întâi am salvat-o pe desktop, ca s-o pot studia mai bine. Alisa îşi sprijinea coatele pe masă, iar ochii ei sorbeau ecranul laptopului. Puteam să văd benzile unui video editor. Întins peste ea, Roger zâmbea la fotograf. Prin urmare erau trei. I se vedea doar un braţ care se încolăcea peste bustul Alisei. Parţial, intrase în cadru şi palma, mai precis degetul mic, care în mod evident era modelat peste sân. Sfârcurile lungi au ieşit pentru un moment din poză străpungând palma lui Roger, ca să intre în ochii mei şi să-i transforme în milioane de mărgele. Am copiat textul fotografiei şi l-am pus pe Google Translate. Am căutat limba rusă şi am dat click. *Gata filmul!* Asta scria! Am lăsat un ***like***, apoi am intrat pe chat. Dacă terminase, avea timp să răspundă. Am rugat-o chiar să mi-l trimită, ca să-mi amintesc zilele petrecute la Mosjøen. Răspunsul a venit cu întârziere, după vreo câteva *comment*-uri.

— Văd că te-ai apropiat destul de bine de Roger, am tachinat-o eu.

— Ţi se pare! Mi-a montat filmul.

— Nu mai stă la Bucureşti?

— A terminat-o de-atunci. Acum lucrează aici.

Bineînțeles, episodul Roger m-a durut rău. Au urmat alte poze, în care erau mereu împreună, în excursii, în oraș, în restaurante. Uneori apărea și Julia, însă întotdeauna Alisa era lipită de Roger. Cu toate astea, eu voiam s-o aud spunându-mi clar: da, sunt iubita lui Roger. Mă agățam într-un fel de neputința ei de-a face mărturisiri, pentru a prelungi o legătură care era mai subțire decât firul de păr. Așa se întâmplă mereu. Dacă nu te sună, e pentru că n-are chef să te sune. Cu toate astea, când ești aprins, vrei neapărat certitudini. Dacă nu-ți spune în față c-a terminat-o cu tine, te simți trădat. Insistența pe tema asta face parte din boală. Când ai toate dovezile că nu te iubește, începi să crezi cu tărie că ai nevoie de o declarație explicită. Orice compliment vag ia proporții, transformându-se în semn de iubire. Iar dacă-ți spune direct că nu te iubește, începi să speri că în străfundul sufletului regretă deja și că oricum te va iubi până la urmă. Din legăturile mele cu mama a crescut o mică fantomă ca un fum de țigară, orgolioasă până la aroganță, care mă face să cred că orice ființă pe care o investesc cu iubire îmi va răspunde pe măsură.

Probabil c-am insistat. Probabil c-am sâcâit-o. Pe la începutul lui octombrie m-a blocat pe FB. Lunile iernii au trecut greu.

Într-o zi am dat de-o fotografie postată pe Instagram. Alisa făcuse o excursie în Himalaya, cu un grup de bărbați. Avea pe cap una dintre căciulile pe care i le luasem cadou, dar ceea ce m-a durut rău a fost că scosese steagul Norvegiei. Nu voia să se știe de unde provine căciula. Era hotărâtă să șteargă orice urmă care ducea la mine.

Voiam s-o uit și-am plecat în Africa. Acolo am filmat *The Temptress*. Silueta momitoare, desenată ca și cum ar fi ieșit dintr-o imprimerie era evident Alisa. Voiam s-o arăt ca pe o ispită demonică, voiam să afle toată planeta c-am

fost înşelat, ispitit să ies din găoace pentru ca să mor strivit sub talpa vrăjitoarei care m-a chemat. Era o căldură leşinătoare, iar eu mă aflam la mii de kilometri de ea, dar în fiecare clipă deasupra buzelor mele răsăreau picături cleioase, fiecare din ele pline cu buzele şovăitoare ale Alisei, cu ochii ei nehotărâţi dacă să mă privească sau nu.

Am avut o lună întreagă, luna ianuarie, în care n-am intrat niciodată pe pagina ei. Apoi, de Sf. Valentin, i-am trimis un buchet de flori pe adresa televiziunii.

— De ce-mi faci chestii de-astea, David?

Avea un glas supărat, care ajunsese la mine traversând sute de reţele, sute de servere. Nu înţelegem.

— Crezi că poţi să-mi trimiţi flori când vrei tu?! Din cauza ta s-a supărat Roger!

— Şi ce treabă are el cu florile mele?!

— Nu-mi dai niciun semn de luni de zile, David, şi-acum, hodoronc-tronc, îmi trimiţi flori de Sf. Valentin! Ce poate să creadă lumea din jurul meu?!

— M-ai blocat pe FB. Ce puteam să fac?

O clipă de tăcere, apoi vocea Alisei bombănită, nelămurită.

— Habar n-am la ce te referi. Nu te-am blocat. Poate-am apăsat pe ceva din greşeală.

Nu mai conta restul, că Roger s-a supărat sau că, în fine, recunoştea că e cu el, ci singurul lucru important pentru mine era că ***nu*** mă blocase pe FB sau, oricum, nu intenţionat.

— Să ştii că ţin mult la Roger. Nu trebuia să-mi trimiţi flori.

— Îmi pare rău, Alisa! Am crezut c-o să te bucuri...

— Între noi s-a terminat totul. Da, David? Ai înţeles? O să-ţi şi scriu.

26

În aceeaşi seară mi-a scris. Îmi spunea clar că mi-a dat papucii. M-a plăcut la un moment dat, chiar a crezut c-o să se lege ceva între noi, dar acum ea nu mai are nimic pentru mine. Rămânem prieteni, David? Dinspre partea mea, e ok, încheia Alisa, ca şi cum am fi negociat ceva neînsemnat.

Mi-am propus s-o uit şi-am avut câteva săptămâni de destrăbălare. Apoi, fără nicio pregătire, m-am urcat într-un avion. N-aveam planuri. Voiam doar să-i văd ochii când îmi spune *goodbye*. Voiam s-o văd acasă la ea, la Chişinău.

Nu răspundea la telefon, iar iniţial am crezut că n-are chef, aşa c-am sunat-o pe Julia.

— Chiar nu ştiu, David. E vineri seara. Poate e prin vreun club.

— Cum ar fi?

Julia n-avea chef să-mi dea informaţii, dar nici nu părea rău intenţionată. Aşa c-am invitat-o în oraş. Arăta mai bine decât la Bucureşti, mai ales că era urcată pe nişte platforme peste care cădea cu eleganţă manşeta unor pantaloni largi.

— De obicei merge în T5, m-a informat ea.

— Ce e ăsta?

Era un club, ceva terifiant, genul unde nu intră oricine.

Chiar la uşă ne-am întâlnit cu Alisa. Eu am amuţit. Ea părea bucuroasă că mă vede.

— David! Ce surpriză! Ştii că m-am gândit zilele astea la tine?

Eram măgulit. O mulţime de vorbe neimportante mi-au ieşit pe gură.

— Vreau să mă duc la Londra şi mă întrebam dacă n-ai putea să-mi trimiţi o invitaţie prin studioul tău.

— De ce nu?! Ai o întâlnire acolo?

A surâs, dar din chicotelile Juliei era clar vorba despre un bărbat. Nu m-am putut abţine s-o-ntreb de Roger.

— S-a terminat de mult.

Trecuseră câteva săptămâni, iar pentru ea deja Roger era trecutul îndepărtat. Pesemne că eu eram plasat înainte de Cristos.

— Pot să te însoţesc în seara asta?

— Oh, nu, David! În clubul ăsta am şi eu o imagine! Nu vin cu oricine!

— Adică? Te fac de râs?

— E doar pentru ruşii nativi!

Îmi cam sărise ţandăra şi poate că şi ea şi-a dat seama, pentru că în mod foarte vijelios a dispărut prin mulţimea care se înghesuia la intrare. Era o seară plăcută, de primăvară, iar peste Chişinău treceau în valuri mirosuri amărui de pomi înfloriţi.

Să intru la T5 devenise un fel de obiectiv pe viaţă şi pe moarte.

— La intrare e Vasi Mârşavu, m-a informat Julia. N-o să te lase să intri.

Într-adevăr, în uşă era proptit un tip ras în cap şi cu nişte ochi şerpeşti, care-ţi băgau frica în oase. Dar mai văzusem genul. Doar eram născut la Belfast.

— E cu mine, Vasi, l-a pus la curent Julia, însă mohorâtul nu s-a mişcat.

L-am întrebat ce trebuia să fac ca să intru. Mi-a răspuns în ruseşte. Cuvinte care n-aveau nimic binevoitor, eram sigur de asta, după cum le rostise. Apoi Julia a schimbat cu el câteva propoziţii în română. Acum devenise jovial. Când eram pe punctul să scot portmoneul, au apărut nişte bodyguarzi, care m-au împins din zona intrării. Mă enervasem, bineînţeles.

— Ce mare brânză am făcut ca să mă luaţi pe sus? Nu e voie să intru în club? Scrie pe undeva că irlandezii sunt excluşi?

— Irlandezii și câinii, mi-a răspuns unul dintre ei, citând de prin vreun film.

Era clar că Alisa nu voia ca eu să intru acolo, iar gândul ăsta mă îndârjise deja. Mă enervasem, recunosc, și gesticulam. La un moment dat i-au băgat Juliei un cot, din greșeală, firește. Și ea ridicase tonul. Mi se părea că e de partea mea.

— Zice că nu ești membru al clubului, David!

Nu puteam să cred. Se vedea după ochii lor că mă mint în față.

— Foarte bine, atunci voi deveni membru al clubului!

— Nu se poate peste noapte, m-a anunțat unul dintre hăndrălăi. Durează! E nevoie de aprobări!

Între timp mă împinseseră în spatele clădirii, unde era beznă și cam pustiu. Nu vedeam decât pantalonii Juliei și dinții unuia dintre tipi, care se tot rânjea la mine.

— Spune-le că vrei să devii membru în regim de urgență.

Bineînțeles, asta costa.

— 100 de euro, m-a anunțat dințosul, iar Julia a și aprobat imediat, ca și cum ar fi fost banii ei.

— Ce, David, n-ai tu 100 de euro?

Am mers pe lângă clădire până în dreptul unei uși, ușa din spate. Acolo m-a luat în primire altcineva. Am scos banii pe care unul i-a înhățat, un tip mic și botos. Am trecut prin bucătărie, apoi am ajuns în club, unde printre norii de fum abia se putea zări clientela. Julia a dispărut și în scurtă vreme m-am trezit rătăcind printre niște mese. În jur se vorbea rusește, iar fețele petrecăreților păreau venite direct din iad. La un moment dat am văzut ieșirea, cu Vasi Mârșavu postat lângă ușă. N-aveam chef să dau nas în nas cu el, dar, tocmai când să mă car pe unde venisem, mi-a atras atenția piticul căruia îi dădusem banii și care acum i-i preda conștiincios acestui Vasi înfiorătorul.

În seara aceea n-am mai dat de Alisa. Nici în zilele următoare. Aşa că m-am întors în Norvegia, iar când Alisa mi-a dat *e-mail* să-i fac invitaţia pentru Londra, m-am executat pur şi simplu.

27

Timp de o lună m-am închis în studio cu *The Temptress*, băgat în montaj, peste umărul lui Remo, în acelaşi timp vorbind pe Skype cu nişte desenatori din Bucureşti ori cu prietenul meu, Şerban. Ispititoarea mea felină era Alisa, dar era totuşi un personaj pe care eu îl creasem şi care cu vremea ar fi trebuit să înlăture cu totul modelul de la care pornise. Se spune că dacă povesteşti lucrurile dureroase este ca şi cum le-ai ucide. Cu cât povesteşti mai multor oameni, cu atât se diluează povestea. Este şi nu este aşa. Povestind, îţi toceşti de fapt sensibilitatea faţă de nişte experienţe care cu cât sunt mai dureroase, cu atât valorează mai mult pentru un suflet de om.

Apoi a venit telefonul.

Eram la Aki Haugstad, pentru cină. Anders ceruse voie proprietarului să-şi exerseze talentele şi tocmai clămpănea pianul. Are o voce înaltă şi caldă, care pare ţinută într-un borcan cu jeleu. Mai erau cu noi nişte actriţe, care filmaseră în ziua aceea. Făceam un reportaj despre migranţi, ceva scurt, printre multe altele. Lumina albă a serii de aprilie îmi dă întotdeauna un sentiment de stabilitate. Tocmai de-aia telefonul Alisei m-a luat prin surprindere. De la primele cuvinte a început să plângă. Vorbea greu, iar din când în când îi scăpa câte un cuvânt românesc. Când e supărată vorbeşte româneşte. Dacă stau să mă gândesc, şi acesta este unul dintre multele lucruri anormale, căci,

după cum se ştie, înjurăturile se spun întotdeauna în limba maternă.

— A murit bunica, David! Iartă-mă, David, sunt la pământ! Nu mă aşteptam ca ea să plece! Îţi dai seama, David, n-o s-o mai văd niciodată!

Vorbea adeseori despre bunică, cea care îi lăsase moştenire filozofia *kiraw*-ului nepieritor. Am ascultat-o câteva minute, apoi am întrebat-o dacă puteam să fac ceva pentru ea. Eram, fără să vreau, mişcat. Nu suport să aud lume plângând. Mai ales la telefon.

— Mi-e ruşine să-ţi spun, David, am nevoie de 600 de euro ca s-o înmormântez. Bineînţeles, nu am banii ăştia.

Mi se înmuiase sufletul. Îmi părea rău pentru ea. I-am promis că-i voi transfera suma chiar în acea seară.

Moartea cuiva apropiat schimbă de multe ori oamenii. Pe Alisa, moartea bunicii ei a transformat-o într-un pisoi rănit.

O lună mai târziu am plecat din nou la Chişinău, la festivalul de film, acelaşi care fusese locul primei noastre întâlniri. Eram foarte emoţionat, recunosc. Aşa tristă, avea ceva sacru. Arăta ca Fetiţa cu chibrituri. O zi întreagă ne-am plimbat prin oraş. Când surâdea mă luminam pe dinăuntru.

Câteva ore mi-a povestit cum murise bunică-sa, o femeie bătrână, singură într-o casă, la ţară. Gândindu-mă la ea, o vedeam pe mami. E drept, viaţa ei în Belfast e destul de bună, însă de multe ori mă gândesc că mama va muri, iar eu precis nu voi fi lângă ea. Singurătatea morţii ne tulbura şi pe mine, şi pe Alisa. Şi, cu toate că nu ne referem la moartea noastră, undeva, prin lumea scorburoasă a conştiinţei, se plimba cu paşi mărunţei propria frică de moarte.

— Mi-ar plăcea să fac ceva pentru tine. Ai nevoie de ceva, Alisa?

— Ca de obicei, David! Numai tu mă întrebi în lumea asta!

În momentul următor plângea în hohote și nu știam ce să fac. Când s-a mai liniștit, mi-a spus cu o voce muncită că iar rămăsese fără laptop.

Câteva ore le-am petrecut prin magazine. Voiam să nu-i lipsească nimic din ceea ce i-ar fi făcut viața mai ușoară. Haine, telefon, laptop și cosmetice. Părea fericită.

În seara aceea am așteptat-o la hotel. Voia s-o țin în brațe. Îmi spusese că are nevoie să doarmă cu mine. Dar n-a mai venit. Printr-un SMS laconic mi-a spus că avea alte obligații. N-am insistat. Am dormit puțin, iar dimineața, când soarele a intrat pe fereastră, am sunat după micul dejun. În ciuda faptului că Alisa nu venise, mă simțeam bine. Stăteam în camera însorită, pe jumătate dezbrăcat. Am deschis telefonul și m-am uitat fugitiv prin mesaje.

Tocmai intrase pe ușă o fată, cu micul dejun. Țin minte și acum ouăle prăjite, așezate pe o farfurie largă. Am intrat pe FB, așteptând să plece. Din obișnuință am ajuns în pagina Alisei. Și-am rămas cu ochii în telefon, mult timp după aceea, chiar și după ce rămăsesem singur, numai eu și cele două ouă prăjite, întărite între timp, ca niște gume mestecate și întinse sub tăblia unui pupitru.

28

Dintre toate episoadele poveștii mele, acesta și telefonul din Kiev au fost cele mai indigeste. Dar măcar în cazul Kiev eram deja pregătit și gata să-mi dau un doctorat în materie de Alisa.

În acea dimineață liniștită din Chișinău, pe pagina ei trona o fotografie: Alisa, complet dezbrăcată, îmbrățișând un bărbat. Erau într-un dormitor luminat de un lampadar, iar bărbatul ținuse telefonul în mână. Era un *selfie*. El

zâmbea ca o madonă. Ea îl privea, ţinând un deget pe obrazul neras al acelui bărbat care, abia târziu mi-am dat seama, era Vasi Mârşavu. Poza se termina înainte de sfârcuri, dar din context era clar că sunt dezbrăcaţi.

Am fost convins că povestea s-a terminat. Nu voiam s-o mai văd niciodată. Aveam o viaţă care se infectase cu Alisa, dar care se putea trata.

În gineceul fiinţei mele sunt trei oameni atât de diferiţi, încât uneori mă întreb dacă scandalul dintre ei n-a atins acele cote de unde începe nebunia. În primul rând e în mine o adolescentă dezaxată, pe care niciodată n-am putut-o struni. Din când în când o mai linişteşte celălalt personaj, care e un domn chel, genul de profesor cu bască, penibil subiect de farse pentru elevi. Iar uneori, foarte rar, se mai amestecă în conflictul lor şi gomosul şef, care o face pe înţeleptul, un fel de Sfinx implacabil şi ursuz, dar care dincolo de faţa împietrită nu e decât un beţiv care bea pe ascuns. El este judecătorul faptelor, ceea ce, e drept, l-a pus de la bun început într-o poziţie de mare singurătate. Când mă gândesc la el, îmi aduc aminte de tata. Toată viaţa lui a fost un om morocănos. Mizantropul lui Molière e un tip drăguţ prin comparaţie cu tata. Pleca dimineaţa la birou, iar în drumul lui nu privea pe nimeni. Urca două etaje, întotdeauna pe scări, fără să salute, fără să răspundă la salut. Era contabil, ceea ce-l ajuta să-i ignore pe oameni, adâncindu-se în cifre, care în cazul lui arătau exact ca lanţurile unui ocnaş. Dacă-l întreba cineva de sănătate, mai întâi arunca o privire care-i tăia cheful oricărui limbut, iar apoi bombănea ceva care semăna cu o-njurătură. Nimeni nu-nţelegea ce zicea tata. Orice-i spuneai se întorcea la tine ca un rahat dospit. Din cauza asta l-au şi concediat, iar toată fierea din el s-a revărsat asupra noastră. Stătea non-stop în salon, urmărindu-ne cu o privire duşmănoasă. Când mă gândesc la

judecătorul meu interior, îl văd pe tata și mi se face rău. Ei trei, adolescenta nebună, omulețul cu bască și acritura oribilă stau ascunși în mine, în drojdiile sângelui meu, așteptând o clipă prielnică pentru a popula tot universul cu progeniturile lor.

După poza dezbrăcată, toate lucrurile mi-au mers pe dos. În primul rând, *The Temptress*, pe care-am hotărât să-l iau de la capăt. Filmări, animație, scenariu – totul trebuia refăcut.

În vara aia am stat la București cu Șerban, care lucra și el la un film. Discuțiile cu el au fost pentru mine mană cerească. În studioul lui am reușit să m-adun. Aveam nevoie de altă poveste pentru *The Temptress*, de un scenariu mai ferm. Și, bineînțeles, trebuia să mă întorc în Africa pentru alte filmări.

Aproape că mă liniștisem, când într-o zi m-am trezit cu Alisa. Era ca o petală plutitoare, fragilă, imaculată. Privind-o, pur și simplu mi s-au șters din memorie poza cu ea dezbrăcată, privirea de șarpe a lui Vasi Mârșavu și îndepărtații pantofi ai lui Roger.

— Mi-a spus Julia că te găsesc aici.

Omniprezenta Julia! Avea antene peste tot, inclusiv printre prietenii lui Șerban.

Nu voiam să fiu amabil. Am întrebat-o ce voia. Se afla în trecere prin București și se gândise că puteam să bem un ceai.

Șerban se uita la mine cam fără înțelegere. Îmi povestise o groază de lucruri despre Chișinău:

— Frate, doar un nebun se-ncurcă cu femeile alea! La Chișinău e un fel de gaură de șarpe! Nu există basarabeancă să n-aibă în buzunar un codex al supraviețuirii, în care sunt înscrise niște reguli de aur: să n-ai milă, să nu pierzi nicio ocazie, să jecmănești omul până la os. N-au caracter. N-au Dumnezeu. Fetele din Chișinău sunt pur și simplu letale. Dacă te lipești de vreuna – ești mort!

Deşi observasem privirea alarmată a lui Şerban, am ieşit la o cafenea.

Alisa fusese concediată. Postul de la televiziune, care era motivul ei de mândrie, se duse pe apa Sâmbetei. Nu mi-a spus imediat, ci abia cu puţin înainte să ne despărţim. Îi înţelegeam starea de spirit. Când s-a prăbuşit presa, eu însumi am trecut într-un fel prin asta. Am plecat din Bergen cu gândul că viaţa mea s-a sfârşit. Dar după puţină vreme mi-am dat seama că eram liber şi că puteam să fac orice. Asta este frumuseţea timpurilor noastre: dacă ai un vis, e imposibil să nu găseşti proiecte şi finanţări pe măsura lui. Poate nu la Chişinău, dar în multe locuri din Europa şi mai ales în Regatul Norvegiei.

Lumea Alisei părea sfârşită. Mulţi oameni care lucrează un timp în televiziune nu mai pot să facă mare lucru după aceea: se călugăresc, decad, se sinucid chiar. Televiziunea este exact acel tip de drog pe care îl cunoaşte acum oricine îşi face o pagină pe FB. Numai că până nu de mult exista doar televiziunea, ca fereastră aurită în care orice amărât se prefăcea în extraterestru.

— Lucrez la o sală de căţărat, a răspuns ea. Am câţiva puşti pe care îi învăţ ce înseamnă să fii alpinist.

Voia s-o cred fericită. Voia să creadă ea însăşi că îi era de-ajuns noua ocupaţie.

29

Nu puteam s-o abandonez, cum făcuse Vasi Mârşavu. N-aş fi fost eu. Într-o primă fază i-am povestit despre *The Temptress*.

— Dacă vrei, poţi să rescrii povestea. Am schimbat radical subiectul şi am nevoie de un scenariu nou.

— Mi-ar plăcea, s-a entuziasmat Alisa, dar aș putea să fac și efectele ori chestii legate de editare. Iar dacă ai nevoie de traducere în rusă...

Bineînțeles, aveam, dar asta însemna să vină o perioadă mai lungă în Norvegia.

— N-ar fi o problemă... Mai ales acum, cât șomez.

Uitându-mă în ochii ei, care păreau cu totul ai mei, mi-am dat seama că totuși mai era ceva.

— Am nevoie de un avans, David. Ar fi pentru mine un ajutor nesperat.

— De cât ai nevoie?

— Filmul o să dureze probabil un an. N-ai putea să-mi dai salariul pe șase luni? Știu cum sună, dar sunt pe drumuri: n-am casă, n-am niciun venit. Și probabil c-o să dureze până-mi găsesc ceva, un serviciu cât de cât acceptabil.

Suma era mare. Mi-era greu să fac rost de-atâția bani. Totuși, eu mă voi întoarce în Norvegia, unde îmi ajunge fiordul. Se apropie septembrie, cu luminile lui boreale. Nicăieri în lume toamna nu e mai frumoasă ca la Mosjøen. Mai ales în septembrie-octombrie, când sunt în cea mai bună formă a mea. Toată energia coborâtă din *Aurora Borealis* intră în mine. Multă lume din Mosjøen spune asta. Parcă o și aud pe doamna Ramstad:

— Să stai într-un balcon încălzit și să privești spectacolul culorilor e cel mai tare drog, dragă domnule David!

Iar în timpul ăsta, Alisa se va târî prin noroaiele Chișinăului, obligată să se culce cu o serie de bărbați care îi vor oferi patul lor pentru o noapte.

Și-acum, când povestesc, am în minte ochii rugători ai Alisei, rochia ei înflorată. Era puțin obosită, puțin slăbită, dar în același timp avea în toată atitudinea ceva din puritatea actrițelor de la 1900.

Am scos banii cu un card de credit, iar în ziua următoare Alisa a plecat la Chișinău, iar eu, în Norvegia. Câteva

săptămâni de-acum încolo voi fi complet lefter. Dar fericit. Într-un mod inexplicabil, tot ceea ce făceam pentru Alisa mă făcea să mă simt foarte bine.

Au urmat nişte luni frumoase, în care ziua mea începea întotdeauna cu un mesaj de la ea.

În noiembrie, Alisa a făcut un accident de maşină şi s-a îndrăgostit de cel care provocase accidentul. Mesajul era scurt, dar explicit: „Îmi pare rău, David, nu voi veni în Norvegia să lucrez la film. Sunt îndrăgostită, de data aceasta pentru totdeauna. Ştiu cât ţii la mine şi sunt sigură că bunătatea ta de înger nu te va lăsa să te întristezi. Mâine plecăm în India, ţara pe care-mi doresc cel mai mult s-o văd, în momentul ăsta".

Relaţia Alisei a durat până în decembrie, dar asta nu însemna că ar mai fi avut chef să lucreze la film. Bineînţeles, între timp cheltuise acel salariu pentru şase luni. N-apucasem să returnez toată suma la bancă şi nici nu ştiam cine va scrie gratis scenariul, cine-o să facă efectele.

Când am plecat spre aeroportul din Trondheim, totul era acoperit de zăpezi, iar străzile se luminaseră de podoabele Crăciunului. Era feeric ca-n Disney Film, iar eu eram singur şi trist. În faţa mea nu era decât ziua cu cele zece pagini uzate. Doamna Ramstad venea zâmbitoare de la cumpărături. Din gluga hainei nu i se vedeau decât ochii ca nişte ape care-au pornit să se dezgheţe. Cumpărase cadouri, un coş mic, aşezat pe sanie.

Am stat în Africa aproape un an. În special în Sudan. Arşiţa verii îmi făcea bine, mă simţeam internat într-un sanatoriu. Dintre multele mele călătorii, cea din Africa a fost cea mai liniştită. Am filmat. Mi-am făcut prieteni. Am pus bazele unui centru pentru ajutorarea copiilor. Începusem să cred în misiunea mea de activist universal.

Când Alisa mi-a trimis un *e-mail*, mi s-a părut că vine dintr-o lume atât de ireală, încât nu-mi venea să-l citesc.

30

Apoi au fost niște luni pe care mi le amintesc ca pe-o pecingine. Post-producția pentru *The Temptress* am făcut-o la București. Bineînțeles, toată munca Alisei a căzut pe altcineva. Cred că la filmul ăsta am lucrat cel mai mult. Era vorba despre mine, despre slăbiciunea mea de a cădea pradă unei ispite, dar era vorba și despre seducție în general, de la simpla tentație la suferința de a te ști subiectul celei mai evidente manipulări. Ceea ce-a fost greu era tocmai starea mea de spirit. Deși domnul ăla cu bască, din interiorul meu, îmi arăta căile rezonabile, sălbatica adolescentă făcea spume la gură. Acceptam că, în multe situații, Alisa profitase de mine, dar în același timp speram cu toată forța să mă înșel. Iar speranța asta idioată îmi distrugea filmul.

Evident, cât am stat la București m-am văzut și cu Alisa. Era într-un fel iubita mea oficială. N-avea încă serviciu, însă se înscrisese la un centru de voluntariat.

— Și mie, David, îmi place să fac bine oamenilor.

Avea grijă de un copil dintr-o familie de alcoolici. Îl chema Igor.

Alisa își închiriase un apartament la Chișinău, iar chiria era în grija mea. Aveam impresia că nu voia să știu unde locuiește. Nu era vorba că nu-mi spunea, ci zicea chestii de genul:

— Dacă mă crezi, habar n-am adresa. E un bloc muncitoresc dintr-o mare de blocuri. De ce m-ar interesa adresa, dacă oricum avem telefoane?

Chiar așa. Cum Androidul era încă o noutate, i-am cumpărat unul. Am activat câteva servicii, printre care și *location share*. Vă jur că n-aveam nimic în minte în momentul respectiv.

Ajunsesem pe final cu editarea filmului şi aveam chef de-o pauză. Într-unul dintre *e-mail*-urile ei, pe care nu le citisem cu atenţie, Alisa voia o bicicletă pentru Igor. Aproape spontan, m-am urcat în avion, iar două ore mai târziu, pedalam o bicicletă prin Chişinău. Vedeam locaţia Alisei, iar Google Plus îmi servise adresa, cu litere latine. Era într-adevăr un bloc vechi, destul de curat. La intrare, o femeie se perpelea la soare. Îşi descălţase sandalele. Imaginea ei mi-a rămas în minte. Am întrebat-o despre Alisa. Nu ştia cine e. Apoi am spus mai mult pentru mine că îi aduceam bicicleta lui Igor. Eu vorbeam în engleză. Femeia vorbea româneşte. Dar auzind numele lui Igor a spus destul de clar, mi s-a părut mie că în engleză:

— Aha, apartamentul lui Igor! La primul nivel!

Apartamentul Alisei era la etajul I. Nu mi-a fost greu să urc cu bicicleta. Pe uşi nu scria nimic, aşa că le-am luat la rând. La prima a deschis un tip. Recunosc, eram intimidat. Bărbatul era desculţ, iar unghiile de la picioare îi erau vopsite cu ojă verde. În loc să mă prezint, i-am spus în mod idiot:

— *Bicycle for Igor.*

— Eu sunt Igor, a răspuns el, privindu-mă întrebător.

Abia atunci m-am dezmeticit şi-am întrebat de Alisa. Igor era amuzat. Înţelesese cine eram.

— Igor Vladimirov, a spus el.

Niciun nume rusesc nu mi-a rănit mai rău urechile. De fapt, până în momentul ăla îmi plăcuse limba rusă. Numele lui Igor, sonoritatea lui, aş zice destul de inofensivă, devenise un fel de vierme. Igor era un bărbat înalt, cu ţeasta complet rasă. Barbişonul îi punea în valoare ochii albaştri, atât de limpezi, încât te făceau să-ţi laşi armele. Avea ceva de faun. Avea ceva de elf. N-am putut să-l urăsc, deşi la această primă întâlnire am crezut că nu este decât un bărbat fără căpătâi.

Alisa dormea. Trezită din somn, i-a trebuit ceva timp ca să înțeleagă ce se întâmplase. Totuși nu părea prea marcată.

— Il iubesc, David, înțelegi?

Bineînțeles că înțelegeam, mai ales că toată discuția se derula sub privirea indulgentă a lui Igor.

— E frumoasă Alisa, nu-i așa? mi-a spus el, apucând-o cu un braț, ca să fie sigur c-am înțeles că era a lui. L-am aprobat și și-a dat seama că putea să răsucească mai departe cuțitul în rană:

— E bine să ai prieteni, așa cum te are Alisa pe tine! Chiar apreciez c-o ajuți cu bănuți din când în când. Alisa, adu ceva de băut pentru suedezul!

— Sunt din Norvegia.

— Aha! Frumoasă țară, Norvegia, nu-i așa?! Frate, dacă mă nășteam eu acolo, astăzi aș fi fost baștan cu mașini și viloaie! Deși, crede-mă, dacă aș fi trăit pe-acolo, eu cred c-aș fi stat numai prin hoteluri! Al dracu' să fiu dacă mi-aș fi luat casă!

Alisa mă privea duios, ca și cum aș fi fost unchiul de la Londra, fără vreo intenție să se miște. Când se uita la mine vedeam grădina din curtea televiziunii, apoi o vedeam dezbrăcată, pe patul meu nou, din Mosjøen, și abia undeva, la mare distanță, în zona umbroasă, se mișca silueta lui Igor, însoțită de toate tristețile mele.

— Mi-e o foame de mor, a spus ea. Mai bine ne-am duce pe undeva să mâncăm, nu-i așa, David?

Ne-am dus la o terasă, unde Igor mi-a povestit cum se întâlniseră, puțin după ce-o lăsase tipul cu accidentul. Prin minte mi-au defilat cei patru bărbați care trecuseră prin același loc ca și mine: Roger, cu părul în ochi, Vasi Mârșavu, cu privire de șarpe, tipul care făcuse accidentul și acum Igor. Toți făceau parte din același model care era clar că popula visele Alisei. Erau ruși nativi, înalți și alunecoși. Așa trebuia s-arate bărbatul pe care și-l dorea ea.

Nu puteam decât să le doresc toată fericirea. Nici mie nu-mi venea să cred cât eram de calm. Mai mult decât atât, căpătasem un fel de nepăsare, care acoperea ca o petală de trandafir toate suferinţele mele vechi.

În lunile alea am cunoscut-o pe Raluca, iar zile lungi am bătut toate străzile Bucureştiului, mai ales Centrul Vechi, cu o sută de terase şi berării. În mod straniu, mă simţeam uşurat, scăpat de toată povestea.

31

Totuşi, am continuat să-i trimit bani Alisei. Cu împrumut. Acum trimiteam pentru Alisa şi Igor. Uneori îmi scria doar el, rugându-mă să nu-i mai trimit bani. Era un mic profitor, ştiam, dar simţeam nevoia absurdă să-l recompensez pentru c-o făcea fericită pe Alisa.

În decembrie am venit la Bucureşti, să fac Revelionul la Raluca. Orice venire a mea în România ajungea cumva la Julia şi, de-acolo, la Alisa. M-a sunat puţin înainte de Anul Nou. Vocea ei caldă m-a avertizat încă de la primele vorbe că avea noutăţi. Mă aşteptam ca Igor să-şi fi pus coada pe spinare.

— Am o veste pentru tine, David! M-asculţi? Sunt însărcinată!

Câteva secunde n-am putut să mai spun nimic.

— Şi de ce e pentru mine?

— Păi, nu eşti tu împotriva avortului?

Da, era adevărat. Un copil mi se pare un miracol. Totuşi, nu puteam să mă bucur pentru copilul lui Igor şi mă detestam pentru egoismul meu.

— La vară facem nunta. Poate nu vii! Să ştii că tu eşti cel mai bun prieten al meu *ever for ever*. Nu ştiu dacă

ţi-am spus, David, n-am mai întâlnit niciodată pe nimeni ca tine. De câte ori mă gândesc la tine îţi văd şi aripile de pe umăr. Te iubesc, David. Mult-mult!

Era o declaraţie pe care o aşteptasem îndelung, la care sperasem. Ea venise în fine, deşi nu era chiar în contextul dorit. Eram prietenul ei cu portofel.

Câteva ore mai târziu, am primit un *e-mail* cu o fotografie. Alisa îmi scria câteva cuvinte, din care am înţeles că obiectul fotografiat era pentru mine. Părea o brăţară brodată. Totuşi, se vedea clar că e pe mâna altui bărbat. Părea ceva straniu. După câteva mici detalii, mi-am dat seama că era mâna lui Igor, aşa că am *forward*-at mesajul către el.

În iarna aia am terminat în fine *The Temptress*. Eram stors şi totodată fericit. Dar era o fericire aproximativă. Mă gândeam la Alisa ca la ceva trecut, vechi, imposibil de recondiţionat. O vedeam cu burta la gură, plină de zeci de Igori cu ochi de satir. N-o condamnam, nu voiam s-o urăsc. Dar ceva din mine, din zona acelei puştoaice obraznice, a izbucnit. Poate că îl înfrânsese pe omuleţul cu bască. Stăteam în studio încercând să fac faţă conversaţiei uzuale cu Anders şi Remo, iar ceva în mine era rupt şi gata să alunece, luat de apa fiordului.

Peste Mosjøen strălucea debil soarele unei primăveri reci, iar eu eram bolnav. Nici măcar n-o mai voiam pe Alisa, adică nu mai eram în stare să mă lupt pentru ea, în schimb, lipsa ei mă făcea să-mi plâng de milă. Nu faptul că nu mă putuse iubi era crud, ci că dragostea mea pentru mine se transformase într-o flegmă. Iar în starea asta, în care ochii lui Anders se holbau întrebător, iar Remo tăcea cu intenţia de a nu mă tulbura, în starea asta eu treceam cu lentoare arătătorul pe ecranul Androidului uitându-mă pe reţelele de socializare, multele la care aveam cont, fără să mă mai intereseze cu adevărat ceva. Să-ţi pierzi

interesul e mai rău decât să suferi din dragoste. În mesagerie aveam zeci de *e-mail*-uri necitite. Unul era de la un anume Andrei Popa. Altădată, orice nume românesc mă făcea să tresar. Acum l-am deschis fără niciun strop de emoţie. „Dragă David, îmi scria el, sunt un prieten al Alisei, poate ţi-a vorbit despre mine. Mă pregătesc să intru la Conservator şi sunt interesat să fac muzică de film. În momentul ăsta am nişte probleme grele şi am o rugăminte mare şi fierbinte la tine să mă ajuţi."

Urma o poveste foarte încâlcită şi lacrimogenă, la finalul căreia mă anunţa că are nevoie de 1.000 de euro, dar că orice sumă m-aş îndura să-i trimit ar fi bine-venită.

Era pentru prima oară când sărăcia cuiva mă agresa. Eram obişnuit să văd mâini întinse şi întotdeauna mi s-a rupt sufletul la gândul că există atât de mulţi oameni condamnaţi să se nască în ţări sărace. Când ai un trai decent, e un fel de obligaţie morală să te uiţi la durerea din jur şi să dai ceea ce-ţi prisoseşte. Aşa m-a învăţat mama, aşa m-a învăţat chiar şi tatăl meu cel ursuz. Aşa gândeşte şi Anders. Aşa gândeşte şi doamna Ramstad, vecina mea. Este normal să-ţi ajuţi semenii. Dacă ai o casă frumoasă, am crezut întotdeauna că nu e rău să-i mai laşi şi pe alţii să se bucure uneori de ea. Dar atunci, în după-amiaza în care îmi murise interesul cam pentru orice, vedeam mult mai limpede toată treaba aceasta. Când ai o casă frumoasă, e cu totul anormal să primeşti pe toată lumea în ea. Mai ales dacă lumea asta vine acolo ca la hotel. Un om care intră-ntr-o casă e obligat să respecte regula casei. Apoi, nicio casă nu suportă o grămadă de oameni care, culmea, o mai şi tratează ca pe un adăpost vremelnic, în care fiecare face ce vrea. Orice clădire, oricât de solidă, se prăbuşeşte când e asaltată de lume. Câţi oameni poţi să ajuţi într-o viaţă? Şi până unde merge

dezinteresul față de tine? Omenirea are de câștigat doar din donațiile care construiesc un viitor fără sărăcie. A te milostivi la întâmplare de toți milogii e ca și cum ai încerca să umpli un sac fără fund.

Am aruncat din nou un ochi peste mesajul lui Andrei Popa și, pentru prima oară în viața mea, am lăsat-o pe adolescenta nebună să scrie: „Dragă Andrei, sunt foarte sigur că vei reuși să învingi toate greutățile și sunt fericit să te pot ajuta. Alisa și Igor îmi datorează 1.000 de euro, pe care te rog să te duci și să-i iei în numele meu".

32

În săptămânile care-au urmat, am plecat din nou în Africa, timp în care Anders a înscris filmul prin festivaluri. O lună mai târziu am plecat la Chișinău. Era același festival unde am întâlnit-o pe Alisa, numai că la câțiva ani distanță. Acum altă fată subțirică îmi lua interviu, în schimb, pe coridorul televiziunii plutea aceeași Vera, îmbrăcată în taior alb. Pentru că eram cunoștințe vechi, am petrecut câtva timp la o cafea. Eu i-am povestit despre film. Ea era foarte interesată. Noaptea, singura pe care am petrecut-o la Chișinău, am dormit în patul imaculatei Vera. Cu multă greutate m-am abținut să nu desenez două stele pe peretele dormitorului.

A doua zi, toate jurnalele de știri ale postului au dat interviul, în care povesteam despre Alisa. Arătam destul de bine, așa mi se părea, destins și aproape visător.

— Filmul mi-a fost inspirat de-o poveste, începută chiar aici, în studioul vostru TV, spuneam eu, în același timp trăgând cu coada ochiului spre monitor, unde se perindau

fotografii cu Alisa. Noi doi la cascada din Laksforsen. Aproape îmbrăţişaţi prin Bucureşti. În bucătăria mea din Mosjøen. Erau poze luate de pe pagina ei de FB, numai că în acelea nu apăream eu sau îmi apărea doar o mână, un umăr. Alisa nu suporta să posteze poze cu mine. Se înţelege, nu eram demn de FB. A fost un mini-reportaj despre povestea seducătoarei din Chişinău. I-au spus numele şi au arătat câteva secvenţe de pe când Alisa lucra la televiziune. Au dat şi fotografia dezbrăcată, în care îi mângâia obrazul lui Vasi Mârşavu.

Ştirea a prins, au preluat-o şi alte posturi. Era de interes local. Un norvegian care s-a iubit cu o moldoveancă a făcut un film despre ea. Bineînţeles, puţină lume a văzut filmul. Documentarele, mai ales cele cu animaţie, nu au proiecţii în cinematografe. Iar cei care l-au văzut au fost dezamăgiţi pentru că se aşteptau să vadă străzile din Chişinău, nu peisaje din Africa. Seducătoarea din filmul meu nu semăna cu Alisa decât pentru mine. În mişcările ei de felină era povestea mea care îmi tăiase pofta de viaţă şi îmi amputase, credeam atunci, orice urmă de generozitate.

Când eram pe punctul de-a urca în taxi, m-am trezit cu Julia lângă portieră. Arăta ca şi cum trecuse taifunul prin ea, mai ales că avea şi o burtă imensă.

— Să-ţi fie ruşine, David! a urlat ea la mine. Eşti un jeg, crede-mă, niciun bărbat n-ar fi făcut treaba asta!

Într-un mod sadic, eram amuzat. Nu mă simţeam vinovat deloc.

— N-am spus nimic care să facă rău cuiva! N-am spus nimic despre bani, despre escrocherii ori despre ruşinoasa condiciuţă a supravieţuirii!

— Ce condiciuţă? s-a răstit din nou Julia. Eşti nebun! Nici cel mai golan moldovean al nostru n-ar face ce-ai făcut tu! Al dracului de norvegian împuţit! Ai distrus-o pe fata aia!

Mă urcasem în taxi, când am văzut că apăruse şi-un ciumete cam tuciuriu, care în scurtă vreme a-nceput să tragă de uşa maşinii, urlând, cu ochii scoşi din orbite:

— Păi, băi, boule, femeia aia aşteaptă un copil! Nenorocitule care eşti! Futu-ţi morţii mă-tii de prost!

I-am făcut semn şoferului să pornească, dar şi ăla era capsat:

— Dacă vreţi să vă lămuriţi cu dânşii, ar fi mai bine să coborâţi din maşină!

Prietenul Juliei, sau ce era, nu părea cine ştie ce. Mă bătusem la viaţa mea cu bărbaţi şi mai fioroşi. Când l-am auzit că pomeneşte de mama, pe care începuse s-o ponegrească într-o engleză aproximativă numind-o „curvă norvegiancă", am deschis portiera şi i-am băgat un cap drept în gură. Urlam cât mă ţineau plămânii, ca să mă audă şi vaca de Julia:

— Sunt irlandez, în pula mea de proşti, sunt din Belfast, unde se trage cu mitraliera pe stradă!

Un moment, bărbatul s-a legănat, iar Julia a dat drumul la un fel de chiăială, care a scos mai multe capete pe la ferestrele hotelului. Am mai făcut un pas spre smolitul ăla, care mi-a şters un pumn pe lângă ureche. Se vedea că i-e frică. Profitând de situaţie şi de faptul că începuse să se adune lumea, ceea ce nici pentru ei doi nu era prea confortabil, m-am aruncat în maşină şi i-am fluturat şoferului 10 euro, urlând să demareze dracului odată, ceea ce a şi făcut. Se speriase şi el. Când am coborât, a mormăit ceva, era clar că mă înjura, dar am lăsat să treacă de la mine, pentru că nu mai aveam de gând să mă-ntorc la Chişinău vreodată.

33

Asta s-a întâmplat prin mai, iar până toamna mi-a mers totul din plin. Am lucrat mai mult pe la Los Angeles, unde am cunoscut-o pe Molly. Cred că a fost cea mai bună parteneră de sex a mea. N-avea prejudecăți, n-avea pudibonderii și valorifica la maxim fiecare clipă. Nu pot să spun că Alisa mi se ștersese cu totul din sânge, dar în perioada aia nu m-a mai durut în felul ăla mortal. Era doar gândacul care-mi trecea din când în când dintr-o ureche în alta.

În toamnă am plecat la București, iar din una în alta am ajuns să facem o filmare și la Chișinău. Aș fi vrut să am vești de la ea, dar n-aș fi murit dacă nu le-aveam. Oricât am vrut să neg, un pic de vinovăție își făcuse loc în sângele meu. Și mă sâcâia un pic și faptul că dispăruse de pe FB. Probabil că între timp era mamă, nevasta lui Igor. Éra doamna Alisa Vladimirova. Uram numele ăsta, care-mi suna ca o cădere în gol.

Cum am intrat în Chișinău, am avut impulsul de a mă duce la apartamentul ăla, unde o văzusem ultima oară. Știam că dezactivase *location share*. Dar poate că păstrase locuința.

În prima zi n-am căutat-o. Apoi mi-am adus aminte că, de fiecare dată când îi cumpăram un telefon, insista să păstreze numărul. Am sunat-o. N-am apucat să spun *hello*, că m-a întrebat cu o voce de pedagog:

— Unde ești?

Pretindea că avusese o intuiție în privința asta. Am invitat-o la o cafea, dar a refuzat. Conversația a fost scurtă și parcă lipsită de orice emoție. În schimb, pe mine m-a lăsat cu un nod în gât. Ce face un bărbat când femeia nu are chef să se lungească la vorbă? În 99 la sută din cazuri,

își vede de treaba lui. Nu mai sună decât peste săptămâni și săptămâni și doar dacă e *prins* rău. Eu am sunat-o iarăși, după 10 minute. I-am spus că era vital, că trebuia să ne vedem. Era vorba despre o igienă a creierului.

— Nu.

Refuzul nu lăsa niciun loc pentru a lărgi discuția.

— Amândoi avem nevoie să ne descărcăm, i-am spus eu, iar la argumentul ăsta mi s-a părut că rezonează un pic. Totuși, a recunoscut că nu avea chef să mă vadă. În total, am sunat-o de patru ori. A patra oară a preluat inițiativa – m-a chemat într-un Starbucks.

Revederea a fost un șoc pentru mine. Când a intrat în cafenea, pur și simplu n-am recunoscut-o. Era uzată. Îmbătrânită. Arăta ca o sufragetă învinsă. Amintindu-mi-o la prima noastră întâlnire, lângă tufa de liliac, mi se părea că au trecut peste ea două decenii, deși nu erau decât vreo trei ani. Poate că născuse între timp. Pe multe femei le afectează. Unele-și pierd cu totul interesul pentru orice bărbat.

— Mi-ai făcut mult rău, David, mi-a mărturisit ea, cu aceeași voce lipsită de orice sentiment. Nici măcar nu mă ura. Ar fi fost prea mult pentru mine. Eram un fel de Cerber care-și luase plata. Cam asta mi-a explicat.

În spatele ei, prin fereastra Starbucks-ului, se adâncea un cer de toamnă, foarte luminos.

— Te-ai măritat? am întrebat-o în cele din urmă.

Abia atunci i-au urcat în ochi câteva valuri de ură.

Nu era nevoie s-o mai întreb. Vladimirov, cu unghiile lui verzi, o părăsise.

— Și... copilul?

— Tu ce crezi?

O și vedeam ținând de mână un copil care se uita disprețuitor la mine. Iar disprețul unui copil îți arată disprețul adulților din jurul lui.

— După ce m-ai făcut de căcat în tot Chișinăul, era să mor.

Clipele mele de glorie și de eliberare erau acum două stânci puse pe umerii mei.

— Să nu dai vina pe mine! Poate c-am greșit. Dar gândește-te la câte au fost până acolo...

— Câte?

Cei patru ruși tineri fluierau de undeva de la subsolul poveștii. Fugitiv mi-a trecut prin minte întâlnirea de la București, când mă plantase încă din aeroport. Apoi cele două stele de pe peretele dormitorului meu. Dacă aduceam vorba despre toate, probabil că întâlnirea se încheia pe loc și nu voiam asta. Așa c-am întrebat-o despre Julia, părându-mi-se un subiect mai neutru.

— Dacă te prinde bărbatul Juliei, îți sparge fața! Mi-a spus că te-ai luat cu el la bătaie, iar Julia, care era atunci în 8 luni, era cât pe-aci să piardă copilul. Oamenii sunt sensibili, David! Ori crezi cumva că dacă suntem de la Chișinău... avem pielea mai groasă?!

La un moment dat cineva, o tipă pe care o cunoștea de la cursul de yoga, a venit s-o-ntrebe de sănătate, deși eram sigur că venise să vadă ce e cu mine. Lumea de la Chișinău e mai curioasă și mai băgăreață decât în multe alte locuri din lume. După câteva întrebări care n-aveau importanță, a vrut să știe cine eram.

— Fac un film, am spus eu, contând pe faptul că orice filmare declanșează respectul. Spre surprinderea mea, Alisa a fost cu mult mai interesată.

— Nu mi-ai spus!

Probabil că-și închipuise că eram acolo special pentru ea.

— Și nu mai ai nevoie de oameni în echipă?

Alisa era tot fără serviciu. Habar n-aveam din ce trăia și nici n-aveam de gând s-o întreb. La stilul ei, nu era greu să-mi închipui. Acum locuia la Julia care, măritată și cu copil, avea totuși un acoperiș. După ce povestea noastră ajunsese în presă, Igor o părăsise.

— Pur și simplu și-a băgat mă-sa coada între noi!

Mama lui Igor trecu o clipă prin spatele ochilor mei, în camera obscură la care doar eu am acces: o vulpe intrigantă cu o coadă atât de fermă, încât săraca Alisa ajunsese în stradă. La câteva săptămâni după aceea pierduse copilul. Bineînțeles, nu puteam să cred. Mai degrabă îl avortase.

— Niciodată n-aș fi avortat copilul ăsta, David! Am vrut să-l fac, înțelegi?

De câte ori mințea, unul dintre ochi i-o lua puțin razna. Nu era sașie, ci mai degrabă unul dintre ochii ei nu făcea față confruntării cu un interlocutor loial cum eram eu. Ca o reacție instinctivă la minciuni, ochiul ăsta o lua puțin la fugă, o secundă, atât cât să-mi dau seama că Alisa nu vorbea serios.

34

A doua zi, la o oră destul de matinală, Alisa a apărut la hotel. Eram cu toată echipa la masă. Scrisese un plot pentru film și voia ca eu să mă uit peste el. Făceam un documentar despre zvonuri și mitologii urbane. Nu scrisese rău. Și parcă era ceva mai adunată decât în ziua anterioară. Cu totul, am stat patru zile la Chișinău, suficient ca să rup relația cu Molly. Deși, recunosc, îmi părea foarte rău. Alisa revenise în viața mea *pentru totdeauna*. În sfârșit ajunsesem în situația acelor ruși tineri și alunecoși de care ea se îndrăgostise *pentru totdeauna*. Intrasem în sfârșit în zona elitelor. M-am abținut să-ntreb de câte stele eram acum. Știam că Alisa e un teren minat și învățasem să ocolesc locurile periculoase. De exemplu, să pun întrebări la care aș fi primit un răspuns nasol.

Poate că unii dintre voi o să spuneţi c-am fost slab. Nu ştiu cum, dar toată suferinţa mea se topise. Am plecat spre Mosjøen cu inimă uşoară şi cu certitudinea că Alisa nu mă va mai părăsi. Eram răsfăţat. În camera mea, pe a cărei fereastră se vede Vefsnfjorden, citeam zilnic mesajele ei, iar cu fiecare dintre ele eram mai aproape de sufletul Alisei, care de multă vreme îşi făcuse loc în sufletul meu. Atunci mi-a povestit mai multe despre familia ei, despre tatăl vitreg. Nu era un om rău, doar că ea nu-l simpatiza. Maică-sa o lăsase la bunică timp de mulţi ani după ce se măritase cu acest tip, căreia Alisa îi spunea Geamgiul. El e singurul din familie care munceşte. Restul, adică mama Alisei şi fratele ei vitreg, trăiesc de pe urma Geamgiului, pe care eu mi-l şi închipuiam cărând geamuri pe lângă blocul lui Igor Vladimirov, al Juliei ori al lui Vasi Mârşavu.

Nici mama şi nici fratele ei vitreg, ca de altfel nici însuşi Geamgiul, nu vorbesc româneşte. Din acest motiv niciunul dintre ei n-are şanse să-şi găsească de lucru. Îmi amintesc că odată eram la Chişinău cu un grup de bucureşteni şi ne-am urcat într-un taxi, iar taximetristul nu ştia decât limba rusă. Era ursuz şi, ca să fie sigur că-i înţelegem ostilitatea, a dat radioul la maxim, pe un post rusesc de comentarii sportive. Probabil că şi Geamgiul îşi face meseria fără să scoată o vorbă.

— Dacă m-aş duce acasă, David, ar trebui să dorm în aceeaşi cameră cu fratele meu, care e un golan şi nici măcar nu e fratele meu bun. Familia noastră e blestemată. Nu e unul care să nu fie bolnav, ameninţat ori sărac până la suferinţă. Cred că în trecutul nostru s-au petrecut fapte crunte, pentru care plătim toţi, până la mine, care nici măcar n-am luat parte la viaţa familiei, pentru că, ţi-am spus, m-a crescut bunica. Până la moartea ei nici măcar n-am vorbit cu mama, pe care am urât-o ani mulţi, tot liceul şi pe urmă cât mi-am făcut facultatea, care nici nu

era departe de casa ei, pe lângă care eu treceam întotdeauna înfometată și fără un ban. Am muncit de prin facultate, e adevărat, nu în modul ăla în care crezi tu, spetindu-mă, dar mereu am avut câte ceva, prin redacții, pe la studioul ăla de TV.

Recitindu-i azi scrisorile, o parte din mine o înțelege, dar altă parte se topește sub faptele ei, între care Kievul se află pe primul loc. Kievul și ziua în care stăteam ca prostul în fața lui Igor Vladimirov, strângând coarnele unei biciclete. Nici măcar filmul pe care Anders mi l-a trimis zilele trecute nu întrece în durere și-n umilință telefonul de la Kiev.

Se spune că timpul vindecă. Și totuși, uneori faptele trecutului sunt mai vii și mai ascuțite decât cele petrecute acum.

Tot drumul spre Belfast m-am gândit doar la ea. Anders bănuia probabil, dar nu voia să-mi dea apă la moară. Ceremonia a fost lungă, iar *Zidul* a primit mult râvnitul *Best Human Rights Documentary*. Normal, eram fericit, dar continuam să mă gândesc la Alisa. Întodeauna pe drum, în perioadele de succes, uneori în mijlocul unui interviu sau chiar când filmez cele mai importante scene, în camera din spatele ochilor mei se desfășoară viața Alisei, la care eu sunt un spectator implicat. O văd pregătindu-se să iasă din casă, în sacourile ei elegante. Apoi o văd escaladând munții, cu părul strâns în câte o eșarfă înflorată. Asist cum își face duș, săpunindu-și spatele cu brațul ei lung. Mi se arată vorbind, ducând cafeaua la buze, scriind cu două degete pe smartphone-ul uzat.

În avionul care ne aducea la Mosjøen, Anders n-a mai suportat. Trebuia să rupă cumva tăcerea în care i se părea că mă otrăvesc.

— Am găsit un film cu Alisa. Din întâmplare. Dacă vrei să ți-l trimit...

— Dar cum de-ai dat așa, întâmplător, peste el?!

Anders era jenat. Trebuia să recunoască:

— Am dat o căutare pe numele ei.

— Aha! Deci nu întâmplător!

— Ce mai contează acum? Vrei să te uiți sau nu?

Normal că voiam. Mai ales că-l văzuse și el și ori de câte ori m-aș fi uitat în ochii lui aș fi văzut grozăviile imaginate de mine. E mai bun adevărul decât presupunerea. Nu cred fanatic în adevăr. Știu că de multe ori ucide, așa cum l-a terminat pe bietul Laocoon. Dac-ar fi tăcut, poate scăpa cu viață. Căderea Troiei oricum fusese hotărâtă. Dar, când e vorba despre bănuială, e cu mult mai bine să cunoști faptele, chiar dacă nici ele de multe ori nu servesc un adevăr absolut. Totuși, o frică dintre cele care te fac să fii prudent îmi punea frână. Alisa nu e nici pe departe un capitol încheiat, ca să m-apuc să-i caut nod în papură.

Când am ajuns acasă, mi-am dat seama cât îmi lipsea. Ușa de la intrare parcă se mai îngălbenise între timp, ca toate obiectele pe care nu le privești suficient. În fața casei, nu departe de una dintre ferestre, apăruse o tufă, desigur plantată de doamna Ramstad, ocrotită de niște pietre mari. Albe. Pentru oricine sunt doar niște dinți ieșiți din pământ, în timp ce pentru mine sunt aceleași pietre de pe Reynisfjara Black Sand Beach.

35

Și nu sunt de fapt doar pietrele de pe plajă. Nu ele singure. Ci alături de ele mai sunt multe alte lucruri care au același înțeles, așa cum este cutia galbenă căzută pe gresia din baie ori înfiorătorul telefon din Kiev. Există persoane care nu fac rău direct, dar care sunt atât de indiferente la

răul altuia, încât de multe ori de aici le vine sfârșitul. Am citit undeva că pe Insula Vardø a trăit o femeie pe care Biserica a condamnat-o la moarte sub o învinuire astăzi absurdă. Ea a fost acuzată că a stârnit o furtună în care au pierit 10 vase. Sunt convins că vrăjitoria a fost asociată printre altele cu modul necinstit și manipulativ al cuiva. De regulă, comunitatea îi exclude pe cei care se fac într-un fel sau altul antipatici. Aroganții, sfidătorii, oamenii care nu sunt atenți la sensibilitățile altor oameni, ursuzii, cum a fost tatăl meu, escrocii de toate categoriile, toți aceștia, care au ajuns să enerveze mai mult de trei oameni, au primit învinuiri de multe ori nedrepte, cu ajutorul cărora societatea s-a descotorosit de ei. Porțile Iadului – așa se cheamă locul în care a fost spânzurată vrăjitoarea din Vardø. Cu siguranță, mulți dintre acuzatorii ei știau că nu stârnise furtuna, dar nu conta! Voiau să se descotorosească de ea pentru fapte care erau la fel de grave: poate că nu se solidarizase cu durerea celor care își pierduseră familiile în furtună. Poate că profitase de pe urma unora. Poate că vărsase lacrimi mincinoase într-o noapte.

Când mi-a scris că pleacă la Kiev era fericită. Primise o invitație la Rio de Janeiro, la un fel de club al cățărătorilor pe ziduri. O fundație se oferise să suporte cheltuielile de călătorie. Nu-i rămânea decât să facă un drum până la Kiev pentru viză. Din autobuz mi-a dat un SMS. Începuseră primele probleme. Persoana care-i promisese c-o găzduiește se răzgândise. Avea nevoie urgent de cazare în Kiev, iar eu eram singurul om care-i putea face o rezervare. Avea bani, îi alimentasem recent cardul.

Când m-a sunat, filmam la Leiria. Mai întâi am dat o căutare pe telefon. Dar aveam nevoie de confortul laptopului meu. Alisa călătorea vreo opt ore de la Chișinău la Kiev, așa că am renunțat la programul meu și-am plecat acasă. Să găsesc un hotel în Kiev nu era tocmai o treabă ușoară.

Până la urmă Cosmopolite Hotel mi s-a părut o variantă decentă. Dar la scurtă vreme rezervarea mi-a fost anulată. Mi-a trebuit ceva timp să înţeleg că banca mea nu aprobase plata.

— Ce se întâmplă? am întrebat eu, povestind pe scurt despre ce era vorba.

Funcţionara de la bancă nu era deloc grăbită, iar vocea ei calmă aproape că mă scotea din minţi:

— Face parte dintre măsurile noastre de protecţie. Numele dumneavoastră nu coincide cu cel al persoanei pentru care aţi făcut rezervarea.

Evident, problema o constituia numele rusesc al Alisei, în totală discrepanţă cu numele meu de irlandez get-beget.

— Are importanţă pentru cine fac rezervarea? În fond, sunt banii mei, nu-i aşa?

— Vă rugăm să ne scuzaţi, însă lucrurile nu sunt aşa de simple. Nici măcar nu ştim dacă dumneavoastră sunteţi adevăratul proprietar al cardului!

— Sunt chiar eu, David Kinsella! Cetăţean norvegian, născut în Irlanda de Nord!

— A! Da?! Aveţi legătură cu Sophie Kinsella?

Bineînţeles, o sumă de idioţi mi-au pus întrebarea asta, aşa că din fericire ştiu despre cine vorbeşte, iar prin creier îmi trece o turmă de adolescente care îşi cumpără pantofi. Îi explic funcţionarei că eu şi Sophie nu avem nici cea mai mică legătură, aşa că revine la tonul ei profesional:

— Vedeţi, atunci când vine vorba despre Ucraina, trebuie să fim foarte prudenţi. Au fost atât de numeroase cazurile de carduri furate, încât trebuie să înţelegeţi! Ar putea fi oricine la telefon. Mai ales că nu vorbiţi o norvegiană convingătoare!

— Ok. Ce-ar fi să mă sunaţi pe telefonul fix ori să sunaţi la vecina mea, doamna Ramstad?

Funcţionara de la bancă devenise şi mai suspicioasă:

— Dacă sunteţi atât de grăbit, de ce nu rezolvaţi problema la filiala noastră din Mosjøen?

Timpul lucra împotriva mea. Primisem o misiune şi nu eram în stare s-o duc la îndeplinire. Până la urmă am mers la bancă, iar după vreo oră am reuşit să rezerv în fine o cameră *single*. Apoi mi-am dat seama că nu-i luasem varianta cu mic dejun inclus. Am sunat la hotel. Şi nu o dată. Până la urmă ajunsesem să-i cunosc pe cel puţin patru dintre angajaţi, după numele mic. Când Alisa a descins la Cosmopolite, personalul o aştepta deja cu flori şi cu prăjiturele, ca pe oaspeţii importanţi. A fost atât de impresionată, că m-a sunat. În noaptea aia am dormit fără vise.

Alisa a stat pe la ambasadă aproape toată ziua, iar seara, târziu, mi-a trimis pe Skype un clip. Îl înregistrase anterior cu telefonul, iar după ce găsise cu greu un McDonald's cu *wireless* mi l-a trimis.

36

Mesajul ăsta filmat, pe care l-am păstrat multă vreme, cred că spune cel mai bine cine-i Alisa. Era noapte, iar ea se afla pe o stradă foarte aglomerată. Plângea încet. Vorbea în şoaptă. Din când în când se băga în telefon câte un cap de păcălici de pe stradă, feţe necunoscute, de curioşi. La Kiev era ora 11.

— David! Am fost jefuită, David! Toţi banii mei au dispărut din cont. Nu ştiu cum. Pur şi simplu, e gol. Nu mai am nici cu ce să-mi cumpăr biletul de-ntors, nu mai am telefon. Am înregistrat mesajul pe o rablă împrumutată. Sunt singură în Kiev, fără niciun un ban. Te rog din suflet,

David, ajută-mă! Nici măcar să sun nu mai pot. Nu-mi cere amănunte, că nu știu când și cum mai pot vorbi. Te rog mult să-mi plătești tu hotelul și să mă suni în cameră mai târziu!

Lângă film scrisese câteva rânduri din care aflam cât de greu găsise acest McDonald's cu net.

Am așteptat să ajungă la hotel și-am sunat. Bineînțeles că voiam amănunte. Mai ales că nu credeam nicio iotă. Faptul că înregistrase mesajul dovedea că nici măcar ea nu mai credea. Probabil că repetase. Că m-am enervat e de la sine înțeles. Dacă mi-ar fi spus că are nevoie de mai mulți bani, i-aș fi trimis din nou. Dacă îmi spunea că vrea să-și cumpere cine știe ce haine, iarăși aș fi înțeles. Știam de-acum că aceasta era principala ei slăbiciune: să-și cumpere îmbrăcăminte, mai ales pantofi, să nu rateze nimic. Îmi aminteam că și Igor făcuse o remarcă în direcția asta. *Dacă nu-i cumperi Alisei ce vrea ea, face un bot lung și nu mai vorbește cu tine.* Așa era. Ore, zile. Deveneai inamicul ei. Dar de data aceasta era ceva mai mult. Nu era vorba despre cumpărături. Ci pur și simplu premeditase. Chiar de la primul SMS, când m-a rugat să fac rezervarea. Totuși, în loc să-mi ceară direct, a pus în scenă o tragedie! A înregistrat filmul. Chiar părea devastată. De ce avusese nevoie de toate astea?

Normal, am plătit hotelul și i-am trimis bani pentru drum, iar când și-a făcut un cont nou, i-am pus în el toată suma pierdută.

Mesajul ăsta filmat mi-a umbrit toate visele. Felul în care arăta, figura ei de șoarece stors, mai ales modul în care-și întorcea privirea spre stradă, ca și cum i-ar fi fost greu să mă privească în ochi, chiar și-așa, prin telefon, toate astea făceau parte din joc. Și vocea! O voce care nu-mi mai amintea cu nimic de Alisa, ci mai degrabă seamăna cu un

şuierat ieşit din plămânul uzat al unui lup mort de foame. Când vreau s-o urăsc mă uit la mesajul ăsta. Aici arată exact ca acel *kiraw* invocat: o buruiană greu de stârpit.

Pentru mine, momentul Kiev a devenit unul de referinţă în această poveste care mi-a mâncat şapte ani. Până acum.

Chiar şi după ce m-am uitat la filmul găsit de Anders, povestea de la Kiev a ocupat mai departe locul întâi.

Câteva luni după aceea mi-a scris din Aracaju. Fotografiile postate pe FB o arătau la un fel de şcoală, alături de copii care învăţau să se caţăre pe un zid. Alisa îi învăţa. Iar într-o zi, în grupul de copii, am descoperit încă o faţă cunoscută, cineva la care nu mă aşteptasem deloc: Julia. De fapt, nu m-a surprins aşa de mult descoperirea, ci faptul că Alisa nu-mi pomenise de ea.

Prietenia dintre Alisa şi Julia era singura constantă din viaţa ei. După despărţirea de Igor, după ce pierduse copilul sau mai degrabă îl avortase, casa Juliei a devenit casa ei. Cum nu avea serviciu, mi-am închipuit că se îngrijea de copilul prietenei sale, era un fel de dădacă în contul chiriei. Abia târziu, la întâlnirea noastră de la Continental, am aflat că dormeau în acelaşi pat. De fapt, atunci a şi fost singura noastră discuţie cât de cât mai cinstită. Adică după ce plânsese pe aeroportul din Trondheim. După cea de-a doua venire în Norvegia. După ce înţelesesem că singura persoană care conta pentru ea era Julia. Ei îi scria, pe ea o asculta dimineaţa povestindu-i în telefon. Respiraţia Juliei ajungea în urechile mele în acele zile în care ne trezeam în patul meu din Mosjøen pentru că suna telefonul, iar vocea din el, cu un timbru insuportabil, spunea invariabil aceleaşi cuvinte, ca nişe fâţâieli de peşte care se furişează prin stuf:

— Ce faci, fată?

37

Când s-a întors din Brazilia, m-a anunţat că vrea să facă un copil. Cu mine.

Iniţial, am înţeles că voia să mă ia de bărbat. Apoi mi-a explicat că nu voia decât să aibă un copil şi mă alesese pe mine, ca un fel de răsplată pentru faptele mele bune.

— Cred că dintre toţi bărbaţii pe care i-am cunoscut, tu meriţi cel mai mult să fii tatăl copilului meu.

În mod normal, o propunere în termenii ăştia mi se părea o insultă. Dar nu când venea vorba despre Alisa. Pentru ea aş fi făcut orice, cu atât mai mult un copil! Nu este acesta visul secret al oricărui bărbat? Să-şi lase sămânţa în urmă? Să populeze pământul cu progeniturile lui? Perfid şi înălţător, gândul de a fi tată mi-a dat aripi, topind pe loc toate temerile mele faţă de viitor.

— Au trecut anii peste mine, David! Mă apropii de 30. Viaţa mea este oricum varză, iar copilul acesta o va opri în loc. Vreau să cresc un om care face parte din mine, vreau să-i dau cea mai bună felie din ceea ce am reuşit eu să smulg de la viaţă...

În fine, părea ajunsă în acel punct în care oamenii intră în disperare, când percepţia asupra trecerii timpului devine un fel de ghimpe, un fel de otravă. Când singurul gând este să te multiplici încercând să ocupi un teritoriu, să punctezi o hartă, intuind că aşa vei încetini măcinarea. Nu-ţi doreşti decât să rupi zimţii care te fac terci în fiecare secundă.

I-am închiriat un apartament în Chişinău şi i-am trimis bani pentru vitamine şi hrană, urmând să aştept acea clipă mirifică pe care ea o va alege. Clipa de aur a unui coit mitic!

Câteva luni am lucrat în USA. Apoi am filmat în Coreea. Cam pe-atunci mi-a venit ideea să fac *Zidul*, în principal despre cele două Corei. Apoi despre ziduri în general, ceea

ce m-a readus acasă, la Belfast, iar în cele din urmă am ajuns la singurul zid care mă interesa – dintre mine și ea!

Pe la sfârșitul verii, Alisa a venit în Norvegia, de data aceasta direct la Mosjøen.

O săptămână am stat mai mult în casă. Ieșeam pe la prânz să cumpărăm câte ceva de la Vikgården, apoi găteam, ciugulind din când în când și povestind filme. Tocănița de ren n-a vrut s-o guste, și nici chiftelele. De coaste, care sunt preferatele mele, nici n-a vrut să se-atingă. Cel mai mult îi plăcea somonul pus pe grătar. Cred că în acea săptămână n-am mers mai departe de strada Sjøgata. Alisa părea hotărâtă să rămână-n Norvegia. Vedeam deja al treilea scaun, iar pe el, mișcându-și piciorușele – copilul pentru care depusesem toate eforturile. În afară de baia cea mică, peste tot am făcut dragoste. Chiar și pe holul de la intrare. Seara cumpăram prăjituri de la Sneppen. Apoi, între partidele de sex, povesteam despre acele lucruri pe care crezi că n-o să le spui nimănui. I-am povestit despre taică-meu și despre depresie. Unele detalii pe care le crezusem uitate arătau acum, povestite Alisei, cu mult mai suportabile decât mi se păruseseră pe vremuri.

— La cina noastră nu scotea nimeni niciun cuvânt ca să nu-l supere pe tata, nici măcar fratele meu mai mare, care era destul de vorbăreț. Gândindu-mă la tata, văd scena asta, cu el în capul mesei, mestecând cu indiferență ceva. Avea o figură de ziceai că i-a murit familia. După ce l-au concediat, a fost și mai rău. Nu mai vorbea cu noi. Cred că Martei nu i-a spus niciodată numele! Intrase pur și simplu într-o muțenie absolută.

— Asta a fost înainte sau după ce te-ai însurat?

O perioadă de timp am tăcut, nevenindu-mi să cred că pune astfel problema, apoi i-am răspuns ferm:

— Depresia lui n-are nicio legătură cu mine ori cu restul familiei. Pur și simplu era un om ursuz. Din adolescență

a fost așa. Când s-a îndrăgostit maică-mea de el era atât de uluit, încât i-au trebuit luni bune până când să accepte ideea. Dar avea suflet bun. Întotdeauna a avut grijă să nu ne lipsească ceva...

— Totuși a luat-o razna abia după ce te-ai însurat tu, nu-i așa? a insistat Alisa, ținându-și falca în palmă. Cum mă privea de sus, avea o insolență pe care-o uram. Probabil că în lumea ei interioară adăpostea o foarte mare încredere în sine și suficient dispreț față de ceilalți.

— De fapt, fusese concediat puțin înainte, am precizat.

În momentul acela îmi părea rău că i-o prezentasem pe Marte. Îmi dădeam seama că mă judeca după aparențe. Mi-aminteam perfect ziua în care trecusem pe la școală, privirea Alisei, ezitând s-o privească în ochi. Poate că fata asta din Chișinău, care mi se plânsese de toate neajunsurile, de fapt mă credea un monstru. Este greu să-i povestești cuiva că ai avut un tată bolnav de depresie. În mod sigur, pentru cel care nu are nicio empatie față de tine, tatăl ăla devine un dihor așezat într-o încăpere prea mică pentru el, iar membrii familiei – niște victime, aflate sub răsuflarea împuțită a enormului animal.

După aceea n-am mai avut chef să povestesc despre mine și nici ea n-a mai spus nimic despre viața ei.

Săptămâna următoare am plecat în Islanda, unde aveam o filmare. Mai întâi ne-am dus la Blue Lagoon. Mi-a rămas în minte fața Alisei acoperită de silicați, albă, ca o mumie.

Afară era cald încă, totuși nu puteai să mergi doar în tricou. În schimb, apa fierbinte te făcea să te simți ca în inima Africii. La vestiare, un spaniol obraznic se uita la Alisa, care își punea pe ea hainele cu încetinitorul, ca și cum ar fi vrut să prelungească fiecare secvență. Dinspre scări veneau aburi sărați. În ziua aceea nu apăruse deloc soarele, iar cerul era șters, ca o cerneală străveche.

În prima noapte, aveam impresia că nu mai era Alisa. Ne-am iubit fără grabă. Arăta ca un melc întins pe pieptul

meu, o mai simt încă, un pic lipicioasă. Ţinea ochii închişi, de parcă i-ar fi fost frică să nu distrugă ceva din acea realitate. Camera de hotel era galbenă. De la perdele la pardoseală – totul era luminos, ca între petalele unei lalele.

Şi-atunci a sunat Julia, un sunet strident, iar Alisa a trecut imediat la butonat, abandonându-mă în cearşafurile care, fără ea, arătau ofilite. Aşa se întâmpla mereu. Suna şi apoi îşi scriau. Ajunsesem să mai înţeleg câte ceva, căci, spre deosebire de rusă, româna măcar folosea alfabetul latin. *Nu face* şi *fată* erau cuvintele de ordine pe care le vedeam cam în orice mesaj.

Zilele următoare le-am petrecut la Reynisfjara Black Sand Beach, unde, într-una din zile, urma să vină şi Anders. Şfichiuia briza, iar Alisa începuse să tremure în hanoracul subţirel pe care se încăpăţânase să-l poarte. În schimb, plaja neagră a produs impresie asupra ei. Era prima oară când o vedea. Spumele oceanului făceau să sclipească nisipul. Alisa adora să culeagă pietre din apă, ceea ce a făcut şi atunci. O priveam de la o oarecare distanţă, aplecată, preocupată, cu aproape tot obrazul băgat în glugă. Apoi a venit lângă mine cu buzunarele pline de pietre.

— Ce vrei să faci cu ele? Le duci la Mosjøen?

— Vreau să mă joc doar! a spus ea. Pe nisipul negru, pietrele albe arătau foarte bine. Alisa a scris un cuvânt scurt, apoi şi-a făcut o fotografie cu telefonul şi-a postat-o pe FB. Totul arăta ca un mesaj. În fotografie avea altă faţă decât cea pe care mi-o arăta mie, în lumina de safir a amiezii. Părea vinovată, părea gata să-şi primească pedeapsa.

Cuvântul de pe plajă arăta mai mult ca o abreviere, poate şi din cauză că era scris cu litere mari: DOR. L-am căutat cu *Google Translate*, mai întâi în rusă, apoi în română. *Dorinţă*. Ce dorinţă avea Alisa, a cărei forţă merita s-o comunice tuturor? Poate era cu adresă. Dorea pe cineva, bineînţeles!

— Ţi s-a făcut dor de Chişinău?

— Nu încă!

— Atunci de un om anume?

A zâmbit, dându-mi de înţeles că aceasta era o chestiune privată. Urma să fiu eu tatăl copilului ei, dar asta nu-mi dădea acces la toate secretele! Acum înţelegeam, nici măcar nu eram tată, ci doar donatorul, unul care îşi câştigase cu greu acest merit.

La Reynisfjara Black Sand Beach am stat trei zile. Într-una din ele trebuia să mă văd cu Anders şi să discutăm câteva detalii. Aveam de gând să-l las pe el să facă filmarea, ca să nu-mi stric vacanţa.

— Aş vrea să-mi cumpăr un pulover islandez, David, unul de-ăsta cum are toată lumea pe-aici...

Se uita din nou la mine cu privirea ei care era în stare să obţină orice. De la venirea în Norvegia, nu-şi cumpărase nimic, ceea ce, trebuia să recunosc, era o mare schimbare.

— Cât stai tu cu Anders, aş arunca o privire prin magazine.

— Ok! Dar numai un pulover, Alisa! Pentru că nu stăm strălucit cu banii, ţi-am spus.

— Da, ştiu, bineînţeles! Doar puloverul şi atât.

Ştia că nu aveam cash. I-am dat cardul cu o mică teamă, dar ochii ei, care emanau înţelegere, m-au liniştit. Urma să ne vedem într-o oră.

Când am ajuns la hotel, Alisa nu era nicăieri. Telefonul ei era mort, iar tipul de la recepţie nu-şi amintea s-o fi văzut prin hotel. Nici măcar nu puteam s-o localizez. Nu ştiam ce să fac, mai ales după ce-am văzut că trecuseră câteva ceasuri.

Apoi mi-am verificat contul: Alisa retrăsese 700 de euro. Primul meu gând a fost că-şi cumpărase bilet de avion şi că probabil plecase. Totuşi, nu vedeam de ce nu mi-ar fi spus. Poate că greşisem ceva. Poate că o chemase Julia printr-un SMS.

Când am auzit uşa, nici o clipă nu m-am gândit c-ar putea fi Alisa. Eram aşa consternat, că un minut întreg m-am uitat la ea ca un prost. Era încărcată de pungi şi de saci, de parcă ar fi plecat într-o expediţie. Îşi cumpărase haine, pantofi, cizme, mai multe perechi, ca şi cum se aproviziona pentru cele mai grele vremuri.

— Ce-ai făcut, Alisa?

Nu mai ştiam dacă s-o-ntreb de ce-mi cheltuise banii sau de ce nu mă sunase, lăsându-mă să disper.

— Ştiam c-o să te superi! Dar să ştii că pot duce totul înapoi! Am întrebat!

— Ţi-am spus, Alisa! Ăştia erau banii mei până la finele lunii!

— Îmi pare rău, ce mai pot acuma să fac? Ţi-am spus: le duc înapoi.

Din bărbie începuse să-i crească acel bot lung pe care-l observase şi Igor. Îmi părea rău şi-mi venea s-o trimit înapoi cu toate cumpărăturile, însă, văzând cum îi creşte bărbia, i-am spus:

— Poţi să le păstrezi, dar să ştii...

N-am apucat să continui cu perspectiva cam sumbră a următoarelor săptămâni, pentru că Alisa m-a sărutat lung, aşa cum făcea întotdeauna, apoi mi-a spus ca şi când nu se întâmplase nimic:

— Mi-e o foame de lup! Sunt lihnită!

38

A mai fost o săptămână bună, apoi a urmat episodul cutiei galbene.

Începuse toamna, iar deasupra fiordului strălucea Aurora. De cum cădea seara, ieşeam să privim cum se joacă luminile.

— Copiii făcuți pe timpul Aurorei boreale se spune că ies vrăjitori!

Alisa mă privea fericit, iar luminile verzi o făceau să arate ca o ferigă peste care tocmai a trecut o rafală de ploaie.

— În timp ce oamenii fac dragoste, am continuat eu, fără să-și dea seama, îl cheamă pe Dansatorul Nebun. Cu cât dorești pe cineva mai mult, i-am spus eu privind-o în ochi, cu atât Dansatorul apare mai repede. Orice dorință îl atrage ca un magnet. Valurile astea verzi pe care le vezi sunt faldurile mantiei sale. E un demon, dar asupra îndrăgostiților nu are nicio putere.

Alisa a zâmbit cu acea față care-mi plăcea cel mai mult, cuminte și generoasă:

— Eu am citit că Aurora și Boreas fac dragoste, iar luminile țâșnesc din îmbrățișările lor!

— Poate în Antichitatea greco-latină. Căci în spațiul nordic nici măcar nu se cunosc denumirile astea. Pentru mine, *Guovssahas*, cum se zice în *sami*, a fost întotdeauna un vrăjitor care ascunde în pelerinele sale sute de walkirii, gata să mă apere dac-aș fi în pericol.

— Ai putea să le chemi ca să te scape de mine!

— De ce? Ai de gând să-mi faci ceva rău?

Alisa a dat din umeri ca și cum n-ar fi depins de ea lucrul ăsta.

— În Evul Mediu circulau o serie de povești care le interziceau femeilor să iasă afară pe timpul Aurorei boreale...

— Normal.

Amândoi am râs. Într-adevăr, bărbații n-au scăpat niciun prilej să le țină în beznă pe femei, ceea ce până la urmă exprimă mai curând o mare frică decât un program coerent.

— Să știi, Alisa, că există și destule personaje feminine care au băgat frica în bărbați. De exemplu, prin zona Mosjøen-ului am auzit vorbindu-se despre o zână malefică, Huldra, care trăiește în pădure.

— Cred că la toate popoarele europene e câte una! La noi există Fata Verde, tot aşa, o fiinţă spăimoasă din adâncul pădurilor.

Am făcut mii de poze. Prietenii Alisei din Chişinău erau mai fericiţi decât noi. În toate pozele Alisa arăta ca pe scena unui spectacol. Bineînţeles, eu nu încăpeam în niciuna dintre poze.

— Cu mine nu vrei să postezi?

— De ce? Nu vreau să se ştie de mine pe unde sunt!

— Dar de ce nu? Cu Vasi Mârşavu ai postat o fotografie cam deocheată....

— Te rog, David! El a postat-o, pentru că era dement! Eu nu postez poze cu iubiţii, să ştii!

Deja se enervase, iar eu detestam s-o supăr. A intrat în casă şi mi s-a părut că trebuie să mă duc după ea. A trântit uşa de la baie, iar prin micul geam mi s-a părut că-ncepuse să plângă. Era aplecată peste chiuvetă, iar cu mâinile îşi atingea din când în când faţa. Nu m-am putut abţine şi-am deschis uşa. Alisa, de fapt, îşi pensa sprâncenele. Cum stătea aplecată, n-am văzut imediat ce face şi-am vrut s-o iau în braţe, s-o consolez.

— Ce dracu', David! Nici aici n-am un pic de intimitate!?

S-a smucit, iar mâna mea a rămas agăţată involuntar de hanorac. N-aş putea să spun cum, dar din buzunar, în timpul smuciturii, i-a căzut o cutie şi, instinctiv, m-am aplecat s-o culeg. Era o cutie galbenă, pătrăţoasă. Clipa de dinainte s-o iau de pe jos, acea clipă în care cutia galbenă se afla în cel mai important rol, mi-a intrat atât de adânc în sânge, încât mi-a fost imposibil să scap de ea. Era o cutie cu pilule contraceptive. Mai multe clipe am stat ochi în ochi, apoi am spus mai mult pentru mine:

— De fapt, copilul pe care credeam că vrei să-l facem... N-o să existe niciun copil...

— Ba da, David! Te rog, n-are nicio legătură!

Nu înțelegeam, n-o să înțeleg niciodată. Pastilele erau cumpărate probabil de la Chișinău, căci, deși scria pe ele în limba engleză, erau *made in China*. Bineînțeles, primul lucru care-mi trecuse prin cap era că voia să facă un copil după ce pleca din Norvegia, dar pe care voia să i-l cresc eu. Să cred că-i al meu. Aceasta ar fi fost o explicație cât de cât coerentă. În stilul ei. Totuși, Alisa insista, voia s-o cred: venise în Norvegia hotărâtă să mă transforme în tatăl copilului ei. Desigur, își cumpărase și contraceptive, ca să aibă control asupra perioadei.

— N-am vrut să rămân însărcinată din prima săptămână.

Era aberant. Dar am ascultat-o până la capăt, mai ales că vorbea privindu-mă în ochi, ceea ce-mi făcea o plăcere nebună. Era speriată. Își dădea seama că făcuse ceva nasol și, lucru îmbucurător pentru mine, voia să repare totul.

— Uite, le vezi? mi-a arătat ea pastilele pe care le scosese între timp din ambalaj. Pur și simplu le arunc. Din momentul ăsta n-o să mai iau nicio pastilă. E ok?

În timp ce vorbea, le-a aruncat în WC și-a tras apa.

Nu pot să spun că n-am apreciat gestul ei. Cutia galbenă a rămas multă vreme mai întâi pe chiuveta din baie, apoi am văzut-o în coșul de gunoi, iar când m-am dus să-l arunc, nu știu cum, am luat-o și-am strecurat-o în buzunar. Câteva luni am ținut-o în sertarul noptierei. Să nu mă-ntrebați de ce. Pur și simplu ea a devenit un fel de buton pe care puteam să apăs ori de câte ori mi se făcea dor de Alisa. În loc s-o sun sau să-i scriu, deschideam sertarul, nu mult, atât cât să zăresc cutia și să-mi spun: exact asta este Alisa, care a venit până în Norvegia ca să facă un copil, ținându-și cu grijă în buzunar niște pilule contraceptive!

39

Am avut şi momente bune. Multe. Printre SMS-urile Juliei şi postările zilnice pe FB, Alisa era o fiinţă caldă. Îi plăcea să pescuiască pe fiord şi să meargă cu bicicleta. Cred c-am parcurs zeci de kilometri, mai ales în sudul Mosjøen-ului, dar şi prin oraş, unde Alisa îşi făcuse prieteni. Mergea în faţa mea pedalând încet, iar cu un braţ făcea semne, salutând în stânga şi-n dreapta. Iar eu o urmam repetând ce făcea ea, încât uneori mă simţeam remorcat, fără griji. Şi-acum mai sunt oameni care mă-ntreabă de ea. În afară de Anders, care n-a plăcut-o din prima, restul s-au cam lăsat furaţi de ochii ei calzi, de glasul ca o promisiune continuă.

— Ce mai face Alisa? Când mai vine Alisa pe-aici?

Pe nimeni nu interesa de unde vine, ci începuseră s-o privească aşa cum o priveam şi eu, ca pe o rază de soare. Şi doamna Ramstad o plăcea, mi-aduc aminte că într-o zi a lăsat pe scară o budincă de prune, cu un bilet pe care scria „pentru Aljcia".

Dar, dacă mă gândesc bine, nici n-a stat mult ca să aibă timp să enerveze pe cineva. A venit în august, iar pe la finele lui septembrie eram din nou singur. De-o singurătate mişcătoare şi insuportabilă, aşa cum n-am mai resimţit niciodată, nici măcar după despărţirea de Marte, când luni întregi n-am fost în stare să ies din casă. Marte era mama copiilor mei, dar în afară de asta nu concepeam până atunci viaţa de bărbat divorţat. Acum însă era şi mai rău.

Cu totul şi cu totul, această a doua venire a Alisei la Mosjøen a durat şase săptămâni. Dimineaţa se trezea devreme şi cel puţin o oră stătea de vorbă cu Julia, care îi împărtăşea din înţelepciunea ei inepuizabilă. De cele mai multe ori era tristă după convorbirile astea şi-a devenit

tot mai rău, pentru că în ultima săptămână a stat mai mult pe net, mai mult în apartamentul Juliei, care acolo, în Chișinăul ei îndepărtat, deținea cheile fiecărei zile a Alisei, chiar dacă aceasta plecase hotărâtă să facă un copil în țara fiordurilor. Iar dacă o-ntrebam câte ceva referitor la aceste lungi discuții, se supăra imediat și începea să amestece cuvintele, încât învățasem că *lasă-mă dom'le-n pace* e un fel de interdicție supremă, pe care un îmblânzitor i-o spune animalului pe care l-a dresat să facă doar ceea ce vrea el. Când era supărată, vorbea românește, cred c-am mai spus. Și acesta era unul dintre multele lucruri aiurea. Probabil că folosea rusa numai când se iubea cu Igor. N-am auzit-o niciodată să înjure în rusă. Pentru injurii îți trebuie companie și probabil c-avusese în jur doar români. Prin contaminare ori prin empatie cu Julia, Alisa vorbea românește. Uneori și în somn spunea câte un cuvânt românesc.

Iar în dimineața care a fost ultima, telefonul Juliei a venit ca un fel de gong care anunță sosirea unei mari drame. Am început discuția în pat, cu *tu nu înțelegi, David*, și-am terminat-o pe aeroportul Trondheim cu povestea *kiraw*-ului. O mai văd și acum tăvălindu-se pe jos prin aeroport, îi mai văd silueta de iepure mort. Îmi aduc aminte jena, mai simt încă pe obraz urmele rimelului ei. Biletul îi fusese anulat, ceea ce nu doar că devenise o catastrofă, ci declanșase toate acele frici perverse care trec cu viteză de la unul la altul, iar în cazul respectiv eu eram depozitarul coșmarului ei.

În seara aia am dormit singur. Alisa a urcat în avion cu ochii înlăcrimați, iar eu am luat trenul până la Mosjøen. În urma ei a rămas doar cutia galbenă, ascunsă în noptiera mea. Era sfârșit de septembrie, iar peste oraș coborau luminile Aurorei boreale, mai mult verzi, domolite, ca oglinzile pe care visul le transformă în cascade.

— Vorbim, David! Stai fără grijă, mi-a spus ea, îndepărtându-se pe culoarul care o ducea spre avion.

Şi chiar s-a ţinut de cuvânt. Mi-a trimis câteva mesaje scurte. Apoi m-a rugat să mă ocup de viza ei pentru Franţa. După lunga vizită la Mosjøen avea nevoie de relaxare, aşa c-a plecat într-un *city break* în Franţa, evident, cu nelipsita Julia, trăind acele clipe fermecătoare de care avea nevoie ca să uite luminile nordului.

40

Ultima oară am văzut-o la Bucureşti. Sunt deja aproape doi ani de-atunci. Ea ar fi spus *un an şi ceva*. Dar asta nu înseamnă că lucrurile s-ar fi schimbat pentru mine ori că suferinţa mea s-ar fi micşorat. Un an şi şapte luni ori doi ani înseamnă sute de zile de când sunt pe moarte. În fiecare clipă, ultima noastră întâlnire îmi explodează în creier, derulându-se bucată cu bucată, vorbă cu vorbă, gest cu gest. Alisa aşezată pe burtă, bâţâind cu nepăsare un picior. Alisa sub mine, sufocată, încercând să fugă, să dispară. Alisa tristă, în colţul camerei. Alisa uşurată de mărturisirile care cădeau peste mine ca nişte găleţi de gunoi.

Cum s-a întors din Franţa, a-nceput să mă caute aproape zilnic. O vedeam stând la Chişinău, poate cu Julia în stânga ei, butonând de zor, exact cum făcuse şi la Mosjøen. Poate că devenisem mai valoros, intrând în patrimoniul mirific al *chat*-uitorilor ei. Avea din nou nevoie de un telefon. Voia un laptop. Părea veselă, eliberată. Despre mult doritul copil nici nu mai era vorba. Renunţase la lupta cu timpul, iar despre renunţări nu merită să vorbeşti. Sunt ca resturile de la masă, pe care le arunci şi le uiţi. Cine stă să se gândească la ceea ce-a aruncat ieri la gunoi?

— Nu acum, David! Crede-mă, nu sunt în stare să vorbesc despre asta. Poate la un moment dat vom vorbi, dar acum chiar nu sunt capabilă!

Pe la sfârşitul lui noiembrie am plecat la Bucureşti. Am găsit un hotel central, genul de clădire Belle Epoque. Din cameră vedeam strada aglomerată şi auzeam într-un fel inima oraşului. Hotel Continental. Pe veci, hotelul despărţirii noastre.

Alisa a ajuns spre seară. Era strălucitoare, dar parcă slăbise, încât ochii îi păreau exagerat de mari. De la primele cuvinte m-a întrebat dacă-i cumpărasem telefonul precizat de ea.

— Ţi-a fost dor de mine, Alisa?

— Sunt aici! Nu?

Mi-a răspuns îngroşându-şi puţin vocea. Când voia să se apere, îşi aducea din capul pieptului o armată de zgomote care-i umflau glasul, ca şi cum s-ar fi transformat pe loc în cineva fioros, într-un om ofensiv, fără sex şi fără ideal cert, care trăia în creierul ei.

Am colindat câteva zile prin oraş, apoi a urmat noaptea singurei mele discuţii cu Alisa, căci, din câte încercări făcusem, doar aceasta a fost cu succes. Unul sumbru.

Am făcut dragoste. Mult. Dar eram numai eu. În obscuritatea camerei de hotel o simţeam sub mine ca pe un prizonier care pândeşte momentul prielnic să poată fugi.

Eram legaţi, mă ţinea cu amândouă braţele, fără să fie de fapt a mea, fără şanse să ne amestecăm vreodată. Nu exista nicio uşă deschisă. Şi să nu credeţi că n-am încercat. Şi să vorbesc, şi s-o mângâi, şi s-o îmblânzesc. În mod destul de explicit, femeia aceasta nu mă iubea. Nu avea pentru mine nimic. Nici măcar respectul pentru client pe care-l au curvele. Pur şi simplu nu existam. Ea era departe, într-o lume aflată la mii şi mii de kilometri distanţă. Şi-atunci s-a produs criza. Nu puteam să mă mai lipsesc de ea şi pe

cât constatam această realitate, mi se adunau la tâmple nemulțumiri mărunțele, ca acele murdării de pe tastatură care nu te mai lasă să butonezi până când nu le cureți. Ajunsesem în acel punct din care începe orice revoltă. Cred că am împins-o, cred c-am vrut doar să pun capăt unei împreunări care-mi pisa creierul. Vrând să mă ridic, intempestiv și necontrolat, am îmbrâncit-o la marginea patului, iar o secundă după aceea era pe jos. Mă speriasem, iar Alisa era de-a dreptul consternată. S-a ridicat incredibil de repede, dar a rămas lângă perete, ca o zână bătută.

— Ce s-a-ntâmplat, David? Ce-ai pățit?

— M-am săturat de tine! Nu te mai suport!

Alisa nu părea să fie deranjată nici de tonul, nici de mesajul meu.

— Și nu puteai să-mi spui asta înainte de-a pleca din Chișinău?

I-am ignorat reproșul, trecând la explicații mai largi:

— Ceea ce facem noi nu e dragoste. Tu nu ești cu mine. Ești plecată peste mări și țări, iar în locul tău e o clonă care-și face unghiile cu ojă, fără să țină cont că eu sunt un balon gata să crape. Înțeleg. Nu sunt Igor Vladimirov. Dar nici tu nu ești obligată să faci dragoste cu mine! Crede-mă! Întoarce-te la Chișinău și caută-l pe Igor sau pe Vasi Mârșavu sau mai știu eu ce bărbați îți populează ție mintea și lasă-mă!

Mă așteptam să se supere, dar, spre uimirea mea, Alisa, indolenta regină pentru care eu nu contam, a început pur și simplu să plângă. Lipită de zid, încă dezbrăcată, plângea încercând să nu facă zgomot, din care cauză părea că în gâtul ei se îneacă niște brotaci. Un timp lung și penibil am stat așa, eu în picioare, fără să știu dacă trebuia s-o mângâi, iar ea rezemată de zid. Părul îi acoperea fața, iar umbra i se mișca pe perete, dându-mi un disconfort grav.

— Adevărul e că niciodată nu mi-a plăcut să fac dragoste.

Era în fine o declarație, ceea ce m-a ținut pe loc. În mod normal aș fi luat-o în brațe, dar asta ar fi pus capăt confesiunii.

— În general, nu-mi place compania bărbaților. Nu sunt interesați decât să ajungă în pat. Primul meu bărbat a fost un tip care nu dădea doi bani pe mine. Nici el nu era mulțumit de sex, după cum n-a fost nimeni vreodată.

— Nici măcar Igor?

Alisa a clătinat din cap, podidind-o un nou hohot de plâns.

— Nici el!

Nu mai puteam să stau departe de ea. I-am dus halatul și-am îmbrățișat-o puțin, dar mi-am continuat interogatoriul.

— Cine te-a făcut fericită până acum? Trebuie să fie un om pe care îl placi, lângă care nici nu știi când și cum trece timpul...

S-a gândit o clipă, apoi s-a cuibărit în fotoliu. Cu fața plânsă, arăta inofensivă.

— Cel mai bine mă simt cu Julia!

— Aha! Am observat.

— Întodeauna am fost apropiate, încă din facultate, când de fapt stăteam toată ziua pe la ea, dormeam frecvent în camera ei. Uneori aveam același vis. Nu știu cum se transmite chestia asta, dar probabil pentru că dormeam în același pat, se întâmpla că și ea visa aceleași lucruri ca și mine, în general persoane cunoscute de amândouă. De fapt, și-acum, cât am stat la ea, am visat la un moment dat că stăteam la coadă la pașapoarte, îți dai seama, amândouă stăteam la rând, dar nu împreună, ci fiecare în visul ei!

— Dar acum nu mai dormeați în același pat...

— Ba da.

Nu știam exact ce să spun, dar nu voiam să pierd acest moment de confesiune.

— Credeam că e măritată. Tuciuriul ăla cu care m-am luat la bătaie...

— Da. E măritată cu Nicu. L-ai văzut. Un tip cam jalnic. Dar, tot așa, și pe el îl știu din facultate.

Probabil că plecau împreună de la ore, ei trei, apoi își cumpărau câte o sticlă de băutură ori făceau alte lucruri care li se păreau cool, se refugiau toți trei la Julia acasă, unde împărțeau patul.

— Ați dormit toți trei în același pat?

— Nu! Bineînțeles că nu! Nicu doarme mai mult în bucătărie, are o canapea acolo.

— Și nu se supără?

— De ce?

Chiar așa: de ce-ar face gât în fața Juliei care, deja știam, era inteligența cenușie a grupului, nu doar în casă, ci oriunde, la București, printre românii ei ori în cercurile din care făcea parte Roger?

— Și de ce nu s-a măritat cu altcineva?

— Cu cine?

— De exemplu, cu Roger!

— Roger e mai mic decât noi.

Fusese bun pentru Alisa, dar nu era pentru Julia.

— Nicu are un serviciu destul de bun. Lucrează la primărie.

Pentru prima oară aflam lucruri despre care nici nu îndrăznisem să întreb până atunci.

— Și Julia?

— E profă. Profă de română la un liceu.

Pentru că ajunsesem aici, mi-am forțat norocul.

— Și la Kiev?

M-a privit în ochi, speriată. Era clar că episodul ăla era tabu.

— De ce mi-ai spus că ți-au furat banii?

— Dar chiar mi i-au luat!

Am râs, aruncându-mi ochii artistic, de la un perete la altul.

— Aș vrea să-mi spui! Cu sinceritate, până la capăt! Spune-mi exact cum s-au petrecut lucrurile. Cu banii ăia ai plecat în Brazilia. Cu cine? Pentru cine aveai nevoie de bani? Să nu-mi spui că toată șmecheria a fost pentru Julia!

Alisa nu știa ce să spună, dar, pentru că eu continuam s-o privesc cu așteptări, evident, mi-a răspuns:

— Dacă tu vrei: da, am scos banii ăia, apoi am plecat cu Julia în Brazilia, pe cheltuiala ta!

Toate drumurile duceau la Julia: le vedeam dormind în același pat, plecând împreună la Paris, alergând pe plaja braziliană.

— O iubești mult pe Julia, nu-i așa?

— Da, ți-am spus: e singura ființă cu care mă simt în largul meu!

— E iubita ta?

Nu mi-a răspuns. Și-a pus hainele, și-a strâns cele câteva lucruri.

— Am un tren în noaptea asta.

Revenise cu totul la rolul ei de regină. Era din nou Alisa, suprema.

— Nu mai rămâi?

— Nu. Trebuie să fiu mâine la Chișinău.

Nu știam ce să spun și până la urmă am întrebat-o prostește:

— Mai suntem... iubiți?

S-a întors spre mine cu zâmbetul ei dintotdeauna și m-a sărutat lung, exact cum făcea de câte ori primea ceva, și abia după aceea mi-a răspuns:

— Bineînțeles! Sunt iubita ta! Veșnic!

Și-a luat cadourile, noul laptop, noul telefon, și-a ieșit pe ușă fără s-o conduc. În fața hotelului o aștepta taxiul

pe care l-am urmărit pe fereastră și, abia când a dispărut, mi-am dat seama că fără ea eram mort.

41

La câteva zile după episodul Continental, am primit un SMS de la Julia. Câteva cuvinte terifiante, pe care le-am citit de câteva ori, până când am înțeles. Alisa încercase să se sinucidă. Era la spital. Avea nevoie de bani. I-am trimis imediat. Eram speriat, apăsat de vinovăție. Din cauza mea și-a curiozității mele, se hotărâse să moară. Am luat-o spre aeroport, dar, pentru că Julia nu mai răspundea, i-am dat un SMS Alisei, mai mult așa, ca să aibă ce să citească după ce-și va reveni. Dar – surpriză! Alisa nu pățise nimic. Nu știa despre ce vorbesc. Am sunat-o. În jurul ei se auzeau niște voci vesele. Mi-am adus aminte castanii înalți și străzile pline de terase. Pentru lumea aia nepăsătoare, probabil că eram un papagal de la care oricine putea să scoată un ban în numele marii curtezane Alisa.

După ce-am ajuns acasă, în Norvegia, am mai văzut-o pe FB îmbrățișată cu un bărbat, același gen, marca Igor Vladimirov. Am întrebat-o dacă era noul ei iubit și a negat imediat. Apoi a postat un film în care se săruta cu el. Plecaseră într-o excursie. Îmi imaginam că vânduse laptopul și telefonul, iar cu banii ăia îl plătise pe acel tip ca s-o însoțească într-o călătorie la care visa. Pentru ea, excursiile erau cel mai de preț lucru, dar niciodată nu mi-am dat seama dacă iubea călătoria în sine sau doar ideea că lumea o știa în călătorie. Nu ce se întâmpla într-o excursie conta, ci fotografiile postate pe FB. A putea să te lauzi că ai fost în locuri îndepărtate constituia pentru oricine din Chișinău parte din valoarea lui intrinsecă.

Nu i-am mai răspuns la *e-mail*-uri, n-am mai vorbit cu ea.

A trecut de-atunci un an ori mai mult, iar eu am continuat să sufăr și să mă întreb ce face Alisa. La un moment dat, am sunat-o cu număr ascuns și am constatat că postul se desființase. Abia atunci am intrat într-o panică soră cu moartea. Mi se părea de neconceput ca ea, care nu renunța niciodată la numărul de telefon, să și-l desființeze. Am sunat-o pe Julia, dar nici telefonul ei nu mai exista. Dispăruseră și de pe FB. Îmi venea să urc în avion cu destinația Chișinău, dar m-am abținut. Luni bune. Până anul trecut, când am ajuns din nou la acel festival.

Julia era încă profă, ușor de găsit după ce-am dat o căutare prin site-urile liceelor din Chișinău. Când a dat cu ochii de mine, m-a recunoscut fără entuziasm.

— Cum și-a revenit Alisa după sinucidere?

Julia nu știa despre ce vorbesc. Părea sincer mirată, ca și cum nu ei îi trimisesem câteva sute de euro.

— Aș vrea s-o văd.

— Și eu!

N-am reușit să aflu nimic despre ea. Ceva se schimbase în Chișinău. Oamenii păreau mai triști, iar pe terase se cam pustiise.

Am încercat să dau de Alisa pe la televiziunea unde ne cunoscusem, apoi pe la clubul de cățărători. Unii spuneau că plecase de câteva luni prin Asia. Alții ziceau c-ar fi într-o expediție, cu un grup de alpiniști. Încă se știa despre relația noastră. Eram singurul norvegian pe care-l tocase de bani o fată din Chișinău, așa că mulți erau la curent cu povestea mea de căcat.

M-am culcat cu câteva femei, foarte amatoare s-o ponegrească pe Alisa și să-i ia locul:

— Dar ce crezi, că eu-s ca scârba aceea care te-a făcut la portofel? Ești un om prea bun ca să nu-mi dai și mie ceva!

Zilele trec încet, iar eu nu am multe bucurii pe lumea aceasta, în afară de gândurile pentru Alisa. Doamna Ramstad ocupă tot pagina unu, iar drumul spre studio e zilnic pustiu. Printre casele albe se vede cerul de spumă, iar paginile zilei mele norvegiene au început să se terfelească. În ciuda vieții fără surprize majore, sunt sigur că într-o zi o să mă sune din nou. Când un senator român a venit în Norvegia, a fost ca un semn de la ea. În seara aia m-am fotografiat cu Vilma, o fostă colegă de pe când lucram la TV, și-am postat poza, iar în secunda următoare am simțit un flux fierbinte, care venea de departe, de la Alisa. Așa îi simt gândurile, ca pe niște jeturi venite din miezul unui vulcan. Pârjolitoare, intrându-mi cu viteză în sânge.

Chiar și filmul pe care l-a găsit Anders m-a emoționat pozitiv. Bineînțeles, am fost furios. Dar și încrezător într-un viitor bun.

Am deschis linkul pe care mi-l trimisese. Încă de la primele cadre, Alisa zâmbea fericită într-un peisaj tropical. Câteva secvențe mai încolo se săruta cu un bărbat înalt și alunecos, genul ei, de care se îndrăgostește *forever*. Nu mă îndoiam că e rus. Înotau în ape turcoaz, rătăceau pe străzi aglomerate, ca niște turiști. Era un oraș din Asia. Poate în Thailanda. Poate în Vietnam. Un asiatic le vindea cutii căptușite cu frunze de bambus, în care sclipeau câteva oușoare cât unghia. Iubitul era ceva mai ferm decât prototipul obișnuit. Arăta mai multă siguranță, mai mult atașament. Nu era mândru că are o femeie ca Alisa în stânga lui, ci mai curând era un tânăr destins, ca oricine aflat în vacanță cu prietenii. Poate că era doar o amiciție condimentată cu sărutări. Alisa părea și ea liniștită. Avea o eșarfă pestriță înfășurată în jurul capului. Arăta de 30 de ani. Exact atâția și are. Pe față i s-a instalat o acreală pe care o au toate femeile care cred că tinerețea s-a dus. Anul acesta împlinește 31 de ani. Realizez c-au trecut șapte ani de când o cunosc. Că

mă gândesc la ea de 2.555 de luni. Peste 70.000 de zile. O viaţă. Mi-e o scârbă imensă de mine. Copiii mei mă vor ţine minte cum oftam, aşteptând telefonul unei străine. O siluetă încruntată, ca a tatălui meu. Un bărbat adâncit într-o poveste fără sfârşit.

Ca să rezist, mă gândesc la episodul Kiev. Deschid sertarul şi privesc cutia galbenă în care zace filozofia de viaţă a Alisei. Cutia ruşinii. Dacă aş putea să mă gândesc doar la asta, poate aş uita-o.

Dar în realitatea aia adâncă din mine, strâng un telefon între degete, convins că într-o zi o să sune. Ştiu acest lucru pentru că ea este mai mult decât o femeie pe care-o iubesc. Este *logodnica*. Nehotărâtă. Incapabilă să-şi găsească altă pereche. Pentru unii, o logodnică e doar o imagine plină de romantism, o femeie cu pălării albe, ieşită din romanele lui Jane Austen. Promisă. Antamată. Un fruct pârguit. Un tablou scos la licitaţie. Alisa n-are legătură cu această logodnică de roman. Ea este făcută din visele mele, în şapte ani grei. Toate nefericirile-mi sunt adunate în ea. E logodnica plămădită din laptopul meu, din filmele mele, ieşită din viaţa mea, ca o carte cu zece pagini. Din zăpezile Nordului. Alisa este o fantomă a aspiraţiilor mele respinse, o pâlpâire a clipei prezente – în cazul de faţă, a prezentului care nu mă lasă să trec mai departe. Nu aşteaptă, ci doar refuză cu vehemenţă clipa în care o să devină istorie. Ştie că nu are de-ales. Ştie că în spatele ei este un şir de Igori, iar în faţă – doar eu. Pentru ei ar trebui să se întoarcă, ar trebui să se lupte. Pe câtă vreme eu sunt fructul pe care poate să-l ia de pe jos. Confortabil. Dar orice confort se plăteşte. Cine crede că poate să ia şi să fugă se înşală amarnic. Şoarecele care fură câte puţin din momeala lăsată pe lângă o cursă, cu timpul, nu doar că devine dependent de micul său furtişag, dar fără s-o ştie se schimbă.

Nu mai e cum vrea el să fie, ci cum vrea stăpânul firimiturii de brânză.

Puţini îşi amintesc bucuriile vieţii, faptele consumate. Numai arsura neîmplinirilor este nemuritoare. Nu cunoaşte crize de timp. Nu-i este frică de nicio ratare. Tocmai această credinţă îmi confirmă că aşteptarea are temei.

Într-o zi, pe ecranul telefonului meu o s-apară un număr dintr-o ţară exotică, iar atunci o să ştiu c-a-nţeles.

Alisa

Bărbatul din faţa mea e doar un om condamnat să poarte coaie. Râde spre mine, chipurile, ca unul care-ar vrea să m-ajute. Habar n-are câţi rahaţi ca el am văzut la viaţa mea. Dar cum zicea Dudu Nebunu: nu trebuie s-arăţi, Alisa! Mucles! Te uiţi în ochii lui şi te gândeşti la Marea Neagră!

— Aţi înţeles ce vă spun? mă întreabă beteagul care, din cauza uniformei, arată ca un cartof. Mai rostogoleşte câteva cuvinte într-o engleză de asiatic, apoi dă să se care.

— Hei, domnu'! îl strig eu, ca şi cum el ar fi ultimul om de pe pământ. Într-un fel chiar este. Pot să dau un telefon, ceva, un *mail*?

— Ţi-am spus: ne dai nouă datele de contact şi ne ocupăm noi!

Un moment ne uităm unul la altul fără ca vreunul să aibă încredere în celălalt.

— Când vrei să vorbeşti, să-mi spui.

Apoi cârposul îşi face ochii şi mai mici, scoţând nişte sunete sticloase spre celălalt mucos, care moare de râs. Sunt doi bărbăţuşi care chiţăie, făcând bancuri pe seama mea. În viaţa lor nu s-au culcat cu vreo europeancă, dar visează numai la asta.

Cer ceva de scris, gândindu-mă la zecile de filme în care personajul aflat la ananghie înfige pixul în mâna

agresorului, în ochiul lui, în pulpa piciorului. Dă și fuge. Apoi realizez că nu știu ce nume să scriu. Ce-ar zice Iulica, săraca, să primească telefon de la puța asta? Poate că l-ar crede. Să zicem. Dar ce mâța mea ar putea să facă? Decât să ofteze la fereastra apartamentului ei din Chișinău, fără să-i spună lui Nicu, sătul de mine până-n gât. Nu mai zic de frate-meu, care i-ar închide telefonul. Nici n-ar chema-o pe mama, dac-ar fi. Iar mama... Să mi-o închipui plângând pe mama e cel mai greu. Igor. El ar fi o variantă. Dacă Igor ar primi telefon din Vietnam, l-ar lua în serios. El singur a ținut la mine așa cum mi-am dorit. Sau poate că eu l-am iubit așa de mult, încât n-am mai fost în stare să-i văd ezitările. Igor Vladimirov. Dacă dai o căutare pe net, imediat îl găsești. Prima poză e pe țărmul mării cu proasta aia peste care într-o zi, când nu va fi decât o cârpă aruncată la colțul străzii, o să vomit cu toată silința. Igor, cu o cameră foto atârnată de gât. Luând crema vieții. Fotografiile lui scot frumusețea din orice rahat. Nimic nu seamănă cu ceea ce vede el. Nici măcar eu. În pozele lui până și eu arăt bună. Adică, mă rog, sunt un fel de păduche blând. De-aia nici nu prea l-am lăsat să-mi facă poze. Dar ce mai contează pozele, când oricum în ochiul lui arăt așa? Într-o dimineață de duminică trândăveam pe canapea, în sufragerie.

— Cum ești acum, mi-a zis el, îmi place de tine cel mai mult!

Eram confuză. Credeam că se referă la tricoul lălău cu care eram îmbrăcată ori la cum îmi stătea părul, aiurea, nepieptănat și cam uns, căci avea deja trei zile de când îl spălasem. Dar el se referea la altceva, un amănunt care nu era la vedere. Ori pe care nu putea să-l vadă oricine.

— Îmi faci și mie unghiile?

Am râs.

— Ești nebun, Igor?

Dar vorbea serios. Îi plăcea să fie aranjat și diferit de restul bărbaților. Era băiatul lu' mă-sa, destul de legat de ea, fapt care a și dus până la urmă la despărțirea noastră, pentru că poarca aia de mă-sa credea că băiatul ei e prea bun pentru orice fată, iar pe mine mă credea o boarfă din Ungheni. Ce poți să le faci la femeile de teapa ei? Decât să le dai ca mâncărică la pești: *Na, poftiți, peștișorilor, niște mămică de Igor! Vă promit eu că n-o să muriți imediat!* Că peștii sunt proști, pun botul la orice.

I-am dat unghiile cu ojă, la mâini și la picioare. În special o nuanță de verde îi plăcea, care, așa cum era el, mai mult blond și înalt, îl făcea s-arate ca-n *Stăpânul inelelor*. Sandalele negre, cu trei barete subțiri, îi puneau foarte bine în evidență unghiile verzi, de un verde strălucitor, fără să fie strident, care păreau că plutesc pe asfaltul închis. Vara iubirii mele. O vară în care uitasem cum mă cheamă și mai ales în care am uitat toată învățătura lui Dudu Nebunu. Băteam asfaltul înmuiat de căldură agățată de brațul lui Igor, ca-ntr-un balon în care nu există nici trecut și nici viitor.

Apartamentul lui din Ciocana nu era cine știe ce, dar așa scăpase de-acasă. Ai lui erau barosani, cu viloi lângă Valea Morilor. Într-o perioadă făcuse fotografii pe la nunți, iar cu banii câștigați a dat avansul pentru apartament, ceea ce l-a-nmuiat rău pe tat-su, făcându-l să pună restul, încât Igor era proprietar sută la sută, fără nicio datorie la bancă. În apartamentul ăsta am trăit cele mai fericite zile din viața mea.

Uneori mă aștepta seara, când ieșeam de la televiziune, ascuns în mașină, pe strada Nicolae Iorga. Știa să mă ia prin surprindere încolăcindu-mă cu brațele lui incredibil de lungi, lăsându-mi două urme de șarpe, pentru totdeauna întipărite pe mine. Cu el am văzut Istanbulul în septembrie. Pe umărul lui am plâns după ce vaca aia m-a dat afară.

Igor mi-a deschis ochii asupra unei vieți în care nu trebuia să mă mai gândesc că n-am ce pune pe mine. De când mă știu mi-a fost frică să nu rămân fără țoale. De-aici și plăcerea să bat magazinele și să-mi cheltui ultimul bănuț pe blugi și pe bluze, pe rujuri și mai ales pe pantofărime de toate soiurile. De câte ori a trebuit să mă mut, am mai aruncat câte ceva, dar niciodată din haine. Am 42 de perechi de pantofi cumpărați din toate colțurile lumii, mai ales pantofi sport pentru cățărat și bocanci, pentru care chiar am o slăbiciune. Am rămas atașată de ei, după ce mi-au furat primii mei bocanci, în Munții Rodnei. Asta a fost demult, pe vremea liceului și-a lui Dudu Nebunu, care mi-a scos primul pașaport și m-a luat cu el în România. Nu mai ieșisem niciodată din țară, de fapt nici din Ungheni, și nici nu-mi închipuiam frumusețea lumii de dincolo de orașul meu. Dudu m-a aruncat în mașină și-am trecut granița într-o noapte, iar a doua zi am urcat muntele și-am încercat pentru prima oară o coardă și un ham. Dudu era nebun, exact cum i se spunea, și el însuși își spunea așa, iar pe mine mă apuca groaza și când eram, și când nu eram cu el. Avea un fel de-a mă târî în toate rahaturile, dar și de-a mă ține strâns, fie băgându-mi unghia în ceafă, fie strângându-mi țâța până muream de plâns, fără să renunțe la ceea ce i se părea lui important, nu conta, puteai să mori, nu te lăsa până nu făceai ce zicea el, care era mai mult decât un stăpân. Era chiar Dracu-n persoană. Înainte să plecăm din Ungheni, îmi cumpărase niște bocanci nemțești sau un *fake*, oricum nu conta pentru mine decât că erau niște bocanci faini, pentru care aș fi făcut orice. Iar într-o noapte, mi-au furat bocancii. Erau ciobani români, care furau de toate. Treceau ca vijelia și-ți săltau bocancii din fața cortului fără să oprească, fără să încetinească măcar. Erau hoți care furau cu caii. Călăreau noaptea ca nebunii pe cai silențioși și se lăsau pe burta calului, ca să

înhaţe ce era de înhăţat, orice, de la ţoale la haleală ori chiar cortul de pe om, şi duşi erau, nu-i prindeai din urmă nici cu trenul, dac-ai fi avut unul.

A doua zi, Dudu a coborât în vale şi-a tăiat burţile unor oi, nu prea conta dacă erau chiar ale hoţilor sau nu, dar pentru el era o chestie vitală să nu lase în urmă impresia că este vreun prost pe care-l fură oricine. În schimb, eu am rămas neconsolată, pentru că n-am putut să uit niciodată bocancii ăia, nu unii la fel, care sunt acum pe toate drumurile, ci *acei* bocanci care mi-au produs o bucurie irepetabilă.

În noaptea aia, Nebunu a intrat în cort peste mine, mi-a rupt blugii şi mi-a dat şi nişte palme, până când l-am lăsat să facă ce voia, să-i treacă supărările şi să-şi liniştească sângele care îi spărgea tâmpla. Ştiam c-aşa o să se-ntâmple încă de când plecasem de-acasă, dar dacă până în momentul ăla totul fusese ceţos, după ce mi-am dat seama că mi-a intrat în maţe, m-a cuprins o scârbă de mine şi de locul ăla şi de Munţii Rodnei. N-o să uit niciodată mirosul cortului, mai exact mirosul de cauciuc şi de hăinuţă în care s-a strâns toată oboseala din osul de om. Stăteam covrig, cu spatele la Nebun, care intrase în mine ca într-un sac găurit. Eram nici moartă, nici vie, pentru prima oară c-o pulă-n mine. Şi, după un timp lung, s-a ridicat să plece în cortul lui, pentru că nu suporta să doarmă la un loc cu alţii, şi mi-a spus cu o voce blândă:

— Asta a fost ca să-ţi treacă de bocancii ăia! Lasă c-o să-i uiţi!

Dar nu i-am uitat, au rămas împreună cu toate celelalte întâmplări ale acelei nopţi şi de-atunci am căpătat obsesia încălţărilor, o plăcere, de fapt, dusă la extrem şi pe care Igor o observase şi-mi trezise şi mie interesul.

— Când cumperi un lucru în exces, există ceva mai profund decât plăcerea de-a avea pantofi noi. Îţi plac pentru

că au un sens puternic pentru tine, exact cum criminalii de prin filme cumpără *De veghe în lanul de secară*. De două ori. De zece ori. Își cumpără un fel de legitimare a acelui act nonconformist, aflat la rădăcina revoluției lor. Ucid, dar vinovăția, înșurubată acolo de un profesor posac, are nevoie de combustibil.

— Și romanul lui Salinger le pornește motorul culpabilităților! Ce să zic...! Eu n-am nicio vinovăție pe creier, ci pur și simplu îmi plac pantofii!

Recunoșteam, în galeriile cele mai îndepărtate din mintea mea, că era interesant ce-mi spunea, dar nu puteam să duc discuția mai departe. Nu fără să povestesc despre Dudu Nebunu, despre care n-am spus nici măcar mamei mele mai mult decât era necesar. El este îngropat în Ungheni, unde n-am mai fost de la moartea bunicii. Pot să spun că Ungheniul este orașul natal unde m-a lăsat mama pe când nici nu-mplinisem cinci ani, într-o iarnă care mi se părea interminabilă. Așa-mi amintesc: nămeți și mizerie. Plecasem din Kiev, după ce-a murit tata, numai noi două, acum îmi dau seama că mama avea vârsta mea de-acum, însă, spre deosebire de mine, care stau cu un pix vietnamez în mână fără să știu ce nume să scriu, mama se târa prin zăpadă cu mine de mână, până în casa bunică-mii, din marginea orașului Ungheni.

— Las-o aici, Tania, las-o cât ai tu nevoie, mamă, o îmbia bunică-mea, deși nu era nevoie, pentru că oricum Tania hotărâse să-și pună coada pe spinare și s-o taie la Chișinău, unde avea să-l găsească pe Boris și să se tăvălească bine cu el, prin toate subsolurile de la Elektrotopribor, până mi-a făcut un frate, vitreg, bineînțeles, fratele Mișa, de care n-aveam nevoie și din cauza căruia eu am rămas la Ungheni mult și bine.

Bunica mea era o femeie înaltă și slabă-moartă, din care cauză prin vecini îi ziceau Strigoaica, deși n-ar fi

meritat o poreclă ca asta. Dar vecinii noştri erau români, tot oraşul de fapt era plin de români, fiind pe graniţă, şi, cum sunt ei, numai să dea cu tifla şi cu jula, au poreclit-o definitiv, încât, oricât am încercat eu să le-aduc aminte numele ei, a rămas pentru toată mahalaua cu numele *Strigoaica*, pe care până la urmă i l-am scris şi pe cruce.

Dacă n-ar fi fost ea, eram moartă. Ea m-a spălat, ea m-a-mbrăcat. În perioada de dinainte de şcoala mea, se mai ducea încă pe la fabrica de conserve, de unde venea noaptea cu pungi de bulion atârnate pe sub fuste sau cu orice putea să fure, căci era o perioadă în care încă amărâţii mai puteau să pună botul la câte ceva. Apoi a rămas pe lângă casă, muncind în grădină, unde creşteam tot ce-i trebuie unui om, de la varză şi cartofi la solarul cu roşii, pe care le ducea cu spinarea la piaţă. Aveam taraba noastră, din tablă. Vindeam legături de pătrunjel, legume, sticle de bragă şi borş de tărâţe. Orice puteam să facem cu mâinile ajungea pe taraba aia. Stătea aplecată peste zarzavaturi, înaltă, cu nişte ochi mari care, din cauză că era atât de slabă, păreau extratereştri, ochi de rusoaică, albaştri, din care uneori, în serile de iarnă, mi se părea că zboară sute de fluturaşi. Pe ea am iubit-o cel mai mult.

În unele duminici, din ce în ce mai rar, ne pomeneam cu mama, cu câte o pungă de plastic plină cu biscuiţi şi ciocolate şi, obligatoriu, cu o basma înflorată pentru Strigoaică, întotdeauna bucuroasă de zdreanţa aia, cum numai ea ştia să se bucure pe lumea asta. Tania era din ce în ce mai gătită şi se plângea mereu de bani ca şi cum noi am fi dus-o ca-n pampas, iar când pleca îşi umplea sacoşele cu pui gata piguliţi şi curăţaţi, cu pometuri şi cu brânză de oaie cum numai la Ungheni se face, untoasă şi potrivit de sărată, şi câte alte lucruri nu lua, încât rămăsesem pe-atunci cu impresia că la Chişinău lumea moare de foame.

De câte ori venea, îmi spunea acelaşi lucru:

— Alisuca, micuţa mea, lasă că tu o duci bine aici, nici nu ştii! Abia când te-oi lua la Chişinău o să-ţi dai seama cât de bine ai trăit!

— Când mă iei?

— Acum a început şcoala, nu te mai primeşte în nicio clasă, dar la anul – sigur te iau. În septembrie eşti deja plecată de-aici.

De obicei, de prin iulie nu mai dădea prin Ungheni. Primeam câte o vedere de la mare, pe care eu n-o văzusem niciodată, şi pe urmă – pa! Abia prin octombrie îşi aducea iar aminte, când venea să-ncarce sarsanalele cu pui şi cu brânză.

Uneori, mai ales după ce începusem să merg la şcoală, plângeam serile, considerând că, dacă n-ar fi murit tatăl meu, alta mi-ar fi fost viaţa. Dar Strigoaica avea întotdeauna de zis câte ceva pe tema asta:

— Lasă, mamă, că n-o duceai mai bine, îţi spun eu! Era şi taică-tău un porc, cum nu-ţi imaginezi. Avea o amantă, încă înainte de-a te naşte tu, care îi tocase bănetul, şi-avea salariu mare, că era ofiţer de armată, dar n-aducea nimic acasă, încât mă-ta venea tot aşa ca şi azi şi trăiaţi din ce vă dădeam eu. N-avea nicio rochie pe ea, în timp ce bărbatu-său stătea numai la Odessa, în staţiuni şi pe unde îl mai trăgea curva lui, care-i mâncase sufletul Taniei. Am zis *bădaproste* când l-a luat dracu' şi-a crăpat. Nu stă el Dumnezeu degeaba! Până la urmă l-a dat la viermi.

Şi, tot povestindu-mi, începusem să-i văd pe tata ca pe-un porc în uniformă militară şi pe mama în curul gol.

Strigoaica era născută la Moscova şi venise de mică în Ungheni, unde familia ei fusese trimisă ca să pună pe picioare fabrica de conserve. După câţiva ani, ai ei s-au întors acasă, în timp ce Strigoaica s-a măritat cu un sărăntoc de român şi-a rămas pe loc, într-un oraş în care pe ruşi

îi puteai număra pe degetele de la o mână. De-aia a şi-nvăţat româneşte şi m-a-nvăţat şi pe mine.

— Cine ştie să vorbească în limbi străine e mai bogat ca împăraţii, pentru că în urma lui stau ca boii toţi golanii care înjură pe limba lor.

Dar nici nu se putea să nu vorbeşti româneşte, pentru că n-ai fi avut cu cine, mai ales după ce m-am dus la şcoală, unde am început şi cu engleza, pe care voiam neapărat s-o ştiu, s-o vorbesc atât de bine, încât să joc în filme americane, să mă car dracu' departe de Moldova, departe de Est. Iar profa traducea totul în română, încât până la urmă ştiam mai bine româneşte decât limba rusă. Plus că Strigoaica nu vorbea ruseşte decât când era cătrănită ori când se îmbăta, pentru că-i plăcea să mai tragă din când în când, mai ales rachiu de zarzără, pe care-l făceam amândouă, în fundul grădinii, încât tot satul se umplea de miros. Şi ce parfum are ţuica, mai ales caldă, cum vine pe ţuţuroiul cazanului!

Tot alergând de la grădină la piaţă şi apoi la şcoală, s-au dus anii, încât abia când am terminat gimnaziul am ştiut precis că mama n-o să mă ia niciodată la Chişinău!

— Păi, unde să te ia, măi, mămico, n-are unde, mă consola Strigoaica. Doar nu vrei să dormi cu Mişa în pat! Stau înghesuiţi într-un apartament cât cutia de chibrituri!

Începusem să cred că am un frate cât inelarul Strigoaicei şi-am fost foarte dezamăgită când l-am văzut, pentru că într-o vară l-a adus şi pe Mişa la Ungheni, de parcă numai el mai lipsea, un puşti mucos şi plin de băşini. Nu mânca dude, nu mânca ciorbă, iar când am insistat, mi-a borât în poală. Şi-avea o meclă de oligofren, puşti de-ăla care strâmbă din nas la orice. În vara aia am început să mă îndepărtez de Strigoaică, adică n-am mai dormit cu ea în pat, ci m-am mutat în *casă*, cum zicea ea. De fapt, toată

casa era compusă din două camere. Într-una era soba cu plită, unde și gătea, plus patul băgat lângă sobă și-o masă, lângă fereastră, cu două scaune. Al meu era cu spătar, stăteam pe el ca un împărat și vedeam tot drumul, pe oricine trecea pe-acolo. Iar din camera asta se intra în cealaltă, unde nu aveam decât un pat și un șifonier mare, în care-și ținea ea paltonul pe care nu l-a îmbrăcat niciodată. Această a doua cameră era de fapt *casa*.

— Du-te-n casă, îmi spunea ea, și adu niște bani! Sau: Nu-ți lăsa hainele aici! Du-le în casă că intră mirosul de mâncare în ele! Dar oricum mirosul intra și în „casă", căci ușa dintre cele două camere era de formă, atât de șubredă, că nici nu se-nchidea bine.

În acea vară, în care Mișa a stat două săptămâni lungi pe capul nostru, eu m-am mutat în casă. Nu cât a fost el acolo, ci abia după, căci el a fost primul pentru care Strigoaica a desfăcut patul în care nu dormise nimeni până atunci, și pe care mie nici nu-mi trecuse prin minte să-l ating, și l-a lăsat să doarmă în casă, în locul pe care până atunci crezusem că-l păstrează doar pentru zei.

Când am intrat la liceu, eram deja o fată săracă din Ungheni. Fată cu bunică.

Liceul „Pușkin" a însemnat totul pentru mine: biblioteca, profa de engleză și Dudu.

Citeam așa de mult, că Strigoaica se luase de griji: uitam s-o iau de la piață seara, uitam să mănânc. Dimineața fugeam la școală, cu ochii roșii, cam nedormită, și cucăiam în bancă până la ora de engleză, când înviam ca morții din cimitir. Și ce cărți citeam! Căci profa mea avea relații la Liverpool, de unde primea o grămadă de romane, numai unul și-unul, de la *Oliver Twist* la *Harry Potter*, care pentru mine rămâne cea mai bună carte din toate timpurile. Am citit *The Eye of the Hunter*, *The Thief of Always* și altele care mă țineau până la ziuă, dar și reviste aduse de la Londra

sau de la București, multe *glossy*, care pe-atunci încă nu apăruseră pe la noi, unde vedeam lucruri strălucitoare, la care nici nu visam. În special rujurile pastelate, acoperite cu stropi fini, mi se păreau intangibile, făcute doar pentru buzele femeilor fericite. De aceea am și ezitat multă vreme să-mi cumpăr ruj, considerându-l un lux. Primul a fost unul mov-plum, pe care mi l-a făcut cadou Iulica.

Pe vremea aia, îmi împleteam părul ca Iulia Timoșenko și n-aveam prieteni.

Pe la sfârșitul clasei a 11-a, într-o după-amiază de vară, m-am lovit de Dudu Nebunu, iar planurile mele de viitor s-au modificat rapid. După-amiezele din Ungheni nu seamănă nici pe departe cu cele din Chișinău. Când zic „după-amiază" mă refer la ora 3, când carnea de pe tine se face friptură. Aceasta este după-amiaza care contează, când bate soarele ca bezmeticul și nu iese nimeni pe stradă. E ora moartă, ceasul trei, al nălucilor. Ora la care-am plecat de la școală. Învățam după-amiaza și după primele două ore mi-am dat seama că nu mai puteam să rămân, așa cum știi în unele situații că trebuie să faci ceva fără să ai vreun motiv. Cum am ieșit pe poarta de la „Pușkin", l-am și văzut. Nebunu stătea într-un BMW. Ras în cap, cu ochelarii de soare pe creștet. Tricou alb. Îl știam, normal. Oricine din Ungheni îl știa. Dacă m-ar fi pus un străin să enumăr maxim cinci persoane din târg, una dintre ele ar fi fost Dudu. Cred că înainte de a-l cunoaște, chiar de pe vremea în care îl disprețuiam ca pe-un gunoi, îmi doream pervers să fiu în locul lui măcar pentru un ceas. Pentru o zi. Nu mai mult. Avea tot ce-și putea dori un om la ora aia și la nivelul orașului nostru. În primul rând că avea România la degetul lui mic. Pleca când voia, stătea cât voia. Îl salutau vameșii de la distanță. El făcea ca România să funcționeze, cărând peste granită baxuri de țigări și de whisky, adidași, țoale care veneau în valuri din fosta URSS,

cărăbănite de la chinezi sau de la alte neamuri, şi pe care Nebunu le băga frumuşel în România şi de-acolo la unguri şi apoi în tot Occidentul.

Începusem să dorm pe la el pe-acasă, unde aveam camera mea plină de lucruri, pentru că-mi cumpăra tot ce-mi trecea mie prin minte.

— Ascultă-mă bine, păpuşa! Dacă vezi o femeie în zdrenţe, boul de lângă ea e de vină! Femeia nu trebuie să dea banii pe haine! Asta e treaba bărbatului! Să ţii minte! Dacă un bărbat nu-ţi ia ţoale înseamnă că nu ţine la tine! Să-l scuipi în ochi şi să treci mai departe. Ăla nu e om, e un porc!

Ascultându-l, mă îndepărtam şi mai tare de tatăl meu, pe care nici nu mi-l mai aduceam aminte şi care, în momentul de faţă, e doar o caschetă kaki, iar pe măsură ce amintirea tatălui meu se stingea, începeam să-l văd mai bine pe Dudu, fără de care nici nu mai concepeam viaţa.

Într-o zi, m-am pomenit cu Strigoaica, de care aproape că uitasem, urlând în drum, spre ferestrele lui Dudu, care într-un prim moment a ieşit la geam şi-a-ntrebat cu vocea lui, care era moale şi frumoasă, în ciuda nebuniei din el:

— Ce-ai, tanti? Cine te-a supărat?

— Lasă-mi fata-n pace, Nebunule! E copil de şcoală şi-ţi baţi joc de ea!

— Hai, tanti, du-te-acasă! *Paşol!*

Strigoaica a făcut ochii mari, care parcă-i ocupaseră toată faţa. Stăteam la fereastră după perdea şi-o simţeam cum îşi înfige ochii în mine, două roţi de floarea-soarelui din care ţâşneau culori vii, despre care în momentul ăla chiar am ştiut că nu vor mai fi aşa niciodată.

— Criminalule, aduc toporul şi te tai, al dracului de animală care eşti! Mai bine se căca mă-ta decât să te-aducă pe lume! Scârbă mondială care-ai împuţit târgul cu bişniţării şi furăciuni, iar acum ai ajuns să iei copiii nevinovaţi şi

să-ţi bagi pula-n ei de băşinos ce eşti, în loc se te încurci cu femeile de vârsta ta!

Numai de vârstă să nu fi pomenit! Nebunu era foarte sensibil când venea vorba de vârstă, niciodată n-am înţeles de ce. În momentul ăla avea 37 de ani.

Strigoaica, aşa cum urla în drum, îmi rupea sufletul, dar şi mai rău mi-a părut a doua zi, când unul dintre golanii Nebunului s-a dus la piaţă şi-a săltat taraba noastră ruginită şi-a dus-o la fier vechi, lăsându-ne cu fundul în pulbere. Căci fără tarabă eram moarte, mai ales Strigoaica, pentru care nu doar că ăla era locul ei de muncă, dar era acel loc care-i dădea demnitate şi-o făcea să scoată faţa în lume. Iar în aceeaşi zi, când ea se văicărea în piaţă, pulărăul ăla care i-o luase şi care era golanul Nebunului a întrebat-o la mişto:

— Ce e, tanti, ai rămas fără tarabă? Lume rea, tanti! Nu-i aşa?!

Cu toate astea, Dudu nu era răzbunător. Avea grijă de mine şi într-un fel era destul de atent la nevoile mele. Într-o zi m-a aruncat în maşină şi m-a dus la Chişinău. Spun *aruncat* pentru că aşa-l ţin minte, cum mă lua de-o aripă sau de ceafă şi mă făcea să merg repede în direcţia hotărâtă de el.

— Hai s-o văd şi eu pe mă-ta, ca să nu mai urle la mine beţivanca de Strigoaică!

Cu el am intrat pentru prima dată în casa mamei mele, într-o zi de duminică, exact când se aşezase toată familia la masă, iar târziu, după ce am tot analizat viaţa mea cu Nebunu, mi-am dat seama că o calculase. Avea şcoala vieţii şi ştia exact când trebuie să acţioneze, când trebuie să plaseze, de exemplu, marfa ori când să sune la uşa părinţilor mei, pe care atunci îi vedeam pentru prima dată cum trăiesc, în casa pe care Strigoaica, săraca, o credea mică. Tania se uita la noi cu nişte ochi lungi, iar Boris făcea

pe ospitalierul. De frate-meu nu-mi aduc aminte ce făcea, cred că nici nu l-am văzut.

— Eu o iubesc pe fata matale, zicea Nebunu, vorbind cu respect faţă de Tania, ca şi cum ar fi fost mai bătrână decât el, deşi abia acum îmi dau seama că aveau cam aceeaşi vârstă. Însă pe vremea aia mi se părea normal s-o ia la *săru'mâna* pe *mămica lu' Alisuca!*

— Iată, am venit să te vedem, i-e şi fetei dor de-alde dumneavoastră! Oho, dar văd că aveţi pe ce să puneţi gura, ca într-o casă de oameni, şi, să vă spun drept, ciorba de coastă e preferata mea...!

— Pune, Tania, la băieţii ăştia o farfurie de ciorbă, a zis Boris, care atunci, văzut prima oară, mi s-a părut un om umil. Nu ştiu dacă aţi observat că orice om prins în casa lui, mai ales duminica, găsit aşa, pe nepregătite, în papuci şi cu câte-un tricou tărcat, orice om acasă la el e cam umil, ca să nu zic vulnerabil. Şi, în plus, nici nu ştia româneşte, încât se uita la mine ca să-i traduc.

— Cu ce te ocupi, tătucă? l-a luat Nebunu la întrebări, iar eu i-am tradus frumuşel, fără să-l fac să se simtă prost.

— Sunt meseriaş, bre, a răspuns el, am o firmă de termopane!

Şi, cum eu nu ştiam pe-atunci ce sunt alea, a trebuit să-mi explice cum se duce el la om acasă şi-i pune geamuri care nu îngheaţă, iar eu i-am tradus lui Dudu Nebunu:

— E geamgiu! Cară geamuri din om în om. De-aia nu ştie româneşte, pentru că se duce cu mostra, clientu-şi alege, iar nea Boris trece la treabă pe muteşte!

Nebunu era foarte mulţumit de cum îi traduceam, încât după ce-am plecat de-acolo mi-a şi zis că mă vede ghid la Marea Neagră ori tălmaci printre mahări.

— Dar nu acum, ci după ce te-oi lăsa eu!

În fine, am mâncat ciorba de coaste şi-am vorbit cu mama, care părea cam speriată de bombe, apoi, la sfârşit,

Dudu a scos un cartuş de ţigări şi i l-a dat lui Boris şi-a pupat-o pe mama, şi-apoi le-a zis:

— Uite, bre, să ştiţi, de azi înainte, fata voastră e cu mine! Am eu grijă de ea!

—Zice că se însoară cu mine, le-am tradus eu, iar faţa maică-mii s-a înseninat brusc, apoi a cotrobăit prin cutia mesei şi-a scos de-acolo o brichetă:

—Uite ia şi de la noi, ca suvenir, i-a zis ea, iar eu n-am mai tradus pentru că se înţelegea şi fără cuvinte.

După excursia asta la Chişinău, Nebunu crescuse şi mai mult în ochii mei, pentru că-l vedeam ca pe-un fel de apărător, acceptat până şi de mama sau de geamgiu.

Şi totul a mers bine, până în seara în care m-a pus dracu' să-i spun că nu-mi mai venise ciclul. Mi-l amintesc ce vesel urcase scările sărind câte două trepte, căci Nebunu avea nişte ciolane anormal de lungi. De fapt, de la brâu în jos arăta ca un uriaş, cu adidaşi numărul 45 şi pulpe groase şi lungi ca stâlpii de beton de la Electrica, în schimb, partea de sus era cam rahitică, prin comparaţie cu restul. Deci, a urcat bucuros câte două trepte, s-a aruncat pe canapea şi-a pus mâna pe telecomandă şi, mai mult, cred eu, în glumă, mi-a spus:

— Ce pula mea, Alisuca, e pata asta de pe canapea? Nu cumva ţi-a venit menstruaţia...?

— Nu e de la mine! Mie nu mi-a mai venit ciclul de-o grămadă de timp!

Şi-auzindu-mă, s-a aprins ca hârtia şi, într-un mod foarte comic, a sărit în picioare:

— Capra dracului! Şi când aveai de gând să-mi spui? Ori te-ai gândit cumva să-mi faci vreun copil şi să mi-l pui în braţe?! Ia, tăticu', creşte plozii lu' Alisuca!

Adevărul e că nici nu aveam de gând să-i spun de ciclu dacă nu mă-ntreba şi nici nu mă gândisem la făcut copii. Stăteam în picioare, lipită de perete, fără să ştiu ce

să zic, iar cuvintele lui, care-i ieşiseră pe gură ca nişte cuţite, se mai răsucesc şi astăzi în carnea mea.

— Ascultă-mă bine, Alisa! Niciun bărbat pe lume nu se bucură de copii! Cum te-ai apucat să-i torni loaze, cum l-ai şi pierdut! M-ai înţeles? Păi, ce eşti tu? Căţea care se fute şi face pui?! Ori eşti o amantă care învârte bărbaţii pe deget?

Evident, nu voiam să fiu căţea! Îi dădeam perfectă dreptate.

— Păi, eu am deja copiii mei făcuţi la tinereţe, să ştii!

— Ei! Ai tu copii?! m-am mirat eu şi-atunci am învăţat că de copiii altuia nu e bine niciodată să faci mişto. Nebunu mi-a ras două palme şi pe urmă mi-a povestit că-şi pusese familia la loc sigur, undeva prin România, nu era el prost să-şi lase moştenirea într-un târg de căcat cum era Ungheniul! După cum vorbise, exista şi-o nevastă, ceea ce, pe moment, mi-a băgat o gheară în gât. Dar nu îndrăzneam să-l întreb, mai ales că-mi ardeau încă fălcile de la palmele care mă făcuseră deja să-nţeleg valoarea copiilor lui.

— Uite cum o să facem, m-a consolat Dudu scoţând un oftat din rărunchi, o să-l scoţi!

N-am zis nimic, nici nu prea ştiam exact ce vrea de la mine. A doua zi, am trecut la români şi-a fost şi prima dată când m-a pus să dau eu marfa, o parte din ea, şi anume un balot de blugi, pe care l-au luat nişte şmecheri de la Braşov. Unul începuse să mă pipăie, iar Nebunu mustăcea fără să zică nimic. Pe urmă mi-a spus:

— Aşa, Alisa, să vezi cum e viaţa, nu e numai din puf! Cu banii ăştia de la braşoveni, în loc să-ţi iei rochii frumoase şi pantofi, o să facem avort. Ce credeai, fata tatei, că e gratis? O să vezi: ne ia o mie de lei cu chitanţă-n regulă!

Şi-a avut dreptate. Pentru o injecţie ne-a luat o groază de bani. Nu mai ştiu exact amănuntele, nu-mi aduc aminte

decât că era o cameră întunecoasă şi că după ce-am ieşit de la clinică mă simţeam alt om, nici mai bun, nici mai rău, ci doar fără nicio legătură cu cine fusesem. Viaţa mea cu Strigoaica, roşiile pe care le căram la piaţă ori cărţile de engleză se făcuseră ghem pus la păstrare într-un sertar. Nu mi se mai rupea sufletul c-aş putea să plec de-acasă. Nu-mi mai părea rău după nimic.

Atunci am văzut pentru prima dată Palatul Culturii din Iaşi şi cartierul Alexandru cel Bun, de unde mi-a cumpărat o pungă de pilule şi n-am mai plecat nicăieri fără ele, deşi de luat, au mai fost perioade în care nu le-am luat şi de fiecare dată mi-au sunat în creier cuvintele lui Dudu Nebunu, care aşa, cu toate defectele lui pe care acum le văd mai bine decât le vedeam atunci, tot a însemnat mult şi nu pot să nu mă gândesc la el ca la primul meu iubit, care nu se uită vreodată.

La câteva săptămâni după faza asta cu avortul, pe Dudu Nebunu l-au găsit mort, pe-o cale ferată din Budapesta. Ce-o fi căutat acolo nu ştiu, căci pleca fără să-mi spună mie. Am mai stat un timp pe la el prin casă, şi eu, şi golanii lui, care cam începuseră să se dea la mine, dar după vreo trei luni a venit un nene la costum, avocat cred, şi-a vândut casa, încât n-a mai rămas nici urmă din Dudu Nebunu pe suprafaţa Ungheniului. Iar pe mine, exact în ziua în care-am terminat bacalaureatul, m-a pus bunică-mea în autobuzul de Chişinău, cu două sacoşe şi trei sute de lei.

— Să nu te mai întorci, mamă, că acum, după ce-ai fost cu Nebunu ăla, n-o să mai rămână mucos din Ungheni care să nu se urce pe tine. Du-te şi dă la o facultate! Dacă te ţii de carte, îţi dă ăia şi bursă şi n-o să mai ai nicio nevoie pe lume!

Prin urmare, toată această poveste despre Dudu Nebunu era îngropată în mine, căci, oricum, puţini sunt oamenii

care-ar înţelege-o şi cu atât mai puţin Igor, căruia nici să mă strângă cu uşa n-aş fi putut să i-o zic!

Igor Vladimirov era atunci însăşi viaţa mea. Când l-am auzit spunând că-mi cumpăr pantofi pentru că în mine există o rană legată tangenţial de cine ştie ce încălţăminte, m-am şi dus cu gândul la primii mei bocanci furaţi în Munţii Rodnei, dar, pentru că nu puteam să povestesc despre ei fără să fi pomenit şi despre Dudu Nebunu deja mort în Budapesta, m-am trezit spunând:

— Eu îmi cumpăr pantofi din motive estetice! Fiecare pereche e altfel, uneori făcându-mă să tremur tot aşa cum mă mişcă poemele lui Evtuşenko ori fotografiile tale.

Igor se uita la mine cu ochii lui făcuţi din ape tropicale, iar mie mi se părea şi mai inaccesibil şi mai îndepărtat. Mai ales când începea să vorbească mă transformam într-un fel de vulpe care tânjeşte după strugurii de neatins şi pe urmă se laudă că nici nu i-a vrut.

— Este demonstrat ştiinţific că mania cumpărăturilor, ca şi bulimia, trădează teama de a nu pierde afecţiunea cuiva. Dar poţi să stai fără gijă, Alisa, pe mine n-o să mă pierzi!

Cea mai bună perioadă a mea a fost alături de Igor, în acea vară fierbinte când se topise asfaltul pe străzile din Chişinău, iar eu mergeam aninată de braţul lui, privindu-i picioarele cu unghii verzi şi dorindu-mi mai mult decât orice pe lume să nu mă părăsească niciodată. Era o dorinţă atât de înfiptă în mine, că lăsa în urmă şiruri de frici şi chiar groaza aia care te face să trăieşti pentru un singur lucru pe lume.

Igor nu este chiar o frumuseţe. Am iubit bărbaţi mai frumoşi decât el. Şi nici nu mă făcea să plâng de plăcerea pulii lui, ca Vasi Mârşavu. Avea însă altceva, care mă făcea varză. La fiecare atingere mi se părea că se depărtează

de mine ca acele himere din deşert şi că, orice aş face, niciodată n-o să ajung la miezul de foc al sufleţelului său. Chiar şi-n timpul orgasmului îl simţeam cum se furişează din mine, lăsând în urmă o arsură care-mi pârlea cilii fini dinăuntru. Îmi scăpa, îmboldindu-mă să-mi fie dor încontinuu, aşa cum se întâmplă cu toţi bărbaţii blestemaţi să te facă să suferi.

Când l-am cunoscut eram cam în derivă, concediată de vaca aia de Vera. Îmi mersese prea bine până atunci, căci încă de prin facultate am prins un job în televiziune, ceea ce era visul meu, iar nu după mult timp am avut emisiunea mea, un matinal care mi-a adus multă popularitate. Ani de zile m-a iubit toată lumea, nu ştiau cum să facă şi cum să dreagă ca să-mi intre în suflet, mai ales artiştii, care se rugau de mine să-i invit la matinal, trimiţându-mi invitaţii peste invitaţii la concerte sau pe la lansări de carte, la teatru ori pe la premierele mai simandicoase. Orice eveniment era prin Chişinău, eu eram invitată, cu loc rezervat, în rândul întâi. Îmi suna telefonul ca la nebuni, încât îl ţineam numai pe *mute* şi răspundeam cui voiam, lăsându-mă rugată şi urmărindu-mi şi eu interesele mele. Curgeau coşurile de flori şi invitaţiile la prânz, încât rareori mâncam singură ori pe banii mei. Ca să nu mai spun de inele, parfumuri şi ţoale de firmă, pentru că nu venea nimeni în emisiunea mea cu mâna-n cur, ci cu acele cadouri care să lase uşa deschisă şi pentru altă dată. Când intram la T5, se făcea linişte şi toţi ochii erau pe mine. Dacă aş fi cerut cuiva să mă lingă-n cur, n-ar fi ezitat niciun minuţel, pentru că toată lumea voia să ajungă pe sticlă şi cu atât mai mult în emisiunea mea la care, fiind un matinal, nu era om care să nu se uite. Arată-mi mie un scriitor care să nu viseze mai degrabă gloria de-a fi la televizor decât perfecţiunea unui scris anonim! Dacă ziceam că nu ştiu ce căcat de roman

e o capodoperă mondială, a doua zi dispărea de prin rafturi, iar dacă invitam un actor în emisiunea mea, rupea lumea uşile de la teatru.

Când animala aia de Vera mi-a spus că nu-mi mai prelungeşte contractul, am auzit cum mi se sparg în urechi toate geamurile din lume. Vitrine imense şi ferestre de biserici s-au făcut praf, iar fiecare ciob mi s-a-nfipt în amigdala din creier. N-am fost în stare nici s-o înjur, n-am putut să mă mişc. Viaţa mea s-a rupt atunci, în studioul în care mă crezusem nemuritoare. Era ora prânzului, iar Vera avea un sacou care părea făcut din coală de scris.

— Gata, Alisa! S-a terminat, nu mai pot să-ţi prelungesc contractul.

Mă privea de sus, destinsă, ca cineva care nu are de ales, trebuie să facă şi această treabă ingrată de a-i da un şut în cur bietei Alisa. După ton, era evident că promisese altcuiva emisiunea, cum s-a şi dovedit, şi orice i-aş fi dat era prea puţin, cu toate că n-o lăsasem niciodată pe dinafară. Din tot ce primeam de pe la invitaţi, jumătate era al ei.

— Înţeleg. Dar cum am avut atâtea zile bune împreună, ai putea să-mi spui dacă mai pot să fac ceva...

N-avea chef să m-ascute, şi-a strâns taioraşul ei penibil de alb şi mi-a făcut semn să mă opresc:

— Eu cred că n-ai invitat pe cine trebuie în emisiunea ta! Cam asta ar fi, pe scurt.

Primul meu an de şomaj a fost o flegmă pe ochi. N-aveam niciun ban, n-aveam unde să dorm. Începusem să mă duc mai des pe la mama care, mai ales după ce-a murit Strigoaica, s-a făcut miere şi lapte cu mine până când am vândut căsuţa din Ungheni, după care mi-a cam dat cu şutul:

— Ţi-ai luat partea ta, Alisa, acum nu mai am ce să-ţi dau! Mărită-te, pune mâna pe-un tip cu casă ori ceva, pentru că eu n-am, mamă, ce să-ţi dau.

Şi-ntr-adevăr viaţa ei nu era brează. În afară că aducea banii acasă, Boris era cam mârlan, iar de fratele meu vitreg – ce să zic!? S-a lăsat de două facultăţi şi nu se mişca din casă, încât, dacă voiam să dorm pe la ei, n-aveam loc decât pe o pneumatică, pusă lângă patul lui. Totuşi, am dormit şi pe-acolo vreo săptămână. Dimineaţa mirosea toată camera a căcat, pentru că lui fratele Mişa îi puţea gura. De fapt, mai mult de-atât, îi urca din maţe un miros de bere borâtă. Şi mai era şi Boris, numai în chiloţi, durându-l în cur că mă aflam şi eu pe-acolo.

Mai dormeam pe la Iulica uneori, pe care o ştiam de pe la Ungheni, unde-şi petrecea vacanţele, şi apoi din facultate, când eram unghie şi carne, nedespărţite ca două surori. Nu plecam nicăieri fără ea, pentru că sigur îmi mergea prost.

Banii de pe casa Strigoaicei i-am băgat într-o excursie în India, mai mult ca s-o oftic pe Vera, să vadă că mă doare-n cur de emisiunea ei, deşi eu eram de fapt friptă. Când te vede lumea prin poze exotice, plecat prin Thailanda sau prin Jamaica, nu crede nimeni că eşti acolo pe banii tăi, ci că te-a trimis cineva, că faci vreun reportaj sau că ai vreun contract, şi se poartă cu tine cu mănuşi, închipuindu-şi că eşti pe val şi-o să aibă nevoie de tine, căci cineva care se plimbă prin lume are mai multe de dat decât de luat de la sărăntocii care stau bătuţi în cuie prin cartierele băşinoase ale Chişinăului, fără să le treacă măcar prin minte c-ar putea să-şi dea toţi banii pe o vacanţă. De fapt, *bănuţii*. Căci pentru astfel de găozari, speriaţi de bombe că n-o să aibă ce să bage în gură săptămâna viitoare, ciorba cea de toate zilele este *ciorbiţă*, iar salariul lunar se transformă în *bănuţi*, într-un suprem efort de veneraţie. Pe astfel de inşi, prudenţi şi imbecili, dacă i-aş vedea că se-neacă nu le-aş întinde o mână.

Când s-a umplut Facebook-ul cu pozele mele din India, le-am rupt un pic gura, făcându-i pe mulţi să creadă că sunt

doar într-o vacanţă, după care voi avea din nou emisiunea mea, şi chiar i-am auzit pe unii spunând: *N-are ea treabă! Ce dac-a dat-o afară? O vezi din nou pe sticlă, pentru că nu e Alisa fata care să iasă din cărţi cu una, cu două!*

În primul meu an fără emisiune am trăit numai pe datorie, încât mi-aduc aminte că stăteam cu telefonul în mână şi nu ştiam pe cine să mai sun, ca să nu-mi închidă ostentativ. Cam disperam şi-am şi făcut nişte prostii atunci, pentru care am plătit mai încolo cu vârf şi îndesat.

Când l-am cunoscut pe Igor prinsesem o colaborare la altă televiziune, ceva de căcat, care şi căcatul ăla a durat doar vreo trei săptămâni. Într-una din seri, când ieşeam de la job, m-am lovit de Igor cum te loveşti de-un tramvai. Era grăbit, se ducea în T5, la un concert. Şi-am mers şi eu. În T5 vine întotdeauna lume bună, în special artişti, şi e şi cel mai liniştit loc din tot Chişinăul.

La uşă era Vasi, care de vreo câţiva ani încoace a-nceput să-şi zică Mârşavu după ce-a venit un poet în T5, unul naşpalone, dintr-un raion, care nu ştiu ce pilă avea el, şi-a ajuns să citească un poem în cel mai select loc din Chişinău. Iar la un moment dat, când citea cu tot patosul, iar lumea era deja pe jos de râs, nu ştiu cum a rostit cuvântul ăsta, cam ieşit din uz, ridicându-se în picioare şi răcnind:

— Eşi nebun şi mârşav ca un câine!

Nu mai ştiu exact despre ce era vorba în poem, dar asta era încheierea, care a ridicat sala în picioare. Lumea deja râdea de când omul urcase pe scenă, dar la faza asta cu *mârşavul*, aşa cum stătea cu braţul întins spre Vasi, care tocmai intrase şi nu prinsese restul, a transformat tot T5-ul într-o nebunie. Crezând că-i spune lui, Vasi i-a dat o replică:

— Mârşav, poate, câine, niciodată!

În seara în care am ajuns cu Igor în T5, Vasi era în uşă, ca de obicei, căci noaptea o face pe bodyguardul la T5,

iar ziua e la radio. Cum m-a văzut, a şi-ntins telefonul să ne facă o poză, de fapt, un *selfie*, cu el în mijloc, între noi. Are obiceiul ăsta cretin, că se pozează cu oricine şi postează imediat. Odată, când am dormit la el pentru că eram tristă, m-a prins când mă schimbam, şi-a scos tricoul şi-a făcut un *selfie* de ziceai că suntem în plină partidă de sex. Şi nici n-a vrut s-o mai şteargă, făcându-mă de căcat la toţi prietenii.

Dar, cu toate că Vasi e cam scârbă, de data asta mi-a părut bine c-a scos telefonul. Poza asta, cu noi trei la intrarea în T5, valorează mult pentru mine, pentru că ne arată cum eram noi în seara aia, în care am stat până la ziuă povestindu-ne viețile. Adică Igor şi cu mine, la prima noastră întâlnire. El – cu părul un pic geluit şi breteaua camerei pe umăr, iar eu, cu faţa luminată şi fără griji, cum n-am mai ieşit în nicio fotografie după aia.

La puţin timp, m-am mutat la el. N-a fost intenţionat, ci pierdusem şi ultimul job de la televiziune şi, cum era în perioada de vară, nu aveam nici măcar cursul de cățărat, care îmi mai aducea câte un ban.

Igor a fost primul om care m-a întrebat dacă scriu ceva sau dacă ştiu să cânt.

— Toţi oamenii creează, zicea el. Personal, nu cunosc pe nimeni care să nu facă artă. Nu e acesta gândul secret al oricui?

Într-adevăr, mi-ar fi plăcut să scriu ceva, un roman, de exemplu, dar nu încercasem. Singurele mele poveşti erau cele de pe FB. Cred că-mi plac lucrurile astea, scurte. Totuşi nu-mi venea să-i mărturisesc direct. Aveam impresia că în sinea lui o să-şi bată joc de mine. Şi mai era şi reticenţa mea de-a da din mine ceva, pentru că mi-era imposibil să nu-l aud în cap pe Dudu Nebunu, care mă ruga cu vocea lui cea mai caldă să nu-mi pun sufletul în

farfuria nimănui. *Lasă-l, şi ţi l-a şi halit, pentru că omul e fiară care n-are milă şi nici caracter.*

Uitându-mă în ochii lui Igor, îmi venea să-i dau nu doar sufletul, ci totul, fiecare celulă, numai să nu mă pună să-i povestesc despre dorinţele mele. Mi-era frică să nu fiu penibilă, mereu mi-a fost, încât eram în stare să mă înec decât să strig după ajutor.

— Nietzsche zice chestia asta, m-a pus el la curent, în *Aşa grăit-a Zarathustra.* Ai citit?

Bineînţeles, nu citisem, dar ştiam de Nietzsche ca toată lumea, din cauza numelui complicat la scris şi uşor la citit.

— Zice că omenirea va ajunge la final să creeze în masă. Aceasta e natura firească a omului, de a crea, iar în momentul de faţă se pare că puţini sunt oamenii care nu fac ceva artistic, chiar dacă e vorba doar de mărgele înşirate pe aţă sau altele gen...

— Te referi la toate cărţile astea? Literatura PR-istelor? Romanele astea lansate cu mare tam-tam şi care, când le deschizi, vezi că sunt de rahat?

— E-adevărat că mimetismul artistic este la apogeu, dar tocmai această isterie a afirmării prin artă îţi arată că suntem în plină criză. Or, ce urmează după astfel de perioade?

— O explozie! Ce poate să mai urmeze? Apocalipsa, am glumit eu.

— Exact.

Ochii lui Igor sclipeau ca la vampiri, mai ales când se aprindea în discuţii.

— O explozie şi o nouă eră. Cred sincer că numele artistului nu va mai conta. Şi nici povestea. Sau curentul artistic... Chestiile astea sunt în mod evident perimate. Într-un viitor destul de apropiat, oamenii vor căuta cuvinte-cheie, teme, poate idei, care îi vor duce într-un mare text, în miezul unei fraze sau pe o pagină în care se vor desfăta

citind Tolstoi fără să aibă habar de numele lui ori de titlul romanului!

— Glumeşti? Şi ce-o să se întâmple cu puzderia asta de guşi umflate, care repovestesc ce-a scris Tolstoi, agramat, de obicei plictisindu-se după intrigă...?

Igor a făcut o strâmbătură flegmatică, să înţeleg că nu avea importanţă. Totuşi mi se părea aiurea:

— Şi de ce-ar mai crea cineva, am insistat, ştiind că va fi privat de glorie şi aruncat în oceanul anonimatului?

— Din plăcere, de exemplu...

Cu toate că vorbeam despre lucruri înalte, în sângele nostru pulsa aceeaşi dorinţă de a intra unul într-altul, iar pe măsură ce vorbeam, mă convingeam că asta era unica artă la care merita să aspir.

În prima noastră noapte, am stat în T5 până când ne-a dat afară Vasi Mârşavu. Şi pe urmă am continuat să vorbim, pe treptele Muzeului de Istorie, până la ziuă, când s-a trezit oraşul şi-am băut cafeaua în parc.

Mai întâi am plecat în Creta, iar prin august am avut cea mai bună vacanţă a mea, la Barcelona. Am pus la bătaie toţi banii de care făcusem rost, numai eu ştiu cum, şi din care speram să trăiesc până la următorul job. Dar ce viaţă mai e aia în care aştepţi un stăpân, după ce ţi-ai găsit iubirea vieţii? Igor era bucăţica lipsă din mine, pentru care aş fi murit. Un singur lucru era nasol cu el: duminica. Pentru că trebuia neapărat să meargă la ai lui, iar eu n-aveam de-ales decât ori să rămân singură în apartament, ori s-o suport pe mă-sa, care e mai rea decât orice om pe care l-am cunoscut până acum.

De obicei Igor îi spunea chestii de genul:

— Uite, mamă, ce fustă şi-a luat Alisa. Dacă nu-ţi place, să ştii că nu mai vorbesc cu tine!

Iar ea ridica nişte sprâncene tatuate şi vorbea numai cu el, ca şi cum ar fi fost doar ei în cameră:

— Dar de ce, Igor, iubitule, crezi tu că eu mă uit la fustele fetelor tale?! Dac-aş ţine minte toate fustele pe care mi le aduci ar însemna să am o memorie electronică.

Evident, nu se uita niciodată spre mine, iar la plecare avea grijă să mai întrebe dacă eu eram tot aia de data trecută.

Gândindu-mă la ea, acum când încă nu m-am hotărât ce nume să-i dau vietnamezului a cărui privire o simt în frunte şi către care nu-mi vine să privesc, mă întreb ce-ar zice Vladimirova dac-ar primi un telefon din Vietnam şi i s-ar cere să dea referinţe despre mine? Nu exclud nici posibilitatea să pună laba pe telefonul lui Igor şi să răspundă ea, irosindu-mi singura şansă de-a ieşi din rahat.

Dar şi Igor! Ce-ar zice el să afle că sunt în custodia Poliţiei din Ho Şi Min?!

Între noi a fost un poem până în toamnă. Iar poemul ăsta a degenerat în text muzical, după ce-a apărut norvegianul. Exact cum vine ploaia de vară şi te face ca pe-un rahat.

Aş putea să spun că povestea mea cu Igor are o parte înainte şi alta după norvegian.

Era toamnă, iar Igor făcea fotografii pentru un magazin virtual, în timp ce eu mergeam pe la interviuri, ca să-mi găsesc ceva de lucru. Ai lui îi dădeau bani să plătească întreţinerea şi curentul, dar viaţa noastră era destul de restrânsă. Totuşi nu era rău. Nu puneam mare preţ pe mâncare, iar când mă vedea cu ochii lipiţi de vitrine, scotea cumva bani şi din piatră, numai ca să-mi cumpere ce voiam.

În dimineaţa de toamnă când a zbârnâit soneria, nu eram în stare să mă trezesc. Iar când l-am auzit pe Igor vorbind în engleză, mi-a trecut somnul. În uşă, ţinând o bicicletă de coarne, era David, norvegianul. Nu-mi venea să cred că dăduse de mine!

— Bună, Alisa, a zis el, tocmai l-am cunoscut pe Igor!

— Zice că bicicleta asta e pentru mine! a râs Igor, care într-o primă fază n-a înțeles situația.

— El e alt Igor, crede-mă, am insistat eu către norvegian, care avea o figură de om beat.

— Te-ai hotărât să-ți iei un coleg de apartament? De cât timp locuiești aici? l-a întrebat el pe Igor, care în continuare era cu totul pe dinafară:

— Uite, Igor, am pus eu capăt interogatoriului, el este David Kinsella.

Asta îmi plăcea cel mai mult la Igor: că-și păstra seninătatea în orice împrejurare. Nu i se părea anormal că un tip pe nume David Kinsella a dat buzna cu o bicicletă cadou. Și, ca să nu-i stric *zen*-ul, m-am hotărât să lămuresc lucrurile chiar de la ușă:

— Igor este iubitul meu! Îl iubesc, David! Sper să te bucuri pentru mine, cum faci tu!

Și, înainte ca norvegianul să zică ceva, am propus să ieșim la o terasă, deși știam bine că nu aveam niciun ban.

Prânz de toamnă, cum numai la Chișinău este, când te simți învelit în pene călduțe, iar în jur e totul de-un galben mortal. Așa mi-aduc aminte. Din când în când mă ajungea respirația Bâcului, și ea parte din micul nostru oraș.

— Ce-ai făcut, David? Cum merge filmul? l-am întrebat, cu gândul să abat discuția cât mai departe de Igor, de bicicletă și de legăturile mele cu el.

— Este foarte bine. Acum am reluat unele părți. Păcat că n-ai venit să lucrăm la el.

Era nervos, îmi dădeam seama, mai ales că începuse să frece furculița ca și cum ar fi vrut să-i dea un nou luciu, iar din când în când își trecea palma prin freză. A povestit ceva de Sudan, apoi l-a întrebat direct pe Igor cum se simte în apartament.

— Nu e chiar pe gustul meu, a răspuns Igor, care în timpul ăsta mai făcea câte o fotografie. Pentru el aleea şi cerul erau mai importante decât musafirul.

— Dar nici chiria nu este mare, a insistat David, partea ta, vreau să spun.

Igor continua să ia câte un instantaneu, iar uneori se uita la mine întrebător, de parcă ar fi vrut să ştie cine era ciudatul din faţa lui. Aşa că i-a răspuns cu oarecare întârziere, zâmbind şi în acelaşi timp umezindu-şi buzele ca să mă facă să nu i le mai uit niciodată:

— Nu plătesc chirie.

— Bineînţeles că nu! – m-a săgetat cu privirea norvegianul, care vedeam că stătea să explodeze ca o grenadă.

Cred c-ar fi fost bine dacă în punctul ăsta i-aş fi spus cum stau lucrurile. Prin faţa restaurantului trecea o familie numeroasă de musulmani, iar Igor voia neapărat să-i fotografieze, aşa că s-a-ntins peste masă.

— În ultima perioadă sunt tot mai mulţi arabi, am observat eu. Se aude că în Germania primesc casă şi bani. De ce nu ne cheamă şi pe noi, care suntem la fel de amărâţi?

— Voi nu sunteţi refugiaţi, a zâmbit David în felul ăla care mă enerva cel mai tare la el, de cunoscător al tuturor regulilor.

— Suntem mai rău de-atât! Te asigur! a spus Igor, ceea ce a dus în fine la destinderea totală a atmosferei. O oră n-am vorbit decât despre Uniunea Europeană, ţări bogate şi ţări sărace, iar în cele din urmă despre corupţie.

— Situaţia din ţara voastră cu siguranţă ar fi alta, ne-a lămurit David, dacă aţi limita corupţia!

Nu prea ne interesa discursul ăsta, pe care îl mai auzisem la zeci de occidentali. Să vină ei să trăiască la Chişinău şi pe urmă vorbim!

— Nu trebuie făcut mult, ne-a liniştit norvegianul. Totul începe de la lucrurile foarte mici! De exemplu, dacă refuzi

să bagi bani în buzunarul cuiva care numai așa te servește, deja e un început foarte bun!

— Adică vrei să spui că n-o să-i dai bacșiș chelnerului? a întrebat Igor, care dintr-o mișcare fină i-a și făcut chelnerului cu ochiul, iar acesta, înțelegând că e vorba despre el, deja participa la discuția noastră ușor încordat.

— Eu nu dau niciodată bacșiș la restaurant sau la bar, ne-a răspuns ofensat David. În Norvegia nu se dă bacșiș!

— Foarte rău, frățică! Oamenii care oferă servicii de genul ăsta, cum ar fi mâncarea, spălatul pe cap sau tratarea diverselor maladii, trebuie stimulați. Nu sunt meserii prea demne! Recunoaște și tu! Pretind încă obediența slugii medievale, iar omul care a avut ghinionul să aibă un astfel de job eu zic că trebuie răsplătit.

— Are un salariu, nu-i așa?

— Niciun salariu din lume, dragă David, nu cumpără și devotamentul pe care îl implică slujbele astea, m-am băgat și eu în vorbă, iar Igor m-a completat:

— De fapt, e o chestie universală: pe oriunde am fost am lăsat bacșiș la cârciumă și-am băgat de seamă c-așa făceau și alții. Și, slavă Domnului, am cam colindat: și-n State, și-n Franța, și la Madrid. Oriunde-am fost, am lăsat omului un bănuț, ca să știe c-am trecut pe-acolo!

— E chestie culturală, până la urmă, a convenit David, și, da, e adevărat că și eu mă uit pe net înainte de-a pleca în vreo călătorie, ca să aflu dacă trebuie sau nu să dau bacșiș. Dar în același timp e și chestie de decizie personală.

În fine, ni se dezlegase limba și probabil c-am mai fi stat dacă nu suna scroafa de mă-sa lui Igor.

— Mă cheamă mama, i-a explicat el lui David, din păcate trebuie s-o ștergem! Mi-a părut bine! Hai, Alisa, ești gata?

Am răsuflat ușurată și eram pe punctul să-i spun la revedere, când norvegianul, tupeist, a întrebat cine va achita nota.

— Îmi pare rău, prietene, i-a explicat Igor, n-am niciun ban! Tu ai venit la noi, nu-i aşa?

Câtva timp am mers în tăcere şi abia când am ajuns în staţia de autobuz m-a întrebat, în sfârşit:

— Cine era, iubi, ciudatul ăsta?

Ce puteam să-i spun şi, mai ales, cât? Pentru că despre David era de povestit şi mai mult decât despre Dudu Nebunu. Numai de anul ăsta dacă-i spuneam, şi mi-ar fi luat nişte zile. Cel mai pe scurt lucru pe care l-aş putea spune despre norvegian este că ia totul în serios. Orice-i spun. După ce m-a concediat cutra aia de Vera, m-am plâns pe la toţi prietenii, cum se plânge oricine, iar David s-a arătat mai afectat decât mine, oferindu-se pe loc să-mi plătească chiria. Ce puteam să zic decât *mulţumesc*, căci un cadou e ceva ce nu se înapoiază.

— Îţi trimit eu banii de chirie, până te pui pe picioare! Numai să nu ajungi să dormi prin paturi străine! E infernal să n-ai un acoperiş deasupra capului. De-aici şi până s-ajungi homeless pe toată viaţa nu lipseşte decât acea picătură care face diferenţa între tine şi-un câine. Iar eu îţi voi oferi picătura asta. Te rog să n-o iroseşti!

Îmi punea în cont câte 150 de euro pe lună, ceea ce nu pot să spun că nu mi-a fost de folos. A fost plăcerea lui. Ce mai conta acum că eu locuiam în apartamentul lui Igor? Erau nişte bani pe care îi economiseam, era câştigul meu şi n-ar fi trebuit să-l intereseze pe el. Banii ăştia, pe vreo patru luni, nici nu erau cine ştie cât, i-aş fi putut înapoia după ce-mi găseam un serviciu.

Dar mai era şi povestea cu celălalt Igor.

La un moment dat, cred că pe când abia mă îndrăgostisem de Igor al meu, am schimbat nişte *e-mail*-uri cu norvegianul, pe care îl ştiam de ceva ani. El îmi spusese că atunci când eşti la necaz trebuie să te gândeşti că mai sunt şi alţii, cu mult mai naşpa decât tine. La sfatul lui m-am

dus pe la un ONG pentru drepturile copiilor. Când întinzi o mână şi te caci pe tine de plâns pentru altul, parcă devii un picuţ mai puternic.

După prima mea întâlnire cu Igor, după noaptea din T5, când Vasi Mârşavu ne făcuse poza, la câteva zile am dat de un copil amărât. Părinţii lui zăceau beţi în casă, iar el bătea străzile în căutare de-o bucată de pâine. Voiam să-l ajut. Voiam să-l fac să surâdă. Câteva zile m-am ocupat de el şi, în entuziasmul meu de-atunci, care era şi euforia primelor mele zile de dragoste, i-am scris norvegianului despre copil, pe care am hotărât să-l numesc Igor. Toată mintea mea era plină de Igor. Toată viaţa mea însemna Igor. Aşa că nu mi s-a părut deloc o greşeală să-l numesc şi pe copilaş tot Igor, mai ales că nu mă aşteptam ca norvegianul să aibă ocazia să-l cunoască. Oricum, pentru el n-avea importanţă cine este. Ce conta că l-am botezat Igor!?

David ăsta e în stare să se ambaleze pentru orice rahat, mai puţin pentru lucrurile cu adevărat importante. Dacă i-aş fi spus că fără Igor nu merită să trăiesc, că viaţa mea fără el nu valorează nimic – ar fi râs. Dar dacă-i spuneai de exemplu că un copilaş trage să moară pe o stradă obscură din nu ştiu ce târg, imediat trimitea o sumă de bani, chiar dacă se ştia din capul locului că nu-i vor mai fi de niciun folos, de pildă fiindc-o să moară în două ceasuri. Tot ar fi insistat până-n pânzele albe să-l ajute. Ideea asta de-a mai da o şansă unei bucăţi de carne intrate deja în putrefacţie mi se pare cel mai mare defect al lumii aşa-zis civilizate. Lumea care se inflamează dacă dai cu piciorul într-un câine, dar pe care o doare în cur că la Chişinău sute de inşi mor de foame. N-am înţeles niciodată de ce e mai important câinele ăla decât un om din Chişinău! De ce valorează mai abitir copilul care e mai mult mort decât omul viu şi flămând – n-o să ştiu niciodată! Însă David pretinde că ştie, mai mult, că trăieşte după principiile acestea.

Nu mai știu toate fazele de-atunci, dar episoadele prieteniei mele cu David se bazează pe lucruri de-aceeași natură, de-aceeași valoare. Pe vremuri, când încă nu se întâmplase între noi nicio chestie suficient de nasoală, dacă i-aș fi spus că sunt în rahat la Ho Și Min, imediat ar fi venit aici, răscolind jumătate din Vietnam cu întrebările lui. Acum însă e cam inutil să-l mai pun pe listă. Între mine și acest om s-au întâmplat multe lucruri de la faza cu bicicleta, încât a-l chema acum ar fi ca și când mi-ai picura ceară fierbinte în ochi. Nu. Mai bine putrezesc în pușcăriile Vietnamului decât să-l chem pe David Kinsella!

N-o să m-apuc să vorbesc acum despre cine e de vină, cât a greșit fiecare sau alte chestii, gen anchetă. În vara fierbinte a iubirii mele, mă trezeam uneori cu câte un *e-mail* de la norvegian, întrebând din senin ce face Igor și ce nevoi ar mai avea. Ce puteam să-i spun? Aproape că se ruga de mine să-mi trimită bani, tocmai mie, care eram șomeră și cu nevoi mari. Era atât de nebun, încât, după ce-mi transfera câte-o sumă, mă ruga să-i fac poze cu lucrurile cumpărate pentru micuțul Igor, care nu doar că nu exista, dar nici nu-mi mai ardea să caut copii nefericiți prin Chișinău în vara în care îmi trăiam marele vis de iubire. Odată am fotografiat în parc un copil care ieșise cu bunică-sa la plimbare, genul ăla de răhățel echipat cu cască și binoclu, rotile și ochelari. I-am scris: *Uite, David, cât de fericit l-ai făcut pe micuțul Igor! Toate aceste lucruri le-am cumpărat din banii tăi!* Iar altădată am tras o fugă până la Iulica, la școală, și-am făcut poze cu ținutele de prin vestiarele elevilor ei, ca să vadă David ce-am mai cumpărat pentru Igor!

Totuși, nici în cele mai negre vise ale mele nu mi-am închipuit c-aș putea să mă pomenesc cu norvegianul în ușa lui Igor, mai ales că nu spusesem nimănui unde stau și nici Igor n-avea prieteni pe care să-i fi adus pe-acasă.

Apariția asta a fost începutul tuturor porcăriilor care s-au petrecut după aceea.

Prin urmare, când Igor m-a întrebat cine e ciudatul, n-am putut să-i spun mare lucru:

— E un tip, un norvegian pe care l-am avut invitat în emisiunea mea.

— Parcă zicea că e irlandez...

— Așa este, dar trăiește în Norvegia. Iar dacă trăiești în Norvegia ești norvegian, nu-i așa? Cum și noi suntem ruși get-beget, dar de fapt suntem moldoveni! Spune-mi mie acum, dacă te trimit la Moscova mâine, asta te face imediat rus? Nu! Toți rușii o să se uite la tine ca la un moldovean din Chișinău.

Igor a râs în modul lui, care îi aducea imediat niște umbre în gene, și m-am băgat în el, ca să-l simt pe celălalt omuleț, cel dinăuntru, greu de găsit, greu de păstrat. Greu de uitat.

Cu toate astea, între noi a rămas stafia norvegianului, care până la urmă ne-a halit de vii pe-amândoi.

Pentru că-i promisesem să-i duc bicicleta micuțului Igor, mi-am pierdut vreo două zile să-l găsesc pe-același pușți și să-l rog să facă o poză cu bicicleta, înainte de-a o vinde. Bunică-sa se cam uita chiorâș și-a zis că, dacă voiam să-i fac poze nepotului ei, trebuie s-apară și ea în poză, încât am mai pierdut timp și cu ea, ca s-o scot frumușel după aceea. Noroc cu Photo Booth-ul, care e cel mai rapid din tot ce-am avut pân-acum.

Au mai trecut niște săptămâni, în care situația mea a rămas neschimbată. Nu-mi găseam job, adică nu-mi găseam nimic care să-mi placă, iar Iulica mă bătea la cap să iau niște ore de engleză la ea la școală, ceea ce pentru mine era mai rău decât dac-aș fi spălat closete. Când pierzi o emisiune la TV, îți pierzi poziția socială. Ce și-ar mai fi bătut joc de mine toată gașca de artiști care trecuseră prin

matinalul meu şi care erau chiar elita Chişinăului, gurile care contau şi care făceau ca orice opinie să meargă mai departe şi să se rostogolească de la un capăt la altul al oraşului, ei, bine, ce-ar mai fi râs să se-audă c-am ajuns tanti cu catalogul! Nu vreau să jignesc pe nimeni, mai ales pe Iulica, pentru care meseria de profesor chiar se potriveşte ca o mănuşă, dar, pentru cineva care a avut la degetul mic toată lumea artistică a oraşului, a ajunge la catalog era chiar o umilinţă.

Îmi făceam sânge rău după ce sunasem orice om prin care-aş fi putut să mă lipesc din nou de vreun studio. Igor se muncea cu o aplicaţie la un festival de fotografie. Avea un portofoliu pe tema migranţilor şi voia să-l trimită peste tot, să iasă, să câştige ceea ce vrem toţi – glorie şi bucuria de-a fi recunoscuţi de ceilalţi. În special o poză era foarte ca lumea, una dintre cele făcute în acea zi nefericită a venirii norvegianului. Reuşise să ia în acelaşi cadru o arăboaică înfăşurată în ţoale ca o sarma, din care nu se vedeau decât ochii, iar, cumva în lateral, o tanti de-ale noastre din Chişinău, cam şleampătă şi cu o sacoşă în mână, uitându-se cu gura căscată la ea. Uluirea totală de pe faţa acestei tanti, prin contrast cu ochii încruntaţi şi vizibil enervaţi ai arăboaicei, făceau tot deliciul fotografiei. Un câine cu coada pe sus şi unul ieşit în poartă. Două lumi, două mentalităţi într-o singură fotografie care-ţi arăta de fapt o stradă din Chişinău, o alee mică pierdută printre copaci şi terase.

Iar într-o zi m-a anunţat că primise o invitaţie la acel festival, care se ţinea, nici mai mult, nici mai puţin, decât în Malta!

— Îţi dai seama, Alisa!? Putem merge o săptămână în Malta! Invitaţia e pentru două persoane. Avem totul asigurat, şi hotel, şi mâncare. Numai banii de drum ne mai trebuie...

— Poate încerci la ai tăi.

— Am încercat! Tata vrea să mă vadă angajat, mă tot trimite la firma unuia...

Cunoşteam prea bine această tristeţe a lui Igor, pentru care a se angaja, a ajunge înregistrat ca salariat, era sfârşitul.

— Sunt artist, Alisa, înţelegi? Cum pula mea să mă duc la semnat condica? Îmi omoară simţul artistic. Nu mai fac nimic. Plus că nu sunt în stare de *web*-uri! Oamenii îşi închipuie că, dacă au un site pe net, merge singur! Or, tu ştii foarte bine cât îmi ia mie numai să încarc pozele pe magazinul ăla! Dar dac-ar trebui să-l mai şi administrez, în secunda doi aş fi mort.

Când se enerva i se înroşea nasul şi instantaneu toată faţa i se făcea ca un aluat de cozonac. Iar mie nu-mi plăcea să-l văd aşa defel.

Chestia asta cu plecatul în Malta a ajuns numărul unu pentru el. Cât era de alunecos înainte, dar acum parcă nici nu mai puteam să-l ating. Săptămâni întregi a fost mai retras, mai îndepărtat. Iar într-o zi a deschis discuţia:

— Tipul ăsta, David... Te-ai culcat cu el?

Mă luase pe nepregătite şi pentru prima oară am făcut greşeala să încalc regulile de aur ale lui Dudu Nebunu:

— Acum doi ani jumate am fost în Norvegia, la el.

Era surprins, în mod evident nu se aşteptase.

— De-atunci, n-a mai fost nimic! am mai încercat eu, dar era clar că orice-aş fi spus era zero. Îmi venea să insist, să-i spun cum murise Strigoaica şi cât de afectată fusesem, nu doar de moartea ei, ci pentru că nu reuşeam s-o înmormântez, nu puteam să fac rost de atâţia bani câţi îmi cereau popii, care, fiind popi din Ungheni şi văzându-mă dimineaţă de dimineaţă la televizor, îşi imaginau că sunt milionară şi, mai mult chiar, datoare să mai arunc şi eu din când în când un ban pe la amărâţi. Două zile am stat cu Strigoaica pe masă, aceeaşi pe care mâncasem toată copilăria şi de

la care priveam satul prin fereastră. Popa mi-a spus clar că nu intră pe poarta cimitirului până când nu-i cumpăr locul de veci și nu plătesc toate parastasele care se cuvin, măcar pe cele simple, fără de care nimeni nu are ce să caute în cimitirul unui oraș cu mare frică de Dumnezeu.

Oricâte telefoane am dat, nimeni n-avea 600 de euro, mai ales că nici nu se mai aștepta să-i primească înapoi de la mine decât poate cu țârâita, pentru că postul meu, cu toată poziția bună pe care mi-o oferea, era la fel de prost plătit ca și munca de profesor a Iulicăi. Și-atunci l-am sunat pe David, de-acolo, din casa Strigoaicei, șoptind cuvintele englezești care le făcuseră pe cele două babe, care moțăiau lângă moartă, să mă privească mai respectuos. Iar David, acest norvegian care sunase la ușa lui Igor, mi-a trimis imediat acei 600 de euro care mi-au dat libertatea să-mi iau rămas-bun de la casa părintească și să mă întorc la Chișinău. Încât, numai asta dacă ar fi, fără altele pe care le făcuse pentru mine, niciodată n-aș putea să-l refuz. David e singurul bărbat cu care aș face sex chiar și-acum, ca un gest de onoare și de datorie morală pe care o am față de el.

Toate astea aș fi vrut să i le spun lui Igor, dar n-am fost în stare. De undeva, din tavanul camerei, fantoma lui Dudu Nebunu mă privea cu dezamăgire.

— Și, dacă s-a terminat, de ce-ți mai trimite bani?

— Așa e el. Dacă-i ceri, nu poate să zică nu.

Igor era sceptic, iar privirea lui mă jignea, era una dintre alea în care mările tropicale i se scurgeau din ochi, devenind mai împuțite decât apa Bâcului nostru.

— Dacă e așa de galanton, de ce nu-i ceri niște bani pentru Malta?!

Nu știam ce să zic și, în plus, nu mai voiam să am de-a face cu David. Și nici nu mai putem să-i cer bani, căci ultima oară îi cerusem imediat după șomaj, când mă

rugasem de el să mă angajeze în echipa unui film, iar el îmi plătise salariul în avans pe șase luni, bani pe care îi cheltuisem cu Igor în Creta și la Barcelona – și aceasta, o parte a vieții mele pe care, iarăși, nu i-o puteam povesti. Iar după ce am păpat banii, mi-am dat seama că nu mai aveam niciun chef să lucrez la acel film, pentru că asta ar fi însemnat să plec iarăși în Norvegia și să ajung în patul lui David. N-am putut. Și-acum mi-era greu.

— Ia cere-i tu, a insistat Igor, și vedem ce iese! Dacă ține, bine, iar dacă nu, tot noi suntem, nu ne pică vreo tresă!

Câteva zile m-am tot gândit și mi-am făcut curaj, apoi i-am scris pe FB, pe chat, ca să nu-i dau timp de gândire. L-am întrebat ce face, apoi i-am spus că am nevoie de bani și că numai el singur mi-ar putea împrumuta. Cuvântul *împrumut* speram să dea greutate cuvintelor mele. Discuția a durat mai bine de o oră, pentru că David a trecut în revistă toate datoriile mele, s-a plâns de faptul că nu mă ținusem de cuvânt și și-a adus aminte că mă plătise în avans pentru o muncă pe care eu n-o mai făcusem. Bineînțeles, i-am promis că-i voi înapoia toate datoriile, de cum voi avea un serviciu:

— Am să-ți deschid un cont, David, iar jumătate din salariul meu va merge la tine. Tu ești îngerul meu alb care nu mă lasă să mă sinucid, ești singura ușă la care pot să bat. În sărăcia mea lucie, eu te văd ca pe-un prinț!

Și nu exageram cu nimic, chiar așa era. Nici pe mama n-o stimam cum îl stimam pe el.

— Și pentru ce-ți trebuie banii?

Nu puteam să-i spun despre Malta.

— Pentru un RMN, David. Ai idee cât costă să-ți faci o ecografie într-o țară de rahat ca a mea?

Bineînțeles, voia să știe ce suferință aveam, iar jumătate de oră am vorbit despre amețeli și intuiții pe care avem datoria să le demontăm.

Până la urmă David mi-a trimis banii, subliniind de mai multe ori că era vorba despre un împrumut, pe care îl voia înapoi până cel mai târziu în şase luni. Deşi mi-a scris acelaşi lucru de vreo 2-3 ori, subliniind cuvântul *împrumut*, mă gândeam că insistă mai mult ca mă motiveze să lupt mai departe şi să-mi găsesc un job.

Am plecat în Malta, unde am trăit în sfârşit acea mult aşteptată clipă de-a ajunge la sufletul lui Igor. Poate pentru că el era fericit, iar fotografiile lui se bucuraseră de succes, m-a strâns, m-a ţinut tot timpul lângă el şi mi-a dat şi mie din fericirea lui. Fiecare noapte din acel hotel mi-a rămas în suflet, fiecare extaz s-a transformat în mărgele spumoase pe care le păstrez încă în sipetele nevăzute din mintea mea. Îmbrăcat cu halatul de la hotel, cu părul încă ud după duş. Aşa mi-l amintesc. Îl ţin minte, trăgând din *spliff*. Îl mai văd încă dezbrăcat, cu un picior căzut pe marginea patului. Avea genul ăla de piele care rămâne fără vârstă până la adânci bătrâneţi, un pic mai închisă, de un maroniu care bate spre galben. Mă ţinea cu un singur braţ, ridicată pe tocul uşii, lăsându-mă să mă preling încet, ca bucăţica de unt încălzit, trecând cu toate mările ochilor lui în mine, în glanda mamară şi în măduvă. Iar când creierul meu renunţase să se mai gândească la toate pietrele acelei realităţi care te opreşte să fii fericit, mi-a spus cu o voce care venea dintr-un prezent complet, fără defecte, fără evaziuni:

— Hai să facem un copil, Alisuca!

N-a fost vorba despre *dacă-l faci e bine-venit* ori despre *mi-ar plăcea să...*, ci pur şi simplu, în camera de hotel în care se plimbau luminile unor faruri venite de-afară şi se auzea marea, în acel hotel din Malta, Igor mi-a spus ceea ce niciun bărbat nu mi-a mai spus, ca intensitate, cu o credinţă care a prins rădăcini în mine. Erau cuvintele

de care aveam nevoie. Şi în momentul ăla am fost o singură pasăre, vulnerabilă, dar pregătită de zbor.

Crăciunul l-am petrecut acasă, cu multă lume, căci începuseră să vină oamenii pe la noi ca pe la un cuplu căsătorit şi să ne aducă deja cadouri pentru viitorul copil conceput în Malta, sub auspiciile marilor cavaleri. Am postat pe FB primul buletin de analize şi am anunţat-o pe mama, care era mai emoţionată decât mine. Până şi lui David i-am scris, ca să ştie că în vară îl vom chema la nuntă. Mi se părea normal ca el să fie naşul copilului, şi nu doar mie, ci şi lui Igor i se părea la fel. În afară de escroaca de mă-sa lui Igor, n-a fost om care să nu se bucure de copilul pe care eu urma să-l aduc pe lume şi care avea în sânge, o simţeam deja, toată credinţa unui bărbat pe care îl iubeam şi pe care nu l-aş fi dat în schimbul niciunei alte fericiri. Nici averea, nici jobul de la TV nu se comparau cu Igor al meu. Mă pregăteam să devin Alisa Vladimirova şi să las în urmă toate păcatele. Ca şi cum ar fi un bagaj pe care să-l laşi într-un tren şi să scapi. Aşa mă gândeam, deşi umbra unui pitic sarcastic mă făcea să-mi fie un pic frică pentru fericirea pe care-o trăiam.

Pe la sfârşitul lui februarie, ne-am pomenit la uşă cu un tip, nu mai ţin minte cum îl chema, ci doar că avea nişte ochelari fund-de-sticlă. Ne ştia numele, ne ştia adresa şi, lucru care m-a lăsat lampă, chiar şi numărul de pe paşaport. Iar vocea lui, de gânsac care face vocalize, se auzea în tot blocul, încât deja se deschiseseră uşile din vecini:

— Am venit să iau banii pe care îi datoraţi lui David Kinsella! Uite aici, ne-a arătat el o hârtie, am împuternicirea!

Sticlele de la ochi au scos o scânteie, iar un geam de pe la parter s-a făcut ţăndări.

Eu mă pierdusem, dar Igor a fost pe fază:

— Hai sictir, mucosule, l-a luat el din scurt, marş la treaba ta, că nu vorbim noi cu tine!

Dar tipul era foarte hotărât şi mi-a trecut iniţial prin minte că poate chiar îl trimisese norvegianul. Nu-mi venea să cred totuşi, nu-l vedeam în stare să monteze un miop din Chişinău ca să ne bată-n uşă. După ce-am scăpat de chiorul sinistru, l-am şi sunat pe David, care însă nu răspundea. Igor mă privea cu reproş, iar copilul din mine parcă se făcuse şi mai micuţ. Simţeam cum stă cu capul între urechi ca acel câine care moare de frică, dar speră totuşi să nu-l loveşti. I-am trimis un *e-mail*, însă mi-a venit răspunsul automat: David era în Sudan, fără net, pentru două luni. Aceasta mi-a întărit imediat intuiţia că recuperatorul cu ochelari era un şmecher care auzise de pe undeva de relaţia mea cu David.

Însă în zilele următoare au venit alţii. Am început să primim *e-mail*-uri şi telefoane de la tot felul de ciudaţi, care se băteau cu pumnul în piept că au cumpărat datoriile noastre de la David Kinsella. Mai rău era că nu dădeam de norvegian, iar Igor se cam înnegurase. Pe unul dintre inşii veniţi după bani l-a-mpins pe scară, ceea ce l-a făcut să se rostogolească două etaje. Când am ajuns la el, era plin de sânge ca un tampon folosit la ciclu. Îmi crăpase fierea în mine. Totuşi, mototolul s-a ridicat şi-a luat-o la fugă, aşa înroşit cum era.

— Nu se poate, zicea Igor cu ochii revărsaţi peste mine, ca norvegianul să nu ştie de chestia asta. Nu mai pot să scot capul în lume, nu mai pot să mă duc în vreo cafenea!

Şi-avea dreptate. Odată, tândăleam cu Iulica pe la clubul de cătărări şi-a apărut o puştoaică, ceva gen copil de gimnaziu, şi mi-a pus mâna-n păr urlând să-i dau banii lui David Kinsella. A fost horror. Iulica a pus mâna pe-o coardă şi i-a dat peste mână minute în şir, până când a

făcut-o să-mi dea drumul, și chiar și-așa tot mi-a smuls un ghemotoc de păr, pe care mi l-a arătat pe urmă prin geam, ca să nu uit.

Câteva săptămâni n-am mai ieșit din casă, n-am mai răspuns la sonerii. Căutam pe net și nu găseam nimic despre David. Părea intrat în pământ.

Până la urmă ne-au lăsat în pace, nu ne-a mai căutat nimeni. În mod inexplicabil, s-a terminat totul, așa cum și începuse, însă Igor nu mai avea ochi pentru mine.

Prin aprilie aveam cinci luni de sarcină și o cutie cu hăinuțe, dar stăteam mai mult singură, cum s-a întâmplat și în acea seară în care s-a sfârșit povestea mea de iubire. Am dat drumul la televizor și mi-am auzit numele. Mai întâi mi s-a-ncălzit capul dintr-o ureche în alta, apoi m-am golit de sânge. David, norvegianul care fusese îngerul meu, povestea despre mine. Făcuse un film pentru care, zicea el, l-a inspirat o fată din Chișinău. Mi-a zis numele, cu indiferență, mi s-a părut, apoi a spus că filmul trata despre femeile seducătoare care îi manipulează pe bărbați până-ntr-atâta, încât își pierd respectul de sine. Scârba de Vera pusese o pipiță să-i ia interviul, dar după aceea a urmat și-un reportaj, în care, chipurile, ziaristele lu' pește prăjit căutaseră sursa de inspirație a lui David. Urma pagina mea de FB, pozele din anii trecuți, toate turtite, arătându-mă ca pe-un cârnat fiert, apoi se pomenea c-am lucrat la televiziune și, în fine, că eram „The Temptress", un fel de femeie fatală care-i inspirase filmul, amăgindu-l pe bietul David și făcându-l să sufere. Nu mai țin minte tot ce s-a spus, dar se înțelegea bine că îl escrocasem de bani pe străinul neajutorat care, evident, prin comparație cu mine, era un mare regizor norvegian!

În noaptea aia, Igor n-a venit acasă. Iar a doua zi, cum a dat cu ochii de mine, m-a izbit de un perete, urlând cât îl ținea gura:

— Te crezi Greta Garbo, probabil! Avea dreptate mama: nu eşti decât o curvă din Ungheni, plină de mofturi!

— Copilul, Igor, omori copilul!

— Oricum e mort, mi-a zis el, băgându-şi în mine gura care băuse bere la greu, toată noaptea. Să-l avortezi! M-auzi?! Mâine te duci la doctor cu mama şi-l dai afară. E clar?!

Am început să plâng, bolborosind mai mult:

— Copilaşul nostru, Igor! Mai bine mor eu decât el!

— Dacă-l faci, ascultă-mă bine: cum l-ai născut, ţi l-am şi luat, pe motiv că eşti o paraşută. Tot oraşul ştie că te prostituezi! În afară de puţa asta norvegiană, mai sunt sute! Până şi Vasi Mârşavu a zis că vine să depună mărturie! Şi oricum copilul îl creşte mama, iar tu nu numai că nici n-o să-l vezi, dar, când o creşte mare, o să te scuipe-n ochi!

Şi, pe măsură ce vorbea, toată iubirea mea eternă se polua, încât în momentul în care şi-a încheiat discursul sângele mi-era deja plin de bacili. Dac-aş fi ştiut că pot să-l otrăvesc printr-o muşcătură, n-aş fi ezitat să-i sar la beregată şi să termin dracului totul. Era umflat ca un cur de contabil, roşu tot şi scârbos. Îl uram.

— Nu mai vreau să te văd în viaţa mea! – astea au fost ultimele lui cuvinte. Dacă te mai găsesc aici diseară, te-arunc cu mâna mea de la etaj!

A venit Iulica şi m-a ajutat să-mi strâng lucrurile şi tot ea m-a dus o săptămână mai târziu şi-am făcut un avort. Copilul era mare şi puţin mi-a lipsit ca să nu crăp. Nici nu-mi păsa. Moartă sau fără Igor, era totuna. Când am ieşit pe poarta clinicii, arătam ca un rahat plouat şi tot Iulica, săraca, m-a ajutat, ţinându-mă să nu cad pe stradă.

— Hai, Alisuca, nu te mai gândi! Ai făcut exact ce trebuie. Decât să naşti un copil din suferinţă, mai bine renunţi cât se poate, căci de-aia a lăsat Dumnezeu avortul pe lume!

— Dumnezeu?!

Iulica e genul de om care ştie să întoarcă din drum orice nefericire.

— Gândeşte-te, Alisa, omul ăla nu vrea ca sămânţa lui să prindă viaţă. A face un copil împotriva voinţei unui om e mai rău decât să fii curvă, e mai rău decât să ucizi pe cineva. Pentru că-i strici viaţa acelui om, în cazul nostru, Igor, te legi de el, cu toate că el a spus *nu*. Normal, ar fi fost bine să-şi dea seama de la-nceput, dar nici acum nu e târziu. Bine c-a spus-o şi nu te-a lăsat să faci copilul, ca pe urmă să afli şi tu! Bine că ai aflat. Nu poţi tu să-l obligi să-şi ia responsabilităţi pe care nu le mai vrea. Dacă făceai copilul, era ca şi cum l-ai fi şantajat. Ai tu sufletul ăla şi-l condamni să facă ceea ce vrea muşchiul tău, şi nu pentru o zi, două, ci pentru tot restul vieţii? Aşa zic şi eu! Pentru asta te-ar fi urât. Pentru asta şi copilul ăla pe care l-ai fi făcut te-ar fi detestat şi te-ar fi călcat în picioare. Un copil făcut aiurea-n tramvai e nefericit. Copil fără mamă! Negura din sufletul lui se transformă într-o viperă, apoi într-un balaur. Dacă e băiat, cu siguranţă e impotent şi *loser*. Dacă e fată, nu mai zic, ca să nu te deprimi! Cât despre tine, ţi-ai fi încheiat viaţa de om care poate să aleagă. Imaginează-ţi numai cum ai arăta ca mămică! Or, tu ai făcut azi un gest eroic, ai salvat de la disperare un viitor om, l-ai lăsat pe Igor să-şi vadă de viaţa lui şi, nu în ultimul rând, ţi-ai căpătat înapoi viaţa!

Mi-a dat să mănânc şi m-a ţinut la ea ca pe copilul ei, iar ca să mai uit m-a luat la Praga, unde era ea invitată la nu ştiu ce congres de profesori. Când am postat primele poze cu clădirile alea pe fundal, am ştiut sigur că nenorocitul de Igor mă regretă şi-am prins curaj: nu era trotuar ori stradă pe care să nu mă fotografiez cu grupuri, mai ales bărbaţi cu beri în mână, crezând c-aşa o să-l scot din minţi şi-o să mă sune. Dar cred c-a fost mai mult decât

trebuia. La rândul lui, a postat o singură poză, care m-a omorât: dezbrăcat, pe malul mării, strângând-o în braţe pe fufa care făcea matinalul în locul meu. Iar pe post de comentariu scria doar *Creta*, adică locul în care ne-am iubit prima oară.

Îl priveam în ochi pe poliţistul vietnamez fără să fiu în stare să vorbesc, fără să fi scris nimic pe hârtia din faţa mea. Ştiam un singur lucru: pe Igor nu puteam să-l chem să m-ajute.

— De ce nu anunţaţi ambasada? m-a întrebat poliţistul şi mi s-a părut că văd o compătimire în ochii lui. Trebuie să aveţi o naţionalitate, nu-i aşa? Ori nu vă amintiţi nici măcar din ce ţară sunteţi?

Să anunţ ambasada mi se părea o glumă. Să fii din Republica Moldova într-o ţară străină şi să chemi în ajutor ambasada e ca şi cum ţi-ai da foc la valiză! Nici nu trebuie să-i văd pe tipii de la ambasadă ca să ştiu că sunt nişte puţe de nepoţi ori de fii ai cuiva, nişte rahaţi care se distrează bine mersi în Vietnam. În cel mai bun caz, nici nu s-ar fi deranjat să facă ceva, iar dacă aş insista, ar fi în stare să mă vândă ca să scoată ceva de pe urma mea. Prin absurd, dacă ar fi fost vreun funcţionar care să aibă în el măcar 10 la sută din ceea ce au alţi funcţionari de ambasade, ar fi sunat la Chişinău să-mi verifice identitatea, la un alt funcţionar pe care l-ar fi durut în cur. Cel mai sigur pentru mine era să nu-i caut eu, ci altcineva, o organizaţie sau chiar o persoană occidentală, ca până la urmă să-mi dea acel ajutor pe care ambasadorii ţărilor occidentale îl dau cetăţenilor lor cu toată convingerea. Începusem să mă limpezesc şi chiar să mai prind curaj. Ideea vietnamezului mi se părea amuzantă: să nu ştiu cine sunt. Să-l iau în gură pe *nu-mi aduc aminte*. Dar ultimele ceasuri din viaţa mea mă fac să şterg imediat de pe listă soluţia amneziei. Poate că ceea ce păţisem fusese

un fel de pedeapsă, venită din păcatele vechi, cum se zice. Deşi nu mi se părea c-aş fi avut chiar aşa nişte păcate ori nu în sensul ăla bisericesc.

— Cred că dacă aş dormi câteva ore mi-ar reveni memoria, i-am spus eu.

— Şi unde credeţi c-aţi putea să dormiţi? Aici nu avem dormitoare, m-a ironizat vietnamezul, aruncându-i câteva cuvinte celuilalt poliţist, aflat încă de la început în poziţie de hlizeală. Nu era nevoie să ştiu vietnameza ca să-mi dau seama că făcuse o glumă. Cu siguranţă îl întrebase pe-ăla dacă nu vrea să mă ia acasă.

— Uite cum facem, mi-a spus poliţistul, încercaţi să scrieţi ceea ce vă amintiţi, iar în timpul ăsta noi anunţăm serviciile sociale.

Chestia asta nu suna deloc bine. Când aud de instituţii sociale, văd nişte camere cu paturi suprapuse şi nişte femei grase care urinează pe tine.

— Te rog eu, nu chema încă pe nimeni!

Era însă deja hotărât, nu mai avea chef de mine. Totuşi, mi-a mai dat o mână de ajutor:

— Încearcă să-ţi aminteşti lucruri concrete, de genul cum ţi-ai luat viza, de unde. Cum arăta aeroportul din care-ai plecat... Te mai las o oră. Ok?

Stăteam la o masă lungă unde mai erau nişte persoane, de vorbă cu alţi poliţişti. Uitându-mă în urmă, mă vedeam ruptă de toată lumea. Fără o legătură directă, mi-am adus aminte de Kiev, oraşul în care m-am născut, dar în care n-am locuit suficient ca să mi-l aduc aminte ca oraşul meu natal. De fapt, niciunul dintre părinţii mei n-avea legătură cu el. Tata a fost detaşat acolo ca ofiţer al armatei sovietice, iar eu n-am fost decât în vizită, ultima oară – când cu întâmplarea nenorocită, şi aia într-un fel legată de norvegian. Dacă mă gândesc bine, acest om a avut o importanţă mai mare decât multe alte persoane din viaţa mea. În mod

categoric înseamnă mai mult decât mama, mai mult decât fratele vitreg.

David Kinsella e genul care te pisează cu întrebările până când aude ce vrea el, de aceea nici nu merită să-ţi baţi capul, ci e bine să-i spui din prima exact ceea ce-şi doreşte. Mi-aduc aminte că odată mi-a făcut cadou o căciulă, genul fes tricotat, care avea steagul Norvegiei pe frunte. Evident, am scos *label*-ul. Cine umblă cu un steag pe frunte? Mai ales la Chişinău! Pentru David însă, chestia asta a fost o jignire: era clar că eu nu voiam să se ştie prin oraş că am căciula aia de la el! Oricât am încercat să-i explic, nu înţelegea de ce e penibil să umbli cu un steag pe frunte, aşa că până la urmă am admis c-avea dreptate:

— Ok. N-am vrut să se ştie că am legături cu tine!

Dar nici aşa n-a fost bine:

— Asta înseamnă că pentru tine sunt un fel de secret murdar!

— Şi dac-o să-ţi spun că eşti un *secret curat*, o să fie mai bine?

Când l-am cunoscut părea exact genul de tip cu care m-aş fi măritat. Arăta la modul ăla neverosimil, cum arată occidentalii, încât ai impresia că sunt scoşi din reclame. Un bărbat fără vârstă, regizor de succes, mirosind a săpun şi a şmacuri de bărbierit. Aşa l-am cunoscut, aşa mi-l aduc aminte, în dimineaţa în care l-am invitat în emisiunea mea ca să vorbim despre *A beautiful tragedy*. Sună cam ironic, dar exact aşa se numea filmul lui, un documentar care m-a impresionat până la lacrimi, pentru că vorbea despre copilăria balerinelor moscovite. Nu ştiu cum, stând acolo în curtea televiziunii unde filmam matinalul, lângă tufa de liliac, şi privind în ochii albaştri ai unui irlandez din Norvegia, care vedea totul în *frame*-uri şi-n scene de film, pur şi simplu am cedat. Îmi venea să plâng, pentru că acel bărbat mi se părea intangibil. Acesta a fost primul

impuls şi poate că singurul ceas în care l-am dorit cu adevărat, profund şi fără speranţă. Aveam 24 de ani.

— Să nu-l pierzi, zicea Iulica, ai grijă, că bărbatul ăsta nu e unul cu care te culci, ci care trebuie să-ţi cumpere un inel!

La vreo lună de la emisiunea asta, ne-am revăzut la Bucureşti, unde am luat-o şi pe Iulica, pentru că se ţinea de capul meu, spunându-mi continuu să nu cumva să las garda în faţa norvegianului, care precis e venit la distracţie.

— Tipul ăsta vrea să se fută pe gratis! Hai să-l vedem ce etalează şi abia după aceea o să ştim care e treaba cu el.

Şi-avea şi dreptate, mai întâi trebuia pus la probe. Un bărbat care nu-ţi cumpără nimic ori care te lasă pe tine să-ţi plăteşti cafeaua nu e decât un golan, pe care de la bun început trebuie să-l scuipi în ochi şi să pleci. Or, David, măcar la început, pot să spun că nu-mi refuza nimic, încât chiar mă-ntrebam când o să pună punct. La capitolul ăsta, m-a impresionat maxim. Dar acest lucru, care era trecut primul pe listă, n-a mai contat, spulberându-se puţin câte puţin, cu trecerea timpului.

Cum a dat cu ochii de el, Iulica, tocmai ea, care mă îndemna să pun mâna pe el şi s-o tai cât mai departe de Republica noastră jegoasă, a rămas lampă. Nu era dezamăgită cât să strâmbe din nas, dar mi-a spus clar că nu se aşteptase ca norvegianul pe care eu i-l descrisesem ca pe Daniel Craig să arate aşa.

— E bătrân, Alisa! Zău! E prea bătrân pentru tine! Ce-o să faci peste zece ani? Tu o să ai 34 de ani, iar el o să fie-un moş.

Iulica are un stil atât de direct, că nu-ţi vine s-o contrazici. Nu e vorba despre ce zice, ci mai curând despre cum se uită la tine. Nu există situaţie, am observat-o de-atâtea ori, în care să nu umple ea toată scena. Vorbeşte, iar din ochi îi iese ceva, un fel de ceaţă foarte subtilă,

care impregnează totul în jur. Oricine se uită la ea amuțește. Nu este deloc înaltă, dar, dacă deschide ea gura într-o încăpere de-o sută de inși, toată lumea privește spre ea. Nici măcar voce puternică nu are.

Într-adevăr, viitorul, mai ales descris cu amănunte așa de sumbre, mă cam făcea să dau îndărăt. O ascultam pe Iulica și vedeam cum mi se năruiau planurile, mai ales plecarea mea în Norvegia, peste foarte puțin timp, începuse să mi se pară aiurea.

— Dacă te duci acolo e ca și cum ai începe relația. O creditezi, Alisuca! Lucrurile se vor complica și până la urmă cineva o să sufere. Eu zic să stai cuminte la Chișinău, m-a rugat Iulica, apoi chiar m-a pus să jur că nu mă duc pe capul norvegianului să lungesc o treabă care era de căcat.

Însă ceva mă împingea de la spate. Îi dădeam dreptate Iulicăi, dar aveam și senzația că, dacă n-o să-l văd pe norvegian la el acasă, n-o să știu ce-am pierdut, iar această părere de rău, de-acum, credeam sincer c-o să se prefacă în ditamai bolovanul, sub care era posibil să mor. David are vârsta mamei mele. Vârsta pe care-ar fi avut-o Dudu Nebunu. Nu e nici frumos, nici urât. Nu e un tip bogat. Totuși, în acea vară mi se părea simpatic și era în mod incontestabil cel mai generos om pe care îl întâlnisem.

Până la urmă, am plecat în Norvegia, punându-mi speranțe mari nu doar în excursia asta, ci și în legătura mea cu David, pe care o vedeam totuși realizabilă. Numai eu credeam acest lucru. N-am spus nimănui unde plec. Dacă n-o să meargă, măcar voi ști doar eu. Până și pe Iulica am mințit-o, i-am spus că plec în Suedia să fac un reportaj. Și chiar am trecut pentru câteva ore granița, ca să-mi fac niște poze și să le postez pe FB.

După prima noapte, am știut că n-o să-l pot iubi niciodată. Între noi nu erau micile vise care se caută disperate ori cum se zice: nu era niciun pic de chimie. Eram două

bucăți de carne nepotrivite. Nu era vorba despre dotările lui ori despre felul în care mă săruta. Ci avea un miros străin, avea un gust care nu-mi făcea bine. Avea gesturi care nu erau făcute pentru creierul meu. Aș putea chiar să spun să ceva misogin se pietrificase de multă vreme în orice încercare de a mă căuta. Un bărbat este un vânător, iar atunci când iubește femeia devine prada căutată cu pasiune. Însă odată ajuns în fața ei, lasă armele, transformându-se într-o vâlvătaie în care femeia, acea femeie care este perechea lui, acceptă să ardă de bunăvoie. Or, David era doar un vânător care voia să colecționeze animale rănite. Iar asta nu avea legătură nici cu vârsta, nici cu nimic.

Bineînțeles, atunci n-am înțeles prea bine cum stătea treaba. Mă simțeam vinovată pentru că nu-l plăceam. Încercam să nu-i arăt, normal, și chiar voiam din tot sufletul să creadă că-l respect. Mai mult chiar, i-am spus că e un tip de două stele, cu toate că nici măcar nu făcea parte din clasamentul meu de atunci. Făcusem o eroare, ale cărei urmări trebuia să le suport 10 zile. Și mi-era greu să recunosc.

Norvegia e o țară ca o cutiuță în care a fost Nivea, dar pe care niște mâini harnice au lustruit-o ca să poată păstra acolo cercei de argint. Iar despre Mosjøen, ce să spun?! În două ore afli despre el totul. Când am ieșit prima oară pe stradă, am crezut că sunt într-un celofan, la capătul lumii. De fapt, nu chiar imediat. M-am plimbat vreun ceas, pe la magazinele și locurile în care merita. Dar cum ajungeam în stradă, totul devenea extraterestru. Apoi mi-am dat seama că soarele se învârte pe loc. Mișcarea lui normală, către apus, e discretă, învăluită poate în eșarfe lăptoase, de unde și impresia că timpul stă pe loc, lucru exasperant, trebuie să spun, pentru că face imposibilă orice așteptare. Cât s-au mai plâns filozofii că incertitudinea omului care e condamnat să aștepte îl transformă într-un martir! Dar

a nu avea aşteptări e şi mai crunt. Îţi omoară speranţa, adică acea mică umbră rămasă în cutia Pandorei. Era vară, iar ziua părea fără sfârşit. Fără Godot. Abia pe la 12 noaptea începe să se-ntunece. Dar când spun întuneric nu mă refer deloc la bezna în care poţi să visezi. Noaptea, care ţine doar vreo 2-3 ore, e mai mult înserarea de la Chişinău. Pe la 3 dimineaţa, soarele este iarăşi pe cer. Nu există amiază. Nu există asfinţit şi, este adevărat, nici melancoliile lui. Soarele este un ou pe care cineva l-a pus la prăjit şi-a uitat să deschidă aragazul.

La un moment dat mi-am dat seama că mă rătăcisem. Toate străzile arătau la fel: drepte, pustii, cu clădiri pătrătoase. De câteva ori am trecut pe strada lui David, fără să recunosc casa. Până şi vecina lui, doamna Ramstad, semăna cu alte o duzină de babe, care, ca şi ea, cărau câte o sacoşă pe roţi.

Abia după ce am ajuns la Vefsnfjorden am înţeles esenţa oraşului. Fiordul ăsta arată ca Dunărea la vărsare, mă refer la întindere, dar la fel de înfricoşător cum e Rinul. O zi întreagă am plutit pe apele lui albastre, care-mi aduceau aminte de basmalele Strigoaicei, de un albastru ferm, lipsit de orice contaminare. În lumina care era a unei zile eterne, ambarcaţiunea pe care ne urcasem arăta şi ea albă, ca fulgul de gâscă. Se numea Viking, cum altfel! Citindu-i numele mi-am adus aminte de un film vechi cu walkirii. Cum nu-i puteam spune lui David, care părea şi el cam pierdut, i-am scris Iulicăi şi i-am trimis nişte poze.

Când mă gândesc astăzi la Mosjøen, primul lucru care îmi vine în minte este Vikgården, un fel de magazin alimentar, dar şi restaurant, în care poţi să mănânci ceea ce-ţi cumperi. O atmosferă de maximă siguranţă, de viaţă tihnită. Vikgården şi toată strada Sjøgata.

Şi mai sunt oamenii. Iniţial, mi s-a părut că toată lumea mă ignoră pentru că sunt străină. În primul rând că priveau

prin mine. De la proprietarul lui Viking și până la doamna Ramstad, toată lumea îmi evita privirea. Chiar dacă era o conversație lungă, interlocutorul era în mod evident lipsit de interes față de mine. Mai târziu însă, mai ales după ce am fost și a doua oară la Mosjøen, am realizat că locuitorii orașului nu voiau să stabilească vreo legătură cu mine, pe care mai târziu ar fi regretat-o. Se protejau, într-un mod foarte ostentativ, de orice contact emoțional. Dar până la urmă mi-am făcut prieteni, unii și-acum îmi mai scriu. Ceea ce m-a cucerit a fost modul lor foarte firesc de-a-ți spune exact ce-i întrebi. Încă din perioada Ungheni, de pe vremea lui Dudu Nebunu, am aflat că sinceritatea e o prostie, iar atunci când cineva hotărăște să facă o mărturisire, lucrul acesta ia forma unei bravuri, iar confesorul arată ca un erou de război. Spre deosebire, norvegienii din Mosjøen păreau foarte amatori să răspundă corect la orice întrebare. După ce apucau să-ți încredințeze secretele lor, se făcea praf și protecția împotriva emoției. Deveneau zâmbitori și frumoși. Am prins și un festival al orașului. N-am văzut pe nimeni purtând haine străvechi. Toate păreau comandate pentru astfel de ocazii, cu toate că locuitorii se făleau tocmai cu faptul că le moșteniseră de la strămoși. Verde și albastru – acestea sunt culorile zonei. Am și filmat, iar Vera a rămas cu gura căscată de uluire când i-am dus reportajul. Mai ales c-am filmat și lucruri de care n-auzise nici dracu', așa cum a fost Insula Vega.

Nu mă pot plânge, am văzut multe. Lacurile termale mi-au plăcut mult, niște ghioluri cu apă caldă, exact la temperatura de care are nevoie carnea de om. David a făcut și niște poze, pe care a ținut morțiș să le urce pe FB și-a trebuit să mă rog de el câteva ceasuri până când a renunțat, în sfârșit.

Cea mai mare distracție a norvegienilor e să meargă în Islanda, o țară aburoasă în care te invadează tristețea, dar

nu cea care te loveşte la Chişinău, pe la apus, ci acea tristeţe care te rupe, când ştii sigur că nu mai ai opţiuni.

Iar în tot acest timp David părea obsedat de vaccinul meu de pe picior, un semn nasol de prin îndepărtata mea copilărie la Kiev, când un cretin de pe la unitatea militară a tatălui meu încercase pe mine un vaccin pe care şi mama îl are, tot pe pulpa piciorului, nici nu mai ştiu exact pentru ce era, şi de a cărui hidoşenie nici nu fusesem până atunci conştientă sau nu-l văzusem în toată urâţenia lui.

— Trebuie să fie o poveste legată de cicatricea asta, şi-a dat el cu părerea.

— E un vaccin, i-am spus iniţial, dar răspunsul meu i s-a părut probabil o glumă. Aşa că l-am lăsat să-mi spună ce credea el:

— Arată ca o muşcătură de şobolan!

Bineînţeles, am râs, ce mai puteam să zic?! Treaba e că şi în zilele următoare a tot adus vorba despre traumele unei muşcături. Era convins că mi se întâmplase ceva groaznic, pe care eu nu puteam să-l povestesc pentru că mă simţeam vinovată.

— Crede-mă, Alisa, un vaccin nu arată aşa!

— Păi, poate m-o fi muşcat ceva. Mai contează în cazul în care nu-mi amintesc?

Cele 10 zile s-au dilatat, încât după aceea, gândindu-mă la această primă vizită în Norvegia, aveam impresia c-am stat acolo o sută de ani.

David era atât de încordat, că mi-era teamă să privesc spre el. Aveam impresia c-o să se spargă din cauza privirilor mele. Uneori îmi plăcea de el, iar alteori mă întrebam ce dracu' caut acolo. În ultimele zile a devenit mai atent cu mine şi chiar şi înfăţişarea i se schimbase. Avea aerul pe care ţi-l dă orice vacanţă, de om fericit.

Aproape credeam că ne vom despărţi prieteni, când s-a întâmplat ceva care m-a făcut să cred că trebuia să pun capăt definitiv oricărei legături cu norvegianul.

Într-una din zile, spre final, m-a dus la şcoala unde fosta lui nevastă era profă. Nu ţineam morţiş s-o văd. Îmi imaginam că e o tipă de vârsta lui, bine întreţinută, cu enşpe mii de ore la sală şi hrănită numai cu somon şi salate. Am intrat în clădire şi-am parcurs un coridor lung, făcând glume.

— Asta e clasa lui Marte, mi-a zis David.

Mi-era un pic jenă. Mă gândeam că trebuie să fie penibil şi pentru ea s-o cunoască pe iubita tânără a fostului soţ. Îmi şi luasem o faţă cumsecade, ca să nu se simtă prea prost. Dar, când am dat cu ochii de Marte, cred că m-am făcut verde. Niciodată n-am fost mai şocată, mai stingherită. Nici nu cred c-am mai spus ceva. David vorbea mult, iar mie îmi venea să-l împuşc. Marte mă privea dintr-un scaun cu rotile. Nu ştiu ce handicap avea. Nici n-am îndrăznit să-ntreb. Dar faptul de a o cunoaşte mi s-a părut ceva odios. David mi s-a părut odios. Nu era doar un bărbat de vârsta mamei, ci unul cu o familie, pe care o părăsise la un moment dat. Probabil că-i fusese greu. Probabil c-o îngrijise pe această femeie mulţi ani, până într-o zi în care se revoltase pe soartă, pe condiţia sa, iar din această insurgenţă făceam parte şi eu.

Când am plecat spre Chişinău eram hotărâtă să nu-i mai răspund la *e-mail*-uri sau la telefon. Şi chiar i-am scris o scrisoare. Nu voiam să-l jignesc. Omul se străduise mult în privinţa mea. I-am spus sincer că-mi plăcuse, că mă gândisem la el ca la un posibil iubit, dar că acum ştiam: între noi nu poate să fie nimic, nu mai am acele sentimente pe care credeam că le am. Şi tot aşa, bla-bla – l-am aburit pe vreo patru pagini, ca să fie clar că se vărsase povestea.

În toamna aia m-am încurcat cu un tip, Roger, care edita filme. A fost o perioadă de câteva luni, în care am uitat de David şi de Norvegia, iar dacă n-ar fi murit Strigoaica nu cred că l-aş mai fi sunat vreodată. După moartea ei, am fost nulă. Nu mai ştiam nimic, nu mai voiam nimic. David

mi-a trimis bani s-o înmormântez și a și venit la Chișinău, la un festival. Era din nou luna mai, iar eu eram într-o situație mizerabilă. Ne-am plimbat prin oraș. Cum mergeam pe lângă vitrine, umăr lângă umăr, mi se părea că pot să am orice vreau. Era suficient să-i spun că-mi place un Mac, pentru ca dorința mea să se îndeplinească, iar pe moment chiar mă făcea să cred că respectul lui față de mine sau mila sau, nu știu, prietenia acoperea integral toate aspirațiile mele. Mi-a cumpărat laptop și telefon, apoi a colindat cu mine toate magazinele de îmbrăcăminte, rugându-mă să-mi aleg tot ce voiam, ca să-mi treacă tristețea. Cum poți să refuzi astfel de cadouri? Cum să reziști? Mai ales când ești din Republica Moldova și în fiecare zi adormi cu gândul că n-o să mai ai cu ce să-ți plătești gazda?! Ar fi trebuit să-l refuz, bineînțeles. Dar entuziasmul lui m-a molipsit, m-a făcut să-mi doresc chiar mai mult decât îmi oferea, iar în dorința asta de a avea lucruri noi și frumoase, chiar dacă nu se află o acută nevoie de afecțiune, cum zicea Igor, se află disperarea de a nu rămâne în afara istoriei tumultuoase, unde se amestecă toate faptele mari. Să ai un telefon în primele săptămâni de la apariție este ca și cum te-ai afla printre cei aleși să ducă flacăra olimpică ori să poarte sicriul președintelui mort.

Știam că toate lucrurile se plătesc. Știam că în noaptea aia trebuia să merg la hotel și să dorm cu David, același David căruia îi scrisesem o scrisoare lungă în care îi explicasem că nu pot să-l iubesc. Același David care avea o nevastă suferindă și abandonată. Un David care, constatasem în mai multe ocazii, era plin de întrebări și atât de nemulțumit de locul pe care i-l rezervasem, încât era în stare să-mi cumpere toate lucrurile din magazine, numai să mă facă nu să-l iubesc, ci să-mi pară rău că nu-l iubeam.

În noaptea aia, m-am îmbrăcat cu noile haine, între care o pereche de pantofi de lac cu platformă, care îți luau cu mâna orice depresie, și-am ieșit din casă cu intenția

de-a ajunge la hotelul lui David. Jur! Dar, pe măsură ce înaintam, pe măsură ce lăsam în urmă clădirile mari din centru şi teii înfloriţi, mi-am dat seama că paşii mă duseseră la Vasi Mârşavu. În loc să-mi plătesc datoria faţă de David, am dormit la Mârşav. E un lucru făcut şi care astăzi nu se mai poate desface. De câte ori sunt tristă, mă duc la el. În primul rând că lui Vasi pot să-i povestesc despre orice. Pot să-i spun lucruri pe care după aceea nu le regret. Ştiu că nu e un om de încredere. Dacă-i vine lui bine, te trădează imediat. Însă, spre deosebire de multă lume, ştie s-asculte şi-ţi dă iluzia că ceea ce-i povesteşti rămâne pentru totdeauna sub cheie. Nu e aşa, dar cu toate astea la el mă duc, rar de tot, şi anume când îmi ajunge cuţitul la os. A doua zi mă simt uşurată, cum se simt oamenii care-au fost la psihoterapeut. Aşa şi atunci: îmi trecuse vinovăţia faţă de David. Puteam să trec mai departe.

Lucrurile însă nu s-au sfârşit aici. Chiar dacă pare o aberaţie, ori de câte ori am încercat să fug de norvegian, mi s-au întâmplat lucruri nasoale, care m-au obligat să-l caut din nou.

A doua zi l-am condus la avion şi i-am spus, încercând să nu-l privesc în ochi:

— Mi-ai promis că vei fi bun cu mine şi că mă vei ajuta. Să nu-mi spui că ajutorul ăsta înseamnă că trebuie să facem sex...

— Nicidecum, Alisa! Nimic din ceea ce nu vrei n-o să se întâmple.

Avea în ochi nişte vipere mici care-şi fluturau limbile către mine. Se vedea că e cătrănit. Şi eu aş fi fost. Totuşi, omul ăsta avea momente în care nu putea să zică tot ce gândea, iar după aceea, când îi venea bine, îşi aducea aminte din urmă cam tot ceea ce n-apucase să-ţi spună.

Înainte de-a dispărea în labirintul de benzi din aeroport, şi-a vărsat în sfârşit veninul pe mine:

— M-am așteptat totuși să vii ieri seară. Or, în loc de asta ai postat pe pagina ta o poză în care aproape că faci sex cu Vasi Mârșavu!

— A fost o glumă, crede-mă! N-am vrut să te rănesc!

— Atunci de ce n-ai venit?

Nu pot să explic de ce, există multe lucruri pe care mi-e imposibil să le mărturisesc. Mi se pare nedemn să-i spui unui om, de exemplu, că nu-ți place atingerea lui. Dragă David, de câte ori te sărut, lumea, așa șubredă cum este ea pentru mine, se dizolvă, aruncându-mă într-o situație de muscă fără aripi. Îmi ești simpatic. Te respect. Te apreciez. Dar nu mă pot săruta cu tine! În loc de toate aceste adevăruri abominabile, i-am spus că-mi pare rău și atât. Să fie clar: nu voiam să-l menajez, ci nu aveam curajul să recunosc! Mi se părea că mă fac de căcat. A spune lucruri nașpa e o chestie destul de umilitoare. Nu conta ce efect ar fi avut asupra lui, ci conta ce impresie și-ar fi făcut despre mine. E destul de aiurea treaba asta: îl detești pe un om, dar nu suporți să-ți strici imaginea în fața lui. Mai exact, *nici măcar* în fața lui. Când îți dai arama pe față, vezi imediat toată povestea ta viitoare, din cel mai dramatic punct de vedere. Te vezi pe tine în cel mai monstruos mod compromisă. În sfârșit, mi-e greu să-i spun omului verde în față ce părere proastă am despre el, pentru că asta îmi distruge stima față de mine.

Totul ar fi putut să se sfârșească aici. Alisa a terminat-o cu norvegianul din cauză că a dormit la jegul de Vasi, cu care nici măcar n-a făcut sex. *The end.* Dar nu s-a sfârșit. Un șarpe divin ori un demon a venit să răzbune ofensa lui David. Era îngropat și – surpriză! O labă de câine l-a scos din nou la lumină. Nu l-aș mai fi căutat. Sincer. Dar după faza asta cu dormitul la Vasi mi-am pierdut emisiunea de la TV. Impecabila Vera, studioul și masa din curte, plus toate geamurile din lume – s-au făcut zob. Asta a fost urmarea

nopţii mele la Vasi. Asta a rămas în urma norvegianului care se pierdea prin labirintul de cârpă al aeroportului din Chişinău.

Au trecut luni. Apoi, singurul om pe care-am putut să-l strig a fost iarăşi... norvegianul.

Poate că pentru el nu sunt decât o escroacă. Deşi niciodată n-am avut în cap să-i dau ţeapă. Voiam să lucrez la filmul lui. Aveam nevoie de bani. Când i-am spus să-mi dea un avans, nu mi-am închipuit c-o să-mi dea salariul pe 6 luni. I-am spus la mişto:

— Am nevoie de nişte bani.

Iar el m-a întrebat pe câte luni voiam să-i primesc. El! Nu eu! Or, dacă tot aveam să lucrez mai mult, vreun an şi ceva, m-am gândit să zic 6 luni, în ideea că niciodată nu ţi se dă cât ceri.

— Pe 6 luni în avans ar fi ok, am zis eu, gândindu-mă c-o să-mi dea pe o lună. Când închiriezi o cameră, orice scârbă de proprietar îţi cere un avans pe 3 luni. Aşa că atunci când am zis 6 luni, m-am gândit că el o să spună că e prea mult. Eu voi spune – bine, fie, dă-mi pe trei luni, ca la chirii! Iar el îmi va da pe o lună. Nu ştiu de ce, în loc de această conversaţie pe care orice om normal o are în cap, David a spus:

— Ok. Atunci să fie pe 6 luni.

Iar în scurtă vreme mi-a şi pus în cont 3.000 de euro. Spuneţi-mi şi mie, cine s-ar mai duce să lucreze, după ce-a primit o sumă ca asta?! Iar în cazul meu, după ce deja o şi cheltuisem?! În afară de asta, am crezut că filmul se va face integral la Bucureşti. Dar după ce-am auzit de Norvegia m-a apucat groaza, care în puţine cuvinte s-ar traduce prin acel dormitor aseptic, pe al cărui perete desenasem cândva două stele. Nu ştiu dacă v-am spus că mi-am folosit dermatograful. Mi s-a părut cool. Oricum, nu puteam să scriu cu pixul pe zid. Pot să pun pariu că n-a zugrăvit!

Mă vedeam intrând în acel dormitor. Patul, cearşafurile mototolite, mirosul specific de dimineaţă, după ce o noapte întreagă aerul din plămânii mei se amestecase cu aerul ieşit din plămânii lui David, aer dansator, îmbibat cu visele cărnii.

Când am aflat chestia cu dusul în Norvegia, nu mai aveam niciun ban. I-am spus iniţial c-am făcut un accident de maşină. Dar după vreo săptămână, când deja îşi cam dăduse seama că n-aveam chef, i-am spus că m-am îndrăgostit, contând pe faptul c-o să se supere.

Însă zeul mânios care-l ocroteşte pe David a venit după mine. Există un zeu, perechea zeiţei Nemesis, care se hrăneşte cu patimile acestui norvegian. Şi e un om pătimaş! Ore în şir se gândeşte la un singur lucru, cu o pasiune care amplifică totul, iar uneori gândurile lui pot aprinde un foc, punând în mişcare nu ştiu ce demon, care imediat e călare pe mine. Ok. Mă simţeam vinovată. Mereu omul ăsta m-a făcut să mă simt de rahat. Iar gândul că ai greşit e mai rău decât toţi zeii. Pe mine mă face nesigură, îmi ia din personalitate, mușcă din mine. Iar orice vinovăţie deschide porţile răzbunării. Eşti vinovat – gata şi demonii, ca păduchii, pe tine!

Pe scurt, de câte ori mi-am propus să nu-l mai văd pe norvegian s-a întâmplat ceva atât de nasol, încât a trebuit să strig după el. Dragostea pentru Igor şi rănile ei sunt o consecinţă a răzbunării. Mai ales când eram fericită îşi arunca drăcuşorii pe mine. Apoi lucrurile au căzut şi mai mult: episodul Kiev, al doilea drum în Norvegia, umilinţa de la Continental, şi, în fine, însăşi situaţia mea de-acum, aşteptând să-mi vină o idee într-o mică încăpere a Poliţiei vietnameze.

Poliţistul îmi zâmbeşte din uşă. A trecut ora, iar eu sunt în acelaşi rahat.

— Ei, ţi-ai amintit ceva?

— Mă numesc Alisa Turyanska.

— Oho, s-a bucurat el, eşti rusoaică!?

— Sunt rusoaică din Republica Moldova.

Câteva minute am vorbit despre fostele state URSS. Îmi vorbea prevenitor, ca şi cum eu aş fi fost stăpâna fostelor state. Ceea ce desigur era şi normal, având în vedere că eram rusoaică! Am prins momentul să-i spun că tatăl meu lucrase în armata sovietică. Apoi i-am povestit cum ajunsesem la Ho Şi Min.

— Am venit cu nişte prieteni să filmăm un clip publicitar despre frumuseţile Ho Şi Min-ului.

N-am mai intrat în alte detalii, care ar fi complicat şi mai mult situaţia. În realitate, Oleg, un tip cunoscut de prin televiziune, găsise bilete de avion cu 50 de euro, destinaţia Vietnam. Nu contează unde! Astea-s bilete de-a moaca! Aşa că dăduse sfoară în ţară. Cine ar refuza o ocazie cum e asta?! Dacă văd bilete de avion la 15 euro, de exemplu, nici nu mai contează direcţia. Partea proastă era că-mi trebuia bilet de tren până la Moscova. Însă în Republică nimic nu e chiar imposibil când ai un bilet de avion pentru mama dracu'. Lumea se impresionează, este imposibil să nu sară să te ajute. Mi-am făcut rost de-o delegaţie pe numele altcuiva şi cheltuielile s-au micşorat considerabil.

Până la urmă au profitat de această pleaşcă patru persoane. Eram toţi şomeri, foşti angajaţi prin TV şi hotărâţi să ne dizolvăm depresiile. Oleg fusese cameraman şi lucrase cu încă doi tipi, un editor şi-un sunetist, amândoi fericiţi să zboare spre Vietnam. Cea de-a patra persoană eram eu.

— Şi-aţi plecat din Republica Moldova doar ca să faceţi un film?

— Oh, nu! Voiam şi să ne distrăm, am recunoscut eu.

— Şi unde sunt prietenii tăi? Am putea să-i căutăm. Scrie-le numele!

— Cred că deja au plecat spre Moldova. Am avut avion la ora 17.

Cu Oleg şi prietenii lui nu mai aveam niciun motiv să mă văd. Am stat aproape o săptămână în Ho Şi Min, la un hostel. În prima zi am vândut toate pachetele de ţigări pe care le adusesem de la Chişinău. Apoi am filmat în demenţă, iar eu am montat câteva secvenţe, convinsă că vreo firmă de turism ar putea să cumpere filmul. Am scris mai multe *e-mail*-uri, în special pe la Bucureşti şi în Moscova, să găsim amatori. Dar n-a răspuns nimeni şi s-a sfârşit săptămâna. Urma să ne întoarcem la Chişinău şi să revenim la muncile noastre mizere de postaci pe FB, unde scriam în demenţă, infestând reţelele cu tot felul de porcării pe care ni le trimiteau angajatorii noştri.

— Dar s-a întâmplat ceva, nu-i aşa? a întrebat poliţistul, care se vedea că vrea neapărat să fie amabil.

— M-am pierdut de grup.

Vietnamezul n-avea chef să insiste. Poate că-şi dăduse seama că nu eram în stare să povestesc. În acea ultimă zi eram trişti. Stăteam pe-o bancă, fiecare cu bagajul lui, pregătiţi să luăm un autobuz spre aeroport, când a apărut un vietnamez, un tip plin de lanţuri, care s-a dus ţanc spre Oleg şi i-a spus ceva la ureche. Iniţial, Oleg părea doar grăbit să scape de vietnamez, dar, treptat, am văzut că-ncepe să-l ia în serios. Iar curând m-a pus la curent şi pe mine:

— Tipul ăsta vrea să ţi-o tragă.

— Şi? Sper că l-ai băgat în pizda mă-sii! am zis eu.

— Îţi dă 500 de dolari.

— Nu mai pot eu de banii lui!

— Dar pentru 1.000? m-a întrebat Oleg, ridicând sprâncenele ca să-mi dau seama ce favoare îmi face.

— Nici pentru un milion!

— Ce, ai impresia că valorezi atât? Nici 1.000 nu faci, s-a supărat el. Gândeşte-te ce poţi să cumperi cu 1.000 de

parai la Chișinău! Zece minute de prosteală cu nenea ăsta și plecăm bogați.

— Noi?

— Păi, suntem împreună, a reparat el impresia, deși pentru mine era clar că îi promisese și lui ceva.

— Dacă e așa de simplu, de ce nu te duci tu?

— Pentru că n-am noroc! El pe tine te vrea! Asta e!

Nu știu cum, discuția s-a întins și asupra celorlalți, care, auzind despre ce este vorba, erau absolut de acord că trebuia neapărat să-l las pe vietnamez să mă fută.

— Suntem noi aici! N-are ce să ți se-ntâmple! Tipul are un apartament vizavi, nici 5 minute de mers.

— Mergem cu tine, Alisa!

În momentul ăla mai aveam rucsacul, în care era și biletul de avion. Între timp a apărut autobuzul.

— Hai să mergem la aeroport, am urlat eu, încercând să pun capăt discuției. Am luat-o spre autobuz, dar cineva mi-a tras sacul. Un timp m-am luptat să-l recuperez, înaintând puțin câte puțin spre autobuz. Oleg înnebunise, îmi tot spunea numele, ca și cum ar fi fost îmblânzitor de lei, nu altceva. În fine, am urcat, dar fără bagaj. Prietenii mei de excursie rămăseseră jos, îi vedeam, trei siluete micșorându-se în lumina amiezii. Urma să-i aștept la aeroport. Dar nu era atât de ușor. În autobuz urcase și vietnamezul care, nu după mult, a-nceput să se bage în mine. La stația următoare m-a împins, obligându-mă să cobor. Eram doar eu și cu vietnamezul pe o stradă plină de vietnamezi, fără acte, fără telefon, fără sac. Mă căcasem pe mine de frică. Câteva minute am tot încercat să-i zâmbesc. Tipul era mai scund decât mine. Când am prins un moment, m-am smucit și-am rupt-o la fugă. Alergam lovindu-mă de oameni și în același timp mă gândeam c-aș putea să mă urc în autobuzul următor. Mi se părea că mă întorc în stația din care plecasem, când de fapt mă rătăcisem printr-un cartier

de blocuri. Se vedea cerul roşu, către apus. Habar n-aveam în ce direcţie ar fi trebuit s-o iau. Apoi am început să-ntreb de aeroport, care devenise singurul meu reper. Am luat un autobuz, care m-a dus la dracu'. Cred că mai bine de-o oră m-am plimbat cu diverse autobuze. Când s-a lăsat seara, am acceptat în fine că eram în Vietnam fără acte, fără bani, fără să cunosc vreun om. Avionul meu decolase.

Am căutat o secţie de poliţie şi m-am dus glonţ spre un poliţist care mi se păruse c-arăta cumsecade. Avea ceva din fratele meu vitreg. Avea şi ceva din norvegian. Privindu-l acum, după ce făcusem ceva conversaţie şi ajunsesem să-i spun cum mă cheamă, eram convinsă că nu greşisem. Poliţistul chiar era unul de treabă.

— M-am pierdut de grup, i-am spus eu, şi apoi m-am rătăcit. Am ajuns în alt cartier.

— Aha, mereu se-ntâmplă aşa! a fost de acord poliţistul. Uite cum facem. Eu voi anunţa ambasada.

Nu puteam să-i spun că e un act inutil.

— O să vină cineva să vă ia şi vă veţi rezolva situaţia.

— Aş putea să dau un *e-mail*?

— Cred că cel mai bine este să faci asta de la ambasadă.

Ceva mai târziu, vietnamezul s-a întors c-o mutră dezamăgită:

— Moldova n-are ambasadă la noi! Orice problemă se rezolvă în China.

Băieţii ăia pe care mi-i imaginasem lăfăindu-se în Vietnam erau de fapt mult mai departe. La urma urmelor, ce treabă să aibă un moldovean prin Vietnam? Dacă-l mănâncă în fund şi pleacă de-acasă numai pentru c-a găsit un bilet ieftin, e treaba lui!

— Dar România are ambasadă?

— Oh, da, a spus poliţistul, asta ştiu sigur! E la Hanoi!

— N-ai putea să dai un telefon...?

Era nedumerit şi mi-era greu să explic de ce Ambasada României ar fi ajutat o rusoaică din Republica Moldova. Vorbind cu el, era din ce în ce mai absurd. Ce-ar fi zis ambasadorul român? Aha, eşti prietenă cu Iulica! Asta este nemaipomenit! De când aşteptam noi veşti de la ea!

Iulica are dublă cetăţenie şi poate să intre în România ori de câte ori vrea. Şi-are şi-o groază de cunoştinţe la Bucureşti, oameni sus-puşi, pe care într-un fel şi eu îi simt în spatele meu. Când coboară în Gara de Nord, cu toate că e scundă şi slăbănoagă, îşi face imediat loc prin marea de oameni. De-asta şi stau în spatele ei. Ştie ce taxiuri să ia, ştie de unde poţi să cumperi cele mai cool şi ieftine lucruri. După ce m-am despărţit de Igor, ea mi-a fost şi mamă, şi tată, cum se zice. M-am mutat la Iulica şi câteva săptămâni am bolit. Pe atunci, ea era în ultimele luni de sarcină, dar nu ziceai, pentru că se mişca tot aşa, repede, şi era în stare să facă pe oricine din vorbe. Mereu m-am gândit la felul în care o groază de oameni, care n-au nicio altă armă în viaţă decât gura, nu ştiu cum, dar reuşesc să-şi câştige supremaţia numai pentru că ştiu când şi cum să vorbească, intimidându-i chiar şi pe cei care ar avea toate mijloacele să pună pe toată lumea cu botul pe labe.

— Alisa o să doarmă cu mine în dormitor, l-a anunţat ea pe Nicu, pentru că tu şi-aşa fumezi în demenţă şi decât să tot faci drumuri la bucătărie, mai bine îţi pun acolo o canapea.

Nicu avea obiceiul să-şi treacă o mână prin freză ori de câte ori era nemulţumit şi în acelaşi timp să tragă aer pe o singură nară. Îmi plăcea să mă uit la nasul lui, care uneori se înmuia ca o punguşoară, iar alteori era ferm, ca para de toamnă. Un nas bogat, cât o pereche de coaie. Mi-l amintesc şi cu urechile acoperite de pleata lui neagră,

dar și după aceea, chilug. Cam toată populația Chișinăului se răsese, încât era plin de căpățâni albicioase și de cefe în care se mișcau cei doi viermi, ai bunăstării bărbaților.

Îl știam din timpul facultății, când venea cu bijuterii, aduse de pe la turci, pe care le vindea la prețuri foarte ok. La sfârșitul anului I s-a cuplat cu Iulica și de-atunci au fost nedespărțiți. Nicu era ucrainean după tată și nu scăpa niciun prilej să se laude cu neamurile din Kiev, printre care un văr care lucra pe la nu știu ce ambasadă. În schimb, maică-sa fusese româncă, dar și cu ceva sânge german, de unde și dorința lui Nicu de-a învăța limba strămoșilor, care, dovedindu-se cu mult mai grea decât orice limbă, îl și făcuse până la urmă să se transfere de la secția de germană la cea de română, facultate care nu-i adusese mari satisfacții. Nu se vedea profesor, așa că într-o primă instanță își găsise un job pe la un club, unde-o făcuse pe DJ-ul aproape un an. După ce murise clubul ăla, își reluase micile preocupări comerciale. Dar, una peste alta, cam toți trei trăiam din salariul Iulicăi, de profesor definitiv.

Când Nicu a auzit că urma să doarmă în bucătărie, era clar că nu-i convenea ca idee, dar era totuși bucuros de libertățile pe care i le dădea această încăpere în care putea să fumeze ca turcul.

Nu după mult, Iulica a născut, iar în săptămâna cât a fost în spital noi doi am făcut ture, ca să nu fie niciun moment singură, ceea ce ne-a și apropiat mai mult. Era prima oară când aveam o familie și trebuie să mărturisesc că uneori mi se părea că sunt și eu copilul lor, chiar dacă îi cunoșteam de-atâta vreme și-i consideram prietenii mei cei mai buni. Bebelul, pentru că era fată, a primit numele Nicoleta, după taică-său, iar după ce-a ajuns acasă a devenit imediat centrul atenției, încât îi făceam baie toți trei, săream din pat în același timp dacă cumva plângea și vorbeam cu ea, luând-o martoră la orice conversație, oricât de cretină.

— Ce mâncăm noi astăzi, măi, Nicoleta, ia, zi-ne: facem cartofi prăjiți ori macaroane?

Eu mai găteam, iar Nicu avea tot felul de idei salvatoare, care făceau ca bugetul nostru mic să acopere cheltuielile. Dimineţile mi le petreceam cu el, în bucătărie, iar serile cu Iulica. Nu concepeam viaţa fără ei, mai ales că fuseseră singurii care îmi întinseseră mâna. Când Iulica i-a spus că norvegianul trebuia să plătească pentru că mă despărţise de Igor, s-a dus să dea cu el de pământ. Nimeni nu-mi mai luase apărarea cu atâta convingere, nici măcar Dudu Nebunu nu s-ar fi băgat pe norvegian numai ca să mă consoleze.

Mi-aduc aminte că ieşeam după cumpărături, cu copilul în căruţ, Nicu şi cu mine, şi muream de râs pe drum dacă aia mică bolborosea ceva ori ne opream uneori pe câte o bancă în parc, să ne facem planuri de viaţă.

— Norvegianul ăla, sau ce pula mea e, ar cam trebui să plătească pentru tot răul de ţi l-a făcut ţie. Eu să fiu în locul tău i-aş scrie.

Trăgea un fum de ţigară cu sete şi-apoi continua:

— Scrie-i şi spune-i aşa, că din cauza lui eşti acum în sapă de lemn! I-a plăcut să se distreze pe seama ta, acum ar trebui să suporte urmările. S-a dat mare pe la televizor, dar pe viaţa ta, nu-i aşa?!

— Nu-i mai scriu. Nu vreau să mai aud de el. De câte ori îmi dă câte ceva, îmi iese pe nas! Pe cuvânt! Omul ăsta e un fel de ghimpele răzbunării: cu cât iau distanţă de el, cu-atâta mi-e şi mie mai bine!

Nicu m-asculta, mişcându-şi nasul botos, cercetându-mă ca pe-o fraieră, pentru că, zicea el, nu puteam să-i scriu norvegianului, fiindcă îl aveam încă în sânge pe Igor.

— Femeile rămân dependente de bărbaţi chiar dacă şi-au tras-o o singură dată, iar în cazul în care au mai şi trăit în aceeaşi casă ori, nu mai zic, dacă au mai avut şi-un copil, cum a fost cazul tău... sunt legate pe viaţă!

Nu puteam să mint, mă gândeam încă la Igor, era prezent în tot ce făceam şi mai ales nu era gând al meu care să n-aibă nevoie de asistenţa lui Igor, rămas în miniatură nu doar în creier, ci peste tot pe unde ajungea sângele meu în care, timp de 5 luni, trăise şi sămânţa lui Igor.

Iulica ajungea acasă pe la prânz, îşi arunca pantofii în holul de la intrare, urlând de fiecare dată c-o omoară tocurile, dar nici nu concepea să se ducă în blugi la şcoală, pentru că avea un respect de modă veche faţă de meseria ei de profesor. Noaptea îşi punea câte un bigudiu ca să-i ţină bretonul, iar dimineaţa pierdea câte o oră să se machieze. Nu pleca niciodată fără costumul ei taior, unul bej, care îi punea în evidenţă tenul mai închis la culoare. Singurul lucru pe care îl detesta era că trebuia să-şi pună pantofii cu toc înalt. Nu-i plăcea deloc că e scundă şi făcea orice ca să-mi ajungă măcar până la bărbie.

— De-aş fi aşa înaltă ca tine, m-aş face însoţitoare de bord!

Într-o zi şi-a aruncat ca de obicei pantofii şi-a intrat glonţ în bucătărie, unde Nicu fuma la fereastră, iar eu tocmai scoteam pastele dintr-o oală.

— Golanul ăla de Igor s-a însurat!

Cuvintele astea mi-au intrat prin ceafă. Cum stăteam la aragaz, n-o vedeam pe Iulica, dar ştiam că se aşezase la masă, în spatele meu. Nu m-am întors, n-am putut să zic nimic. Tot Nicu a fost cel care a întrebat-o de unde ştia.

— Am auzit prin cancelarie. S-a însurat cu o curvă din Franţa. Coropişniţa aia de mă-sa îşi face rochie de nuntă şi-aşa s-a aflat.

Nu puteam să cred că într-un timp atât de scurt mă uitase. Nicu însă părea cu totul convins că fusese norocul lui Igor.

— Sunt totuşi vreo cinci luni. S-o fi dus la vreun festival ceva, cu fotografiile, şi cine ştie cum a pus mâna pe-o franţuzoaică...

Pentru mine cuvântul *festival*, ieşit din gura Iulicăi, a fost ca un pumnal otrăvit. Mi-au trecut repede prin minte zilele de la Malta, camera de hotel, clipa în care m-a cerut de nevastă, iar undeva, în fundalul dureros pe care se aşază faptele mele frumoase, pâlpâia faţa norvegianului, foşneau banii lui trimişi pentru excursia noastră în Malta şi, mai ales, se transforma continuu copilul nenăscut, având când buzele lui Igor, când ochii albaştri ai lui David, un copil făcut din bancnote de-o sută de dolari, crescând rapid şi devenind un fel de Dudu Nebunu, stabilit la Paris şi însurat cu o femeie înaripată, o libelulă.

— Poate-o cunoştea mai demult, de când te-a dat afară din casă.

Nicu fuma tacticos şi-şi dădea cu părerea fără să ţină cont că eu muream topită în aburii spaghetelor care, până şi ele, se dăduseră de partea lui Igor.

— Dă-l dracu' de nenorocit, Alisuca! Trebuie să ne facem nişte poze, a fost de părere Iulica, să vadă că ne doare-n cur de el!

Şi-am şi postat la greu farfuriile cu spaghete, cerul văzut pe fereastra din bucătărie şi nişte mâini împletite, care erau ale mele şi ale lui Nicu, deşi nimeni n-avea de unde să ştie, iar în încheiere, picioruşele Nicoletei împodobite cu flori de mac pentru care Iulica îşi sacrificase dermatografele, iar eu muncisem un ceas.

Dar pagina de FB a lui Igor era moartă. De la poza din Creta, nu mai postase nimic, nu mai ştiam nimic despre el, deşi îl simţeam viermuind în mine. De câte ori se gândeşte la mine, grămăjoare de viermi îmi pornesc din capul pieptului până la glezne. Mulţi şi grăbiţi, ca nişte virgule animate. Şi ştiu sigur că este el.

Într-o dimineaţă Nicu m-a luat în primire. Stăteam amândoi la cafea, în bucătărie, şi se vedea clar că se cam săturase de mine.

— Ți-ai găsit ceva de lucru, Alisa? m-a luat el mai pe departe. Trebuie să faci ceva cu viața ta, doar n-o să-l plângi ani de zile pe boul de Igor!

— Habar n-am ce să fac, îți spun sincer! Toate televiziunile au dat afară masiv, iar ziarele nu mai există de mult! Cine dracu' m-a pus să fac Jurnalismul?

— Parcă mai contează în ziua de azi ce facultate-ai făcut?! Iulica știe niște ziariști care lucrează pe net. Poate te bagă și pe tine pe fir...

— Adică ce? Să scriu în *online*? Cine crezi că mă plătește pentru asta?

— Poate că nu e salariul la care te gândești tu, dar nici rău nu e.

Iulica știa într-adevăr niște tipi, dar, cât eram noi de prietene, niciodată nu mi-a zis cum îi cheamă.

— Sunt din România, atât îți spun! O să vezi că nu e ceva greu! Decât să stai pe FB și s-o freci degeaba, mai bine faci ceva similar, dar pe bani!

Și-așa a și fost. Postam chestii care-mi aduceau un venit acceptabil și, deși nu eram la vedere, într-un fel aveam același rol pe care îl avusesem pe timpuri, când lucram la TV. Mai întâi a fost o treabă ecologistă. Scriam orice ca să conving populația României să protesteze împotriva poluării. Zona pentru care militam era Roșia Montană, care nu știu de ce îmi amintea de locul în care îmi furaseră mie primii bocanci, pe vremea lui Dudu Nebunu. Scriam pe FB, pe pagina mea, dar mai aveam încă trei conturi, cu nume aiurea. La fel și Iulica. Aruncam câte o idee pe care o susțineam tot eu cu celelalte ID-uri, chestii de genul că politicienii nu dau doi bani pe sănătate sau pe istorie. Roșia Montană o să se ducă dracu', pentru că niște politruci de căcat au vrut să-și umple buzunarele cu bani. După o săptămână îmi făcusem deja fani și susținători mai ardenți decât mine, încât mă întrebam dacă sunt oameni dezinteresați

sau tot așa, postaci plătiți de Iulica sau de prietenii ei. Sincer, nici nu mai conta chestia asta, pentru că satisfacția de-a avea o cauză începuse să-mi șteargă suferința pe care Igor mi-o lăsase în suflet. Stăteam noaptea cu Iulica, amândouă în dormitor, băgate sub plapumă, și butonam în demență pe tema Roșiei Montane, care era în pericol suprem. Nicu freca o tabletă în bucătărie, unde și dormea, de altfel, și vedeam lumina până spre ziuă, deoarece devenise cel mai activ din apartament. Pentru că învățase să editeze, posta uneori și câte un film scurt.

Bebelușul stătea mai mereu cu mine, parcă într-un fel conectat la laptopurile noastre, încât uneori, noaptea, când mă mai duceam la toaletă, îl vedeam răsucindu-și ochișorii ca pe niște faruri de coastă. Mă legasem atât de mult de toți trei, chiar și de aia mică, pe care eu o strigam Nicol, încât nu concepeam viața fără ei. Erau familia pe care n-o avusesem, erau căminul cald în care viața mea se putea reface.

Treaba asta m-a scos din depresie, adâncindu-mă însă într-o poveste care se amplifica în fiecare moment. Iulica aducea banii, întotdeauna cash.

— Să nu mă-ntrebi cine plătește, pentru că n-o să-ți spun. Dar sunt bani curați, să nu-ți faci griji! Nu sunt nici de la Mafie, nici de la cine știe ce servicii secrete! E noua presă, dacă cumva vrei să știi! Nu se mai uită nici dracu' la televizor! Dacă ai fi lucrat în continuare acolo, oricum se desființa emisiunea ta, pentru că nu mai avea rating. Pe când acum... Spune drept, ai avut vreodată 24 de mii de fani?

Nu avusesem, era adevărat că uneori ajungeam la un număr de neimaginat. Mai ales că aveam și bloguri ori site-uri pe care le *share*-uia lumea pe FB ori pe Twitter.

Într-o noapte am scris: *Dacă vrem să obținem ceva, trebuie să ieșim în stradă! Suntem oameni inteligenți, nu disperați! Nu știu ce veți face voi, dar eu voi fi mâine în*

Piața Victoriei! Nu mă așteptam la mare lucru. Am mai băgat și o poză, postată de pe un alt ID, cu un puști revoltat, care-și arăta mușchii. A doua zi însă, când am auzit că la București au ieșit pe străzi 15.000 de oameni, m-a cuprins o fericire totală. Pentru prima oară, în gândurile mele, nu mai era Igor pe primul loc. Stăteam bine mersi la Chișinău, făcută covrig în dormitorul Iulicăi, dar scriam pe rețele ca și cum m-aș fi aflat la București, încât la un moment dat chiar simțeam sub tălpi asfaltul și auzeam miile de glasuri care strigau. Roșia Montană devenise pentru mine un fel de monument, ridicat pe ceasuri de nesomn și pe cuvinte alese cu grijă, cuvintele mele, care scoseseră în stradă atâta lume.

— Noi facem istoria, Alisuca! urla Nicu din bucătărie, iar pe FB îmi veneau mesaje de la sute de prieteni. Atunci am reluat legătura și cu Oleg, care se număra și el printre postacii de frunte.

După Roșia Montană, am început revoluția din Ucraina, unde Nicu a fost vioara întâi.

— Ăștia sunt frații mei, oricum aș posta și fără bani, se lăuda el.

Și nu doar că posta, ci începuse să racoleze el însuși postaci, diverși inși pe care nu-i plătea nimeni, dar pe care Nicu îi aburea cu îndemnuri înflăcărate, postând poze din Piața Independenței, unde susținea că se află, îndemnându-i să urce în tren și să ia drumul Kievului, nu pentru că ar fi fost ucraineni, ci datori să sară în ajutorul generației lor. *Ceea ce se întâmplă acuma aici*, scria el de zor, în timp ce se cuibărea pe canapeaua de la bucătărie, *este cea mai caldă solidaritate pe care-am văzut-o în viața mea! A venit lume de la Londra, de la Madrid, oameni cu suflet mare care știu că aici se rescrie Istoria omenirii, și nu doar a unei țări!*

Până și lui David i-a scris, montându-l să vină la Kiev, ca și cum n-ar fi fost el cel care-i sărise la gât, în urmă cu niște luni. Dar, ce-i drept, nici nu-i scrisese cu numele lui adevărat, ci cu unul dintre ID-urile de postac. Țin minte că am dat de norvegian și într-o discuție declanșată de mine, evident, fără să știe că eram eu în spatele feței răvășite care era o făcătură în *photoshop*. Se ambalase și scria versuri din nu știu ce cântec irlandez.

Din primăvară până la sfârșitul verii, nu m-am mișcat din casa Iulicăi. Am scris până m-au durut mâinile despre integrarea europeană, încât, după ce s-a semnat acordul cu UE, aproape că mă simțeam la fel de implicată ca orice guvernant moldovean.

Când s-a auzit de Statul Islamic, am început să prelucrez poze cu militari demenți și să țin un fel de jurnal al atrocităților, ca și cum eu însămi aș fi fost printre victime. Mă transformasem în *Lunina*, nume care nici nu știam sigur dacă există, și scriam zilnic, în engleză, întâmplările care-mi treceau prin minte, unele luate de pe net, altele chiar inventate, dar cele mai multe legate în mod subtil de suferința mea. Igor devenise un violator de fecioare, iar David, norvegianul, un spion american. Așa mi-a trecut vara, cu Iulica alături, care scria și ea tot chestii similare, și cu Nicu în bucătărie, oprindu-ne doar să mâncăm și s-o spălăm pe Nicol.

— Ia uită-te ce-am găsit, Alisuca! Asta este chiar pentru noi!

Iulica găsise un site cu diverse oferte de voluntariat. Printre acestea, era și una care ne-a căzut foarte bine. O școală de vară din Brazilia voia două educatoare, vorbitoare de limbă engleză.

— Astea suntem noi, Alisa! Ne dă casă, masă, chiar și niște bani.

— Dar nu ne plăteşte biletul de avion, am remarcat eu.

— Uite, aici: zice că putem aplica la fundaţia asta pentru o parte din cheltuielile de drum!

Într-adevăr, era o fundaţie care cumpăra bilete de avion pentru voluntari. Am făcut aplicaţiile, scriindu-ne câte un CV de care ar fi fost mândru oricine, întărit de câteva recomandări venite din partea unora dintre ID-urile noastre de rezervă.

Apoi am uitat de asta, căci a-nceput altă nebunie: campania anti-Ponta. Tipul ăsta îmi fusese foarte simpatic până atunci. De la Chişinău cel puţin, părea destul de curăţel şi de *funny*. Dar Iulica a primit într-o zi pe *e-mail* un text care nu conţinea decât cuvintele următoare: *Jos Ponta!*

Şi-am şi-nceput scrisul zilnic despre acest tip, mai mult chiar, îi băgam poza în *photoshop* şi-l făceam să semene cu un şoarece beat, apoi scriam chestii care ni se păreau amuzante şi care aduceau comentarii la greu. Dar nici asta n-a mai ţinut, încât într-o zi am luat o fotografie cu un autobuz din Bucureşti şi-am plantat pe ea un afiş, pe care scria: *Ponta, eşti un lingău!* încât părea o reclamă reală care se plimbă prin tot Bucureştiul. Cum scriam ceva, apăreau zeci şi apoi sute de inşi care mă imitau, căci nimic nu încălzeşte sufletul nemulţumit ca insulta adresată cuiva celebru. Or, Ponta era prim-ministrul României. Toate lucrurile pe care aş fi vrut să i le spun lui Igor, i le-am zis lui Ponta. Iulica cumpărase un domeniu de net şi câteva nopţi am lucrat în draci ca să facem un site de *news*, numai cu Ponta. Orice făceam prin Chişinău ajungea pe site-ul ăsta, înfrumuseţat maxim. Dacă plimbam copilul prin parc, din mers postam pe telefoane câte un trunchi de copac şi scriam dedesubt: „Organizaţia *Natura Vie* anunţă că Ponta a aprobat tăierea a 15.000 de metri cubi de pădure". Dacă făceam cumpărături, imediat fotografiam

un coș cu un corn și-o sticlă de lapte și scriam că din vina lui Ponta s-au îmbolnăvit zeci de copii care-au mâncat lapte alterat, distribuit de guvern. Nu era ceas în care să nu scriem chestii care, în opinia mea, au făcut din Ponta cel mai cunoscut personaj. Pe măsură ce treceau săptămânile, se deteriora și imaginea lui, iar această activitate devenise atât de contagioasă, încât deschisesem nu știu câte liste cu discuții, iar paginile mele de FB aveau nu doar trafic, ci și o faună atât de disperată, încât era suficient să postez un icon zâmbitor, că și primeam sute de *like*-uri. De unde avusese cele mai mari șanse în alegerile prezidențiale, aproape că-l ajungea din urmă neamțul, pe care până atunci nimeni nu pariase.

Nebunia asta a durat câteva luni. Nu mai mâncam, nu mai ieșeam în oraș. Nici nu mă mai pieptănam. Singura plăcere era câte o țigară mai consistentă cu Nicu, în bucătărie. Dintre toate fericirile unui om, nici dragostea, nici bogăția nu se compară cu puterea de-a face jocurile. Să te știi deasupra celorlalți e un lucru nu doar hrănitor, ci și suficient pentru toată viața.

Când Ponta a pierdut alegerile, am fost tristă, ca și cum mi-aș fi pierdut scopul. De fapt toți trei am suferit, iar Iulica, deși nu-și propusese, în seara alegerilor a țâșnit odată din pat, și-a tras niște haine pe ea și ne-a anunțat cu cea mai gravă voce:

— Mă duc să votez!

— Mi se pare normal, doar de-aia ai dublă cetățenie, a comentat Nicu.

— Mă duc să-l votez pe Ponta, ne-a anunțat ea, iar nouă ni se părea corect. Măcar atâta lucru se putea face pentru un om care ne întărise moralul timp de atâtea luni și ne umpluse și buzunarele. Eu chiar eram deprimată la gândul că se sfârșise cea mai glorioasă parte a vieții mele.

— Lasă, Alisuca, m-a consolat Iulica, la anul începe alegerile în America! Nu-ţi fă tu griji, mereu o s-avem câte un Ponta pe care să-l tragem de păr!

Şi-avea dreptate. Viaţa cu Iulica era uşoară. Ştia să-mi spună la timp cuvintele de care aveam nevoie şi, în plus, era singura fiinţă căreia nu trebuia să-i zic multe ca să înţeleagă.

Am tras o petrecere care s-a lăsat şi cu nişte *joint*-uri, iar în noaptea aia am dormit toţi trei în patul din dormitor, ca nişte elevi de gimnaziu aflaţi într-o tabără.

Într-una din zilele următoare, ne-a venit un mesaj că eram acceptate la şcoala din Brazilia şi-a-nceput altă nebunie. Am scris la fundaţie pentru bilete de avion şi-am început să calculăm de ce bani aveam trebuinţă.

— Şi eu ce-o să fac? O să rămân ca prostul, cu asta mică? Păi, ce, eu ştiu s-o spăl, să am grijă de ea?

— De ce să nu ştii? se mira Iulica. Ce – eşti infirm? O să te descurci tu!

— Aveţi nevoie şi de viză! Trebuie să vă duceţi la Kiev să luaţi viză pentru Brazilia!

— Oricum, mai e destul până atunci! Abia în primăvară plecăm!

Pe măsură ce treceau zilele, iar singura noastră preocupare era plecarea, parcă şi relaţiile dintre noi se mai schimbaseră. Nicu începuse să se poarte ca bărbatul cu două femei. Observasem că-şi cam pierdea respectul pentru oricine lăsa un picuţ garda. Am cumpărat un zăvor pentru baie şi-aveam grijă să mă închid întotdeauna ca să nu dea ca din greşeală peste mine. Trebuia să-mi caut o gazdă, dar, deşi câştigasem ceva bani, nu mă înduram să-i dau grămadă, căci, dacă era să plătesc pe trei luni în avans, cum cerea toată lumea, aş cam fi rămas lefteră. Iar prioritatea era totuşi Brazilia. Într-un loc atât de îndepărtat nu ajunsesem

niciodată și nici șanse de-a mai avea altă ocazie nu erau. Căci cine invită moldoveni în America?

Începusem totuși să mă uit după o garsonieră, când mi-a sunat telefonul. Aproape c-am tresărit, pentru că nu mă mai sunase nimeni de mult. În mod neașteptat era norvegianul, ceea ce m-a făcut să-mi închid telefonul. Omul ăsta care mă despărțise de Igor și din cauza căruia avortasem un copil în luna a cincea, acest norvegian care mă făcuse de rahat prin oraș, avea tupeul să mă sune și încă și insistent. În lumina ecranului poza părea zâmbăreață, iar eu deja îl vedeam, mai întâi prăbușit pe vreo bancă din parc, apoi tolănit pe canapeaua de la Starbucks, iar încet, devenit David al primelor întâlniri, destins, în scaunul din curtea televiziunii, cu ochii pierduți în tufa de liliac.

În cele din urmă am luat telefonul și l-am întrebat ce voia. Și tot vorbind cu el mi-am dat seama că Igor se topise, nici nu mai exista pentru mine. Poate că norvegianul ăsta îmi făcuse un bine scăpându-mă de Igor și de o suferință mai grea. Ce s-ar fi ales de mine acum, cu un copil de crescut? Fără casă, fără serviciu? Și fără Igor! La urma urmelor, aș fi putut să văd ce voia David.

Mai întâi m-am gândit c-ar putea să-mi plătească gazda. Apoi că poate m-ar fi luat să lucrez cu el la vreun film. Gândul de-a face sex mi se părea oricum prea departe. Când a dat cu ochii de mine, am știut că mă schimbasem nasol. Probabil că arătam ca o tipă care nu ieșise din casă un an de zile. Nopți pierdute, ochi inflamați de lumina desktopului. Dar nici el nu mai arăta ca-n trecut. Era parcă mai liniștit, mai stors decât îl știam. În rest, lucrurile păreau neschimbate. Inițial, am vrut să-i aduc aminte de cât rău îmi făcuse. Apoi mi-am dat seama că era mai bine să mă concentrez pe urgențe.

— După ce m-ai făcut de rahat prin Chișinău, îți imaginezi că nu mi-a mers bine...

— Ţi-ai găsit de lucru?

— Glumeşti! Mi-ai făcut rău, David!

Mă privea intimidat.

— Unde locuieşti acum? La mama ta?

— La Julia. Nu ştiu dacă-ţi dai seama cum e!

I-am povestit despre copilul Iulicăi şi despre viaţa în familia ei, fără să-i pomenesc de noua mea meserie de postac şi de jucător pe reţele.

Pentru norvegian era absurd că nu-mi căutasem o garsonieră. Faptul că mă sunase chiar în ziua în care dădeam căutare pe Google după o locuinţă mi se părea providenţial.

— Caută-ţi o garsonieră, m-a încurajat el.

Nu era nevoie să-i povestesc prea multe ca să înţeleagă esenţialul, şi anume că n-aveam niciun ban şi că aşteptam ca el să scoată mălaiul. A întins un deget. Stăteam într-o cafenea, iar mâinile mele mângâiau marginile unui pahar. Pe fereastră intra o lumină de toamnă. Degetul lui David a ajuns până la mâna mea. Nu ştiu cum, îmi venea să plâng. Mi-era teamă c-o să mi se rostogolească lacrimile pe obraz şi-o să mă fac de căcat. Chiar mi-era groază. Nu voiam să mă vadă aşa. Îl cunoşteam de nişte ani buni şi ştiam că e ocrotit de un demon al răzbunării. Dar, cu toate hotărârile mele, care n-au fost puţine, de a nu-l mai vedea, mă întorceam periodic la el, aşa cum toate naţiile din Est se întorc spre Occidentul strălucitor. Ţările vestice îşi bat joc de noi. Ne trimit mărfuri expirate sau făcute din resturi. Uniunea Europeană îşi dă aere de stăpân care face regulile. Dar, cu toate acestea, nu există nimeni printre noi care să nu-şi dorească o viaţă occidentală. David este un bărbat pe care-l detest şi-l doresc. Îmi place privirea lui, îmi place să-i aud vocea. Dar mă face zob orice gând sexual. Ar putea să fie prietenul meu. Dar ce bărbat ar accepta să fie doar *prieten*?

— Am să te-ajut. Îţi trimit bani de chirie, m-a consolat el.

Ştiam c-o să se ţină de cuvânt. Mi-era teamă că relaţia noastră o s-o ia din nou pe căile perfide care duc întotdeauna în dormitor şi de-acolo în subsolul în care dorm depresiile şi creşte nefericirea. În loc să-i spun asta, l-am întrebat ce făcuse după ultima lui călătorie la Chişinău, care, desigur, includea şi dramele mele.

— După..! Credeam c-o să mă simt mai bine *după*, dar de fapt a fost şi mai rău. Am auzit c-ai terminat-o cu Igor... Am auzit de avort.

— Da? De unde?

— De la Igor.

Ţinuse legătura cu fostul meu iubit, pe care îl considera un fel de frate de suferinţă. De la el am aflat şi amănunte despre viaţa lui Igor în Franţa.

— S-a-nsurat pentru că urma să se nască un copil.

Poate că-i propusese şi franţuzoaicei să-l dea afară, dar nu-i mersese.

— O iubeşte, m-a asigurat David. E şi ea fotograf, o tipă cu expoziţii şi premii.

— Cum o cheamă?

— De ce? Vrei s-o cauţi pe net?

Veştile astea m-au băgat în tristeţe şi, de unde credeam că-l uitasem, toată durerea mi s-a trezit. Într-un fel, mă simţeam conectată la Igor prin David şi poate că de-asta am şi reluat legătura cu el.

O lună de zile am stat la Bucureşti şi-am lucrat la noul lui film. Inevitabil, am ajuns iarăşi să facem sex. Nu pot să spun că-mi trezea sentimente, dar oricum era mai bine decât în trecut. Poate cunoscuse femei care îl pregătiseră pentru mine sau poate că standardele mele erau la pământ.

M-am mutat într-o garsonieră din centru, iar acea iarnă a fost una dintre cele mai liniştite perioade din viaţa mea.

Într-o seară am trecut pe la Iulica. Butonau, ca de obicei, de data aceasta amândoi în bucătărie.

— Ce mai faceţi acum?

— Chestia cu migranţii, deşi, drept să-ţi spun, n-am niciun chef!

Iulica nu credea că migranţii ar trebui să se mute în Europa, iar Nicu era chiar şi mai indignat:

— Probabil că i-a dat cineva lui madam Merkel nişte bănuţi, altfel nu văd de ce-ar conăci atâta lume să plece de-acasă şi mai ales de ce-ar obliga pe toată lumea să ia imigranţi!

— Categoric! De ce ne-ar plăti pe noi să postăm chestii de-astea?! Noaptea trecută n-am făcut decât să-i jignesc pe cei care considerau absurdă toată povestea lui Merkel! Deşi eram de acord cu ei, am scris la greu toate tâmpeniile! Noroc că mai e o tipă în Franţa, o româncă, de fapt, care e şi ea şomeră. A avut o editură şi-a dat faliment. O cheamă Horthense. Ei, tipa asta e cea mai înverşunată apărătoare a lui Merkel şi a migranţilor, încât îmi vine s-o întreb în privat cu cât o plăteşte. Dar precis o să creadă că sunt din tabăra aialtă.

— Poate chiar crede că e bine să ne ocupăm de migranţi. De fapt, nu de toţi, ci numai de ăştia, ai lui Merkel!

— Poţi să fii sigură, şi-a dat cu părerea Nicu, dacă i-aş chema mâine pe nu ştiu ce africani mult mai năpăstuiţi, nu i-ar primi nimeni!

Pierdusem legătura cu viaţa postacilor. De-o lună aproape nu mai scrisesem nimic.

— Bineînţeles, acum că te-ai împăcat cu norvegianul, te doare în cur!

Nicu era cam pilit. Scria pe telefon, iar din când în când îi tremura nasul, aflat în faza lui moale. Ca să schimbe discuţia, Iulica m-a-ntrebat ce aveam de gând cu Brazilia.

— Bineînţeles că mergem, i-am răspuns eu. Ai primit vreo confirmare de la fundaţia aia?

— Încă nu. Dar poate fac un împrumut, văd eu!

— De unde? am întrebat.

— De la tine, de exemplu!

Nicu spusese cuvintele cam sarcastic. Era capsat. Îmi dădeam seama că i se părea naşpa ca eu să mă car şi s-o duc bine. Cât avusesem nevoie, mă ţinuseră ca-n palmă, iar eu acum eram plină de bani şi îi lăsasem deoparte.

— În afară că-mi plăteşte chiria, norvegianul nu-mi dă nimic! Am lucrat puţin, dar ce-am câştigat s-a cam dus. Cu ultimii bani mi-am cumpărat biletul de tren. Aşa că nu stau mai bine ca înainte.

Sperasem ca explicaţia mea să pună capăt insinuării lui Nicu, dar mi-am dat seama că nu mă credea.

— Ia şi tu de-aicea o bere, Alisa! Ca să nu zici c-ai venit degeaba în vizită!

Câteva săptămâni mai târziu mi-am reluat viaţa de postac. E-adevărat, nu mă mai distram ca atunci când locuiam la Iulica, dar eram ceva mai eficientă. Jurnalul meu pe post de Lunina, sirianca, începuse să aibă succes. Scriam în engleză, dar şi în română, pe FB. Banii veneau tot prin Iulica de la Bucureşti, eram sigură acum, de la vreun trust de presă sau de la guvern.

Într-o seară a venit la mine, tocmai ea, care de regulă *chat*-uia decât să piardă timpul cu vizite, şi mi-a spus cu nişte cuvinte pe care era clar că i le spusese şi ei altcineva:

— Dacă ţii jurnalul ăsta până la sfârşitul lunii la traficul de-acum, primeşti 600 pe lună. În afară de ce mai iei pentru postările curente.

— Trebuie să scriu ceva anume ori tot ca până acum?

— Îţi spun eu dacă apare vreun topic urgent. Deocamdată, tu scrie ca pân-acum! O să vezi c-o să merite.

Avea o faţă de spiriduş şi mai slăbise un pic. Apoi, ca şi cum ar fi fost şi ăsta vreun secret, m-a anunţat că Nicu a prins un post pe la primărie.

— Ce să facă el pe-acolo? m-am mirat eu.

— Pe la biroul de presă.

Treaba cu jurnalul mă plasa într-o zonă superioară. Eram mai mult decât un postac. Poate că într-o zi voi primi şi eu post cum a primit Nicu.

Şi, amintindu-mi toate acestea, începeam să sper în legături puternice şi secrete.

Această activitate mi se părea că mă îndreptăţeşte să cer ajutor la Ambasada României din Vietnam. Mă uitam la poliţist, în ochii lui de asiatic nedumerit, şi speram să-l conving cumva că un telefon la Hanoi ar fi fost de mare ajutor pentru mine.

Şi-a mers. Până la urmă, vietnamezul mi-a pus Samsungul lui la ureche. O funcţionară de la Ambasada României, destul de amabilă, mi s-a părut, voia să ştie ce mi se întâmplase. Cum am spus că sunt din Republica Moldova, m-a şi întrebat dacă aveam cumva şi cetăţenie română. Nu puteam să intru în amănunte naţionale. Nu puteam să-i spun că sunt rusoaică. Măcar nu din prima. Mi-era frică să nu-mi închidă.

— Situaţia mea e disperată: nu am niciun act, niciun ban, nici măcar telefon...

— Şi sunteţi din Chişinău? Pe cine aţi dori să sunăm?

— N-am pe nimeni, am minţit eu, apoi, dându-mi seama că asta putea fi de rău, am adăugat pe un ton care suna neverosimil chiar şi pentru mine: cunosc multă lume la Bucureşti!

Îmi dădeam seama că începusem prost şi că nici măcar nu ştiam cum să pun problema. După voce, persoana de la celălalt capăt al firului era o femeie tânără, probabil filoloagă piloasă. Îmi dăduseră deja lacrimile, aşa că vocea mi s-a făcut ca scârţâitul de uşă:

— Aţi putea să-mi cumpăraţi un bilet de avion?

— Mai spuneţi-mi o dată numele dumneavoastră şi cetăţenia, a insistat fata cu pile. Or, eu tocmai asta nu voiam

să spun. Totuşi a trebuit, pentru că nu voia să vorbească despre nimic altceva. N-am detectat nicio reacţie la numele meu de rusoaică, însă, după ce-am spus că am doar cetăţenie moldovenească, am auzit-o răsuflând uşurată:

— Uitaţi cum facem: am să sun la ambasada dumneavoastră din China, iar dânşii vor şti ce e de făcut! Staţi liniştită că nu rămâneţi în Vietnam!

Un ceas mai târziu eram deja instalată într-un adăpost pentru sărăntoci. Dormitorul lung gemea de faună, vietnamezii străzii sau ce-or fi fost. De fapt, vietnamezele, pentru că erau numai femei. La administraţie am descoperit un computer conectat la internet. Un gând viermănos deja îmi săpa în minte. Aş fi putut să trimit un *e-mail*. Dar între mine şi computer se aflau trei fapte nasoale, ca nişte păduri de foc: Kiev, copilul şi Hotelul Continental – cele trei episoade cu dinţi, trei momente ale vieţii mele nenorocite care-mi fac imposibil drumul până la capătul coridorului, unde licăre ecranul singurului computer.

Poate că dacă nu mă hotăram să fac un copil lucrurile ar fi stat altfel.

— După ce fac copii, oamenii se cam prostesc, măi, Alisa, ai observat?!

Cât am stat în Brazilia, Iulica n-a vorbit decât despre copii. Părea obsedată.

— Nu spun că micuţa mea nu mă face fericită! Şi-acum mi-e un dor de ea, mă doare inima, exact ca şi cum aş fi dat-o printr-o maşină de tocat carne. Mi-e şi frică de toată dragostea mea pentru acest copilaş.

Era sinceră. Îi dăduseră lacrimile. Oricum, n-aveam cum să plecăm acasă decât după ce se termina perioada pentru care ne angajasem ca voluntare. În viaţa mea nu mă mai duc voluntar! O chestie mai de rahat decât voluntariatul nici că există! Încapi pe mâna unor rataţi care n-au avut nicio mulţumire vreodată şi care-o fac pe stăpânii cu tine!

Nu interesează pe nimeni cauza. Nu contează pentru ce-ai ajuns voluntar. Eşti un sclav ca toţi sclavii, la cheremul celor mai băloşi indivizi. Pe fondul ăsta, Iulica dăduse într-un soi de melancolie:

— Am observat că nimic din ceea ce mă mişca odată nu mai are intensitate. Înainte să nasc, aveam o flăcăruie care ţinea în viaţă orice făceam, uneori chestii neînsemnate, ca postatul pe FB. După ce-am născut, m-am golit pur şi simplu. S-au stins toate pasiunile mele şi ceva mai mult, Alisuca: parcă nu mă mai interesează persoana mea. Mă simt uneori ca şi cum aş fi renunţat la mine.

O ascultam, privind-o în ochi, care erau tot ochii ei vii, magnetici ca întotdeauna, fără să văd vreo schimbare. Stăteam, mai ales în timpul zilei, pe un fel de verandă, supraveghind copiii. Cele două luni în Brazilia au fost ca la spital. Era o tabără pentru copii cu dizabilităţi, la marginea oraşului Aracaju. Personalul era canadian. Noi făceam un curs de căţărări uşoare, dar mai mult ne jucam cu copiii, ceea ce poate că o şi pusese pe gânduri pe Iulica.

— Omul e construit să se ataşeze de progenituri, ca să ducă specia mai departe.

— Mi se pare normal, am zis eu, şi animalele sar la bătaie dacă te apropii de puii lor.

Am tot vorbit despre conservarea speciei, până când Iulica mi-a spus cu toată amărăciunea, pe care o mai ţin minte şi astăzi:

— Ca să ajungă în situaţa asta, adică total devotat copilului său, omul îşi pierde o parte din inteligenţă imediat ce a devenit părinte. Uită de sine. Şi nu mă refer numai la mine! Şi Nicu s-a prostit...

Auzind numele lui Nicu, un abur îmbibat de mirosuri grele mi-a intrat în plămâni şi de-acolo în tot sângele. Mă ardea pe dinăuntru să-i spun povestea, pe care o încuiasem

cu zece lacăte, dar în loc de asta m-am pomenit vorbind despre altceva:

— Eu mă gândesc să fac un copil.

Ochii Iulicăi deveniseră două picături de petrol care aşteaptă chibritul aprins.

— Exact aşa începe! a ţipat ea. Ţi se pare că, dacă n-o să ai un copil, ţi-ai ratat viaţa! Dacă reuşeşti să rezişti – eşti salvat! Iar dacă nu, cazi în borcanul cu miere şi nu mai contează nimic, cum spuneam.

— Chiar şi-aşa, am reluat eu, vreau să fac un copil.

Am stat ochi în ochi până când Iulica a înţeles că trebuia să cedeze.

— Am 30 de ani.

Era şi mai surprinsă. Nu pentru cât aveam, ci pentru cum o spusesem – aproape dramatic. Realitatea era că nu vârsta era cauza tonului meu, ci nenorocita întâmplare de la Kiev. Plus că vine un moment în care nu-ţi mai place nimic din tot ce-ai făcut. Fără drumul ăla la Kiev, poate nici nu m-aş fi gândit vreodată să fac un copil. Dar trecutul meu, cu toate porcăriile prin care trecusem, devenise un teren în care creştea buruiana nemulţumirii. Singură, nefericită şi deja ajunsă la 30 de ani.

Cu o privire indiferentă, Iulica m-a întrebat cine-o să fie tatăl copilului meu.

Dintre toţi bărbaţii pe care i-am cunoscut, în momentul ăla de tristeţe şi de mâhnire, numai David norvegianul rămăsese un om alb, printre siluetele negre care m-au călcat în picioare. Când l-am cunoscut aveam 24 de ani. Între noi exista un timp masiv şi garant care deja ne unea.

— Poate norvegianul.

Iulica era nedumerită, dar departe de-a intra în vehemenţa de altădată, încât chiar începusem să cred că avea dreptate cu teoria ei despre inteligenţă şi despre copii.

— După câte ţi-a făcut...

Vocea îi suna stins, îşi dăduse seama şi ea, aşa că a schimbat tonul:

— Decât să umbli clenci, poate e mai bine să te stabileşti undeva, în Occident. De ce nu, în Norvegia!

Câteva clipe prin minte mi-au defilat străzile îngheţate din Mosjøen, patul lui David, bucătăria în care sfârâia un somon pe grătar. Nu era chiar ce-mi doream de la viaţă. Dar ce-mi doream? Muntele cu toate libertăţile lui. Să escaladez stânca, umăr lângă umăr cu cineva. Îmi doream bărbaţi puternici. Înalţi şi bronzaţi. Să bat potecile şi să înnoptez în corturi, oriunde, în pustietatea poienilor, chiar şi-n Munţii Rodnei, unde-mi furaseră pe vremuri bocancii. Evident, nu mă vedem mamă. Dar în acelaşi timp se aprinsese în mine fitilul la capătul căruia mă aştepta sfârşitul. În urma mea n-o să rămână nimic, iar acum, la 30 de ani, mi se părea că e ultima ocazie de-a mai construi acea casetă în care să-mi depun moştenirea.

Iulica tăcea. Ea, care avea de obicei atâtea de spus, era cam legumă. Simţeam cum se îndepărtează de mine. Şi eu contribuisem la asta. Între noi creştea întâmplarea jegoasă de la Kiev.

— Şi dacă mă îndrăgostesc de cineva? am încercat eu să-i trezesc interesul.

— Adică de norvegian...?

— Nu. După aceea, după ce fac copilul, după ce am o familie...

— O să vezi atunci...

Când ne-am întors din Brazilia, deja îmi pierdusem complet pofta de viaţă. Aveam o garsonieră, pe care o plătea norvegianul, şi continuam să câştig din postări.

Într-o seară i-am scris. Am intrat pe Skype şi, ca să nu mă răzgândesc, trimiteam mesajele unul după altul.

La început, lui David îi era teamă să nu mă răzgândesc. Nu prea mai avea încredere în mine. Presimţea, zicea el,

că hotărârea asta a mea nu porneşte din suflet. Ca şi cum ar exista suflet! Când aud lumea că vorbeşte despre suflet, nu ştiu cum, dar imediat îmi apar în minte ciolanele milioanelor de oameni care şi-au pus nădejdea în lumea *ailaltă*. Dar, cum am mai zis, pe David nu merita să-l contrazic, pentru că îşi dorea cu pasiune să aibă dreptate. Când n-am mai insistat, a-nceput să-i placă ideea. Ce-i drept, n-am mai detectat entuziasmul de altădată. De data asta nici măcar n-a mai fost vorba de nuntă. Într-un fel îmi şi convenea: voi face un copil, iar, dacă n-o să meargă, mă întorc la Chişinău. O să-mi trimită bani, pentru că e copilul lui. Nu ştiu cum, dar, parcă, dintre toate variantele, asta mi se părea cea mai convenabilă. În plus, femeile divorţate sunt mai căutate decât cele nemăritate vreodată. Lumea vedea în acestea din urmă doar nişte vagaboande care umblă din castravete-n castravete, pe când divorţatele sunt nişte femei onorabile care-au avut ghinion.

După vreo lună de stat zilnic pe Skype, David era singurul bărbat care voia cu adevărat să-i fac un copil. S-a ambalat în asemenea măsură, că-ncepuse să-mi fie teamă c-o să renunţ, ceea ce cu siguranţă i-ar fi lăsat o rană adâncă. Îmi scria de câteva ori pe zi, trimiţându-mi linkuri spre diverse vitamine şi suplimente alimentare care fac bine unui corp pregătit să se reproducă. Dacă-i spuneam că n-am cu ce să le cumpăr, îmi şi trimitea bani. Mă simţeam ca o întreţinută din romanele lui Balzac. Ca un câine gras din apartamentul unui artist ramolit. Oricum, la nivelul la care eram, nici nu conta.

Pe la Iulica nu mai dădeam, ca să nu mă-ntâlnesc cu Nicu.

Zi după zi, clădeam în minte figura unui copil făcut cu norvegianul. Aproape că exclusesem cu totul acţiunea esenţială, care presupunea conceperea unui copil. Normal, nu mă vedeam cu David în pat. Dar ştiam c-o să trec peste acest episod. În august urma să plec în Norvegia, aşa cum

se duce o vacă la montă. Va fi un drum lung, în care voi vomita de mai multe ori. Apoi o să fie o lună, poate două, în care voi trăi ca norvegiancă. Femeia lui David. Şi-ntr-una din zilele toamnei am s-o tai către casă. Şi gata. Tot restul vieţii mă vedeam la Chişinău, cu copilul. O să fiu logodnica regizorului norvegian. Poate că el o să facă un film cu toată povestea.

Cu aceste gânduri în creier, m-am urcat în trenul de Bucureşti. Era vară, iar prin aburii dimineţii simţeam deja florile altei vieţi. *În drum spre Mosjøen*, i-am scris eu, în chatul de pe FB. În loc de răspuns, David mi-a trimis o fotografie care înfăţişa o masă albă, cu două pahare de vin. Îl vedeam în pătratul Facebook-ului, exact cum aştepţi la fereastră, şi nişte lucruri duioase începuseră să mă umple pe dinăuntru. Apoi el mi-a scris, cu litere latine: *Ya lyublyu tebya*. Compartimentul meu era gol, iar clipele astea cred că mi le voi aminti întotdeauna, nu pentru că un norvegian îmi scrisese în limba rusă, ci pentru că cineva alesese să-mi spună că mă iubeşte, într-o clipă tihnită, în care sângele meu avea nevoie de mângâiere. Eram o femeie de 30 de ani care pleca spre Norvegia, pentru că în oraşul ei nu putuse să facă nimic. Ochii lui David, de un albastru compact, deveniseră pentru mine un petic de cer. Iar la gândul acestei libertăţi de la capătul lumii, norvegianul-irlandez, care nu ştia decât limba engleză, acel bărbat care îmi întinsese de-atâtea ori mâna şi pe care îl folosisem ca pe portmoneul de siguranţă, David, care mă despărţise de Igor şi care-mi luase copilul – îmi era drag. Între noi exista o istorie, iar dacă toate întâmplările bune şi rele se amestecaseră într-un lichid în care înotam amândoi însemna că până la urmă nu ne era rău împreună. David este omul care aşteaptă, iar întotdeauna răbdarea a fost răsplătită.

Mă gândeam chiar să nu mă mai întorc niciodată. Să rămân în Norvegia şi să fac filme. Amintirile de data trecută,

din Mosjøen, erau acum învăluite în căldura unei zile de august. Dintre toate lunile verii, august mi se pare cea mai frumoasă. Nu știu dacă să mă bucur că vine toamna sau să mă întristez că vara s-a dus. Poate că n-aș fi plecat de-acasă. Niciun moldovean n-ar pleca. Cu siguranță, nu mi-era bine să stau cu mâna întinsă. Dar ce puteam face? Să mor de foame sau de rușine? Numai în legende eroii își păstrează demnitatea cu prețul vieții. Or, eu eram doar Alisa, dintr-un oraș moldovean, crescută de o rusoaică bătrână și educată de Dudu Nebunu. Din toată viața mea de până acum, nu-mi rămăsese decât un șir de înfrângeri.

Până la București ne-am scris zeci de mesaje. David era obsedat să facă un film despre barierele culturale care despart oamenii. Ziduri. *Odată te voi duce la Belfast, ca să vezi zidurile dintre catolici și protestanți.* Am citit cuvintele care deja se desfăceau în mintea mea, alcătuind o poveste despre călătorii nordice și filme fabuloase, ale căror scenarii le voi scrie pe Mac-ul meu argintiu, în nopțile lungi din Mosjøen. Poate că într-o zi voi regiza și un film, îmi voi spune povestea, care va avea un succes fulminant. Mă vedeam deja pe marile scene, înclinându-mă în fața sălilor pline. Mă vedeam invitată la Chișinău. Chiar și Vera, cu penibilele ei costumașe albe, încăpuse în visul meu, plină de respect, regretând amarnic că mă concediase.

Când am coborât în Gara de Nord, credeam cu toată tăria că David va fi bărbatul meu, pe care-o să-l venerez și căruia o să-i fac un copil.

Gara era ca un mall de *Black Friday*. Trebuia să ajung la aeroport, iar pentru asta era nevoie să dau din coate până la celălalt capăt al gării. Pe la *Informații* era cea mai mare aglomerație, încât mi-era teamă să nu rămân fără poșetă, pe care o băgasem sub braț, iar trolerul renunțasem să-l mai târăsc. Îl căram ca pe paporniță, cu palma încleștată pe mâner. Înaintam greu. În fața mea era o mare

de oameni. Toate feţele arătau la fel. De fapt, nu aveau trăsături care să merite reţinute. Doar câte o pălărie mai fastuoasă, de excursionist, sau şepci cu inscripţii. Iar în mulţimea asta păstoasă, în lumina de august care cobora prin plafonul de sticlă, în această hardughie în care aerul trecuse prin mii de plămâni, ochii mei au văzut o singură faţă. Deasupra tuturor, plutea către mine căpăţâna inconfundabilă a lui Igor Vladimirov. Era el, ras proaspăt, puteam să văd de la mare distanţă, cu faţa bronzată, cu ochelarii de soare pe creştet. Igor ticălosul, însurat deja cu o franţuzoaică. Igor, pe care-l iubisem.

Înainte de a ajunge în dreptul meu ştiam că mă văzuse, iar când am fost suficient de aproape, el, primul, a fost cel care a stat pe loc. Nici eu n-am putut să trec mai departe.

— Ia te uită, Alisa, mi-a spus el, ca şi cum între noi n-ar fi fost tot rahatul din urmă c-un an şi ceva. N-o să mă crezi! Dar chiar m-am gândit la tine, puţin mai înainte...

— Da?

Îmi dădeam seama c-ar fi trebuit să-l scuip între ochi, dar, în loc de asta, rămăsesem pironită, în ciuda mişcării din jurul meu, care mă împingea să merg mai departe. Dintre toate defectele mele, pe ăsta îl urăsc cel mai mult, că nu pot să zic la timp ceea ce cred. De fapt, nici măcar după. N-am nici spontaneitate, dar nici forţa de-a suporta că greşesc. Faţă de anumiţi oameni, cum era Igor de data asta, mi-e imposibil să-mi arăt faţa. Glasul lui Dudu Nebunu îmi strigă *mucles, Alisa!* de dincolo de mormânt. Sunt în stare să rezist la tortură, decât să spun chestii de care să-mi fie ruşine. Pot să-l mint pe David cu toată convingerea, dar mi-e imposibil să-i spun lui Igor că e un rahat! Iar Igor ştie prea bine. Odată mi-a şi spus:

— Groaza asta care te face mută nu vine din vreo decenţă, ci din frica de a nu fi abandonată. Toţi orfanii au nevoie de afecţiune. Din cauza asta sunt laşi când vine vorba de

confruntare. Aceiași puști care-ți bagă mâna în buzunar nu ți-ar spune ce gândesc despre tine nici să-i omori! Pentru ei, orice om merită flatat, în ideea c-ar putea fi acea sursă de dragoste după care tânjește un copil părăsit.

— Dar eu n-am fost orfană!

— Știu, te-a crescut Strigoaica! De-aia nici nu te duci pe la maică-ta, nu-i așa?

Întotdeauna avea dreptate și știa unde să lovească. Prin comparație cu David, care mă ajuta pentru că se atașase de mine și astfel își hrănea de fapt dependența, Igor *vorbea* cu mine. Mă privea ca pe un egal. Întotdeauna a fost așa.

Cum stăteam în marea înghesuială din Gara de Nord, mi-au trecut prin cap toate micile lucruri care ne conectau, iar când el și-a terminat fraza în care îmi povestea cum venise ieri de la Paris și că urma să urce în trenul de Chișinău, același tren care mă adusese pe mine, deja eram gata să-l iert pentru tot.

— Unde te duci?

— La Los Angeles, l-am mințit eu.

— Ei da?! Ce să cauți acolo? s-a mirat el, iar în ochi îi pluteau apele ironiei.

— Am prins un contract cu o casă de film.

— Da? a râs el din nou. Cum îi zice?

Și, pentru că tăceam, a continuat pe un ton în care am detectat vechea dragoste pentru mine:

— Mi-a spus norvegianul că vrei să faci un copil. Cu el.

Faptul că David povestise despre noi mi se părea cu mult mai murdar decât că Igor mă părăsise.

— Nu știu despre ce copil... am bâiguit eu.

— Te duci în Norvegia?

— Ți-am spus: mă duc la Los Angeles!

Cinci minute mai târziu stăteam într-o cafenea din zona gării. El mi-a povestit despre franțuzoaică. Eu am recunoscut

că plecam în Norvegia, dar n-am vrut să accept nici în ruptul capului că mă duceam să fac un copil.

Igor nu era mulţumit de viaţa lui la Paris, dar nici nu voia să recunoască. Avea un apartament şi-un copil, dar povestea noastră, aşa cum fusese, încă mai exista pentru el:

— Am fost nervos, Alisa! Dacă nu plecai, cred că te omoram. Nu era om în Chişinău care să nu facă mişto de mine. Ce să mai zic de mama, pe care a luat-o Salvarea, după ce ne-a văzut la televizor!

Gândul la şopârla de mă-sa îmi tăiase elanul şi voiam să mă car spre aeroport.

— Dacă n-ai fi avortat te iertam!

Culmea ipocriziei! Tot eu eram de vină. În loc să-l înjur, am pufnit indignată, iar din ochii pe care îi crezusem împietriţi mi-au ţâşnit lacrimile. Igor m-a strâns ca pe-o mâţă. Venise în spatele meu şi, cu braţele de care îmi fusese atâta dor, m-a ridicat de pe scaun. Eu plângeam de se zguduiau hainele de pe mine, iar el îmi tot spunea numele.

După o oră eram într-o garsonieră din cartierul Pantelimon, închiriată pe zi, la preţ acceptabil. Prin fereastră se vedea cerul de la etajul 10.

Igor era bronzat integral. Ori fusese la solar, ori făcuse nudism pe vreo plajă din Franţa. Gândul ăsta avea paraziţi, căci nu puteam să-l văd singur. Vacanţe, familie şi copii. Îl doream şi-mi venea să-l omor pentru că plecase de lângă mine. Nu ştiu cum, în loc să mă bucur că e al meu, mă gândeam la toate acestea, pe măsură ce-mi înfigeam unghiile în muşchii lui. Îl strângeam ca să-l sfâşii şi-mi doream să mor odată cu el, iar toată demenţa asta ştiam că mi se mutase în ochi, care se holbau în ochii lui goliţi de licăririle vieţii, ochi de bărbat excitat, din care orice urmă de inteligenţă fugise. Nişte ochi care nu mă priveau, ci care se deschiseseră în altă parte, în sala orgiilor.

Când am terminat eram tristă cum sunt câinii goniţi din haită.

Mi-a povestit despre viaţa lui, care însemna în continuare fotografie. Expusese într-un salon cu lume selectă şi pahare de şampanie veritabilă. Deşi vorbea doar despre compoziţii şi aprecierile celorlalţi, eu începusem să văd şi mâinile franţuzoaicei, care-l ajutaseră să se ridice.

Spre seară mi-am adus aminte de David şi de toate rahaturile care urmau. Am intrat în baie cu telefonul şi i-am dat un SMS, c-am pierdut avionul. Evident, voia să facem conversaţie. A trebuit să inventez o chestie despre mama. Orice minciună aduce un şir de alte minciuni. Până la urmă a trebuit să vorbesc şi cu mama, ca să m-acopere. *Eu nu mai am bani pentru alt bilet*, m-a ameninţat David. *Nu-i nimic, o să-mi cumpere Boris, tatăl meu vitreg*, am minţit eu, convinsă în acel moment că voi rămâne cu Igor pentru tot restul vieţii.

Când am ieşit din baie, Igor stătea pe pat şi zâmbea, iar eu mă simţeam cu mâţa în sac.

— De ce nu-i spui drept: m-am întâlnit cu Igor şi asta e!

— Am vorbit cu mama, am încercat eu.

— Joci la două capete! Să mor eu, Alisa! Eşti într-un pat cu chirie de-o zi şi te mai gândeşti la Norvegia!

— Ce să zic?! Tu eşti cu mine aici, dar eşti însurat la Paris! O să renunţi cumva la franţuzoaica ta pentru mine?

— Stai aşa, Alisa! Nu-mi amesteca mie familia! Familia e familie, în timp ce norvegianul e doar un tip care vrea să te fută!

— Nu pot să cred, Igor! Pentru tine familia e sfântă, în timp ce pentru mine e doar o glumă!

— Tu eşti o glumă!

Niciodată nu observasem până atunci cât de tăios este cuvântul *shutka*. Mai mult decât în alte limbi, în rusă, *glumă* sună ca un topor înfipt drept în ceafă: *shutka*. Mă durea şi începuse să-mi tremure un genunchi. Totuşi, m-am repezit la masă, unde i-am zărit telefonul, şi-am zbughit-o în

baie. Bineînţeles, asta durea rău şi pentru el, căci imediat a venit să bată cu pumnii în uşă.

— Alisa! Alisuca! Te rog eu mult, nu cumva să faci vreo prostie! Dacă te uiţi în telefonul meu, te-am halit!

La favorite era *Mathilde*, care nu putea să fie decât nevastă-sa. Am trecut repede pe mesaj şi i-am scris în engleză: *Igor e cu mine, la Bucureşti, probabil ştii că sunt iubita, singura lui iubită. Să-ţi iei jigodia de copil şi să muriţi înecaţi în Sena!*

Şi ca să nu-mi treacă furia am şi dat *send*, după care am deschis uşa. C-o mână şi-a luat telefonul, iar cu cealaltă m-a pocnit de mi-a mutat falca. Apoi şi-a luat geanta şi-a plecat trântind uşa.

Tot ceea ce-mi amintesc e că stăteam dezbrăcată în mijlocul camerei. Faţa îmi ardea şi mi-a mai venit şi ciclul. Era seară, iar zborul meu spre Norvegia se dusese. Am rămas în garsoniera închiriată, până a doua zi. După ce mi-am băut cafeaua într-un pub de prin centrul oraşului, l-am sunat pe norvegian.

— Îmi pare rău, David. M-am panicat. Pe mama a luat-o ambulanţa şi m-am întors imediat la Chişinău.

— Cu ce te-ai întors?

În loc să mă întrebe de mama, făcea anchetă, ceea ce-mi dovedea că simţise ceva. Eram obosită şi voiam să mă-ntorc de-adevăratelea la Chişinău. Totuşi, i-am răspuns, convinsă fiind c-o să-şi dea seama că mint:

— Cu nişte amici, cu maşina.

— Cum îi cheamă?

— N-ar trebui să mă-ntrebi ce face mama?

— Am vorbit cu mama ta chiar aseară.

Nu ştiam ce să zic. Bineînţeles, mama nu putea decât să vorbească în rusă. Dar probabil că el îşi dăduse seama că dacă era acasă nu i se întâmplase nimic grav.

— Şi-atunci ai aflat, am spus eu, plusând puţin.

— Mi-a spus fratele tău că a fost o alarmă falsă.

La engleza pe care-o știa Mișa, era clar că David nu știa foarte mult.

— Sunt obosită acum, te sun mai târziu.

Până spre seară m-am învârtit prin București, apoi am intrat pe *chat* cu Iulica. Bineînțeles, avea ea niște prieteni, unde puteam să dorm. A trebuit să-i spun că plecam spre Norvegia și că pierdusem avionul.

— Scrie-i norvegianului să-ți ia alt bilet.

— I-am spus c-o să-mi ia Boris.

Iulica a postat un șir de *emoticons* care râdeau cu gura până la urechi.

Faza cu biletul ne suna cunoscut. Acum câțiva ani, l-am pus pe norvegian să-mi trimită de două ori bani pentru tren, ca să putem călători amândouă.

— Spune-i că te-ai certat cu Boris!

Discuția cu ea mi-a făcut bine. Am prins curaj și-am trecut iarăși la planuri de viață, dar cu ceva mai multă prudență. În București era o căldură de moarte, care te transforma în plăcintă. Pe trotuarul de la Universitate, niște chinezi vindeau mărunțișuri, așezate direct pe asfalt. Mi-am cumpărat niște anticoncepționale, pentru că erau ieftine. Nu mă gândeam să le înghit. Nu mă gândeam la nimic. Voiam în continuare să fac acel copil cu norvegianul, dar dorința asta venea dintr-un fel de inerție, din timpul vechi de dinainte de întâlnirea cu Igor. Nu speram ceva de la viață. Nu mai aveam chef să-l văd pe Igor. Dar dacă, prin absurd, ar fi venit cu un mare buchet de flori și cu un inel... Un ceas întreg mi-am imaginat cum ar fi. Apoi filmul s-a stins. Era chiar absurd. Igor avea o franțuzoaică idioată, care, deși citise mesajul meu, nici măcar nu se grăbise să-l sune. Iar când o s-o facă, el va fi bine mersi în drum spre Chișinău, cu voci multe în jur, care îi vor confirma acelui căcat de femeie că el este doar victima vreunei nebune din tren.

Când l-am sunat pe David eram calmă și destul de capabilă să fac cu el conversație de ore și ore. Mai întâi i-am spus că Boris are probleme și că nu pot să vin curând în Norvegia. Apoi i-am spus că urma să plec la București, să dau interviu pentru o slujbă. Asta ar fi rezolvat problema banilor mei de drum. O zi mai târziu l-am anunțat cu durere că nu primisem jobul și că eram iarăși fără bani pentru Norvegia.

Prietenii Iulicăi erau mai mult plecați, iar în cursul zilei stăteam într-o liniște de sanatoriu. Câteva ore nu i-am răspuns lui David la niciun *e-mail*, deși bănuiam ce conține. Apoi, după ce-am aruncat un ochi peste ele, am intrat pe Skype și m-am strofocat să-i spun cu o voce cât se putea de sexy:

— Te iubesc, David! Ești un lord! Știam eu c-o să-mi cumperi bilet!

Când am ajuns în Norvegia, David era schimbat. Nu era rece, dar, oricum, nu mai era nebun după mine, cum fusese acum câțiva ani, și nici măcar tandru, cum fusese ultima oară la București. De data asta nu m-a mai prezentat familiei.

Orașul era alb, ca și data trecută, iar soarele se învârtea pe loc, ca un câine. Doamna Ramstad m-a îmbrățișat la venire.

Primele zile am stat numai în dormitor. Inițial, o luasem ca pe-o datorie. Voiam să-l fac să se simtă bine, să mă țină minte printre întâmplările pozitive. Să nu mă urască. Am făcut dragoste fără restricții și fără gânduri de viitor. În timp ce-l sărutam, îmi treceau prin minte tot felul de fețe. Voiam neapărat să nu mă gândesc la ratatul de Igor. Pur și simplu îmi închipuiam actori, politicieni și alte rebuturi, pe care televiziunea ori netul mi le băgaseră-n creier. Tineri și bătrâni, rași în cap, epilați sau chiar burtoși uneori. Oricum ar fi arătat, erau mai buni decât David,

care era viu şi cu mari aşteptări. Bărbaţii care nu se mulţumesc cu o partidă de sex, ci vor confirmări, discuţii, dovezi sunt cea mai mare pedeapsă. Cu ani în urmă mi se părea naşpa să te întâlneşti cu cineva doar pentru o oră de sex. Dar cu timpul mi-am dat seama cât este de preţios un astfel de om care păstrează distanţa. Nu e vorba de dragoste. David nu mă iubeşte mai mult decât, să zicem, Vasi Mârşavu, numai pentru că mă bate la cap, sufocându-mă cu întrebările sau cu prostiile lui moraliste.

După prima noapte am început să iau pastilele cumpărate de la chinezi. Eram confuză. Nu puteam să m-apuc de făcut copii într-o astfel de stare ceţoasă. Venisem să procreez. Dar puteam să încep mai încolo, peste câteva săptămâni. N-aveam nicio grabă. N-aveam nicio treabă pe lume.

— Mi-ai promis că mă duci undeva, i-am amintit eu.

David era liniştit ca orice bărbat după două nopţi pline.

— Unde-ai vrea să mergi? Ce zici de Islanda? Am o filmare acolo cu Anders.

Acest Anders era un ciufut, care se uita cam chiorâş la mine.

— Şi-o să călătorim cu el, cu echipa?

— Oh, nu. Vreau să te duc la plaja neagră. Reynisfjara Black Sand Beach. Presupun că n-ai văzut-o vreodată.

— Nu.

Plaja asta, cu nisip negru, m-a băgat în depresie. Era august, iar eu îmi strângeam hanoracul pe mine. De 20 de minute David vorbea despre ziduri, despre obsesia lui care, bineînţeles, mă cuprindea şi pe mine. În marginea apei străluceau pietricele albe, ca nişte dinţi de vedete. Am observat că valurile îmi ajungeau până-n vârful adidaşilor, dar nu-mi venea să mă depărtez. În jur era un aer de toamnă. Mi-era frig. Ceva extrem de familiar m-a lovit peste faţă şi mi-am dat seama că cerul era ca hârtia din geamurile Strigoaicei. Cumpăram pe vremea copilăriei nişte coli albastre, trei

bucăți la un leu – hârtie proastă, reciclată, vopsită. O prindeam cu pioneze de giurgiuvea și-o țineam până toamna, ca să nu ne moleșească vipia verii. Aveam trei ferestre, câte una la fiecare cameră, plus ferestruica din ușă. Prin septembrie, hârtia asta era decolorată. Dar nu uniform, ci în valuri. Arăta ca un cearșaf cenușiu pe care își vărsaseră lapții zeci de bărbați. Cerul acelei zile arăta exact ca hârtia din geamuri. O singurătate acută m-a lovit drept în piept. Mi-era dor. Scârba aia de Igor, un șarpe viclean, un morman de rahat, un trădător care se dusese la dracu' – era tot ce-mi doream. Pe nisipul negru al plajei am înfipt pietricele. Mai întâi am vrut să scriu *pozvonite mne!* Era exact ceea ce voiam. Să mă sune. Dar ar fi înțeles tot Chișinăul pentru cine era. Apoi m-am gândit la moartea franțuzoaicelor, la stârpirea neamului lui Vladimirov. Îmi venea să plâng. David se uita la mine într-un mod foarte bănuitor. Stătea în picioare, cu mâinile în buzunarele pantalonilor albi, pe plaja de un negru strălucitor. Arăta neverosimil, ca o siluetă din Bosch.

Până la urmă am scris *DOR*. Era un cuvânt scurt, iar pietricelele albe îl făceau să arate ca un nume de florărie. Orice cuvânt românesc îmi aduce aminte de Dudu Nebunu. *Mi-e dor de tine, ieduțo*, așa îmi spunea, pe vremea în care eu străbăteam tot Ungheniul ca să ajung la el, alergând cu tenișii mei albi, cu manualul de engleză sub braț și cu părul împletit ca Iulia Timoșenko. În pietricelele de pe plajă era și țipătul meu după un pic de iubire. Am postat pe FB și-am așteptat. Bineînțeles, Igor n-a dat niciun semn. Înfipsese cuțitul în mine.

În schimb, David m-a bătut la cap toată ziua. Se simțea trădat și cam așa și era.

— Nu înțeleg cum poți să stai numai cu nasul în telefon! Aștepți cumva un mesaj?

Nu puteam decât să zâmbesc, deși discuțiile de genul ăsta erau ca niște lame de sabie. Dacă mă măritam cu David,

toată viaţa mea ar fi fost sub o lupă. Mai ales că stătea mai mult acasă decât la filmări.

— Ce-ai scris pe plajă?

David butona de zor, probabil încercând să traducă pe Google. Îmi plăceau degetele lui, mai ales felul în care îşi mişca degetul mare. Era amuzant.

— Ţi-e dor de Chişinău?

Asta era culmea! Mă luase la întrebări. N-am mai putut să suport.

— Mă controlezi, David! Asta nu e iubire! Plus că mă vorbeşti pe la spate!

Mă privea amuzat, ca şi cum aş fi spus o glumă.

— E calomnie, Alisa, să ştii!

— Da? De ce i-ai spus lui Igor că vreau să fac un copil cu tine?

Era derutat. Un val de sânge îl făcuse s-arate naşpa, ca acadeaua.

— Nu mai ştiu cum a fost... De unde-ai aflat?

— Chişinăul e un târg mic! Totul se află.

David se înmuiase. În mod evident era jenat. În astfel de situaţii, când nu ridica glasul, înroşit de emoţie, îmi plăcea foarte mult. Mai ales ochii i se îmblânzeau exact ca ai lui Pinocchio din desenele animate.

— Îmi pare rău. Nu ştiam ce să cred după ce m-ai anunţat... Am vrut să vorbesc cu cineva care te cunoaşte mai bine decât te cunosc eu!

— Şi crezi că rahatul de Igor mă ştie mai bine ca tine?

Bineînţeles că mă ştia. Dar tocmai asta mă omoară cu zile, faptul că pentru Igor Vladimirov sunt un fel de tabla înmulţirii, care nu mai pune niciun fel de probleme.

Apoi, în lumina continuă care bătea în fereastră, mi-a picat fisa: Vladimirov chiar venise la întâlnirea cu mine. Avea toate informaţiile de la David. Ştia precis când plecam din Chişinău. De-asta era bronzat. Nu pentru că fusese la nu ştiu ce plajă, ci pentru că se pregătise pentru întâlnirea

cu mine. Era o aiureală. Din mintea mea. Igor n-ar mişca niciun deget pentru mine. Dacă l-aş fi interesat măcar cât negru sub unghie, m-ar fi sunat. Mi-ar fi scris. Ar fi pus măcar o amărâtă de poză pe FB.

Minutul meu de tăcere i-a dat apă la moară lui David:

— N-am încredere în tine, Alisa! Nu pot să uit cum m-ai sunat din Kiev! Nici în ziua de azi nu ştiu...

Atinsese buboiul. Nu era nimic mai nasol decât să-mi amintesc de Kiev.

David povestea şi, pe măsură ce rememora faptele, îmi aminteam. Alergasem pe străzi, aşa era. Cu telefonul la ureche. Plângeam. Ştiam că vocea îmi suna ca un borcan spart, ca o sticlă de bere rostogolită pe-asfalt. În mod inexplicabil, am ţinut minte faţa unui moş care se oprise lângă mine să se holbeze. Lumina care venea dintr-un bar. Faţa scârbită a recepţionerului de la hotel. Noaptea din Kiev e ceva despre care n-o să pot să vorbesc niciodată.

— Dacă-mi povesteşti exact ce-a fost la Kiev, viaţa noastră o să se schimbe. Promit!

Atunci m-am hotărât să renunţ la copil şi la toată legătura cu David.

Am luat cardul şi-am colindat magazinele. Într-un mod de neînţeles, îmi place să-mi cumpăr haine. Nevoie de afecţiune sau nu, nici nu mă interesează. Plăcerea de-a avea haine noi eu cred c-o are oricine. E aproape de nesuportat să ajungi într-un magazin cu chestii pe care ştii că n-o să le mai vezi niciodată. Măcar, dacă mă hotărâsem să mă car, puteam să-mi cumpăr ceva care să-mi aducă aminte că fusesem în Islanda. Mai întâi am văzut nişte cizme care se mulau pe picior până deasupra genunchiului. Cel mai bine vin cu o fustă de catifea. Dar cum n-aveam o astfel de fustă, am început să caut prin magazine. Mai întâi am dat peste *denim*-uri. Apoi am găsit o fustiţă verde, cu sacou cadrilat. Mi se părea cel mai elegant lucru din câte

văzusem. Dar, după ce le-am cumpărat, am descoperit o altă fustă, din piele gri. La urma urmelor, nu-mi stricau câteva fuste ca lumea. Niște pantofiori cu bot rotunjit ar fi fost pe gustul Iulicăi. Iar dacă-i cumpărasem pantofi, mergea și-un sacou pentru școală. Plus puloverele islandeze! Foarte bune de dat cadou. N-aveam pe cineva în vedere, dar e bine să ai niște pulovere pregătite pentru Crăciun.

Când am ajuns la hotel, lui David i-a căzut fața. Oricum nu-mi păsa.

După ce ne-am întors din Islanda, eram hotărâtă să plec la Chișinău. Dar au fost niște zile care au schimbat totul. Intrasem în septembrie și pentru prima oară am văzut luminile Aurorei. Puține lucruri m-au mișcat vreodată. Mai ales verdele. Mi-ar trebui sute de pagini să vorbesc numai despre nuanțele lui. Până și David se schimbase. Am făcut dragoste. Prin ferestre se vedeau luminile colorate, când ca o umbrelă de voaluri, când ca niște baloane rătăcite pe cer. Arăta ca la Revelion, mi-aduc aminte, de fapt ca la revelioanele la care visam și, prin asociere cu timpul de sărbătoare, m-a cuprins fericirea. În casă mirosea a castane. Și, dintr-odată, am simțit că locul meu acolo era. Crăpătura prin care intrase căpățâna odiosului Igor era pe cale să se închidă, iar dorința mea care mă împinsese spre Mosjøen începea să-și recapete prospețimea. Exact ca o floare pusă în apă.

În seara aia, care începuse frumos, ne-am certat. David a dat peste pilulele mele luate de la chinezi. Nici în ziua de azi nu înțeleg de ce e greșit să iei pilule când vrei să faci copii, din moment ce așa poți să-ți alegi cel mai bun timp. David era pur și simplu distrus. În alte condiții i-aș fi explicat, dar arăta ca un fluture cap-de-mort. În jurul ochilor i se lăsase o ceață, iar buzele, vinete, ca la bolnavii de inimă, i se mișcau încontinuu. Cum stăteam sub lumina ledurilor din baie, părea și mai înalt. Sau doar amenințător.

N-am mai stat pe gânduri şi-am aruncat pilulele în closet. Şi, ca un făcut, în noaptea aia am şi rămas. După o săptămână nu mi-a mai venit ciclul şi, de unde ar fi trebuit să mă bucur, m-a cuprins o frică de moarte. De ce dracu' voiam eu să fac un copil? Eram singură, fără venituri şi fără casă. Fără intenţia fermă de-a mă lega de un om. Ce voiam să devin? Cum credeam, de exemplu, că norvegianul ăsta foarte nemulţumit şi botos o să-mi lase mie copilul? Mi-am adus aminte de românii cărora statul norvegian le-a luat copiii. Patru puşti, plus un bebeluş de câteva luni. I-au ţinut un an despărţiţi de părinţi. Vor avea traume tot restul vieţii.

Copilul acesta oricum nu este acel lucru teribil şi strălucitor pe care îl aşteptasem o viaţă! De acord: eram incompletă. Îmi lipsea ceva important. Nu avusesem familie. Boul ăla de Igor avea dreptate: toţi orfanii sunt nişte ploşniţe, în stare să se ataşeze de orice om, de orice lucru, de orice loc. Eram gata să mă cuibăresc la picioarele oricui, numai să am puţină iubire. Iar bunăvoinţa şi politeţea cuiva deveneau imediat nişte declaraţii de dragoste! Oamenii se îndrăgostesc pentru că se simt singuri. Norvegianul ăsta, care de fapt era născut în Irlanda, evident era singur aici. Relaţia lui cu copiii era ca un fir de păianjen. Ce nevoie avea el de mine? Nu mă iubea. Nefericirea lui nu era decât criza unui om care se simţise respins. Tocmai de-aia lumea vorbeşte mai mult despre iubirea neîmpărtăşită. Despre dragostea toxică. Despre despărţire. Nimeni nu laudă fericirea în dragoste, pentru că numai singurătatea te face cu adevărat să trăieşti, adică să speri şi să lupţi.

— Ce sunt eu pentru tine, David? Un fel de buruiană otrăvitoare, nu-i aşa?

David nu voia să recunoască nici mort că, de fapt, nu pentru mine ofta.

— Să zicem c-aș fi un fel de pir sau *chirău*, cum îi zicea Strigoaica. Cea mai rea buruiană de pe pământ. Ce-ai face?

David nu înțelegea unde bat. În lumea lui nu există decât să vrei și să nu vrei. Mă privea cu niște ochi de om care-a dormit o sută de ani, iar acum e dispus să învețe totul într-o singură săptămână.

Dacă aș fi David, îndrăgostit de o Alisa de la Chișinău, aș pleca într-o călătorie prin lume împreună cu ea. Fără bani și fără confort. O călătorie din care să nu poți să pleci când vrei tu. Într-o astfel de expediție afli exact cum stă treaba cu cineva. La final, nu există regrete, nu există lucruri pe care să nu le fi încercat.

Stăteam pe pat și priveam plafonul. Și, cu toate că ochii noștri aveau în față același lucru, fiecare se gândea la altă parte a vieții.

Telefonul m-a anunțat că-mi venise un mesaj nou. Iulica mă trimitea pe o pagină de FB, ca să aflu că mă-sa lui Igor postase o poză cu nepotul, un copilaș cu fes, și se lăuda că franțuzoaica era iarăși borțoasă. Neamul Vladimirov mergea mai departe. Mi-era greață. Pământul este suprapopulat, iar oamenii continuă să se înmulțească pe capete. E în ADN-ul nostru un peștișor care dă din coadă și ne șterge idealurile, îndemnându-ne să perpetuăm specia. Avea dreptate Iulica, omul pierde din inteligență pe măsură ce-și face loc în el sentimentul patern. Ce mă împinsese pe mine să vin în Norvegia și să fac pui, care chiar acum creșteau în mine, nu unul, ci poate mai mulți? Să mă văd cu gemeni, asta era naspa de tot. Ce făcusem? Eram condamnată să cresc copii. Să uit de plecările la munte, de escaladări. N-o să scriu cărți și n-o să fac filme. Ci toată viața mea o să postez pe FB, înjurând persoane pe care nici măcar nu le cunosc, timp în care progeniturile mele vor merge

la şcoală, nu pentru a se deştepta, ci ca să-şi întâlnească perechea, să se fută şi să nască alţi pui, care vor duce mai departe sângele neamului, al acelui bărbat curvar şi indiferent, care fusese tatăl meu. O postacă *for ever*, plină de escrocherii şi mămică de pui.

— Vreau să mă întorc la Chişinău.

David se uita la mine ca o prună lovită de mană.

— Acum, în clipa asta, m-am precipitat eu, de parcă ar fi venit sfârşitul istoriei.

Nu mi-a fost uşor, dar, dacă nu mă sculam din pat în clipa aceea, probabil că n-aş mai fi plecat niciodată. Ajungeam o doamnă Kinsella, grasă, cu o sută de copii lângă ea.

David era enervat şi nici nu voia să-mi cumpere alt bilet de avion, mai ales aşa, pe nepusă masă, la preţurile de ultimă oră. Îi dădeam dreptate, însă voiam să plec, cât încă aveam energia. Cel mai mult voiam să ajung în ziua următoare la Chişinău, să-mi vând laptopul, telefonul şi ceva din lucrurile recent cumpărate, iar cu banii strânşi s-o tai la Moscova, la tanti Olga, şi să dau afară copilul lui David, care începuse să crească în mine! Deja îl simţeam, un copil mofturos, aprioric nemulţumit şi ratat, ca şi mine.

Rememorând toate astea, îmi dădeam seama că nu aveam niciun chef să anunţ pe cineva. Nici măcar pe Iulica. Adăpostul vietnamez se numea HELP, nu pentru că ar fi vrut să aibă un nume în limba engleză, ci pentru că era o abreviere de la ceva lung care nici măcar nu merita memorat. Mi-am notat adresa, ca să ştiu unde sunt, şi-am numărat zilele. După o săptămână, directoarea m-a anunţat că, în cazul în care ambasada nu rezolva situaţia mea, ar cam fi trebuit să-mi găsesc alt loc.

— Bineînţeles, pentru zilele astea pe care le-aţi stat, va trebui să plătiţi cazare şi masă. Iar dacă n-o faceţi, n-aş

vrea să-mi asum răspunderea şi pentru alte zile, care în mod evident vor fi neplătite. Este clar că ambasada dumneavoastră nu are resurse...

Femeia voia să fie politicoasă. Amândouă ştiam că pe ambasadorul meu probabil că-l durea drept în bască.

— Poate că nici n-a fost anunţat, şi-a dat ea cu părerea, iar în momentul acela, luminându-mă, mi-am dat seama că fufa aia de la Ambasada României nici n-avusese vreun interes.

În biroul administraţiei era un computer cam vechi, dar *wireless*-ul mergea bine. Am intrat pe site-ul Ministerului de Externe. Pentru cazul meu, de persoană fără acte, erau precizări clare. Trebuia să anunţ imediat ambasada şi să trimit o dovadă de la poliţia care a constatat toată treaba. Iar eu stătusem aproape o săptămână, ca idioata, ca să trec prin tot felul de amintiri şi tâmpenii. Când am terminat mesajul pentru ambasador, mă simţeam ca salvată. Urma să scot o hârtie de la poliţie. Totul părea simplu. Ambasada o să-mi elibereze un titlu de călătorie pentru întoarcerea în ţară. Nu se zicea nimic despre biletul de avion. Dar măcar voi avea acte.

Au mai trecut nişte zile, iar când a venit răspunsul mi-am dat seama că îmi trebuiau bani. Ambasada se mişcase destul de bine, dar nu făcea şi acte de caritate. Ceream prea mult. Ajunsesem până la urmă în acelaşi punct, chior şi mut, în care ajungeam de fiecare dată, adică la mâna lui David. El era acolo, cu ochii lui rotunzi, la fereastra Facebook-ului. Numai pe el îl puteam chema. Ca de obicei. Viaţa mea este un cerc. Oriîncotro m-aş duce, ajung cu siguranţă la David.

Dar dacă nu mai era nici măcar el? Poate se însurase. Poate că mă scosese din cărţi. Am intrat p FB. David nu mai postase de multe luni. Un cer senin era cea mai recentă imagine. Poate că mă uitase.

Ultima noastră întâlnire a fost jalnică. Episodul Continental. Dacă îl povestesc şi pe ăsta înseamnă că m-am schimbat, că nu mi-a mai rămas niciun strop de emoţie. Cine îşi povesteşte viaţa? Disperatul. Omul aflat în criză, nefericit şi frustrat. Aici am ajuns. Dincolo de poveste se spune că e o mare tristeţe, ca Deşertul Sahara.

După avort, am intrat într-o nepăsare de larvă. Cu toate că plecasem aşa furtunos, l-am căutat pe David şi i-am cerut nişte bani.

— Pentru că sunt deprimată şi vreau să plec câteva zile să mă refac. Norvegia mi-a tăiat pofta de viaţă.

Nu mai ştiu ce i-am spus, cert este că mi-a trimis, cu toate că era de-a dreptul absurd. Dar ştiam că pentru el nu existau fapte absurde, ci serioase. Am prins nişte bilete ieftine şi-am plecat cu Iulica în Franţa. A fost un weekend super-mişto. Bineînţeles, bănuiam că David o să vadă pozele noastre de pe FB. Dar ce mai conta? Oricum ajunsesem o cârpă. Numai că, după trei săptămâni, David a apărut la Bucureşti, de unde m-a şi sunat, cu vocea cuiva care parcă uitase toate porcăriile din trecut.

— Dacă vii la Bucureşti, m-a invitat el, o să serbăm ziua ta.

Într-adevăr, era iarăşi toamnă.

— N-am bani de drum, m-am eschivat eu.

— Ţi-am pus în cont, puţin mai înainte, m-a anunţat el, cu o voce galantă.

Mi s-a părut că-şi schimbase politica. Poate voia doar să mă fută. De altfel, decât să ajung în patul vreunui golan, până la urmă mai bun era David. Dar, în alt fel, chiar îmi era dor de el.

— Poate primesc un laptop de ziua mea, am trecut eu la chestii practice. Oricum îmi era dator cu acest laptop. Şi cu un smartphone. După avort ajunsesem să frec un telefon vechi, cu ecran spart. Nici nu trebuie să fac un

efort special în privința asta. Nu eu l-am manipulat pe David, ci el s-a rugat. Rolul de victimă nu doar că este comod, ci e de-a dreptul întăritor pentru multă lume. Victima capătă compasiune de masă în timp record. Cine nu iubește o victimă? Cine nu se emoționează în fața ei? În plus, sub umbrela presupuselor persecuții, e mult mai ușor să pui talpa pe grumazul cuiva. David nu este o victimă, ci doar un vânător mascat, un fel de vampir, parazit al celor mai frumoși ani ai mei.

Am ajuns la București noaptea și m-am dus direct la hotel. Cu șapte ani în urmă, nici nu concepeam să mă sărut cu el, d-apăi să stau în aceeași cameră de hotel. Acum însă era doar un vechi tovarăș, față de care îmi puteam flutura chiloții fără să mă jenez.

Pe masă erau laptopul și un Samsung, ultimul răcnet. Cu siguranță erau pentru mine.

După nici jumătate de oră eram în pat. N-aveam chef. Nu de David, ci chiar de nimeni. În mod normal nu prea am chef, dar de data aceasta mi se părea că timpul se făcuse un melc. În afară de asta, David luase o atitudine de savant. Mă cerceta ca pe broasca pusă la disecat. Nu spunea nimic. În lumina puțină, mă mângâia, dar în același timp se certa cu mine în gând. Îi auzeam cuvintele, îl simțeam cum abia se abținea să nu izbucnească. Orice-aș fi făcut, lucrurile ar fi mers în aceeași direcție. Era bronzat și dat cu parfum. Mi-am imaginat că mă așteptase. Poate că întârziasem cam mult. Poate că aflase ceva nasol despre mine. Dar ce?

Nu mai știu cum, m-am pomenit jos, pe covor. Izbucnise. La asta chiar nu mă așteptasem. Mă aruncase din pat.

M-am tras lângă zid și, fără să vreau, m-a podidit plânsul. Dacă până și el ajunsese să mă respingă, acesta era sfârșitul.

— Dacă nu mă iubești, ce cauți aici? a zis el.

Îi tremura vocea, iar cuvintele-i veneau băgate unul într-altul, încât abia înţelegeam fraza până la capăt. A fost un schimb oarecare de replici, dar până la urmă a ajuns din nou la episodul Kiev. Era obsedat. Simţise că acolo era rana.

— De la început ţi-ai bătut joc de mine, dar întâmplarea de la Kiev a pus capac.

— Vrei să-ţi dau înapoi banii pentru hotel?

— Vreau să-mi spui de ce-ai făcut asta.

Ţipase, încât mă aşteptam să vină cineva de la recepţie şi să-ntrebe dacă e vreo problemă. Dar n-a venit nimeni, iar David a continuat un timp să-mi povestească despre noaptea lui nedormită în timp ce eu eram la Kiev. În cearşaful alb arăta destul de impozant, în timp ce eu mă simţeam ieftină. Asta şi voia. De-asta mă aruncase din pat.

I-aş fi povestit, dar în creierul meu erau două pietre de moară. Orice aş fi spus, n-ar fi cuprins totul. În întunecata mea existenţă, episodul Kiev este exact ca grăsimea care creşte pe burta femeilor trecute de 50 de ani.

Kiev înseamnă Brazilia. Ar trebui să mă întorc în acea zi, în care ne-am hotărât să plecăm după viză. Încă nu se topise zăpada, iar zilele erau ca paharul murdar. Iulica nu putea să lipsească de la şcoală, aşa că am plecat numai eu şi cu Nicu. Acesta urma să ia viza pentru Iulica printr-o procură.

Nicu făcea caz de vărul lui, care lucra la o ambasadă.

— O viză pentru Brazilia, cum vreţi voi, nu e uşor, zicea el.

Am urcat în tren pe la prânz şi urma s-ajungem a doua zi, foarte de dimineaţă. Bineînţeles, ne duceam la vărul lui Nicu, unde urma să dormim. Între mine şi Nicu deja se cam stricaseră nişte ploi. Rămăsese cu impresia că le cam dădusem cu şutul după ce mă-mpăcasem cu David.

Totuşi, de când lucra la primărie devenise ceva mai blând. Nu câştiga mult, dar se simţea important. Umbla la sacou şi, o dată pe săptămână, îşi rădea căpăţâna, încât arăta ca un cap dat cu cretă.

— Cred că ai bani de-ajuns, zicea el, doar a avut norvegianul grijă de tine.

— Am ceva, am spus cu jumătate de gură.

— Ai grijă unde-ţi ţii mălaiu', că în trenul ăsta se fură! Ori îi ai pe card, nu-i aşa? Sigur! Norvegianul îţi pune banii direct în cont!

Avea momente când era atât de scârbos, încât uitam că e bărbatul Iulicăi. Era mai bine să nu mă întind la taclale, aşa că tot drumul am butonat. Îmi pusesem pe telefon nişte cărţi, două romane şi *Istoria Angliei.* David mi-a trimis un SMS de drum bun.

Când s-a lăsat seara, cu toate că mai era cineva care citea pe tabletă, Nicu s-a-ntins şi-a stins becul.

— Hai, Alisa, să ne băgăm la somn, că mâine avem zi grea! Dacă vrei, poţi să dormi cu capul pe mine, mi-a spus el amabil.

O zi cu Nicu prin Kiev mi se părea suficient de naşpa, dar apoi şi o noapte la văru-său mi se părea şi mai şi. Îmi părea rău că nu-mi rezervasem ceva, pe la vreun hotel mai ieftin.

Nicu se tot lungea pe banchetă, încât abia mai aveam loc şi mi se părea că o face cu intenţie, pentru că era prea devreme s-adoarmă, mai ales la modul în care pierdea el nopţile. Tot gândindu-mă la ziua care urma, mi-am dat seama că merita să dau 50 de euro ca să scap de dormitul la vărul lui Nicu. Chiar 70.

Îl puteam ruga pe David să-mi rezerve ceva. Cred că vreun ceas m-am tot gândit, apoi i-am trimis un SMS. Imediat mi-am dat seama că nu-i spusesem cât de ieftin să fie.

În sinea mea îmi făceam speranţe că poate-l plăteşte el, deşi de la David orice ban se scoate cu greu şi cu câte o poveste, de preferinţă lacrimogenă.

Când am coborât în Kyiv-Tsentralnyi, deja ştiam că numele hotelului e Cosmpolite. După adresă, mi-am amintit că mai trecusem pe lângă el. Nu i-am spus lui Nicu, bineînţeles. Asta era treaba mea. Am băut o cafea, am mâncat într-o patiserie din gară. Când s-a instalat ziua bine, eram deja la Ambasada Braziliei. Însă n-a vrut în ruptul capului să intrăm până n-a apărut văru-său. Tipul era pirpiriu, cu faţa grasă. Şi-a spus numele, pe care nu aveam intenţia să-l reţin. Pentru mine, oricum el era *vărul*. După ce s-a dat important, ne-a luat paşapoartele şi-a dispărut înăuntru. Intuiam că nu era o viză pe care s-o obţinem prea greu, iar acum sunt absolut sigură că, dacă aş fi intrat în ambasadă, în scurtă vreme eram rezolvată şi poate că mai şi prindeam vreun tren spre Chişinău. Vărul a stat mai bine de-o oră înăuntru, iar când s-a întors ne-a anunţat că o să avem vizele abia a doua zi, dimineaţă. Apoi a insistat să venim până la el ca să vedem unde urma să dormim în acea seară.

— Aş vrea să mai văd pe cineva, am anunţat eu, însă pentru Nicu chestia asta a fost ca o palmă.

— Ce dracu', Alisa, am venit împreună şi-acum ne laşi ca pe proşti!

— Vin mai încolo, am încercat eu.

— Nici să nu te gândeşti! Văru-meu s-a-nvoit de la serviciu ca să stea astăzi cu noi, iar tu faci pe aroganta!

— Am cumpărat şi nişte prăjituri, s-a lăudat vărul, care îmi aducea aminte de caltaboşii Strigoaicei.

Ajunsesem să ne târguim în faţa ambasadei, timp în care David îmi dădea SMS după SMS, să mă anunţe ba că sunt aşteptată la hotel, ba că să nu-mi fac griji.

Până la urmă le-am spus că aveam ceva de făcut, dar că în cel mult o oră veneam direct la vărul acasă.

— Păi, atunci hai că mergem cu tine, mi-a spus Nicu, care dintr-un motiv necunoscut era nervos peste limită.

— Am întâlnire cu un tip, am minţit eu.

— Ce tip? Şi norvegianul ştie? Lasă prostiile, Alisa, în pula mea, că, dacă nu vii cu noi, să mor eu, îi dau SMS la norvegian!

— Uite, e vorba de o oră.

— Unde exact vrei tu să te duci? Nu de-alta, dar să nu te pierdem pe-aici, prin Kiev, unde te taie şi pentru un euro!

Nicu aştepta aplecat asupra mea. Vedeam cum îi tremura nasul şi un fel de duioşie a încins în mine prudenţa.

I-am spus numele hotelului şi imediat mi-a părut rău. Dar de scăpat n-am scăpat, s-au ţinut de mine până la uşă.

La recepţie mă aştepta un buchet de flori de la David. Recepţionerul era un puşti, foarte pătruns de misia lui. Îmi amintesc că m-a întrebat cu o voce emoţionată:

— Dumneavoastră sunteţi prietena lui David Kinsella? Sper să vă placă florile! Eu le-am ales.

Am urcat cu freziile în cameră, apoi l-am sunat şi i-am spus cât sunt de impresionată de toată primirea. Îmi tremura vocea şi-mi venea să plâng, dar mai mult pentru că nu reuşisem să scap de Nicu şi de umflatul lui văr. Îi vedeam pe fereastră făcând paşi în stradă şi după jumătate de oră au început să mă sune. Apoi l-am văzut pe Nicu intrând în hotel. Mi-era frică să nu facă scandal. Mai ales după ce recepţionerul mă tratase ca pe-o prinţesă. L-am sunat eu:

— Cobor în zece minute.

Mi-am făcut duş, am lăsat bagajul în cameră şi-am coborât.

Am trecut pe la un magazin şi-am luat o sticlă de vodcă pentru vărul lui Nicu, apoi i-am făcut vizita pentru care se pregătise. Pe drum am sunat-o pe Iulica, să restabilesc situaţia.

— Uite, am vorbit eu tare ca să mă audă şi cei doi însoţitori, am ajuns. Mergem la vărul lui Nicu, după care eu o să dorm la hotel. Aşa vrea David. Vrea el să dorm acolo, ca să mă ştie în siguranţă.

— Ai cameră la hotel! s-a bucurat Nicu. De ce nu spui aşa? Păi, atunci hai să mergem cu toţii acolo. Fac şi eu o baie ca lumea...

— E o cameră cu un pat!

— Şi ce dacă? Ne descurcăm noi! Doar am mai dormit în acelaşi pat! Nu, Alisa?!

— Nu se poate. David mi-a reţinut camera şi se interesează de mine la recepţie!

— Şi ce? Nu-i spui că sunt eu?! Doar şi eu te-am ţinut la mine mai bine de-un an!

— Nu ştie şi nici n-am de gând să-i spun.

— De ce, mă?

— După ce i-ai sărit la gât... tu ce crezi?

— Şi pentru cine a fost? Nu pentru tine? Dacă s-a împăcat cu tine, nu văd de ce nu s-ar împăca şi cu mine!

Vărul, care până atunci numai urmărise discuţia arătându-şi dinţii din când în când, în sfârşit a deschis gura. Vorbea rusa la fel de bine ca noi, deşi se dădea ucrainean get-beget, cu nu ştiu ce neamuri prin Polonia.

— Hai, c-am ajuns. Aici stau eu. O să vedeţi că e bine.

Clădirea era impresionantă, mai ales că se vedea că fusese renovată recent. Am intrat pe uşa de sticlă şi ne-am salutat cu un portar. Nicu era mai marcat decât mine.

— Băi, vere, dar eşti baştan! Ia uită-te, Alisa, unde stă ăsta!

Am urcat în lift, care a coborât la subsol. Nu mai comenta nimeni. Vărul era baştan, dar nu stătea chiar în apartamente de lux, ci avea o garsonieră la subsol, în care puţea puternic a igrasie şi-a şobolani morţi.

Ei au băut câte o votcă, eu o cafea, pe care am avut grijă să mi-o fac singură.

— Casa asta, ne-a explicat vărul ca şi cum ar mai fi avut zece case, am primit-o de la Ministerul de Externe. E locuinţa mea de serviciu, s-a lăudat el.

— Ai auzit, Alisa?! Văru-meu e boier, nu ca noi! Alisa, biata de ea, n-are casă nici în ziua de azi! A stat pe capul meu mai bine de-un an!

După al doilea pahar, Nicu l-a trimis pe văru-său să cumpere nişte suc de roşii.

— Hai că vin şi eu, m-am oferit. Dar amândoi au sărit să mă oprească, încât până la urmă m-am aşezat resemnată pe micul scaun, scos special pentru mine, dintr-o debara. Cum am rămas singuri, Nicu a schimbat placa. Aşa cum presimţisem, plănuise totul de-acasă.

— Ascultă, Alisa, dă cardul ăla încoa.

La început am râs, dar din două mişcări mi-a luat geanta.

— Viza costă! V-a trebuit Brazilia, o să vă iasă pe nas!

— Câţi bani vrei?

— Mie să-mi spui PIN-ul.

— Vorbeşti prostii! Nici mama nu-mi ştie PIN-ul.

— Păi, ce vrei să spui, că eu mă compar cu mă-ta? Când ai avut nevoie de casă, la mine ai stat, nu la mă-ta!

— Spune-mi ce sumă vrei, i-am tăiat-o, pentru că, după cum ştiam de pe vremea lui Dudu Nebunu, e mai bine să nu-l contrazici pe omul care-a băut două votci.

— Tot. Absolut toţi banii pe care ţi i-a trimis norvegianul îi vreau. Ai stat la mine un an şi ceva şi nu ţi-ai achitat nota de plată!

— Iulica ştie?

Am întins mâna să-mi iau telefonul, dar el deja era enervat rău.

— Până nu-mi spui PIN-ul nu ieşi de-aici!

— Îţi dai seama că până la urmă o să afle Iulica...

— Dacă află, ţi-am tăiat gâtul. E clar?

O bucată de timp am parlamentat, sperând să vină văru-său, dar după vreo oră mi-am dat seama că ăla nu venea decât la chemare. I-am spus nişte cifre şi imediat a apărut şi umflatul. Crezând că nu ştie cum stau lucrurile, am început să urlu cât mă ţineau plămânii:

— Dacă-mi scoţi banii de pe card, imediat te ridică poliţia!

Vărul rânjea superior, ca cineva care-şi făcuse de mult lecţiile.

După cinci minute s-a întors furios.

— Ţi-a dat ţeapă, vere, nu era ăsta PIN-ul.

— Uite cum facem, Alisa: o să ne sugi pula, până îţi aduci aminte cifrele care trebuie.

Toţi banii mei erau pe card. Cu ce mă mai duceam în Brazilia? Şi eu, şi Iulica. Nu ne luasem încă biletul. Fundaţia ne deconta jumătate de sumă, dar pentru asta trebuia s-avem un bilet. Am început să-i spun toate astea, dar n-avea pentru ei nicio importanţă. Vărul se descheiase la pantaloni. Chiar dacă le spuneam PIN-ul, tot şi-ar fi făcut până la capăt programul, pe care îl plănuiseră de multe săptămâni.

— Nu vă spun PIN-ul decât dacă merg cu voi la un bancomat şi tastez acolo cifrele care trebuie.

— Nu, Alisa. Ni le spui şi gata.

— Şi ce garanţie am că dacă vi le spun îmi daţi drumul?

— Nicio garanţie! Pe gagica asta, m-a arătat el către văru-său, a futut-o jumătate din Chişinău şi-acum face mofturi la noi! Stai liniştită, Alisa, că nu-mi îmbolnăvesc

eu nevasta! Dar dacă vrea văru-meu să se distreze, e dreptul lui!

Lui văru' îi strălucea faţa. Cu prohabul descheiat a venit până lângă mine.

— Dar voi ce vreţi? Banii mei sau pe mine?

— Şi-şi, mi-a răspuns slinosul şi în momentul ăla mi-am dat seama că n-aveam de-ales.

Cum puteam să-i povestesc lui David toată istoria asta? Ce-ar fi-nţeles?

Le-am dat banii şi-a trebuit să-l fac pe văru' lui Nicu, a cărui faţă mi s-a lipit de cortex, în zona în care se află măsura ororii. În timp ce numărau banii, am reuşit să mă duc la baie. În oglinda plină de pete mi-am văzut faţa şi, prin contrast, mi-am adus aminte de florile din hotel. Pe calorifer era un telefon vechi. Încăperea era mică, iar ca fereastră avea un fel de ochi care părea făcut pentru iepuri. Am luat telefonul şi m-am urcat pe chiuvetă. Era absurd să încerc să ies pe fereastră. Vocea lui Nicu venea spre baie:

— Hai, Alisa, nu te mai da rănită...

Am reuşit să-mi scot bustul pe ferestruică, iar când am auzit clanţa uşii, din două mişcări am fost afară. Eram îngrozită, nu era muşchi care să nu-mi tremure. Am alergat la cea mai aglomerată stradă. Şi, desigur, pe cine puteam să sun? Dar telefonul era o rablă, cu o cartelă de câţiva bani. În schimb, avea cameră. Am înregistrat mesajul, pentru că ştiam ce să fac, şi după vreo oră am dat de un McDonald's, de unde am trimis filmul. Mi-era frică să mă duc la hotel.

Totuşi, mi-am luat inima-n dinţi şi-am ţâşnit pe uşa hotelului. Recepţionera a tresărit. În camera de hotel, telefonul suna. Cu toate că nu putea să fie decât David, mi-era frică să ridic receptorul.

După vreo săptămână am aflat că Nicu adusese acasă paşaportul meu, care avea şi viza pe el.

Pentru mine episodul Kiev a fost picătura. Stătusem mai bine de un an în casa lui Nicu. Îl crezusem prieten. Era soţul prietenei mele. Un om cunoscut din acea tinereţe în care se fac legăturile. Şi totuşi mă tâlhărise. Mă înjosise. Îmi rupsese ultima mea încredere în oameni şi-n viaţă.

Am plecat în Brazilia mai mult ca să fiu cât mai departe. Iulica nu ştia ce mi se întâmplase şi nici nu-mi venea să-i spun. Îl ştiam pe Nicu. Niciodată n-ar fi recunoscut. Şi abia aştepta un prilej ca să ne despartă. Dacă Iulica mă credea, ar fi fost un scandal, dar până la urmă ei se împăcau. Poate chiar îmi tăia gâtul, cum promisese.

În schimb, nici n-am mai fost ca-nainte. Între mine şi Iulica era fantoma lui Nicu, iar mai departe toate lucrurile astea scârboase se adunaseră şi între mine şi David, care voia neapărat să ştie ce făcusem eu la Kiev. Pentru el nu eram decât o escroacă, titlu care nici nu mi se părea prea groaznic, prin comparaţie cu adevărul murdar ca o chiftea vomitată.

— Cu banii ăia ai plecat în Brazilia, nu-i aşa?

Asta voia s-audă, aşa că am confirmat.

— Şi cu cine te-ai dus? A mai fost şi-un bărbat, nu-i aşa?

Într-un fel, am răsuflat uşurată. Dacă-i spuneam c-am fost cu un imbecil, mă credea. Asta voia s-audă. Cu toate acestea, nu ştiu de ce, am ales adevărul:

— Am fost cu Iulica.

De aici nici nu ştiu cum a degenerat discuţia, dar pentru David era lucru clar că Iulica, Julia, cum îi spunea el, era sigur iubita mea lesbiană. Nu putea să înţeleagă de ce dormisem cu ea în acelaşi pat.

— Tot teatrul ăla de la Kiev a fost numai ca să poţi să-ţi duci iubita în vacanţă!

Săraca Iulica! Mă gândeam cu groază ce-ar zice dac-ar afla. Dar nici pe David nu-l puteam contrazice. Pentru el eram o curvetă care-l storsese de bani ca să-şi poată întreţine iubita. După cum pronunţa *lesbiană* îi vedeam tot dispreţul, atât faţă de mine, cât şi faţă de toate femeile, mai ales faţă de cele care refuză bărbaţii în mod constant. Îmi părea rău că nu putusem mai mult. Îmi era o milă imensă de mine.

Pe fondul ăsta mi-am strâns lucrurile. Mi-a făcut semn să-mi iau şi cadoul. Zâmbeam, iar în gât îmi crescuse o scârbă de care ştiam sigur că n-o să mai scap. Când am ieşit din hotel, arătam ca o capră bătută.

La câteva zile m-a sunat iarăşi. Probabil că nu plecase din Bucureşti. Era speriat. Zicea că Iulica i-a spus că sunt în spital, după ce-ncercasem să mă sinucid. Dar Iulica era cu mine, la o terasă.

— Unde ţi-e telefonul? am întrebat-o eu.

— I l-am dat lui Nicu să mi-l repare.

În jur era gălăgie, iar soarele se pregătea să apună. Nu ştiam ce să fac şi, ca de obicei, a fost o decizie de moment, fără gânduri, o răbufnire mai mult. Nu i-am spus chiar toată povestea, ci cât am putut:

— Nicu mi-a luat banii de pe card. E treaba ta dacă nu mă crezi.

— Eşti nebună! Mi-a spus c-o să zici asta!

— Şi-l crezi pe el?

Privirea ei, jignită la sânge, a fost ultima privire aruncată spre mine. Iar cu acea privire m-a întrebat:

— E adevărat că i-ai spus lu' dementul ăla de norvegian că sunt lesbiană?

Din momentul ăla n-am mai avut niciun prieten. Lumea mă părăsise treptat. Trecând în revistă ultimii şapte ani, de când îl cunoscusem pe David, mă vedeam ca pe o

gâscă pierdută de cârd. Toate mi se întâmplaseră după ce-l cunoscusem pe el. Nu mai aveam nici slujbă, nici bunică, nici iubit şi nici măcar prieteni. Eram în cuşcă. Animalul de companie al unui norvegian.

Mi-am schimbat numărul de telefon şi toate conturile de pe FB. Mai târziu am văzut că şi Iulica şi le schimbase. Poate că mă crezuse. Sau poate că nu voia să mai dau de ea.

De mai bine de un an n-am mai sunat pe nimeni. Din clubul de cățărări nu câştigam nici măcar pentru chirie. Ceva bani mai ieşeau de la scris proiecte pentru diverse firme. Apoi am intrat pe fir cu alţi postaci, printre care şi Oleg. Şi uite aşa am ajuns în Vietnam.

Directoarea aşezământului mă tot întreba cine-o să-mi plătească sejurul. Deşi era o asiatică grasă, semăna leit cu Vera şi cu alte fufe cu coaie. Ambasada n-avea bani pentru mine. Ca de obicei, n-aveam mamă, nici tată. Nu-l mai aveam nici pe Dudu Nebunu. Se topise şi Iulica în negura vremii. Era simplu, aveam un singur ostaş care-mi străjuia lumea.

Am făcut paşi mici spre biroul administraţiei şi-am tastat parola, ca să intru pe Skype. Prin fereastră se vedeau nişte frunze de bambus, iar pe stradă treceau în grupuri vietnamezii la muncă. Apelul meu se auzea ca un bâzâit de albină. Apoi, pe zăpada computerului, de la mii şi mii de kilometri distanţă, s-a auzit un declic.

Cuprins

David. 5
Alisa. 135

Fiction Ltd

„David Kinsella este un regizor britanic, stabilit în Norvegia. De fapt, prin sânge este irlandez, plin de pasiune, ca toţi fidelii Sfântului Patrick, dar a ales să-şi potolească temperamentul de foc în liniştita şi calma Norvegie, care l-a adoptat. Regizor de succes, David este legat şi de România, unde are mulţi prieteni care îi cunosc viaţa şi pasiunile. Iar una dintre aceste pasiuni a vrut să-i fie transformată într-o carte. Fără ezitare, gândul m-a dus la Doina Ruşti, stăpâna cuvintelor şi a poveştilor care te fascinează. Ca noi toţi, şi David a fost cucerit de farmecul ei narativ şi a rugat-o să-i scrie povestea de dragoste. Altcineva vede uneori mai bine decât tine cheile ascunse într-o serie de întâmplări. Însă nu acesta a fost motivul principal al lui David. El a vrut să experimenteze condiţia de personaj. Să simtă pe propria piele ochii necruţători ai spectatorului. Desigur, şi-a închipuit că Doina va urmări faptele pe care el însuşi i le mărturisise, lucru imposibil, având în vedere originalitatea ei ieşită din comun. «Ce poveste este aceea, a întrebat ea, spusă pe o singură voce? Orice iubire presupune un EL şi o EA, două puncte de vedere.» Prin urmare, Doina a scris un roman admirabil, din două confesiuni, pe cât de diferite, pe atât de legate.
Scris în trei luni, romanul *Logodnica* nu este doar povestea de iubire a lui David, ci şi o parabolă despre Est şi Vest, despre extremele Europei."

Dan Burlac

„Doina Ruşti are capacitatea rară de a surprinde ipocrizia indivizilor şi a societăţii, sub cele mai inofensive forme, dar care, sub lentoarea derulării epice, are o funcţie constant erozivă. O scriitură picturală (prin comparaţia perfect utilizată) şi cinematografică prin amploare."

Ramón Acín, *Turia*

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-7027-7

www.polirom.ro

Carte publicată şi în ediţie digitală